

VUOSIKERTOMUS 2020

S=Pankki

SISÄLLYS

KASVUA LAAJALLA RINTAMALLA – VAHVA PÄÄTÖS VUODELLE	3
Näkymät vuodelle 2021	4
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	5
TOIMINTA KATSAUSKAUDELLE	6
Keskeiset tapahtumat	6
Strategia ja pitkän aikavälin tavoitteet	7
Yhteenveto koronaviruspandemian vaikutuksista liiketoimintaan ja tehdyt toimenpiteet	8
Toimintaympäristö	9
Taloudellinen asema	10
Riskienhallinta	14
Omien varojen vaateet, vakavaraisuus ja omat varat	17
Ollennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	20
Näkymät vuodelle 2021	20
Konsernirakenne ja S-Pankin tytäryhtiöiden toiminta	21
Hallinto	22
Hallituksen esitys tilikauden tulosta koskeviksi toimenpiteiksi	23
Tunnuslukujen laskentakaavat	24
VASTUULLISUUSRAPORTTI	25
S-Pankki-konsernin liiketoimintamalli	25
Asiakkaan hyväksi	26
Hyvinvoiva henkilöstö	27
Yhteiskunnan hyväksi	29
KONSERNIN JA S-PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS	32
Konsernin tilinpäätös	34
S-Pankki Oyj:n tilinpäätös	119

KASVUA LAAJALLA RINTAMALLA – VAHVA PÄÄTÖS VUODELLE

PEKKA YLIHURULA, TOIMITUSJOHTAJA

”Asuntolainojemme kysyntä jatkui voimakkaana. Asuntolainakantamme kasvoi 5,5-kertaista vauhtia suhteessa markkinoihin, kun tarkastellaan edellistä 12 kuukautta. Myös hallinnoitavat varamme kasvoivat merkittävästi yrityskaupan vauhdittamana. Vaikka koronapandemia ei ole vielä ohi, paluu tavallisempaan arkeen siintää jo horisontissa.”

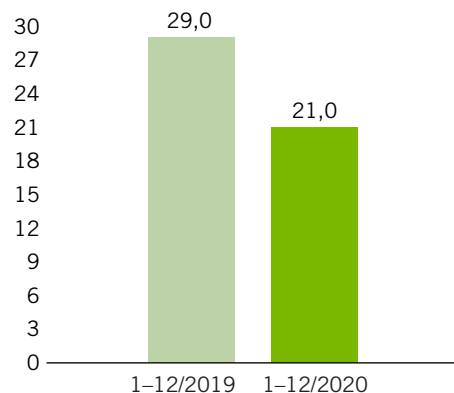
TAMMI-JOULUKUU 2020

- Liikevoitto laski 21,0 miljoonaan euroon (29,0).
- Antolainaus kasvoi 5,4 miljardiin euroon (4,8).
- Hallinnoitavat varat nousivat 10,8 miljardiin euroon (9,0).
- Vakavaraisuussuhde laski 15,7 prosenttiin (16,3).

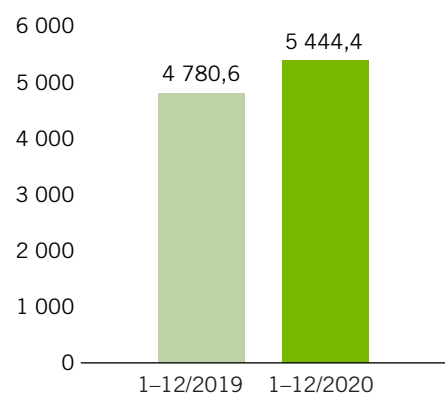
LOKA-JOULUKUU 2020

S-Pankki-konsernin liikevoitto kasvoi 41,6 prosenttia loka-joulukuussa ja se oli 8,3 miljoonaa euroa (5,9). Liikevoitto parani huomattavasti edellisen neljänneksen 6,1 miljoonasta eurosta. Tulokasvua vauhditti kokonaistuottojen hyvä kasvu, erityisesti nettopalkkiotuottojen 31,0 prosentin kasvu. Kulu-tuotto-suhde pysyi samalla tasolla 0,74 kuin vertailukaudella.

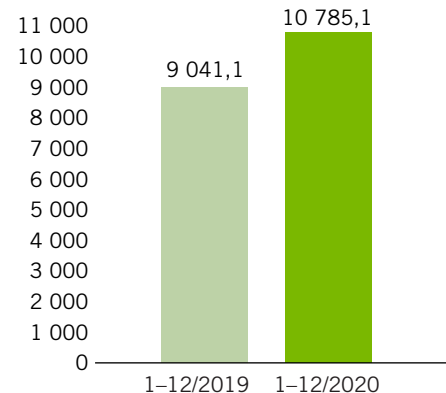
Liikevoitto (M€)

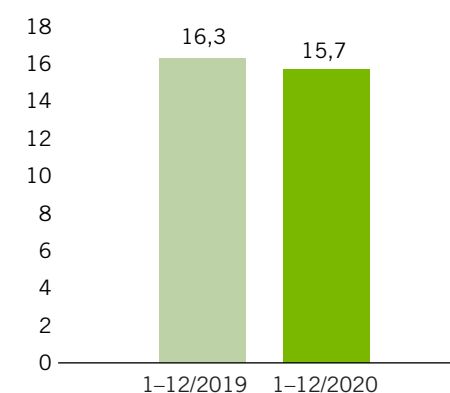
Antolainaus (M€)

Hallinnoitavat varat (M€)

Vakavaraisuussuhde (%)

NÄKYMÄT VUODELLE 2021

Positiivisista näkymistä huolimatta talouden elpymiseen liittyy yhä epävarmuutta. Odotamme S-Pankki-konsernin liikevoiton pysyvän vuonna 2021 samalla tasolla kuin edellisvuonna.

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

(M€)	2020	2019	Muutos	Q4 2020	Q4 2019	Muutos	(M€)	31.12.2020	31.12.2019	Muutos
Korkokate	89,3	86,1	3,7 %	21,6	22,2	-3,0 %	Velat asiakkaille, Talletukset	6 925,0	5 948,1	16,4 %
Nettopalkkiotuotot	67,0	60,3	11,2 %	20,8	15,9	31,0 %	Saamiset asiakkailta, Antolainaus	5 444,4	4 780,6	13,9 %
Tuotot yhteensä	173,9	168,1	3,4 %	51,2	45,1	13,5 %	Saamistodistukset	1 228,8	1 081,0	13,7 %
Liikevoitto	21,0	29,0	-27,4 %	8,3	5,9	41,6 %	Oma pääoma	488,6	472,8	3,3 %
Kulu-tuotto-suhde	0,74	0,74	0,0	0,74	0,74	0,0	Odotettavissa olevat luottotappiot	19,6	17,1	14,4 %
							Hallinnoitavat varat	10 785,1	9 041,1	19,3 %
							Oman pääoman tuotto	3,3 %	5,2 %	-1,9
							Koko pääoman tuotto	0,2 %	0,4 %	-0,2
							Omavaraisuusaste	6,4 %	7,1 %	-0,7
							Vakavaraisuussuhde	15,7 %	16,3 %	-0,6

S-Pankki-konsernin (myöhemmin "S-Pankki") tuloksen vertailulukuina on käytetty vuoden 2019 vastaavan ajankohdan lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuina on käytetty lukuja vuoden 2019 lopun tilanteesta, ellei toisin mainita.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2020 on nyt takana ja historiankirjoissa se tullaan muistamaan koronaviruksen synnyttämästä pandemiasta. Pandemia vaikutti suomalaiseen yhteiskuntaan ja myös S-Pankkiin monin eri tavoin.

Kriisin käynnistyttyä keskityimme huolehtimaan asiakkaidemme ja henkilöstömme turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Heti kriisin ensimmäisinä viikkoina merkittävä osa henkilöstöstämme siirtyi työskentelemään etänä. Tautitilanteen vaihdeltaessa olemme sopeuttaneet työskentelytapojamme tilanteen vaatimalla tavalla.

Asiakkaillemme olemme suositelleet asiointia S-mobiilissa ja verkkopankissa. Etenkin S-mobiiliin suosio on kasvanut vauhdikkaasti läpi vuoden. Sovellus on myös saanut monia asiakkaiden toivomia uusia ominaisuuksia: nyt sen kautta on mahdollista muun muassa hakea lainaa sekä sijoittaa rahastoihin.

Digitaalisen asioinnin lisäksi pandemia näkyi asiakkaidemme arjessa myös monin muin tavoin. Esimerkiksi matkailu ulkomaille väheni selvästi ja kodin merkitys korostui.

Huhti-kesäkuussa kuluttajien kokema epävarmuus näkyi useiden pankkituotteiden heikkona kysyntänä, kun taas toinen vuosipuolisko oli toipumisen aikaa. Koko vuoden osalta ydinliiketoimintamme jatkoi tervettä kasvua koronapandemian vaikutuksista huolimatta.

Asuntolainojemme kysyntä jatkui voimakkaana. Asuntolainakantamme kasvoi 5,5-kertaista vauhtia suhteessa markkinoihin, kun tarkastellaan edellistä 12 kuukautta. Myös hallinnoitavat varamme kasvoivat merkittävästi yrityskaupan vauhdittamana. Heinäelokuun vaihteessa saatoimme päätökseen yrityskaupan Fennia-konsernin kanssa, jonka myötä nousemme yhdeksi Suomen merkittävimmistä kiinteistövarainhoitajista.

Etenimme määrätietoisesti useissa keskeisissä kehityshankkeissamme. Varainhankintamme laajentaminen edistyi vauhdikkaasti. Hanke mahdollistaa voimakkaan kasvun jatkumisen pitkällä aikavälillä. Kesällä S-Pankki sai ensimmäisen luottoluokituksensa ja marraskuussa Euroopan keskuspankki myönsi meille kiinnitysluottopankkitoimiluvan. Tutkimme mahdollisuutta hakea rahoitusta

markkinoilta vakuudellisilla ja vakuudettomilla joukkolainoilla Finanssivalvonnan hyväksymän 1,5 miljardin euron joukkovelkakirjaohjelman puitteissa. Useat tahot ovatkin jo osoittaneet kiinnostusta ohjelmaa kohtaan.

Näiden positiivisten kehitysten rohkaisemana on helppo siirtyä luottavaisesti vuoteen 2021. Vaikka koronapandemia ei ole vielä ohi, paluu tavallisempaan arkeen siintää jo horisontissa, kun useat rokotevalmistajat ovat kertoneet rohkaisevia uutisia koronarokotteistaan.

Kuluva vuosi on myös osoittanut mielestäni sen, että olemme tehneet oikeita strategisia valintoja. Olemme S-ryhmän asiakasomistajien oma täyden palvelun pankki ja haluamme mahdollistaa vähän rahakkaamman huomisen jokaiselle. Pystymme tarjoamaan asiakkaillemme ylivoimaista helppoutta ja hyötyä niin arjessa kuin elämän suurissa muutoksissa. Tästä kertoo se, että palveluillamme on runsaasti kysyntää keskellä pandemiaa, mikä on näkynyt laaja-alaisena kasvuna.

Kulunut vuosi on vaatinut paljon meiltä kaikilta. Kiitän S-Pankin henkilöstöä venymi-

sestä ja sitkeydestä. Asiakkaitamme, omistajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kiitän puolestaan meitä kohtaan osoitetusta luottamuksesta. Lisäksi toivotan kaikille menestyksestä vuotta 2021.

PEKKA YLIHURULA
Toimitusjohtaja, S-Pankki

TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA

KESKEISET TAPAHTUMAT

S-Pankin ja S-ryhmän palvelut yhdistävän S-mobiili-sovelluksen uusi versio ylitti miljoonan käyttäjän rajan tammikuussa. Vuoden 2020 lopussa 93 prosenttia kaikista kirjautumisista pankin sähköisiin palveluihin tapahtui S-mobiilissa.

Digitaalisen asunto-osakekaupan alusta DIAS laajeni tammikuussa kattamaan yhä merkittävämmän osuuden suomalaisesta asuntokaupasta. Järjestelmän piirissä olevien kiinteistönvälittäjien lukumäärä nousi vuoden aikana yli 3 000:een ja järjestelmään liittyi uusia pankkeja. Joulukuussa S-Pankki, muut DIASin perustajapankit sekä perustajayritys Tomorrow Tech Oy kertoivat myyvänsä enemmistön digitaalinen asuntokauppa DIAS Oy:stä Alma Talent Oy:lle. S-Pankki jatkaa edelleen DIASin omistajana ja on jatkossakin mukana DIAS-järjestelmässä sekä sen kehittämisessä.

S-Pankki jatkoi keskittymistä ydinliiketoimintaansa. Pankki ilmoitti tammikuussa panostavansa varallisuudenhoidossa avaimet käteen -ratkaisuihin ja luopuvansa S-Osake-

kauppa- ja FIM Direct Online -palveluista sekä arvopaperien välitys- ja säilytyspalveluista. Samassa yhteydessä julkistettiin S-Pankki Oy:n ja Nordnet Bank AB:n välinen yhteistyösopimus, jolla S-Pankin arvopapereiden välitys- ja säilytystoimintojen asiakkaita siirtyi Nordnetiin.

Maaliskuussa koronaviruksen synnyttämä pandemia rantautui toden teolla myös Suomeen. S-Pankissa valmistautuminen oli aloitettu jo varhain ja tilanteeseen reagoitiin päättäväisesti. Merkittävä osa henkilöstöstä siirtyi työskentelemään etänä kriisin ensimmäisinä viikkoina ja asiakkaille suositeltiin asiointia S-mobiilissa ja verkkopankissa.

Koronapandemia vaikutti S-Pankin liiketoimintaan koko vuoden ajan usein eri tavoin. Esimerkiksi kuluttajien käyttäytyminen muuttui ja moni suomalainen matkusti ulkomaille selvästi aiempaa vähemmän. Tämä vaikutti myös S-Pankin korttien käyttöön. Sijoitusmarkkinoilla puolestaan useiden omaisuuslajien arvot vaihtelivat erittäin voimakkaasti

pitkin vuotta. Myös pankkeja koskeva sääntely muuttui monin paikoin. Esimerkiksi kulusluottoja koskevaa sääntelyä kiristettiin pandemian johdosta.

Keväällä suomalaiset äänestivät S-Pankin vastuullisimmaksi pankiksi kahdeksatta kertaa. S-Pankki tarjosi asiakkailleen mahdollisuutta hakea jopa 12 kuukauden maksutonta lyhennysvapaata asuntolainansa. Asiakkaat pystyivät hakemaan 12 kuukauden maksutonta lyhennysvapaata asuntolainansa kesäkuun loppuun asti. Asiakkaille tarjottiin myös mahdollisuutta tehdä maksutta muutoksia korttiluottoonsa. Joulukuun lopussa 15 prosenttia henkilöasiakkaiden vastuista oli lyhennysvapaalla, tai niissä oli hyödynnetty muita maksuohjelman muutoksia.

Toukokuussa S-Pankki- ja FIM-rahastot kiihdyttivät ilmastotyötään ja julkaisivat varallisuudenhoidon ilmastostrategian. Julkistuksen yhteydessä markkinoille tuotiin fossiiliton sijoitusrahasto. Rahasto ei sijoita lainkaan yhtiöihin, joiden liiketoiminta perustuu fos-

siiliisiin polttoaineisiin, kuten öljyyn, maakaasuun tai kivihiileen.

Toukokuun lopussa julkistettiin yrityskauppa, jossa Fennia-konserniin kuuluvien Fennia Varainhoito Oy:n ja Fennia Kiinteistöt Oy:n liiketoiminta siirtyi osaksi S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoimintaa. Kaupan myötä S-Pankki nousee yhdeksi Suomen merkittävimmistä kiinteistövarainhoitajista. Kaupan toteuttamiseen liittyvät viranomaishyväksynnot Finanssivalvonnalta sekä Kilpailu- ja kuluttajavirastolta saatiin heinäkuussa. Kauppa toteutui heinä-elokuun vaihteessa, jonka jälkeen S-Pankki on edennyt määrätteisesti ostettujen liiketoimintojen integroimisessa osaksi Varallisuudenhoitoliiketoimintaa.

Elokuussa Taloustutkimus ja Markkinointi & Mainonta -lehti julkaisivat tutkimuksen, jonka mukaan S-Pankilla on Suomessa toimivien finanssialan yhtiöiden arvostetuin brändi. Myös vuosi sitten samassa tutkimuksessa S-Pankki oli arvostetuin finanssialan brändi Suomessa.

S-Pankin hanke varainhankinnan kilpailukyvyn ja sitä kautta toimintaedellytysten parantamiseksi eteni läpi vuoden. Heinäkuussa S-Pankki hankki Standard & Poor'silta (S&P) luottoluokituksen. S&P myönsi pankille pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen.

seksi BBB ja lyhytaikaisen varainhankinnan luokitukseksi A-2. S&P arvioi luokituksen näkymät negatiivisiksi koronapandemian heikennettyä Suomen lähitulevaisuuden talousnäkymiä. S&P vahvisti luokituksen ja näkymät lokakuussa.

Marraskuussa S-Pankki muuttui yksityisestä osakeyhtiöstä julkiseksi osakeyhtiöksi ja Euroopan keskuspankki myönsi sille kiinnitysluottopankkitoimiluvan. Yhtiön nimi muuttui S-Pankki Oy:stä S-Pankki Oy:ksi.

Joulukuussa Finanssivalvonta hyväksyi S-Pankki-konsernin emoyhtiön S-Pankki Oyj:n 1,5 miljardin euron joukkovelkakirjaohjelman. Ohjelman puitteissa S-Pankki Oyj voi laskea liikkeeseen vakuudettomia ja vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja tukkumarkkinoille.

STRATEGIA JA PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

S-Pankin strategia päivitettiin joulukuussa 2020. Se määrittää S-Pankin suunnan vuosille 2021–2023. Strategian lähtökohdat ovat S-Pankin toiminnan tarkoitus, visio ja uusi strateginen tavoite kasvaa miljoonan aktiivisen asiakkaan pankiksi.

S-Pankin toiminnan tarkoitus on tarjota jokaiselle **mahdollisuus vähän rahakkaampaan huomiseen**. Tarjoamme jatkossakin S-ryhmän asiakasomistajille maksuttomat päivittäiset pankkipalvelut, kilpailukykyisesti hinnoitellut lainat sekä mahdollisuuden aloittaa säästäminen ja sijoittaminen vastuullisesti matalalla kynnyksellä. Kohtelemme asiakkaitamme reilusti riippumatta heidän taloudellisesta tilanteestaan.

Visiomme on tarjota asiakkaille **ylivoimaista helpoutta ja hyötyä**. Toteutamme visiota kehittämällä pankin ainutlaatuisia asiakas-
hyötyjä entistä vahvemmiksi. Asiakkaille tämä näkyy edullisuutena, sujuvina digitaalisina palveluina, ainutlaatuisena palveluverkostona sekä toimialan vastuullisimpana brändinä.

Tavoittelemme voimakasta ja kannattavaa kasvua kannustamalla kolmea miljoonaa asiakastamme hyödyntämään palvelujamme nykyistä enemmän ja monipuolisemmin. Strateginen tavoitteemme on saavuttaa **miljoona aktiivista asiakasta**. Digitaalisen asioinnin yleistymisen luo edellytykset voimakkaalle kasvulle. Muiden kuin kuluttaja-asiakkaiden palvelu etenkin varallisuudenhoidossa tukee osaltaan S-Pankin kasvua ja kannattavuutta.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET:

Kasvu ja vakavaraisuus	Kannattavuustaso, jota kohti edetään
Yli 10 % vuosittainen tuottokasvu	Kulu-tuotto-suhde alle 60 %
Vakavaraisuussuhde vähintään 14,3 %*	Oman pääoman tuotto yli 8 %

*Alarajaksi on asetettu 1,5 prosenttiyksikköä yli viranomaisvaateen (12,76 % joulukuussa 2020)

YHTEENVETO KORONAVIRUSPANDEMIAN VAIKUTUKSISTA LIIKETOIMINTAAN JA TEHDYT TOIMENPITEET

Maailmanlaajuinen pandemia vaikutti vuonna 2020 suomalaiseen yhteiskuntaan ja S-Pankkiin monin eri tavoin. Koko vuoden osalta pahin skenaario ei toteutunut Suomessa ja Suomi selviytyi pandemiasta paremmin kuin monet muut maat. Kotitalouksien luottamus omaan talouteensa vahvistui vuoden aikana. Työllisyys säilyi kohtuullisella tasolla ja asunto- ja päivittäistavarakauppa kasvoivat selvästi.

Kriisin käynnistyttyä keskityimme huolehtimaan asiakkaidemme ja henkilöstömme turvallisuudesta sekä kriittisten palveluiden turvaamisesta. Heti kriisin ensimmäisinä viikkoina merkittävä osa henkilöstöstämme siirtyi työskentelemään etänä. Tautitilanteen vaihdellussa sopeutimme työskentelytapojamme tilanteen vaatimalla tavalla. Syksyn toisen aallon takia merkittävä osa henkilökunnasta työskenteli etänä myös loppuvuonna ja olemme varautuneet jatkamaan etätyöskentelyä, kunnes tautitilanne rauhoittuu. Kiinnitimme erityistä huomiota hygienia-, terveys- ja turvallisuusohjeistuksiin, tarvikkehankintoihin sekä viranomais-suositusten noudattamiseen. Pandemiasta johtuvien ohjeistusten ja suositusten noudattaminen sekä muut varautumistoimet jatkuvat vuonna 2021.

Asiakkaillemme suosittelimme asiointia S-mobiilissa ja verkkopankissa. Etenkin S-mobiiliin käyttö kasvoi huomattavasti läpi vuoden. Sovellusta myös kehitettiin asiakkaiden toivomaan suuntaan: sen kautta on mahdollista muun muassa hakea lainaa sekä sijoittaa rahastoihin.

Digitaalisen asioinnin kasvun lisäksi pandemia näkyi asiakkaidemme arjessa myös monin muin tavoin. Esimerkiksi matkailu ulkomaille väheni selvästi ja ravintolat olivat suljettuina keväällä. Erilaiset liikkumiseen ja muiden palveluiden käyttöön liittyvät rajoitukset vaikuttivat ihmisten jokapäiväiseen toimintaan. Samaan aikaan lomautukset ja irtisanomiset yleistyivät. Tämä vaikutti kulu-tukseen ja korttimaksamisen volyymeihin nopeasti. Keskimääräisen korttiostoksen koko kasvoi ruokaostoksissa, mutta tapahtumamäärät muussa kulutuksessa pienenivät. Joillakin toimialoilla korttitapahtumien määrät putosivat erittäin rajusti. Vaikka asiakkaidemme kortin käyttö palautui jo kesäkuun alussa edellisvuotta korkeammalle tasolle, pandemia vaikutti koko vuoden palkkiotuotoihin. Myös sääntely kiristyi, kun kulutusluotoille asetettiin korkokatto ja markkinointikielto.

S-Pankki tarjosi myös taloudellista helpotusta asiakkailleen. Asiakkaamme pystyivät hakemaan 12 kuukauden maksutonta lyhennysvapaa asuntolainansa kesäkuun loppuun asti. Asiakkaille tarjottiin myös mahdollisuutta tehdä maksutta muutoksia korttiluottoonsa.

Sijoitusmarkkinoilla puolestaan useiden omaisuuslajien arvot vaihtelivat erittäin voimakkaasti pitkin vuotta. Loppuvuotta kohti arvomuutokset kuitenkin palautuivat jopa positiivisen puolelle.

Kotitalouksien kulutuskäyttäytymisessä tapahtuneet muutokset ja yleisen epävarmuuden heijastuminen säästämishalukkuuden kasvuna vaikuttivat talletuskannan kasvuun vuonna 2020. Varallisuudenhoidon puolella asiakkaiden varovaisuus näkyi nettomerkintöjen määrässä.

Monia koronaviruksen aiheuttamaan epidemiaan liittyviä rajoituksia otettiin uudelleen käyttöön syksyllä, mutta ne eivät vaikuttaneet merkittävästi loppuvuoden tuloskehitykseen. Koko vuoden osalta korona-aika kasvatti luottotappioita edelliseen vuoteen verrattuna. Olosuhteisiin nähden S-Pankki selviytyi hyvin vuodesta 2020.

Vuonna 2021 avainasemassa on, kuinka nopeasti ja laaja-alaisesti rokotukset saadaan tehtyä. Pelkästään se, että ratkaisu on olemassa ja se, että valtiot ja keskuspankivat ovat tehneet laajoja elvytysohjelmia, luo kasvupyrähdyksen Suomeen ja globaaliin talouteen loppuvuotta kohden. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla epävarmuus ja varovaisuus voivat vielä vaikuttaa yritysten valintoihin ja kuluttajien käyttäytymiseen. Työttömyys todennäköisesti vielä kasvaa ja pankkien luottotappiot voivat vielä säilyä normaalia korkeampina. Vuoden jälkipuoliskolla odotettavissa on kuluttajien patoutuneiden kulutustarpeiden purkautuminen. Pidemmällä aikavälillä kasvu saattaa kuitenkin tasaantua, kun talouden elvytysohjelmien vaikutukset heikkenevät ja jo ennen pandemiaa syntyneet rakenteelliset ongelmat pitää kohdata ja ratkaista.

Koronapandemian vaikutuksia kuvataan lisää riskiosiossa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Koronapandemia leimasi koko vuotta 2020. Vuoteen lähdettiin vielä selkeää talouden noususuhdannetta odottavissa tunnelmissa. Uuden koronaviruksen aiheuttaman epidemian käynnistyminen ja leviäminen maailmanlaajuisesti pandemiaksi muutti keväällä kuitenkin toimintaympäristön täysin uuteen uskoon. Taloudet sukelsivat historiallisen nopeasti, kun maat sulkiivat voimakkaasti yhteiskunnan toimintoja taudin leviämisen ehkäisemiseksi. Käytännössä koko maailma painui syvään taantumaa muutamaksi kuukaudeksi. Taloudet supistuivat laajasti jopa 5–10 prosenttia vuoden toisella neljänneksellä.

Koronan ensimmäinen aalto helpotti nopeasti ja talouksia päästiin avaamaan jo kesällä. Keväällä markkinat pelkäsivät talouksien painuvan pitkäaikaiseen syöksyyn, mutta vuoden loppu eteni lopulta pelättyä paremmin. Talouskasvu elpyi selvästi, kun sulkutoimia lopetettiin. Toinen korona-aalto vuoden lopussa aiheutti uuden talouksien sulkukieroksen, mutta sen vaikutusten odotetaan jäävän selvästi ensimmäistä pienemmiksi. Koronarokotteen löytäminen marraskuussa loi toiveikkautta, että pandemia saadaan selä-

tettyä vuoden 2021 aikana. Luottamus tulevaan kasvoikin vuoden loppua kohti selvästi. Kokonaisuutena vuosi 2020 on yksi historian heikoimmista talousvuosista. Kasvu vaihteli kuitenkin erittäin voimakkaasti vuoden aikana. Valtioiden ja keskuspankkien massiiviset tukitoimet heti pandemian alkaessa estivät syöksykierteen, minkä takia taloudet saatiin kääntymään nopeasti jälleen parempaan suuntaan. Samalla kuitenkin valtioiden velkataakat kasvoivat ennennäkemätöntä vauhtia, mikä luo oman varjonsa tulevien vuosien talouskehityksen ylle.

Suomen talous kesti koronaiskun hyvin moniin muihin maihin verrattuna. Sekä taudin leviäminen että talousisku onnistuttiin pitämään suhteellisen pienenä kevään nopeiden toimenpiteiden avulla. Talouden supistuminen koko vuodelta jäänee 3–4 prosenttiin, mikä on puolet vähemmän kuin vielä keväällä pahimmillaan pelättiin.

Myös rahoitusmarkkinoilla liikkeet olivat nopeita. Keväällä osakkeet syöksyivät ympäri maailman historian nopeinta tahtia, mutta myös käänne ylöspäin oli erittäin vauhdikas. Lopulta osakemarkkinoiden tuotot päättyivät

selvästi plussan puolelle tiputtuaan pahimmillaan yli 30 prosenttia. Osakkeiden nousun vahvana tukena olivat keskuspankit, jotka elvyttivät erittäin voimakkaasti. Tämä vahvisti entisestään kuvaa siitä, että korkotaso pysyy entistäkin kauemmin nollassa tai sen alapuolella. Matalat korot tukivat myös asuntomarkkinoita. Asuntolainakannat kasvoivat uusiin ennätyksiin ja asuntojen hinnat jatkoivat nousua erityisesti kasvukeskuksissa.

TALOUDELLINEN ASEMA

TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

S-Pankki-konsernin liikevoitto oli 21,0 miljoonaa euroa (29,0), jossa oli laskua 27,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tilikauden voitto verojen jälkeen oli 15,7 miljoonaa euroa (23,8). Oman pääoman tuotto laski 3,3 prosenttiin (5,2) ja koko pääoman tuotto oli 0,2 prosenttia (0,4). Konsernin kulu-tuotto-suhde oli 0,74 (0,74).

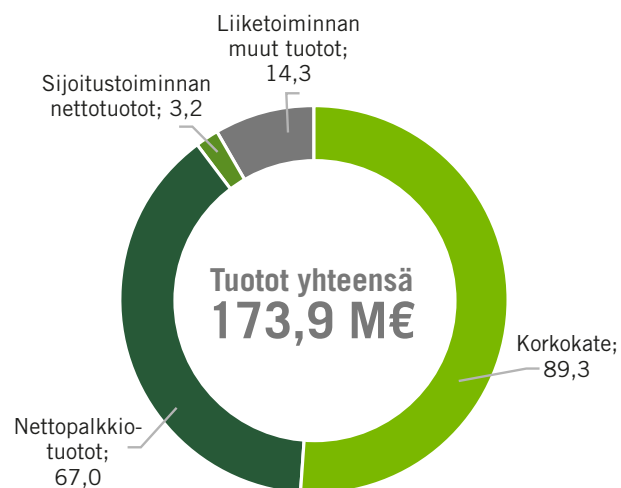
TUOTOT

Kokonaistuotot kehittyivät katsauskaudella positiivisesti toimintaympäristö huomioiden. Kokonaistuotot olivat yhteensä 173,9 miljoonaa euroa (168,1), jossa oli kasvua 3,4 prosenttia.

Korkokate kasvoi 3,7 prosenttia ja oli 89,3 miljoonaa euroa (86,1). Korkokatteen kasvu tuli vakuudellisten luottojen vahvasta volyymin kasvusta. Korona-aikana korkokatteen suhteel-

lista kasvua on hidastanut sijoitustoiminnasta saatujen korkotuottojen lasku ja suojaavien johdannaisien korkokulujen kasvu sekä kulu-tuottojen vähäisempi kysyntä ja käyttö. Nettopalkkiotuottojen kasvu oli 11,2 prosenttia ja ne olivat 67,0 miljoonaa euroa (60,3).

Koko katsauskaudella koronakriisi vaikutti korttimaksamisen palkkiotuottojen aiempaa hitaampaan kasvuun. Varallisuudenhoitoliiketoiminnan puolella se näkyi nettomerkitöjen määrässä, mutta tehty yrityskauppa ja loppuvuoden suotuisa markkinakehitys vaikuttivat positiivisesti palkkiotuottojen kehitykseen. Myös maksuliikenteen palkkiot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 3,2 miljoonaa euroa (5,9). Koko vuosi huomioiden kehitys oli odotuksia parempaa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 14,3 miljoonaa euroa (15,8).

Keskeisimmät tunnusluvut

(M€)	2020	2019	2018
Korkokate	89,3	86,1	79,5
Nettopalkkiotuotot	67,0	60,3	55,4
Tuotot yhteensä	173,9	168,1	153,7
Liikevoitto	21,0	29,0	17,6
Kulu-tuotto -suhde	0,74	0,74	0,83

(M€)	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Velat asiakkaille, Talletukset	6 925,0	5 948,1	5 832,7
Saamiset asiakkailta, Antolainaus	5 444,4	4 780,6	4 186,9
Saamistodistukset	1 228,8	1 081,0	1 668,0
Oma pääoma	488,6	472,8	448,3
Odotettavissa olevat luottotappiot	19,6	17,1	14,5
Hallinnoitavat varat	10 785,1	9 041,1	7 521,3
Oman pääoman tuotto	3,3 %	5,2 %	3,1 %
Koko pääoman tuotto	0,2 %	0,4 %	0,2 %
Omavaraisuusaste	6,4 %	7,1 %	6,9 %
Vakavaraisuussuhde	15,7 %	16,3 %	16,8 %

Tiedot vuodesta 2018 lähtien on raportoitu IFRS-standardien mukaan, joita S-Pankki siirtyi noudattamaan 1.1.2019.

KULUT

Liiketoiminnan kulut olivat katsauskaudella yhteensä 129,2 miljoonaa euroa (125,1). Kasvua edellisvuoteen oli 3,2 prosenttia. Liiketoiminnan kuluista henkilöstökulujen osuus oli 44,9 miljoonaa euroa (45,7). Liiketoimintojen kehittämiseen on panostettu jo ennen koronaviruksen synnyttämää pandemiaa tehtyjen suunnitelmien mukaisesti. Tämä näkyi muiden hallintokulujen ja poistojen kasvuna. Muut hallintokulut olivat 64,8 miljoonaa euroa (61,9). Muiden hallintokulujen kasvu johtui IT- ja kehityskulujen sekä toimipaikkaverkostoon liittyvien asiamiespalkkioiden kasvusta. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 13,4 miljoonaa euroa (12,8). Liiketoiminnan muut kulut olivat 6,1 miljoonaa euroa (4,8). Niiden kasvuun vaikuttivat muun muassa tehty yrityskauppa ja viranomaismaksujen kasvu.

ODOTETTAVISSA OLEVAT JA LOPULLISET LUOTTOTAPPIOT

Katsauskaudella konsernin tuloslaskelmaan kirjattiin odotettavissa olevia ja lopullisia luottotappioita 28,0 miljoonaa euroa (18,3). Kirjattuja peruutuksia eli palautuneita luottotappioita oli 4,4 miljoonaa euroa (4,3). Odotettavissa olevien ja lopullisten luottotappioiden nettotulosvaikutus oli näin ollen 23,6

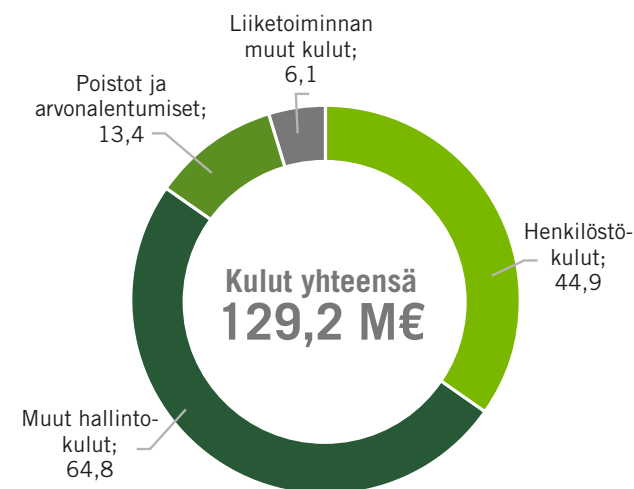
miljoonaa euroa (14,0). Kasvu selittyy pääasiassa koronapandemian aikaisella luottotappiokirjausten kasvulla sekä luottokannan kasvulla. Luottokannan kokoon suhteutettuna luotto- ja arvonalentumistappiot ovat edelleen alhaisella tasolla ja S-Pankin hallituksen asettaman riskinottohalukkuuden puitteissa.

TALLETUKSET

Talletuskanta kasvoi voimakkaasti ja oli tilinpäätöshetkellä 6 925,0 miljoonaa euroa (5 948,1). Vaadittaessa maksettavia talletuksia oli tilikauden päättyessä 6 920,3 miljoonaa euroa (5 908,0) ja määräaikaistalletuksia oli 4,7 miljoonaa euroa (40,1).

Viimeisen 12 kuukauden aikana talletuskanta kasvoi 16,4 prosenttia. Henkilöasiakkaiden talletuskanta oli 5 964,1 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 16,1 prosenttia) ja yritysasiakkaiden 960,9 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 18,2 prosenttia). Talletuskannan kasvuun vaikuttivat kotitalouksien kulutuskäyttäytymisessä tapahtuneet muutokset ja yleisen epävarmuuden heijastuminen säästämishalukkuuden kasvuna.

S-Pankissa olevien talletussuojan piiriin kuuluvien korvattavien talletusten yhteismäärä oli katsauskauden lopussa 5 573,9 miljoonaa euroa (4 790,2).

Talletukset (M€)	31.12.2020	31.12.2019	Muutos vuoden alusta
Henkilöasiakkaat	5 964,1	5 134,9	16,1 %
Yritysasiakkaat	960,9	813,2	18,2 %
Yhteensä	6 925,0	5 948,1	16,4 %

ANTOLAINAUS

Antolainauksen kasvu jatkui edelleen vahvana. Luottokanta oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 5 444,4 miljoonaa euroa (4 780,6).

Viimeisen 12 kuukauden aikana luottokanta kasvoi 13,9 prosenttia. Henkilöasiakkaiden luottokanta oli 4 483,1 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 13,5 prosenttia) ja yritysasiakkaiden luottokanta 961,2 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 15,9 prosenttia).

Asuntolainakanta kasvoi edellisen vuoden tapaan merkittävästi nopeammin ja kasvu oli 16,6 prosenttia.

SIJOITUSTOIMINTA

Katsauskauden päättyessä pankilla oli saamistodistuksia yhteensä 1 228,8 miljoonaa euroa, kun niitä oli vuoden 2019 lopussa 1 081,0 miljoonaa euroa. Luottokannan ja talletusten suhdetta kuvaava anto-otto-lainaussuhde oli tilinpäätöshetkellä 78 prosenttia (80).

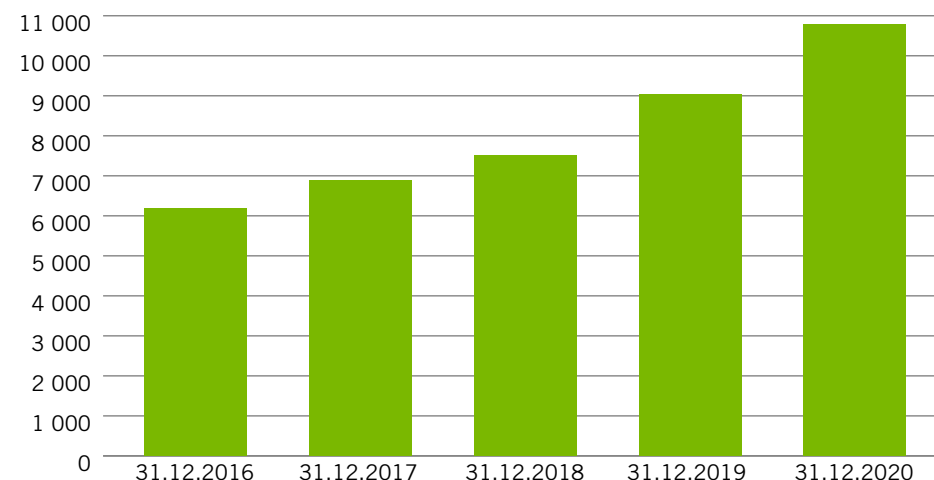
OMA PÄÄOMA

S-Pankin oma pääoma oli katsauskauden päättyessä 488,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 lopussa omaa pääomaa oli 472,8 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 6,4 prosenttia, kun se vuoden 2019 lopussa oli 7,1 prosenttia.

HALLINNOITAVAT VARAT

S-Pankki-konsernin hallinnoitavien varojen määrä oli katsauskauden päättyessä 10 785,1 miljoonaa euroa (9 041,1). Kasvua edelliseen vuoteen oli 19,3 prosenttia. Hallinnoitavista varoista rahastopääoman osuus oli 7 156,4 miljoonaa euroa (6 804,4) ja varainhoitopääoman osuus 3 628,7 miljoonaa euroa (2 236,7). Lisäksi Fennia Kiinteistöt Oy hallinnoi suorista kiinteistöistä ja yhteisyrityksistä koostuvaa 428,5 miljoonan euron asiakasvarallisuutta. S-Pankki- ja FIM-rahastojen nettomerkinnot olivat katsauskaudella 119,2 miljoonaa euroa (420,1).

Antolainaus (M€)	31.12.2020	31.12.2019	Muutos vuoden alusta
Henkilöasiakkaat	4 483,1	3 951,6	13,5 %
Yritysasiakkaat	961,2	829,0	15,9 %
Yhteensä	5 444,4	4 780,6	13,9 %

Hallinnoitavat varat (M€)

LIIKETOIMINTA JA TULOS SEGMENTEITTÄIN

S-Pankki-konsernin segmentit ovat Pankki-liiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Liiketoimintasegmentteihin kuuluvan toiminnan raportointi on yhdenmukainen johdolle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Raportoinnissa noudatetaan IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteita, jotka on esitetty liitetiedossa 1.

Pankkiliiketoiminta

Pankkiliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin pankkipalveluista ja niiden kehittämisestä henkilöasiakkaille ja valikoiduille yritysasiakkaille. Liiketoiminta tarjoaa asiakkailleen tuotteita ja palveluita muun muassa päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen sekä hankintojen rahoittamiseen. Pankkiliiketoimintaan kuuluvat myös konsernin treasury-toiminnot.

Liiketoiminnan tulos laski 35,3 miljoonaan euroon (42,3) tammi-joulukuussa. Tuotot yhteensä nousivat 3,9 prosenttia 148,9 miljoonaan euroon (143,3). Kulut nousivat 3,4 prosenttia 89,9 miljoonaan euroon (87,0). Tuloksen muodostumista selittää pääosin luottotappioiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden kasvu 23,6 miljoonaan euroon (14,0).

Viimeisimpien saatavilla olevien tietojen mukaan S-Pankin osuus rahalaitosten asuntolainataseiden kasvusta edelliseltä 12 kuukaudelta oli marraskuussa 15,2 prosenttia (16,0). Koko markkinoihin verrattuna asuntolainakannan kasvu oli 5,5-kertaista samalla ajanjaksolla. Asuntolainahakemusten määrä laski hetkellisesti keväällä mutta nousi sen jälkeen edellisvuotta korkeammalle tasolle ja pysytteli tällä tasolla koko loppuvuoden.

Myös S-Etukortti Visa -korttien käyttö laski koronakriisin alkuvaiheessa. Kotimaan yleisen kulutuksen voimistuessa korttien käyttö palasi kuitenkin loppukeväästä vuodentakaisesta vilkkaammaksi ja jatkui vilkkaana läpi syksyn. Koronasta huolimatta korttien euro-määräinen käyttö kasvoi tammi-joulukuussa 3,4 prosenttia vuotta aiemmasta.

Varallisuudenhoitoliiketoiminta

Varallisuudenhoitoliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin varainhoitopalveluiden tuottamisesta, asiakkuuksista sekä liiketoiminnan kehittämisestä. Liiketoiminta tarjoaa S-Pankki-brändin alla säästämisen ja sijoittamisen palveluita kuluttaja-asiakkaille. FIM-brändin alla tarjotaan yksityispankkipalveluita sekä palveluita institutionaalisille sijoittajille.

Uuden koronaviruksen synnyttämä pandemia vaikutti voimakkaasti markkinoihin alkuvuonna, mutta osakemarkkinat nousivat lop-

Pankkiliiketoiminta (M€)	2020	2019	Muutos
Liiketoiminnan tuotot	148,9	143,3	3,9 %
Liiketoiminnan kulut	-89,9	-87,0	3,4 %
Saamisten arvonalentumiset	-23,6	-14,0	68,8 %
Liikevoitto (-tappio)	35,3	42,3	-16,6 %

Varallisuudenhoitoliiketoiminta (M€)	2020	2019	Muutos
Liiketoiminnan tuotot	28,9	24,2	19,2 %
Liiketoiminnan kulut	-26,9	-23,6	14,3 %
Liikevoitto (-tappio)	2,0	0,7	188,4 %

puvuonna plussan puolelle. Fennian kanssa tehty yrityskauppa vaikutti selvästi liiketoiminnan kehitykseen. Liiketoiminnan tulos nousi 2,0 miljoonaan euroon (0,7). Tuotot yhteensä nousivat 19,2 prosenttia 28,9 miljoonaan euroon (24,2). Kulut nousivat 14,3 prosenttia 26,9 miljoonaan euroon (23,6).

Nettomerkinnot S-Pankki- ja FIM-rahastoihin olivat 119,2 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa (420,1). S-Pankki- ja FIM-rahastojen nettomerkinnot kehitys oli keskimääräistä vahvempaa. Nettomerkinnot Fennia-yrityskaupan myötä siirtyneisiin rahastoihin olivat -12,3 miljoonaa euroa elo-joulukuussa. Koko

markkinoilla nettomerkinnot olivat vuoden tammi-joulukuussa 919,1 miljoonaa euroa (376,1).

Kaikkien hallinnoitavien rahastojen osuudenomistajien lukumäärä nousi noin 330 000:een vuodentakaisesta noin 292 000:sta. Koko Suomen markkinoilla osuudenomistajien lukumäärä nousi 3,5 miljoonaan, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 3,3 miljoonaa.

RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN YLEISKUVAUS

S-Pankki tuottaa asiakkailleen pankki- ja varainhoitopalveluita. S-Pankin strategia tähtää lähivuosina kasvuun keskittyen erityisesti henkilöasiakkaiden palveluihin ja varallisuudenhoitoliiketoimintaan. Kokonaisriskistrategia, joka määrittelee S-Pankin keskeiset riskihin liittyvät periaatteet ja tavoitteet, on suunniteltu tukemaan S-Pankin liiketoimintamallia ja kasvustrategiaa.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on S-Pankin strategiaan, päätöksentekoon, prosesseihin, sisäiseen valvontaan ja raportointiin integroitu jatkuva prosessi. Riskienhallinnalla tarkoitetaan niitä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja seurataan toimintaan liittyviä riskejä. Se myös kattaa menettelyt, joilla ylläpidetään ja kehitetään hallintakeinoja, jotta riskien toteutuminen tai niistä aiheutuvat seuraukset pidetään hyväksyttävällä tasolla.

Riskienhallinnan tärkeimpänä tavoitteena on ylläpitää kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden taso hallituksen määrittämien raja-arvojen yläpuolella, hallita maineriskiä ja turvata toiminnan häiriötön jatkuvuus sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Lisätietoja konsernin riskeistä ja niiden hallinnasta esitetään jäljempänä (Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta).

Kokonaisriskistrategia

S-Pankki-konsernilla on emoyhtiön hallituksen vahvistama kokonaisriskistrategia, joka sitoo kaikkia konserniyhtiöitä sekä niiden liike- ja tukitoimintoja. Kokonaisriskistrategia määrittelee konsernin riskinkantokyvyn, riskinottohalukkuuden, riskienhallinnan tavoitteet ja sen järjestämisen puitteet konsernissa. Kokonaisriskistrategiaa tarkennetaan riskilajikohtaisilla periaatteilla ja menettelyillä. Lisäksi liike- ja tukitoiminnot ylläpitävät tarkempia ohjeita ja kuvauksia omien toimintojensa riskienhallinnan toteuttamiseksi.

Riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus

Hallitus määrittelee vuosittain riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden määrälliset ja laadulliset tavoitteet.

Riskinkantokyvyllä asetetaan enimmäismäärä konsernin riskinotolle lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistaminen sekä säännösten noudattaminen ovat riskinkantokyvyn keskeiset tekijät.

Riskinottohalukkuus kuvastaa hyväksytyt riskit ja niiden tasot, joita S-Pankki on valmis liiketoiminnassaan normaaliolosuhteissa ottamaan. Riskinottohalukkuus määrittää myös esimerkiksi pääomien riittävyyden ja likviditeetin sisäiset tavoitetasot. Riskinotto-

halukkuuden lähtökohta on saavuttaa vakaa ja riittävä tuotto konsernin omalle pääomalle lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tarkoituksena on myös turvata toiminnan jatkuvuus, toiminnan vastuullinen toteuttaminen ja varmistaa, että S-Pankin riskinotto on hallittua ja suunniteltua. Pyrkimyksenä on myös varmistaa, että asiakas-, henkilö- ja liiketoimintatietojen luottamuksellisuus, eheys ja saatavuus eivät vaarannu. Oheinen kuvio havainnollistaa riskinottohalukkuuden viitekehystä ja sen mitareita.

Riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus heijastuvat konsernin toimintaan ja riskinottoon asetettujen limiittien kautta. Hallitus asettaa riskilajikohtaisesti numeeriset ja laadulliset tavoitteet, limiitit ja hyväksyttävät riskinotto- tasot riskistrategian jalkauttamiseksi. Tavoitteet ja limiitit heijastelevat mahdollisia sääntelyn asettamia rajoitteita huomioiden riskinottohalukkuudessa sovellettavat sisäiset puskurit. Päätöksentekovaltuuksia delegoidaan tarkoituksenmukaiselle tasolle liiketoiminnan päivittäisen sujuvuuden varmistamiseksi. Kyseisiä tavoitteita ja limiittejä päivitetään säännöllisesti sekä aina tarvittaessa, mikäli liiketoiminnan tai toimintaympäristön riskien tunnistamiseen ja arviointiin liittyvät havainnot sitä edellyttävät. Näitä tavoitteita ja limiittejä seurataan ja valvotaan osana säännöllistä raportointia.

Viranomaisten asettamien eli niin sanottujen pilari 1 -pääomavaateiden lisäksi S-Pankki laskee ja huomioi toiminnassaan sisäisen riskiperusteisen pilari 2 -pääomavaateen. Asetettuja limiittejä sovelletaan S-Pankki-konserniin, sen emoyhtiöön ja tytäryhtiöihin.

Riskienhallinnan järjestämistä, rakennetta ja organisaatiota sekä riskien seurantaa, valvontaa ja raportointia on käsitelty konsernin riskejä ja niiden hallintaa käsittelevässä liitetiedossa Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta. Samassa yhteydessä on myös kuvattu vakavaraisuuden ja likviditeetin hallintaa.

S-PANKKI-KONSERNIN RISKIASEMA

Merkittävimmät riskit, jotka voivat vaikuttaa S-Pankin kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen, liittyvät liiketoimintavoimien, anto- ja ottolainauksen marginaalien, yleisen korkotason, taloudellisen toimintaympäristön ja luottotappioiden epäsuotuisaan kehitykseen sekä toiminnan kustannustehokkuuteen.

Maaliskuussa puhjennut koronapandemia vaikutti yleiseen taloustilanteeseen, pankkisektoriin kokonaisuudessaan sekä S-Pankkiin ja sen asiakkaisiin. Viranomaiset ilmoittivat tilikauden aikana useista toimista, joiden tavoitteena oli helpottaa luottolaitoksien

Riskinottohalukkuuden viitekehys ja mittarit

Keskeiset riskinottohalukkuuden indikaattorit	
Vakavaraisuus ja kannattavuus	<ul style="list-style-type: none"> Vakavaraisuus Vähimmäisomavaraisuusaste Kannattavuus
Likviditeetti ja varainhankinta	<ul style="list-style-type: none"> Maksuvalmiuden indikaattorit Pysyvän varainhankinnan riittävyys Varainhankinnan rakenne ja keskittymät
Luottoriski	<ul style="list-style-type: none"> Odotettavissa olevat ja toteutuneet luottotappiot Järjestämättömät saamiset Keskittymäriski Sisäisten riskiluokkien jakauma
Markkinariski	<ul style="list-style-type: none"> Korkoriskin nykyarvo- ja tuloriski Sijoitusten luottopreemioriski Muut markkinariskit
Laadulliset riskit	<ul style="list-style-type: none"> Operatiiviset riski-indikaattorit Compliance riski-indikaattorit

kykyä huolehtia yritysten ja kotitalouksien rahoittamisesta ja lieventää pandemian negatiivisia talousvaikutuksia. S-Pankki tarjosi keväällä asiakkailleen mahdollisuutta hakea maksutonta lyhennysvapaata, mikä johti ennätysmäärän lyhennysvapaiden ja muiden maksuohjelman muutoksien myöntämisessä. Nopeat muutokset makrotaloudellisessa ympäristössä aiheuttivat odotettavissa olevien luottotappioiden mallinnukseen liittyvää epävarmuutta. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän kasvuun vuoden 2020 aikana vaikuttivat luottokannan kasvu sekä muutokset makro- ja johdon kertoimissa. Myös toteutuneiden luottotappioiden määrä nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Talouden epävarmuuden seurauksena spread-riskien levenemisestä aiheutunut arvostusten lasku supisti käyvän arvon rahastoa alkuvuoden aikana, mutta vuoden loppuun mennessä arvostukset palautuivat koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. S-Pankin vakavaraisuus, maksuvalmius ja rahoitusasema ovat olleet vakaalla pohjalla pandemiasta huolimatta, joten toteutetut toimenpiteet S-Pankin operatiivisen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ovat olleet toimivia ja riittäviä. Vaikka epävarmuus talouden näkymistä on toistaiseksi yhä suurta, positiiviset uutiset koronarokotteista luovat varovaisen positiivisia näkymiä vuodelle 2021.

Säätelyn mukaisten pääomavaateiden (pilari 1) näkökulmasta konsernin merkittävimmät riskilajit ovat luotto- ja operatiiviset riskit.

Säätelyn mukaisten pääomavaateiden ohella S-Pankki laskee sisäisesti riskiperusteisen pääomavaateen (pilari 2) arvioidakseen kaikki toimintaansa liittyvät olennaiset riskit ja varmistaakseen kokonaisvaltaisen riskiprofiilin arvioinnin.

Luottoriski muodostaa 90 prosenttia (2,7 miljardia euroa) S-Pankin kokonaisriskin määrästä (Risk Exposure Amount, REA). Luottoriskin pilari 1 -pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Luotonannon kasvu oli vahvaa etenkin henkilöasiakkaiden asuntolainoissa. Merkittävimmät pääomia sitovat erät ovat kiinteistövakuudelliset saamiset sekä vähittäis- ja yrityssaamiset. Ongelmasaamiin liittyvät indikaattorit pysyivät alhaisella tasolla. Konservatiivisen riskinottohalukkuutensa mukaisesti S-Pankki ylläpitää matalaa luottoriskiprofiilia, jota tuetaan aktiivisella riskienhallinnalla ja seurannalla.

S-Pankilla ei ole kaupankäyntisalkkua. Siksi S-Pankille ei muodostu pilari 1:n mukaista markkinariskin pääomavaadetta. Koska S-Pankin markkinariskit syntyvät rahoitustaseesta, ne ovat pilari 1:n mukaisen säätelyn ja menetelmien mukaan sisällytetty pilari 1 standardimenetelmän luottoriskiin. Markkinariskiä mitataan lisäksi sisäisillä riskimalleilla ja osana pääomasuunnitelman riskiperusteista pääomavaadetta (pilari 2). S-Pankki siirtyi selvittämään kaikki johdannaisopimukset ehdot täyttävän keskusvastapuolen välityksellä vuoden 2020 aikana, minkä

S-Pankki-konsernin keskeiset riskeihin liittyvät tunnusluvut

(M€)	31.12.2020	31.12.2019
Riskipainotetut vastuuerät (euromäärä)		
Riskipainotetut vastuuerät yhteensä	3 035,2	2 900,3
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	2 729,2	2 610,1
Markkinariski	0,0	0,0
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	306,0	290,1
Vastuun arvonokaisuriski	0,0	0,1
Omat varat (euromäärä)		
Ydinpääoma (CET1)	416,4	422,2
Toissijainen pääoma (T2)	59,5	50,0
Omat varat yhteensä	475,9	472,2
Pilari 1 -kokonaispääomavaade (%)	12,76 %	13,82 %
Vakavaraisuussuhde (prosentteina suhteessa riskipainotettuihin eriiin)		
Ydinpääoma (CET1) -vakavaraisuussuhde (%)	13,7 %	14,6 %
Omat varat yhteensä -vakavaraisuussuhde (%)	15,7 %	16,3 %
Järjestämättömät saamiset (Non-Performing Loan, NPL)		
Järjestämättömien saamisten (NPL) -suhde (%)*	0,6 %	0,6 %
Vähimmäisomavaraisuus (Leverage Ratio, LR)		
Vähimmäisomavaraisuusaste (%)	5,8 %	
Vähimmäisomavaraisuusaste (%) (lukuun ottamatta keskuspankkisaamisten sovellettavien väliaikaisten ulkopuolelle jättämisten vaikutuksia)	5,3 %	6,2 %
Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR)		
Maksuvalmiusvaatimus (%)	146,8 %	142,0 %
Pysyvän varainhankinnan vaade (Net Stable Funding Ratio, NSFR)		
NSFR-suhdeluku (%)	151,2 %	145,1 %

*NPL-suhde kuvaa järjestämättömien lainojen bruttomääräistä kirjanpitoarvoa suhteessa lainoihin ja ennakkomaksuihin (pois lukien keskuspankin käteisvarat ja vaadittaessa maksettavat talletukset).

vuoksi S-Pankille ei muodostunut vastuun arvonokaisuriskiä (CVA) tilikauden lopussa.

Operatiivisen riskin osuus on 10 prosenttia S-Pankin kokonaisriskin määrästä. Operatiivisen riskin sääntelyn mukainen pääomavaade (pilari 1) lasketaan perusmenetelmällä. Tilikauden aikana toteutuneiden operatiivisten riskien aiheuttamat tappiot olivat vähäiset suhteessa niille varattuihin omiin varoihin. Olenaisesti S-Pankin operatiivisen riskin profiiliin vaikuttavat järjestelmähäiriöt ja keskeytykset, väärinkäytökset ja mahdolliset puutteet ulkoisten palveluntarjoajien toiminnassa.

S-Pankin kokonaisvakavaraisuussuhde säilyi vakaana ylittäen sääntelyvaateet ja sisäisesti asetetun 14,3 prosenttia vähimmäistason. Sisäisesti asetettua vähimmäistasona laskettiin tilikaudella yhdellä prosenttiyksiköllä johtuen Finanssivalvonnan päätöksestä poistaa luottolaitoksille asettamansa ydinpääomalla (CET1) katettavan järjestelmäriskipuskurin. S-Pankin vakavaraisuussuhde oli tilikauden lopussa 15,7 prosenttia. Kokonaisriski kasvoi 134,9 miljoonalla eurolla 3,0 miljardiin euroon, mikä johtui pääosin henkilöasiakkaiden lainojen strategianmukaisesta kasvusta.

S-Pankin pääomat ovat riittävät varmistamaan toiminnan jatkuvuuden myös stressitestien mukaisissa olosuhteissa. Omien varojen määrä kasvoi katsauskaudella 3,7 miljoonaa euroa. Omien varojen kehitykseen

vaikutti tilikauden tuloksen lisäksi aineettomien hyödykkeiden kasvu sekä uuden liikkeen lasketun debentuurilainan nimellismäärän korotus. Käyvän arvon rahasto palautui tilikauden loppuun mennessä koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Pääomapuskuri suhteessa sääntelyn mukaiseen pilari 1 -pääomavaateeseen (12,76 prosenttia) oli 88,7 miljoonaa euroa.

S-Pankin vähimmäisomavaraisuusaste 5,8 prosenttia (6,2) oli vahva ja ylitti sekä viranomaisten asettaman että sisäisesti asetetun vähimmäistason. Vakavaraisuusasetuksen mukainen vähimmäisomavaraisuusastevaade (Leverage Ratio, LR) 3 % astuu voimaan kesäkuussa 2021. S-Pankki on hyödyntänyt Finanssivalvonnan päätöstä jättää väliaikaisesti tietyt keskuspankkisaamiset vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden kokonaismäärän ulkopuolelle koronapandemian seurauksena. Nykyinen päätös on voimassa 27 kesäkuuta 2021 asti. Vertailukauden luvussa ei huomioida edellä mainittua päätöstä.

S-Pankin maksuvalmiusasema oli vakaa ja vahva raportointikauden lopulla. Maksuvalmiutta mittaava LCR-suhdeluku oli 147 prosenttia (142). Pysyvän varainhankinnan riittävyttä kuvaava NSFR-suhdeluku oli katsauskauden lopussa 151 prosenttia (145). Vakavaraisuusasetuksen mukainen NSFR-vaade 100 prosenttia astuu voimaan kesäkuussa 2021.

OMIEN VAROJEN VAATEET, VAKAVARAISUUS JA OMAT VARAT

Vakavaraisuuden hallintaa on käsitelty myös tilinpäätöksen liitetiedoissa (Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta). Samassa yhteydessä on esitelty tarkemmin S-Pankki-konsernin riskejä ja niiden hallintaa.

Finanssivalvonta asetti 30.1.2018 S-Pankille harkinnanvaraisen pilari 2 -vaateen

(Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) rahoitustaseen korkorisktiin ja luottoriskin keskittymärisktiin perustuen. Lisäpääomavaade on yhteensä 2,25 prosenttia ja se astui voimaan 30.9.2018. Lisäpääomavaade on asetettu perustuen siihen, että kyseisiä riskejä ei ole huomioitu sääntelyn mukaisessa pääomavaateessa (pilari 1). Harkin-

nanvarainen lisäpääomavaatimus on voimassa toistaiseksi, kuitenkin enintään 30.9.2021 asti. Vaatimus tulee täyttää ydinpääomalla.

Oheinen taulukko havainnollistaa sääntelyn mukaisen (pilari 1) kokonaispääomavaateen jakautumista S-Pankissa 31.12.2020.

Finanssivalvonta päätti 6.4.2020 poistaa luottolaitoksille asettamansa ydinpääomalla (CET1) katettavan järjestelmäriskipuskurin, joka oli S-Pankille yhden prosentin suuruinen.

S-Pankin pääomavaade 31.12.2020

Pääoma	Vähimmäis-pääomavaade		Kiinteä lisäpääomavaade		Vastasyklinen pääomapuskuri		Pilari 2 (SREP) -lisäpääomavaade		Pääomavaade yhteensä	
	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€
CET1	4,5 %	136,6	2,5 %	75,9	0,01 %	0,2	2,25 %	68,3	9,26 %	280,9
AT1	1,5 %	45,5							1,50 %	45,5
T2	2,0 %	60,7							2,00 %	60,7
Yhteensä	8,0 %	242,8	2,5 %	75,9	0,01 %	0,2	2,25 %	68,3	12,76 %	387,2

VAKAVARAISUUS JA OMAT VARAT

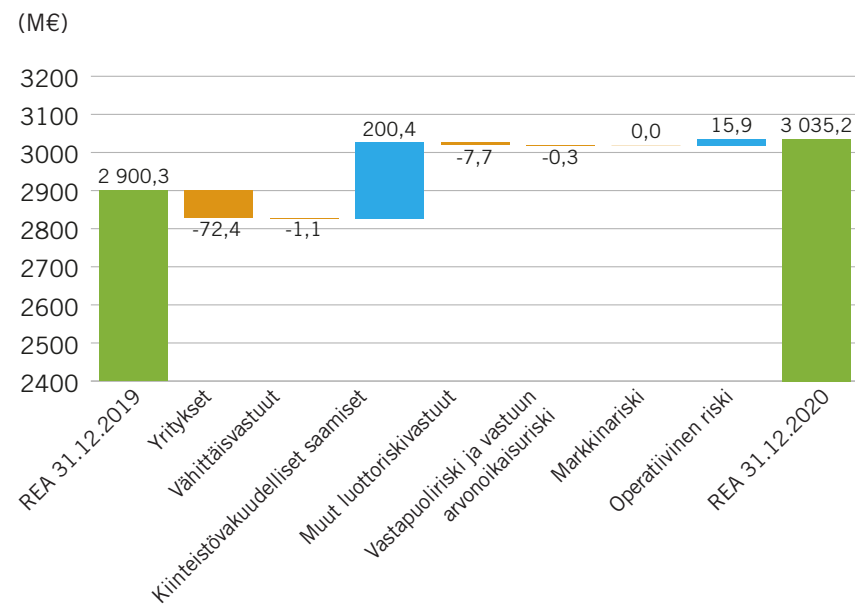
S-Pankin vakavaraisuussuhde oli tilikauden lopussa 15,7 prosenttia (16,3). Vakavaraisuuden ja omien varojen kehitykseen vaikuttivat lainakannan kasvun ja tilikauden tuloksen lisäksi aineettomien hyödykkeiden kasvu. Ydinpääomasta vähennettävien aineettomien hyödykkeiden määrän kasvuun vaikutti Fennia Varainhoito Oy:n ja Fennia Kiinteistöt Oy:n yrityskauppa. Koronapandemian seurauksena erityisesti spread-riskien levenemisestä aiheutunut arvostusten lasku supisti käyvän arvon rahastoa alkuvuoden aikana, mutta tilikauden loppuun mennessä käyvän arvon rahasto palautui koronapandemiaa edeltäneelle tasolle.

Toissijainen pääoma koostuu kolmesta debentuurista, joiden nimellisarvo on yhteensä 59,5 miljoonaa euroa (50,0) ja maturiteetti yli viisi vuotta. S-Pankki maksoi vuoden viimeisenä kvartaalina yhteismäärältään 16 miljoonan euron debentuurin takaisin ennen eräpäivää debentuurin ehtojen mukaisesti. S-Pankki korvasi takaisinmaksun yhteydessä takaisinmaksettavan debentuurin uudella, nimellisarvoltaan 25,5 miljoonaa euroa, ehdoiltaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 63 artiklassa tarkoitettulla toissijaisen pääoman (T2) instrumentteihin kuuluvalla debentuurilla. Debentuurien ehdot on kuvattu jäljempänä (Konsernin liitetieto 28: Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla).

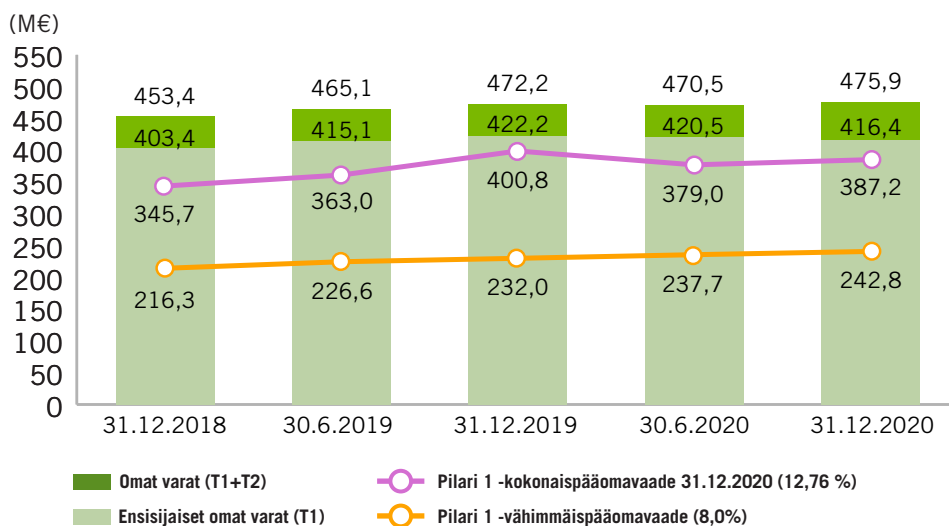
Vakavaraisuustietojen pääerät

Omat varat (M€)	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	488,6	473,4
Osakepääoma	82,9	82,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	283,8	283,8
Voittovarot	122,4	107,5
Edellisten tilikausien voitot / tappiot	106,7	83,4
Tilikauden voitto / tappio	15,7	24,1
Käyvän arvon rahasto	-0,5	-0,8
Vähennykset ydinpääomasta	72,3	51,2
Aineettomat hyödykkeet	71,0	50,1
Varovaisesta arvostuksesta aiheutuva arvonolaisuus	1,3	1,1
Ydinpääoma (CET1)	416,4	422,2
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	0,0	0,0
Vähennykset ensisijaisista lisäpääomista	0,0	0,0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	0,0	0,0
Ensisijainen pääoma	416,4	422,2
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	59,5	50,0
Debentuurit	59,5	50,0
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	0,0	0,0
Toissijainen pääoma (T2)	59,5	50,0
Omat varat yhteensä	475,9	472,2
Omat varat yhteensä	475,9	472,2
Omien varojen vähimmäisvaatimus	242,8	232,0
Vakavaraisuussuhde	15,7 %	16,3 %
Ensisijaiset omat varat	416,4	422,2
Omien varojen vähimmäismäärä	242,8	232,0
Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde	13,7 %	14,6 %
Riskipainotetut erät yhteensä	3 035,2	2 900,3
josta luottoriskin osuus	2 729,2	2 610,1
josta markkinariskin osuus	0,0	0,0
josta operatiivisen riskin osuus	306,0	290,1
josta vastuun arvonolaisuuteen liittyvän riskin osuus	0,0	0,1
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	13,7 %	14,6 %
Ensisijainen pääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	13,7 %	14,6 %
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	15,7 %	16,3 %

Tiivistelmä kokonaisriskin ja riskipainotettujen vastuuerien muutoksista

Omien varojen ja vakavaraisuusaseman muutokset, M€

Kuvio Tiivistelmä kokonaisriskin ja riskipainotettujen vastuuerien muutoksista havainnollistaa kokonaisriskin ja olennaisten yksittäisten riskipainotettujen vastuuerien (Risk Weighted Assets, RWA) muutokset tilikauden aikana. Kokonaisriski kasvoi 134,9 miljoonalla eurolla johtuen pääosin kiinteistövakuudellisten saamisten strategianmukaisesta kasvusta.

Kuvio Omien varojen ja vakavaraisuusaseman muutokset esittää yhteenvetona pilari 1 -vähimmäispääomavaateen ja -kokonaispääomavaateen sekä omien varojen kehittymisen puolivuositain. Harkinnanvarainen pilari 2 -vaade (SREP) nosti kokonaispääomavaadetta vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla. Samoin nähtävissä ovat järjestelmäriskipuskurin (1 prosentti) voimaan astumisen vaikutukset vuoden 2019 jälkipuoliskolla sekä kyseisen puskurin poistuminen vuoden 2020 alkupuoliskolla. Tilikauden päättyessä pääomapuskuri suhteessa pilarin 1:n vähimmäisvaatimukseen on 233,1 miljoonaa euroa ja pilarin 1:n kokonaispääomavaateeseen 88,7 miljoonaa euroa.

OMIEN VAROJEN JA ALENTAMISKELPOISTEN VELKOJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS (MREL)

Rahoitusvakausvirasto toimii Suomen kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena, joka vastaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisun suunnittelusta. Rahoitusvakausvirasto on asettanut S-Pankki-konsernin tasolla sovellettavan omia varoja ja alentamiskelpoisten velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen (MREL). Rahoitusvakausvirasto tarkisti päätöksensä S-Pankin MREL-vaateesta 21.4.2020. Tarkistetun päätöksen mukaisesti vaade tulee täyttää asteittain niin, että 8,7 prosentin vaade alentamiskelpoisten velkojen ja omien varojen yhteismäärästä tulee täyttää 30.6.2021 lukien ja täysmääräinen 9,9 prosentin vaade 30.6.2022 lukien. Tämä tarkistettu päätös on voimassa, kunnes Rahoitusvakausvirasto asettaa uuden MREL-politiikan mukaisen vaateen arviolta Q1–Q2/2021. Uuden MREL-politiikan mukainen päätös tulee voimaan 1.1.2022 alkaen siirtymäajan puitteissa. S-Pankki on valmistautunut toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet MREL-vaateen kattamiseksi asetussa aikataulussa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

S-Pankin kesällä 2020 ostama Fennia Varainhoito Oy luovutti hoitamiensa erikoissijoitusrahastojen hallinnoinnin sekä omaisuudenhoitopalvelut FIM Varainhoito Oy:lle liiketoimintasiirtona tammikuussa. Samassa yhteydessä Fennia Varainhoito Oy:n tytäryhtiön Fennia Kiinteistöt Oy:n nimi vaihtui muotoon S-Pankki Kiinteistöt Oy.

Tammikuussa 2021 luottoluokitusyhtiö Standard & Poor's (S&P) nosti S-Pankin luokituksen näkymät vakaiksi. S&P:n aiemman arvion mukaan näkymät olivat negatiiviset. Samalla S&P vahvisti S-Pankille luottoluokituksen BBB/A-2. S&P perusteli pankkisektorin näkymien nostoa Suomen muuta Eurooppaa paremmalla makrotaloudellisella ympäristöllä sekä menestyksellä koronapandemian hoidossa.

NÄKYMÄT VUODELLE 2021

Vuoteen 2021 suunnataan toiveikkaissa tunnelmissa. Koronarokotteen jakelu saatiin alkamaan vuodenvaihteen tietämissä ympäri maailman ja siksi pandemian odotetaan helppottavan, mikä mahdollistaa talouden paluun normaalimpaan suuntaan. Vuoden ensimmäistä ja toista neljännestä varjostavat yhä jatkuvat yhteiskunnan rajoitustoimet ennen kuin rokotukset on saatu riittävän laajoiksi. Vähitellen talouteen on kuitenkin luvassa kasvupiikki, kun pandemian takia suljettuja toimintoja jälleen avataan. Vuoden toisella puolikkaalla odotetaan talouden jo pääsevän toimimaan täyspainoisemmin.

Taloukskasvun odotetaan kokonaisuudessaan olevan varsin vahvaa vuonna 2021. Tukea talouteen tuo toimintojen avaaminen ja se, että korona-aikana kertyneet säästöt ja valtioiden elvytystoimet piristävät kulutusta. Kasvu ei kuitenkaan ole suoraviivaista, sillä epävarmuutta tulevaan vuoteen luovat sekä yhteiskunnan avaamisen tahti että koronan pitkäaikaiset talousvaikutukset. Iso tasapai-

noilu on edessä valtiontaloudessa, kun jättimäisiä talouden tukitoimia aletaan aikanaan leikata.

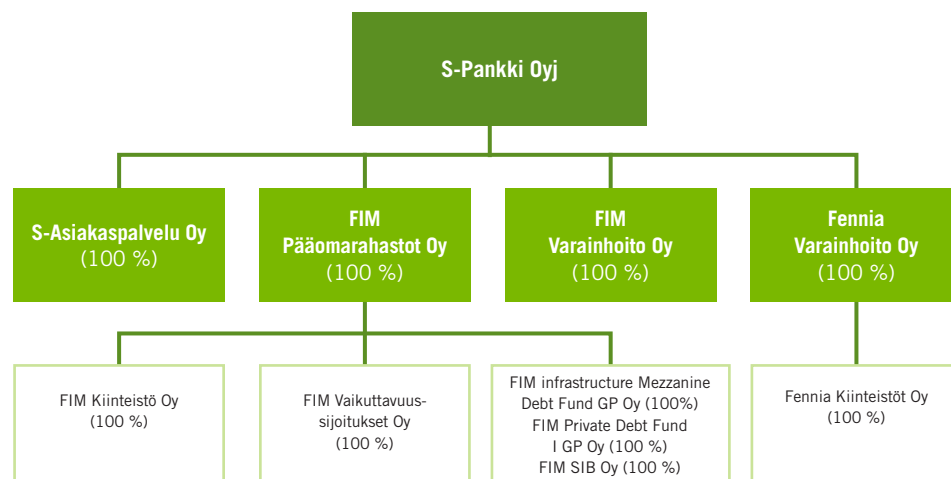
Rahoitusmarkkinoillakin luottamus on vahvaa. Korkeiden odotetaan pysyvän poikkeuksellisen alhaalla vielä pitkään. Tämä tukee kaikkia riskisiä sijoitusmarkkinoita, kun sijoittajat siirtävät varoja korkomarkkinoilta sellaisiin sijoituskohteisiin, joissa on paremmat tuotto-odotukset. Siten asuntojen hintojen ja osakkeiden odotetaan pysyvän nousussa. Sijoittajat ovat kuitenkin jo varautuneet näkymien paranemiseen, joten markkina-arvotukset ovat korkealla. Odotuksia on vaikea ylittää, mikä rajoittaa tuottoja ja toisaalta aiheuttaa markkinaheiluntaa, kun koviin odotuksiin ei aina yllätä.

Positiivisista näkymistä huolimatta talouden elpymiseen liittyy yhä epävarmuutta. Odotamme S-Pankki-konsernin liikevoiton pysyvän vuonna 2021 samalla tasolla kuin edellisvuonna.

KONSERNIRAKENNE JA S-PANKIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA

S-Pankki-konsernin rakenne

FIM Varainhoito Oy

FIM Varainhoito Oy hallinnoi S-Pankki-, FIM- ja LähiTapiola-rahastoja ja tuottaa salkunhoitoon liittyvät palvelut koko S-Pankki-konsernille. S-Pankki omistaa 100 prosenttia FIM Varainhoito Oy:n osakekannasta. FIM Varainhoito Oy:n liikeytulos raportointikaudella oli 4,6 miljoonaa euroa (2,6).

FIM Pääomarahastot Oy

Vaihtoehtorahastojen hoitaja FIM Pääomarahastot Oy toimii hallinnointiyhtiönä ja tuottaa pääomarahastojen salkunhoitoon liittyvät palvelut S-Pankki-konsernille. Lisäksi FIM Pääomara-

hastot Oy vastaa FIM Varainhoito Oy:n hallinnoimien kiinteistö- sekä metsärahojen salkunhoidosta. S-Pankki omistaa 100 prosenttia FIM Pääomarahastot Oy:n osakekannasta. FIM Pääomarahastot Oy:n liikeytulos raportointikaudella oli 0,9 miljoonaa euroa (0,3).

FIM Kiinteistö Oy

FIM Kiinteistö Oy toimii vastuullisena yhtiömiehenä S-Pankki-konsernin kiinteistörahastoissa. FIM Pääomarahastot Oy omistaa 100 prosenttia FIM Kiinteistö Oy:n osakekannasta. FIM Kiinteistö Oy:n liikeytulos raportointikaudella oli 2,0 miljoonaa euroa (1,7).

FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy

FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy (entiseltä nimeltään Epiqus Oy) on FIM Pääomarahastot Oy:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Yhtiö tarjoaa vaikuttavuussijoittamiseen liittyviä palveluita ja toimii kahden vaikuttavuusinvestointirahaston hallinnointiyhtiönä sekä vastuullisena yhtiömiehenä. FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy:n liikeytulos raportointikaudella oli 0,0 miljoonaa euroa (0,1).

FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy, FIM SIB Oy

Yhtiöt toimivat vastuullisina yhtiömiehinä FIM Pääomarahastot Oy:n hallinnoimissa rahastoissa. Yhtiöissä ei ole muuta liikeytointia. FIM Pääomarahastot Oy omistaa 100 prosenttia jokaisesta yhtiöstä.

S-Asiakaspalvelu Oy

S-Asiakaspalvelu Oy on S-Pankin kokonaan omistama tytäryhtiö, joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä sekä muita luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) mukaisena palveluyrityksenä.

Raportointikauden aikana S-Asiakaspalvelun liikevaihto oli 5,9 miljoonaa euroa (5,1), josta konsernin sisäistä oli 4,2 miljoonaa euroa (3,6). Muu liikevaihto koostui osuuskaupoille tarjottavista asiakasomistajapuhelinpalve-

luista. Kulut olivat pääasiassa henkilöstöön liittyviä. S-Asiakaspalvelun liikeytulos oli 0,2 miljoonaa euroa (0,8).

Fennia Varainhoito Oy

Fennia Varainhoito Oy hoitaa vaihtoehtorahastoja ja tarjoaa varainhoitoa niin yrityksille, yrittäjille, instituutioille kuin yksityishenkilöille. 1.8.2020 alkaen S-Pankki-konserniin liittyi kaksi uutta yhtiötä, kun S-Pankki osti 31.7.2020 toteutetulla kaupalla Fennia Varainhoito Oy:n koko osakekannan. Kaupan mukana konserniin siirtyi myös Fennia Varainhoito Oy:n tytäryhtiö Fennia Kiinteistöt Oy.

Fennia Varainhoito Oy:n konserniin yhdistetty liikeytulos tilikaudella oli 0,7 miljoonaa euroa.

Fennia Kiinteistöt Oy

Fennia Kiinteistöt Oy on kiinteistöjohtamis- palveluihin erikoistunut yhtiö, joka tarjoaa palveluitaan sijoittajille, kiinteistönomistajille ja vuokralaisille. Kiinteistöjohtamisen hallinnoinnin, kiinteistöjohtamisen palveluiden ja kiinteistökehityksen lisäksi yhtiö keskittyy joint ventures -hankkeiden toteuttamiseen ja hallinnointiin. Fennia Varainhoito Oy omistaa 100 prosenttia Fennia Kiinteistöt Oy:n osakekannasta.

Fennia Kiinteistöt Oy:n konserniin yhdistetty liikeytulos tilikaudella oli 0,5 miljoonaa euroa.

HALLINTO

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 2.4.2020. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallitukseen valittiin seitsemän jäsentä ja kolme varajäsentä. Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

HALLITUS

Yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten määrän ja nimeää hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksella on vahvistettu työjärjestys, jonka mukaisesti hallitus vastaa pankin strategiasta kehittämisestä, sen liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta sekä päättää yhtiön keskeisistä toimintaperiaatteista ja yleisistä arvoista sovellettavien lainsäädösten ja määräysten mukaisesti.

S-Pankin yhtiökokouksessa pankin hallitukseen valittiin uudelleen SOK:n liiketoimintaryhmän johtaja Jari Annala, Osuuskauppa Hämeenmaan toimitusjohtaja Olli Vormisto, Osuuskauppa HOK-Elannon toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, LähiTapiola-ryhmän yhtiöryhmän johtaja Jari Eklund sekä LähiTapiola Uusimaan toimitusjohtaja Erik Val-

ros. Lisäksi hallitukseen valittiin uudelleen omistajista riippumattomaksi jäseneksi Leipurin Oyj:n toimitusjohtaja Heli Arantola. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin SOK:n CFO Jorma Vehviläinen. Hallituksesta jäi pois SOK:n rahoitusjohtaja Juha Ahola.

Varajäseniksi S-Pankin hallitukseen valittiin uudelleen Kymenseudun Osuuskaupan toimitusjohtaja Harri Mieltinen ja LähiTapiola Satakunnan toimitusjohtaja Pasi Aakula. Uutena varajäsenenä valittiin Osuuskauppa KPO:n toimitusjohtaja Kim Bishop.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Jari Annala. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin uudelleen Jari Eklund.

S-Pankin osakkeenomistajat päättivät 16.10.2020 yksimielisellä osakkeenomistajien päätöksellä valita hallituksesta eronneen Jari Eklundin tilalle LähiTapiola-ryhmän yrittäjärahjoitusjohtajan Matti Kiviniemen. Hallitus valitsi Kiviniemen hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallitus kokoontui tilikauden aikana 14 kertaa (13) ja jäsenten osallistumisaste oli 97 prosenttia (98).

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan nimittää S-Pankin hallitus. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten, sovellettavien lakien ja määräysten sekä yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtaja toimii puheenjohtajana hallituksen nimeämässä konsernijohtoryhmässä, joka avustaa toimitusjohtajaa juoksevan hallinnon hoidossa. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimitusjohtajan sijainen.

S-Pankki Oyj:n toimitusjohtajana toimii Pekka Ylihurula. Toimitusjohtajan sijaisena toimi 1.1.–31.12.2020 välillä Aki Gynther.

HENKILÖSTÖ

S-Pankki-konsernissa työskenteli katsauskauden lopussa 652 henkilöä (592). Näistä S-Pankki Oyj:ssä työskenteli 514 henkilöä (487), Varallisuudenhoidon tytäryhtiöissä yhteensä 66 henkilöä (41) ja S-Asiakaspalvelu Oy:ssä 72 henkilöä (64). Konsernin henkilöstön palkat ja palkkiot olivat katsauskaudella 37,6 miljoonaa euroa (38,5).

PALKKA- JA PALKKIOKÄYTÄNTEET

S-Pankki-konsernissa on hallituksen vahvistamat palkitsemisperiaatteet. S-Pankin halli-

tus päättää kulloinkin käytössä olevien palkitsemiskeinojen kokonaisuuden sekä valvoo ja arvioi säännöllisesti palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista.

S-Pankin hallituksen palkitsemis- ja nimitysvaliokunta on hallitusta avustava elin, joka valmistelee vuosittain työjärjestyksensä mukaisesti pankin henkilöstön osalta noudatettavat tulospalkkioperiaatteet pankin hallitukselle vahvistettaviksi. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan tehtävänä on osaltaan varmistaa, että pankin palkka- ja palkkiopolitiikka on sopusoinnussa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja että se ei houkuttele liialliseen riskinottoon. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta koostuu vähintään kahdesta pankin hallituksen keskuudestaan nimeämästä jäsenestä ja puheenjohtajasta.

S-Pankki-konsernissa rahallinen palkitsemisen koostuu peruspalkasta ja mahdollisesta muuttuvasta palkkiosta. Muuttuvien palkkiomallien tavoitteena on kannustaa henkilöstöä panostamaan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisiin asioihin. S-Pankki-konsernissa käytössä olevat muuttuvien palkkioiden järjestelmät ovat voimassa enintään kalenteri-

vuoden kerrallaan, pitkän aikavälin kannustinohjelmaa lukuun ottamatta. Muuttuvissa palkkiomalleissa tavoitteina käytetään koko pankin yhteisiä tavoitteita, yksikkötasoisia ja/tai henkilökohtaisia tavoitteita ja ne voivat vaihdella henkilöryhmittäin. Muuttuvat palkkiot maksetaan rahana. S-Pankki-konsernissa on käytössä henkilöstörahasto, jonne henkilöstöllä on mahdollisuus ohjata muuttuvia palkkioitaan.

S-Pankki-konsernin henkilöstön palkat ja palkkiot olivat vuonna 2020 yhteensä 37,6 miljoonaa euroa (38,5). S Pankki Oyj:n palkat ja palkkiot olivat yhteensä 30,1 miljoonaa

euroa (31,7), joka sisältää hallituksen jäsenille maksettua palkkioita 30 000 euroa (30 000). Henkilöstörahastoon palkkioita siirrettiin 1,0 miljoonaa euroa (0,5). S-Asiakaspalvelu Oy:n palkat ja palkkiot olivat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa (2,5). Henkilöstörahastoon palkkioita siirrettiin 7 000 euroa (11 000). FIM-yhtiöiden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa (4,3), jotka sisältävät hallituksen jäsenille maksettua palkkioita FIM Varainhoito Oy:n osalta 0 euroa (12 000) ja FIM Kiinteistö Oy:n osalta 3 600 euroa (14 400). Henkilöstörahastoon siirrettiin palkkioita 0,1 miljoonaa euroa (0,1). Fennia-yhtiöiden palkat ja palkkiot

1.8.–31.12.2020 olivat yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Lisäksi S Pankki-konserni maksoi lisäeläkkeitä 0,2 miljoonaa euroa (0,3).

S-Pankki Oyj:n henkilöille, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin, maksettiin vuonna 2020 palkkoja 5,2 miljoonaa euroa (5,6) ja palkkioita 0,6 miljoonaa euroa (0,3). Henkilöstörahastoon palkkioita siirrettiin 0,3 miljoonaa euroa (0,2). Näitä palkkoja ja palkkioita sai yhteensä 57 henkilöä (61). FIM-yhtiöiden osalta vastaavia palkkoja maksettiin vuonna 2020 3,1 miljoonaa euroa (2,2) ja palkkioita 0,4 miljoonaa euroa (0,4). Henkilöstörahastoon palkkioita

siirrettiin 96 000 euroa (83 000). Näitä palkkoja ja palkkioita sai yhteensä 33 henkilöä (36). Fennia-yhtiöiden osalta vastaavia palkkoja maksettiin 1.8.–31.12.2020 0,8 miljoonaa euroa. Näitä palkkoja sai yhteensä 19 henkilöä. S-Pankki Oyj:n palkitsemisperiaatteiden mukaisesti muuttuvia palkkioita lykätään, jos palkkionsaajan yhden vuoden ansaintajakson palkkio ylittää 50 000 euroa. Vuonna 2020 muuttuvia palkkioita lykättiin 9 henkilön osalta (0).

Lisätietoja palkka- ja palkkiokäytännöistä S-Pankin verkkosivuilta, osoitteesta www.s-pankki.fi.

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Hallitus esittää, että emoyhtiö S-Pankki Oyj:n tilikauden voitto 12 909 114,11 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto-/tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta.

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Tuotot yhteensä:

Korkokate + Nettopalkkiotuotot + Muut tuotot

Korkokate:

Korkotuotot - Korkokulut

Nettopalkkiotuotot:

Palkkiotuotot - Palkkiokulut

Muut tuotot:

Sijoitustoiminnan nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot

Kulu-tuotto-suhde:

Henkilöstökulut + Muut hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset + Liiketoiminnan muut kulut (ei sis. arvonalentumistappioita)

Korkokate + Nettopalkkiotuotot + Sijoitustoiminnan nettotuotot + Osingot + Liiketoiminnan muut tuotot + Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto (-tappio) _____x 100
Oma pääoma keskimäärin

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Tilikauden voitto (-tappio) _____x 100
Taseen loppusumma keskimäärin

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma yhteensä _____x 100
Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä _____x 8 %
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä _____x 8 %
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage ratio), %

Ensisijaiset omat varat yhteensä _____x 100
Taseen ja taseen ulkopuoliset vastuut

VASTUULLISUUSRAPORTTI

S-Pankki on suomalainen pankki, joka tarjoaa asiakkailleen pankki- ja varallisuudenhoito-palveluita. Vuonna 2007 perustetun S-Pankin taustalla on vahva osuustoiminnallinen arvo-maailma, minkä ansiosta vastuullisuus on luonnostaan S-Pankin toiminnan ytimessä.

S-PANKKI-KONSERNIN LIIKETOIMINTAMALLI

S-Pankki Oyj keskittyy henkilöasiakkaille tarjottaviin tuotteisiin ja palveluihin. Lisäksi S-Pankki tarjoaa palveluita kohdennetusti myös yrityksille.

S-Pankki palvelee asiakkaitaan kahdella brändillä. S-Pankki-brändin alla tarjotaan palveluita päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen, säästämiseen ja sijoittamiseen sekä hankintojen rahoittamiseen. FIM-brändin alla tarjotaan yksityispankkipalveluita sekä palveluita institutionaalisille sijoittajille. Konsernin tytäryhtiöiden toiminta on kuvattu kappaleessa Konsernirakenne ja S-Pankin tytäryhtiöiden toiminta.

S-Pankki palvelee S-ryhmän toimipaikoissa sijaitseissa asiakaspalvelupisteissä, puhelinpalvelussa, verkkopankissa, S-mobiilissa ja sosiaalisen median kanavissa. S-Pankkiirit palvelevat pääasiassa asuntolaina-asioissa 10 paikkakunnalla. Lisäksi FIMin yksityispankkiirit tarjoavat palveluita neljällä paikkakunnalla.

Lisäksi S-Pankki tarjoaa myös asiakkailleen mahdollisuuden tehdä vastuullisia valintoja.

Tämä kaikki on välittynyt myös S-Pankin asiakkaille, sillä vuonna 2020 suomalaiset valitsivat S-Pankin jo kahdeksannen kerran peräkkäin

S-ryhmän alueosuuskaupat toimivat S-Pankin asiamiehenä ja tarjoavat toimipaikoissaan pankkipalveluita S-Pankin lukuun.

S-Pankin palvelut on suunnattu pääasiassa osuuskauppojen asiakasomistajille ja asiakasomistajatalouksiin kuuluville, ja heille peruspankkipalvelut ovat maksuttomia. Muut palvelut pyritään pitämään kohtuuhintaisina, ja kaikki palvelut on hinnoiteltu läpinäkyvästi. Asiakasomistajuuden rahana maksettavat edut, kuten Bonus ja maksutapaetu, maksetaan asiakkaan tilille S-Pankissa.

Pankin ansaintamalli perustuu pääosin asiakkaiden talletusten vastaanottamiseen sekä luottojen myöntämiseen ja sijoitustoimintaan. Saatujen korkotuottojen ja maksettujen korkokulujen erotuksena syntyy korkokate, pankin suurin tulonlähde. Korkotuottoja saadaan pääasiassa asiakkaille myönnettyistä luotoista ja lainoista. Korkokulujen suuruu-

Suomen vastuullisimmaksi pankiksi Pohjoismaiden laajimmassa kestävänsä kehityksen brändi-divertailussa, Sustainable Brand Indexissä¹.

S-Pankin toiminnan kannalta keskeisiksi vastuullisuusteemoiksi on tunnistettu

teen vaikuttavat talletuksille maksettavat korot ja muista rahoituslähteistä hankittaville varoille maksettavat korot.

Pankin toiseksi suurimman tulonlähteen muodostavat nettopalkkiotuotot, jotka muodostuvat palkkiotuottojen ja -kulujen erotuksesta. Palkkiotuottoja saadaan muun muassa luotonantoon liittyvistä palveluista, maksuliikenteestä, kortin käyttöön liittyvistä palveluista ja varallisuudenhoidosta. Palkkiokuluja ovat muun muassa rahastoilta veloitettujen hallinnointipalkkioiden palautukset ja kortin käytöstä palveluntarjoajille maksettavat palvelumaksut. Pankkiliiketoiminnassa nettopalkkiotuottojen määrä on riippuvainen pankkipalveluiden käytöstä ja sen laajuudesta. Varallisuudenhoitoliiketoiminnan nettopalkkiotuotot ovat riippuvaisia hallinnoitavien varojen määrästä. Varojen määrään vaikuttavat varallisuudenhoitoliiketoiminnan omat toimenpiteet ja arvopaperimarkkinoiden kehitys. Koska rahastojen

asiakkaiden sekä yhteiskunnan hyväksi toimiminen sekä henkilöstön hyvinvointi. Teemat tunnistettiin syksyllä 2017 tehtyjen tausta-analyyysien, keskeisten sidosryhmien näkemyksien ja johdon työpajojen avulla.

hallinnointipalkkiot ovat prosenttimääräisiä osuuksia rahastojen arvosta, markkinakehitys heijastuu palkkioiden määrään välittömästi.

Liiketoiminnan kulut muodostuvat pääasiassa henkilöstökuluista, IT-kuluista ja muista hallinnointikuluista, joihin sisältyvät osuuskaupoille maksettavat asiamiespalkkiot. Lisäksi asiakkaiden maksukyvyttömyysriskin kasvaessa pankki kirjaa luottotappiovarauksia ja maksukyvyttömyystilanteissa pankki kirjaa luottotappioita.

Kannattava liiketoiminta edellyttää pankilta tehokasta taseen, riskien ja kulujen hallintaa. Pankin tehtävänä on huolehtia riittävästä vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta kaikissa olosuhteissa.

S-Pankki-konsernin harjoittama liiketoiminta on luvanvaraista, laajasti säänneltyä ja viranomaisten valvomaa.

¹Sustainable Brand Index -tutkimuksessa haastateltiin vuoden 2019 marraskuun ja vuoden 2020 helmikuun välillä Suomessa noin 9 500 vastaajaa.

ASIAKKAAN HYVÄKSI

S-Pankki kohtelee asiakkaitaan reilusti riippumatta heidän taloudellisesta tilanteestaan. Visionsa ”Ylivoimaista helppoutta ja hyötyä” mukaisesti S-Pankki haluaa tehdä raha-asioiden hoitamisesta helppoa ja mutkatonta. Asioinnin helppous koostuu monesta eri tekijästä. Keskeistä on muun muassa toimiva palveluverkosto, ymmärrettävä ja avoin viestintä, selkeä hinnoittelu sekä tuotteiden ja palveluiden helppokäyttöisyys.

S-Pankin vastuullisuuden kivijalka ovat maksuttomat päivittäiset pankkipalvelut, eli tili, kortti ja pankkitunnukset, jotka pankki tarjoaa maksutta kaikille asiakasomistajille ja heidän perheenjäsenilleen. S-Pankki haluaa tarjota jokaiselle mahdollisuuden vähän rahakkaampaan huomiseen. S-Pankin tavoitteena on tehdä säästämistä uusi kansallisharrastus ja alentaa säästämisen aloittamisen kynnystä tekemällä rahastosäästämistä mahdollisimman helppoa ja edullista. Säästäjässä rahastosäästämisen vuonna 2020 aloittaneista 51,9 prosenttia (42,6) sijoittaa ensimmäistä kertaa elämässään.

S-Pankin palvelut ovat hyvin saavutettavissa: digitaalisten kanavien ja puhelinpalvelun lisäksi arjen raha-asioita voi hoitaa asiakaspalvelupisteissä kauppareissun yhteydessä. Lisäksi käteisen nostaminen ja tallettaminen onnistuu noin tuhannessa S-ryhmän toimipaikassa ympäri Suomen. Tavoitteena on saumatton asiakaspalvelu eri kanavien välillä. Vuonna 2020 S-Pankin verkkosivujen chat-palvelu laajeni verkkopankkiin asiakkaiden toiveesta.

Asiakaspalvelun laatua mitataan jatkuvasti eri kanavissa yksittäisten palvelukohtaamisten yhteydessä. NPS-indeksi eli Net Promoter Score mittaa asiakastytyväisyyttä sen perusteella, miten valmis asiakas on suosittelemaan yritystä. Vuonna 2020 suositteluindeksi laski jonkin verran edellisvuodesta, mutta S-Pankin asiakkaat arvostivat erityisesti asiakaspalvelupisteellä saamansa palvelua. Laskuun vaikutti koronapandemian aiheuttama hetkellinen ruuhkatilanne keväällä 2020, jolloin monet asiakkaat pohivat koronan vaikutusta pankkiasiointiin ja esimerkiksi sijoituksiin.

S-Pankin asiakaspalvelukanavien NPS-suositteuluindeksi*

	2020	2019	2018
Puhelinpalvelu	56,8	55,7	59,6
Asiakaspalvelupisteet	74,1	75,3	60,5
Verkkopankki	64,4	69,2	57,8

*Luvut ovat kanavaakohtaisia keskiarvoja vuodelta 2020. Asteikko -100–100. Kysymys: Kuinka todennäköisesti suosittelet tämän kokemuksi perusteella asiakaspalveluamme ystävällesi tai tuttavallesi? Lähteenä S-Pankin asiakaskohtaamisten mittaus, tammi–joulukuu 2020 (toteuttaja Bisnode).

HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ

S-Pankki pyrkii siihen, että asiakas kokee aina saavansa vähän enemmän kuin osasi odottaakaan. S-Pankki haluaa myös haastaa toimialan totuttuja käytäntöjä. Tavoitteessa onnistumisen mahdollistaa osaava ja sitoutunut henkilöstö. Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen sekä hyvä johtaminen ovat siten S-Pankille tärkeitä painopistealueita.

Vuosi 2020 on ollut hyvin poikkeuksellinen koronatilanteen takia. S-Pankissa on poikkeustilanteessa panostettu henkilöstön turvallisuuteen ja työhyvinvointiin. Suurin osa pankin työntekijöistä on tehnyt etätöitä keväästä lähtien, joten esimerkiksi työergonomiaan etätöolosuhteissa on kiinnitetty huomiota ja henkilöstön työhyvinvointia seurattu kyselyiden avulla. Esimiehillä on ollut iso rooli tiimihengen ja yhteisöllisyyden vaalimisessa.

S-Pankki onnistui palvelemaan asiakkaita normaalisti läpi koko poikkeuksellisen korona-ajan.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

S-Pankki-konsernissa oli aktiivisessa työsuhteessa vuoden 2020 lopussa yhteensä 652 henkilöä (592).

Pääsääntöisesti työsuhteet S-Pankissa ovat vakinaisia ja kokoaikaisia. Asiakaspalvelussa

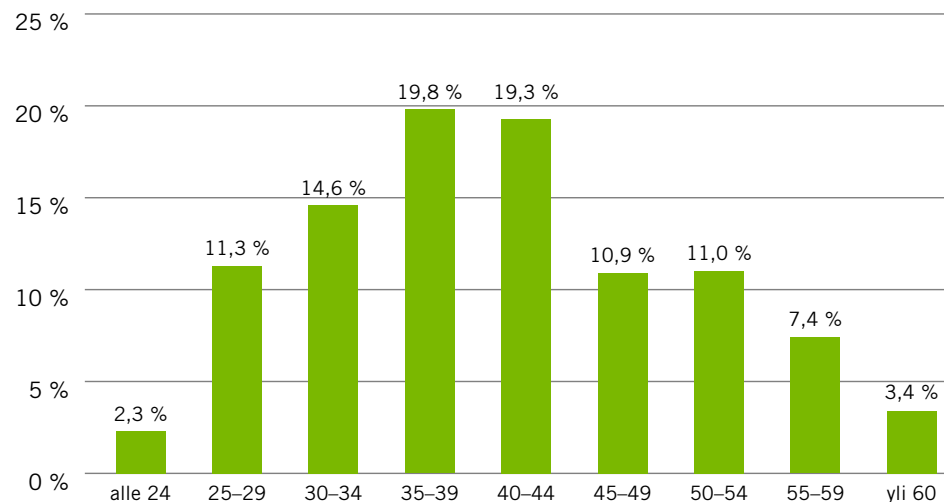
ja taustatöissä on kuitenkin lisäksi työtehtäviä, joissa osa-aikatyö on tarkoituksenmukaista. Taustalla voi olla myös työntekijän oma toive osa-aikaisen työn tekemisestä, jolloin työtä voi tehdä joustavasti esimerkiksi opintojen ohella. S-Pankki tarjoaa opiskelijoille osa-aikatyön lisäksi myös harjoittelu- paikkoja. Työsuhteet voivat olla määräaikaisia esimerkiksi sijaisuusjärjestelyissä tai tilapäisissä resurssitarpeissa.

S-Pankissa työn ja muun elämän yhdistäminen onnistuu hyvin. Vuoden aikana perhevapailta (pois lukien osittainen hoitovapaa) oli 45 (70) henkilöä, joista naisia oli 44 (45) ja miehiä 1 (25). Vuoden lopussa opintovapailta oli 9 (32) henkilöä.

Vuonna 2020 S-Pankissa aloitti 164 (85) uutta työntekijää. Lopettaneita oli yhteensä 105 (188) henkilöä, joista eläkkeelle jääneitä oli 1 (0) työntekijä. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 0 (4) työntekijää. S-Pankissa käytiin syksyllä 2020 yhteistoimintaneuvottelut, jotka johtivat 9 henkilön vähennykseen. S-Pankki tuki työpaikkansa menettäneitä järjestämällä muun muassa työllistymistä tukevaa valmennusta.

S-Pankissa 65 (65) prosenttia henkilöstöstä on 25–44-vuotiaita.

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön sukupuolijakauma

	Miehet	Naiset	Yhteensä
Vakinaiset kokoaikaiset	252	344	596
Vakinaiset osa-aikaiset	5	19	24
Määräaikaiset kokoaikaiset	5	18	23
Määräaikaiset osa-aikaiset	3	6	9
Yhteensä	265	387	652

HENKILÖSTÖN TYYTYVÄISYYS JA HYVÄ JOHTAMINEN

S-Pankki tarjoaa henkilöstölleen monipuolisia työtehtäviä sekä mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työnkuvaan. Työntekijöillä on reilusti vastuuta kehittäessään toimintaa ja palveluita yli kolmelle miljoonalle S-Pankin asiakkaalle.

S-Pankissa seurataan henkilöstön tyytyväisyyttä ja työhyvinvointia vuosittaisen henkilöstökyselyn avulla. Vuonna 2020 keskeisimmistä kysymyksistä muodostuva työtyytyväisyysindeksi oli 72,8 (68,7) asteikolla 0–100). Tulos nousi 4,1 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta ja oli Suomen asiantuntijanormia korkeampi. Vuonna 2020 vastausprosentti oli erinomainen, 95 (92,5) prosenttia. Tutkimuksessa tulokset paranivat jokaisella osa-alueella, ja vahvuuksina nousivat esiin erityisesti työnantaja-kuva, työn hallinta, esimiestyö sekä viestintä ja osallistuminen.

S-Pankissa hyvä johtaminen on tunnistettu keskeiseksi henkilöstön motivaatioon ja sitoutumiseen vaikuttavaksi tekijäksi. Esimiestyön kehittämiseen ja tukemiseen panostetaan muun muassa aktiivisella esimiesviestinnällä sekä järjestämällä koulutus- ja keskustelutilaisuuksia ja esimiespäiviä. Vuonna 2020 pilotoitiin myös esimiesten ryhmäcoachingia. S-Pankissa panostetaan hyvään yhteistyöhön ja avoimeen keskusteluun johdon ja henkilöstön välillä.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

S-Pankin strategian toteuttamisen kannalta on olennaista, että pankista löytyy oikeanlaista osaamista ja että osaaminen kehittyy jatkuvasti vaatimusten ja toimintaympäristön muuttuessa.

S-Pankissa tunnistetaan vuosittain kriittiset osaamisen kehittämisen painopistealueet strategian ja liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä sovitaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä. Yksittäisten henkilöiden osaamisesta keskustellaan vuosittain kehityskeskusteluissa, joissa esimies ja tiimiläinen arvioivat yhdessä henkilön osaamista ja sopivat tarvittavista kehittämistoimenpiteistä.

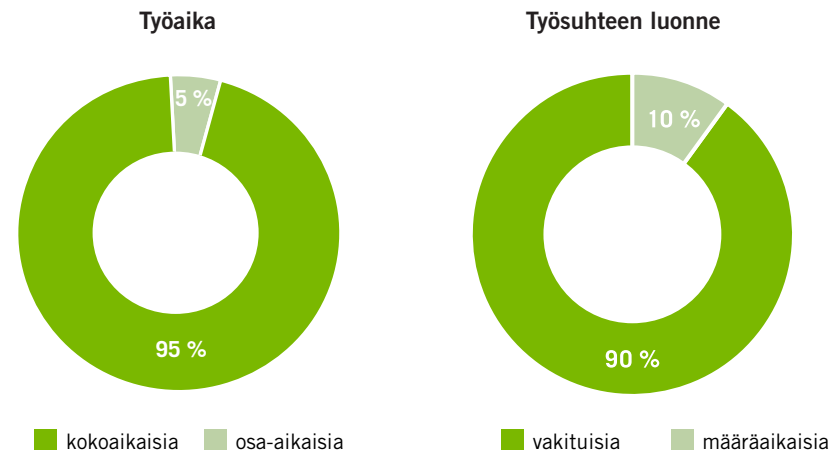
Toimintaympäristön muuttuessa ja digitalisaation edetessä uuden oppiminen on arkipäivää jokaisessa työtehtävässä, ja se tapahtuu usein ketterästi työnteon lomassa. Henkilökohtaisen oppimisen lisäksi sisäinen liikkuvuus auttaa syventämään yksiköiden välistä tiedonkulkua ja yhteistyötä.

Osaamisen kehittämistä tuetaan myös erilaisilla koulutuksilla ja valmennuksilla.

PALKITSEMINE

Palkitsemisella tuetaan S-Pankin visiota, strategisten tavoitteiden saavuttamista ja arvojen toteutumista. Kilpailukykyisellä, kannustavalla ja oikeudenmukaisella palkitsemisella tuetaan henkilöstön sitoutumista tuloksekkaaseen toimintaan ja yhtiöön pitkällä

Henkilöstön työsuhteen luonne ja työaika

aikajänteellä. Palkitsemisperiaatteet vahvistetaan vuosittain.

S-Pankissa palkitseminen koostuu kiinteästä palkasta ja muuttuvasta palkkiosta. Muuttuvien palkkiomallien tavoitteena on täydentää palkkausta ja edesauttaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista. Pankissa on käytössä erilaisia vuosittaisia liiketoimintojen tulokseen ja yksilölliseen suoritukseen perustuvia palkkiomalleja eri henkilöstöryhmille. Henkilöstöllä on mahdollisuus ohjata muuttuvia palkkioitaan henkilöstön aloitteen pohjalta perustettuun henkilöstörähoon. S-Pankki

tarjoaa henkilöstölleen myös kattavat henkilöstöedut.

S-Pankissa on käytössä tehtävien vaativuusarviointi, joka auttaa oikeudenmukaisen ja kannustavan palkkatason määrittelyssä. Naisten ja miesten välisiä palkkaeroavaisuuksia tarkastellaan vuosittain. Vuoden 2020 tarkastelun yhteydessä ei noussut esiin sukupuolesta johtuvia palkkaeroja.

YHTEISKUNNAN HYVÄKSI

S-Pankki tuottaa etuja ja palveluita ja siten hyvinvointia S-ryhmän asiakasomistajille.

EETTINEN JA SÄÄNTELYN MUKAINEN TOIMINTA

Lakien ja asetusten lisäksi S-Pankissa on sitouduttu noudattamaan pankin arvojen mukaisia eettisiä periaatteita, joiden kulmakiviä ovat avoimuus, reiluus ja läpinäkyvyys. Eettisissä periaatteissa on huomioitu myös Finanssiala ry:n laatimat hyvää pankkitapaa – muun muassa pankkisalaisuutta ja asiakkaiden yksityisyyden suojaa – koskevat periaatteet.

Eettiset periaatteet käydään läpi jokaisen uuden työntekijän kanssa ja jokainen työntekijä sitoutuu noudattamaan periaatteita ennen työsuhteen alkamista. Lisäksi koko henkilökunnalle järjestetään eettisiin periaatteisiin liittyvää koulutusta. Vuoden 2020 lopussa 85 prosenttia vuoden aikana aloittaneista uusista työntekijöistä on suorittanut eettisiä periaatteita koskevan koulutuksen.

Työntekijän henkilökohtainen tai lähipiirin etu ei saa vaikuttaa tehtäviin päätöksiin. Työntekijöillä on velvollisuus ilmoittaa havaituista eturistiriitatilanteista omalle esimiehelle tai compliance-toiminnolle. S-Pankin Compliance ja operatiivisten riskien valvonta-yksikkö valvoo sisäisen ohjeistuksen, eettisten periaatteiden ja sääntelyn noudattamista hallituksen hyväksymän vuosisuunnitelmansa

mukaisesti. Lisäksi liike- ja tukitoiminnot suorittavat sisäistä valvontaa ohjeiden ja sääntelyn noudattamisen varmistamiseksi. Eettisyyteen tai eturistiriitatilanteisiin liittyvistä rikkomuksista voi raportoida luottamuksellisen ilmoituskanavan kautta. S-Pankissa otettiin vuonna 2019 sisäisesti käyttöön uusi rikkomusten ilmoituskanava, jossa ilmoituksen voi tehdä aiempaa helpommin täysin anonyymisti. S-Pankki pyrkii kaikessa toiminnassaan tunnistamaan ja ehkäisemään eturistiriitatilanteet jo ennen niiden syntymistä.

S-Pankki on sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia. Samaa odotetaan myös pankin yhteistyökumppaneilta.

S-Pankki kartoittaa toimintaansa liittyviä riskejä osana jatkuvaa toimintaansa. S-Pankin keskeisimmät riskit on kuvattu toimintakertomuksessa (S-Pankki-konsernin riskiasema). Lisäksi riskejä ja niiden hallintaa on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa (Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta).

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen tähtäävät prosessit ovat osa S-Pankin päivittäistä toimintaa, joilla varmistetaan, ettei pankin palveluita ja järjestelmiä suoraan tai epäsuorasti hyödynnetä laitto-

maan toimintaan. Rahanpesun ennalta ehkäisemiseksi S-Pankilla on velvollisuus tuntea asiakkaansa. S-Pankin asiakasrekistereitä ja asiakkaiden tilitapahtumia monitoroidaan jatkuvasti vasten viranomaisten julkaisemia pakotelistoja terrorismin rahoittamisen estämiseksi. Jatkovaa monitorointia tehdään myös rahanpesusääntelyssä tarkoitettujen epäilyttävien liiketoimien tunnistamiseksi ja ilmoittamiseksi rahanpesun selvittelykeskelle.

S-Pankin ja S-Pankin asiamiestoiminnan henkilöstöä ja johtoa koulutetaan säännöllisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä. Koulutusten tavoitteena on ylläpitää osaamista rahanpesuriskien tunnistamiseksi ja sääntelyvelvoitteiden noudattamiseksi sekä varmistaa toiminnan luotettavuus ja velvoitteidenmukaisuus.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus

S-Pankin sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus sisältää koko henkilökuntaa ja ylintä johtoa koskevia määräyksiä sisäpiiritiedon hallinnasta, sisäpiirirekistereiden ylläpidosta ja kaupankäyntisäännöistä. Ohjeistuksen tarkoitus on varmistaa, että sisäpiiritietoa hallinnoidaan oikein ja kaupankäynnissä noudatetaan sääntelyvelvoitteita. Sisäpiiri- ja relevanttien henkilöiden rekistereihin kuuluvien kaupankäyntiä monitoroidaan säännöllisesti ja monitoroinnin tuloksista raportoidaan pankin ylimmälle johdolle.

Lähipiiriluotonanto

S-Pankin lähipiiriluotonannon politiikassa määritetään pankin lähipiirille myönnettäviin luottoihin ja muuhun rahoitukseen sovellettavat ehdot ja menettelytavat. S-Pankki valvoo säännöllisesti lähipiirille myönnettyihin luottoihin ja muuhun rahoitukseen sovellettuja ehtoja sekä menettelytapoja sääntelyvelvoitteiden ja eettisen toiminnan varmistamiseksi.

Luotettavuuden arviointi

Jokaiselle uudelle työntekijälle tehdään luotettavuusselvitys, jossa selvitetään mahdolliset eturistiriitatilanteen aiheuttavat sidokset. Konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten, toimivan johdon sekä keskeisissä tehtävissä työskentelevien luotettavuutta arvioidaan tehtävään nimittämisen yhteydessä sekä säännöllisesti tehtävässä toimimisen ajan.

YMPÄRISTÖ

S-Pankilla ei ole omaa laajaa konttoriverkostoa, vaan pankki toimii vuokralaisena pääosin S-ryhmän alueosuuskauppojen toimipaikoissa. Myös S-Pankin pääkonttori sijaitsee SOK:n pääkonttorin kanssa samassa kiinteistössä, joten S-Pankin konttoriverkoston suorat ympäristövaikutukset syntyvät osana S-ryhmän toimipaikkaverkoston sähkö- ja lämpöenergiankulutusta. S-ryhmän tavoitteena on vähentää oman toimintansa päästöjä ennen kaikkea vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä.

S-Pankki pyrkii edistämään paperitonta asiointia, kuten e-laskujen ja sähköisten tiliotteiden käyttöä. S-Pankin tiliotteet on toimitettu pankin perustamisesta lähtien sähköisenä asiakkaiden verkkopankkiin, ja vain vajaa prosentti asiakkaista saa lisäksi paperitiliotteen. Vuonna 2020 65,7 prosenttia (60,4) S-Pankin asiakkailleen lähettämistä laskuista oli sähköisiä e-laskuja.

S-Pankin kaikissa asiakaspalvelupisteissä otettiin vuonna 2019 käyttöön sähköinen allekirjoitusratkaisu, minkä avulla asiakkaat voivat allekirjoittaa sopimuksia sähköisesti asiakaspalvelupisteissä ja arkistoida omat sopimuskopionsa verkkopankkiin. Ratkaisun piirissä olevista dokumenteista allekirjoitetaan tällä hetkellä sähköisesti jo reilusti yli puolet, mikä tarkoittaa yli 100 000 säästettyä paperia kuukaudessa.

Postitse lähetettävien asiakaskirjeiden määrää pyritään vähentämään siirtämällä asiakasviestintää sähköisiin kanaviin.

VASTUULLINEN SIOITTAMINEN

S-Pankki on edelläkävijöiden joukossa sijoitustoiminnan vastuullisuudessa ja vaikuttavuudessa. Pankissa uskotaan vahvasti, että asiakkaille voidaan saavuttaa entistä parempia tuloksia vastuullisuusasioiden järjestelmällisellä huomioimisella sijoitustoiminnassa. S-Pankin tytäryhtiö FIM Varainhoito Oy hallinnoi S-Pankki-, FIM- ja LähiTapiola-rahastoja ja tuottaa S-Pankki-konsernin tarjoamat rahastot ja varainhoidon palvelut.

FIM Varainhoito on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI) jo vuonna 2009. UNPRI:ssä määritellään yleisellä tasolla, kuinka vastuullista sijoittamista voidaan tehdä osana sijoitustoimintaa. UNPRI:n lisäksi FIM Varainhoito on mukana kansainvälisessä sijoittajalähtöisessä ympäristövaikutusten raportointialoitteessa CDP:ssä sekä kotimaisen vastuullista sijoittamista edistävän Finsif-yhdistyksen toiminnassa.

S-Pankin Varallisuudenhoito julkaisi ensimmäisen ilmastostrategiansa 2020. Ilmastostrategiassa kuvataan, miten ilmastonmuutos huomioidaan sijoitustoiminnassa ja miten varallisuudenhoito pyrkii työllään vaikuttamaan ja olemaan osa sitä välttämätöntä muutosta, joka auttaa ratkaisemaan ilmastonmuutoksen tai sopeutumaan siihen. Ilmastostrategiassa asetetaan myös aikataulu jo voimassa olevan hiiliyhtiöitä koskevan pois-lukukriteerin tiukentamiselle.

Ilmastostrategiansa mukaisesti S-Pankin Varallisuudenhoito pyrkii tuomaan markkinoille innovatiivisia tuotteita, joiden sijoituspolitiikassa ilmastonmuutos on keskeisessä asemassa. Pankki toi vuoden aikana markkinoille FIM Fossiiliton Eurooppa ESG -rahaston. Rahasto sijoittaa eurooppalaisiin yrityksiin ja noudattaa laajennettua poissulkua fossiilisten energianlähteiden osalta. Rahaston sijoituspolitiikkana on poissulkea fossiilisen energian tuottajat, fossiilisten energianlähteiden varantoja omistavat yhtiöt sekä sellaiset sähköntuotantoon keskittyvät yhtiöt, jotka käyttävät tuotannossa fossiilisia poltto-

aineita. Rahasto painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvässä asemassa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta. Tällaisia ovat esimerkiksi yhtiöt, jotka tuottavat ratkaisuja ilmastonmuutoksen hidastamiseen tai sen seurauksiin sopeutumiseen.

Vuonna 2020 S-Pankin Varallisuudenhoito aloitti rahastokohtaisten vastuullisuusraporttien julkaisemisen. Raportit julkaistaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla FIMin verkkosivuilla. Raportit kuvaavat monipuolisesti rahastojen ESG-ominaisuuksia, kuten ESG-luokituksia, kansainvälisten normien rikkomuksia sekä salkkuyhtiöiden omistamia fossiilisia varantoja.

Vuonna 2020 julkaistiin myös FIM Varainhoidon vastuullisen kiinteistö- ja metsäsijoittamisen periaatteet. Periaatteissa kuvataan miksi ja miten vastuullista sijoittamista toteutetaan kiinteistö- ja metsäsijoitustoiminnassa. Vastuullisuusnäkökohdat huomioidaan jo investointivaiheessa, mutta käytönaikaisen toiminnan merkitys on kuitenkin kyseisissä omaisuusluokissa merkittävä. Kiinteistösektorilla ympäristönäkökohdat korostuvat, sillä merkittävä osuus Suomen energiankulutuksesta ja päästöistä on peräisin kyseiseltä sektorilta. Periaatteissa kerrotaan, miten vastuullisuusnäkökohdat huomioidaan niin käytönaikaisessa ohjauksessa kuin investointi- ja rakennusvaiheessa. Metsäsijoituksissa FIM Varainhoito pyrkii hyödyntämään jatkuvan kasvatuksen metodeja sekä sertifioimaan rahaston omistamat metsät. Sertifioinneilla varmistetaan, että metsiä hoidetaan kestävä-

metsänhoidon periaatteita noudattaen ja luonnon monimuotoisuutta ylläpitäen. Kaikki Suomessa sijaitsevat metsät auditoidaan ja siirretään tuplasertifiointiin, eli metsät sertifioidaan PEFC- ja FSC-standardein. Sertifioinnin kautta metsiin kohdistuu vuosittain riippumattoman arvioijan suorittama tarkastus. Auditoinneilla varmennetaan metsässä tehtävien toimenpiteiden vastuullisuus. Metsänhoidollisten toimenpiteiden päätöksenteossa FIM Varainhoito kuuntelee luontojärjestöjä ja käy myös keskusteluja heidän kanssaan.

S-Pankin Varallisuudenhoidon toteuttamat vastuullisen sijoittamisen strategiat ovat kansainvälisten normien seuranta, ESG-asioiden (ympäristö, yhteiskunta ja hallintotapa) huomioiminen sijoituspäätöksissä, vaikuttavuussijoittaminen, poissulkeminen, vaikuttaminen, suosiminen ja temaattinen sijoittaminen.

Kansainvälisten normien seurannassa pyritään varmistamaan, että sijoituskohteissa noudatetaan vastuullisuuteen ja liiketapoihin liittyviä kansainvälisiä aloitteita ja suosituksia, kuten YK:n Global Compactia. YK:n Global Compact sisältää ihmisoikeuksiin, työvoimaan ja korruptioon liittyviä periaatteita. Ihmisoikeuksiin liittyviin periaatteisiin kuuluu muun muassa pakko- ja lapsityövoiman kitkeminen. Kansainvälisten normien toteutumista sijoituskohteissa seurataan ulkopuolisten analyysien ja luokitusten avulla.

ESG-asioiden huomioiminen sijoitustoiminnassa tarkoittaa esimerkiksi sen arvioimista, miten ilmastonmuutos tai muu olennainen

ESG-asia vaikuttaa tarkasteltaviin yhtiöihin. Ilmastonmuutoksen merkitys sijoitustoiminnassa kasvaa vuosi vuodelta. Salkunhoitajille järjestettiin vuonna 2020 koulutusta TCFD-ohjeistuksesta (Task Force on Climate-Related Financial Disclosure). Tavoitteena on tuoda TCFD-viitekehyksen hyödyntäminen osaksi salkunhoitajien jokapäiväistä toimintaa. Käytännössä kyse on siitä, kuinka ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja mahdollisuuksia voidaan arvioida analyysiä ja sijoituspäätöksiä tehtäessä.

S-Pankista tuli vaikuttavuussijoittamisen sektorilla Pohjoismaiden johtava toimija sen hankittua tammikuussa 2019 Epiqus Oy:n koko osakekannan. Vaikuttavuussijoittamisessa pääomia kanavoidaan sijoituskohteisiin, joissa tavoitellaan rahallisen tuoton lisäksi myönteisiä ja mitattavia yhteiskunnallisia tai ympäristöllisiä vaikutuksia. Vaikuttavuussijoittamisen rahoitusinstrumentteja voivat olla esimerkiksi oman pääoman ehtoiset sijoitukset, erilaiset lainarakenteet tai SIB-rahastot. SIB-sijoitustoiminnassa rahasto maksaa kolmansien osapuolten toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään valittua yhteiskunnallista ongelmaa. Mikäli mitattavat tulokset ovat odotusten mukaisia, maksaa toimeksiantaja rahastolle osan saavutettujen hyötyjen tuomasta säästöstä.

FIM hallinnoi neljää SIB-rahastoa, jotka keskittyvät työhyvinvoinnin parantamiseen kunnallisissa ja valtiollisissa organisaatioissa, maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttamiseen ja työllistämiseen, lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn sekä pitkäaikaistyöt-

tömien työllistämiseen. Vuoden 2020 aikana FIM valittiin toteuttamaan toimeksiannon, joka mahdollistaa lasten ja nuorten hyvinvointiin keskittyvän rahaston toiminnan laajentamisen neljään uuteen kuntaan (Jyväskylä, Tampere, Vihti ja Karkkila). Jatkossa FIM pyrkii laajentamaan vaikuttavuussijoittamisen tuotevalikoimaansa tuomalla markkinoille myös tuotteita, jotka eivät perustu SIB-konseptiin.

Vaikuttaminen on S-Pankin varallisuudenhoidolle tärkeä vastuullisen sijoittamisen strategia. S-Pankki- ja FIM-rahastot toimivat omistajapolitiikan mukaisesti. Omistajapolitiikassa kuvataan, miksi ja miten omistajavaikuttamista tehdään. Omistajavaikuttamista on esimerkiksi äänioikeuden käyttäminen yhtiökokouksissa, suora yhtiövaikuttaminen ja osallistuminen sijoittajien yhteisvaikutuksiin.

Vuonna 2020 S-Pankki- ja FIM-rahastot osallistuivat 17 (27) yhtiökokoukseen. Kaikki kokoukset pidettiin Suomessa. Suoran yhtiövaikuttamisen kohteena oli 2020 vuoden lopussa 17 (5) yhtiötä.

S-Pankin Varallisuudenhoito jatkoi mukana kansainvälisessä Climate Action 100+ -vaikuttamishankkeessa, jossa on mukana merkittävä joukko kansainvälisiä sijoittajia. Viisivuotisen hankkeen vaikuttamisen kohteena on yli 160 yritystä, jotka ovat merkittävässä asemassa Pariisin ilmasopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa. S-Pankin Varallisuudenhoito jatkoi mukana myös Tobacco-Free Finance Pledgessä. Tupakanvastainen aloite pyrkii

Vastuullinen sijoittaminen

Mittari	2020	2019	2018
S-Pankki- ja FIM-rahastojen osallistuminen yhtiökokouksiin	17 yhtiökokousta	25 yhtiökokousta, 2 ylimääräistä yhtiökokousta	
Suora yhtiövaikuttaminen	17 yhtiötä	5 yhtiötä	
FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheen rahastojen pääomien määrä	730,9 M€	521,9 M€	216,5 M€

kasvattamaan finanssialan tietoisuutta omasta roolistaan edistää tupakanvastaisten linjausten käyttöönottoa toimialalla. Toisessa aiemmin aloitetussa vaikuttamishankkeessa, Mining & Tailings Safety -aloitteessa, vaikuttaminen kohdistuu kaivosyhtiöihin. Tavoitteena on saada sijoittajien ja muiden sidosryhmien käyttöön enemmän tietoa eri puolilla maailmaa kaivosten yhteydessä sijaitsevista altaista ja erityisesti niiden turvallisuuteen liittyvistä riskeistä.

Uutena vaikuttamisen muotona S-Pankin Varallisuudenhoito lähti vuonna 2020 mukaan CDP:n ohjelmaan, jossa vaikutetaan niihin yhtiöihin, jotka eivät ole vastanneet CDP:n kysymyksiin ja pyyntöihin toimittaa heidän toimintaansa liittyvää ympäristödataa. On tärkeää, että mahdollisimman moni yritys vastaa CDP:n kyselyyn, koska näin tekemällä yritykset tuottavat sidosryhmille, kuten S-Pankin Varallisuudenhoidolle, tärkeää tietoa sijoituspäätösten tueksi.

FIM Varainhoito sulkee tiettyjen segmenttien yrityksiä pois tekemistään suorista sijoituksista. Rahastot eivät sijoita kansainvälisillä sopimuk-

silla kiellettyjen aseiden valmistajiin. Kategoriiaan kuuluvat ydinaseet, biologiset ja kemialliset aseet sekä rypäleammukset ja henkilömiinat. Rahastot eivät myöskään sijoita tupakanvalmistajiin eivätkä viihdekäyttöön tarkoitettun kannabiksen valmistajiin. FIM käyttää ulkopuolista analyysiä määrittäessään edellä mainittuihin kategorioihin kuuluvia yhtiötä. Oman analyysin perusteella on lisäksi poissuljettu sellaisia kaivos- ja sähköntuotantoyhtiötä, joiden liiketoiminnasta yli 20 prosenttia muodostuu energian tuottamiseen käytettävästä hiilestä. Kansainvälisiä normeja rikkovia yrityksiä voidaan myös poissulkea FIMin sijoituskohteista.

FIM julkaisee sijoitusrahastojensa hiilijalanjäljen vastuullisen sijoittamisen raportoinnin yhteydessä. Tavoitteena on lisätä rahastojen hiilipäästöihin liittyvää läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta. Hiilijalanjälki julkaistaan suoraan osakkeisiin ja yritysten joukkovelkakirjoihin sijoittavista rahastoista, joissa raportoitu tai ulkopuolisen tekemä arvio päästöistä on saatavissa yli 50 prosentista rahaston sijoituksista. Hiilijalanjäljet ovat nähtävissä myös rahastokohtaisilta vastuullisuusraporteilta.

TILINPÄÄTÖS 2020

KONSERNIN TILINPÄÄTÖS.....34

Konsernin tuloslaskelma.....	34
Konsernin laaja tuloslaskelma	34
Konsernin tase	35
Oman pääoman muutoslaskelma.....	36
Konsernin rahavirtalaskelma	38
Konsernin tuloskehitys neljännesvuosittain..	39
Konsernin segmenttiraportti	42
Segmenttien tuloskehitys neljännesvuosittain	44
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot.....	45
konsernin liitetieto 1: Konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	45
Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta	57
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	81
Konsernin liitetieto 3: Korkokate	81
Konsernin liitetieto 4: Nettopalkkiotuotot	81
Konsernin liitetieto 5: Sijoitustoiminnan nettotuotot.....	82
Konsernin liitetieto 6: Liiketoiminnan muut tuotot	82
Konsernin liitetieto 7: Henkilöstökulut.....	83
Konsernin liitetieto 8: Poistot ja arvonalentumiset.....	83
Konsernin liitetieto 9: Liiketoiminnan muut kulut	84
Konsernin liitetieto 10: Saamisten arvonalentumiset.....	85
Konsernin liitetieto 11: Osuus osakkuusyritysten tuloksista	90
Konsernin liitetieto 12: Tuloverot.....	91
Konsernin taseen liitetiedot	93
Konsernin liitetieto 13: Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät.....	93
Konsernin liitetieto 14: Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia	94
Konsernin liitetieto 15: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	96

Konsernin liitetieto 16: Käteiset varat	97
Konsernin liitetieto 17: Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	97
Konsernin liitetieto 18: Saamiset luottolaitoksilta	97
Konsernin liitetieto 19: Saamiset asiakkailta ..	97
Konsernin liitetieto 20: Saamistodistukset ..	98
Konsernin liitetieto 21: Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	99
Konsernin liitetieto 22: Osakkeet ja osuudet ..	102
Konsernin liitetieto 23: Aineettomat hyödykkeet	104
Konsernin liitetieto 24: Aineelliset hyödykkeet	105
Konsernin liitetieto 25: Siirtosaamiset	107
Konsernin liitetieto 26: Muut varat	107
Konsernin liitetieto 27: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	107
Konsernin liitetieto 28: Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	108
Konsernin liitetieto 29: Siirtovelat	111
Konsernin liitetieto 30: Muut velat ja varaukset	111
Konsernin liitetieto 31: Oman pääoman erät ..	114
Konsernin muut liitetiedot	115
Konsernin liitetieto 32: Annetut vakuudet ..	115
Konsernin liitetieto 33: Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen.....	115
Konsernin liitetieto 34: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	116
Konsernin liitetieto 35: Konsernirakenne ja lähipiiri	116

S-PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS.....119

S-Pankki Oyj – tuloslaskelma.....	119
S-Pankki Oyj – tase	120
S-Pankki Oyj – rahoituslaskelma	123
S-Pankki Oyj – tilinpäätöksen liitetiedot ..	124
S-Pankki Oyj:n liitetieto 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	124

S-Pankki Oyj – tuloslaskelman liitetiedot... 126	
S-Pankki Oyj:n liitetieto 2: Korkokate	126
S-Pankki Oyj:n liitetieto 3: Palkkiotuotot ja -kulut	126
S-Pankki Oyj:n liitetieto 4: Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	127
S-Pankki Oyj:n liitetieto 5: Käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	127
S-Pankki Oyj:n liitetieto 6: Suojauslaskennan nettotulos	127
S-Pankki Oyj:n liitetieto 7: Liiketoiminnan muut tuotot.....	127
S-Pankki Oyj:n liitetieto 8: Liiketoiminnan muut kulut	128
S-Pankki Oyj:n liitetieto 9: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	128
S-Pankki Oyj:n liitetieto 10: Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista, takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	129
S-Pankki Oyj – taseen liitetiedot	131
S-Pankki Oyj:n liitetieto 11: Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät	131
S-Pankki Oyj:n liitetieto 12: Saamiset luottolaitoksilta	133
S-Pankki Oyj:n liitetieto 13: Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133
S-Pankki Oyj:n liitetieto 14: Saamistodistukset	134
S-Pankki Oyj:n liitetieto 15: Osakkeet ja osuudet	135
S-Pankki Oyj:n liitetieto 16: Johdannaissopimukset	136
S-Pankki Oyj:n liitetieto 17: Suojauslaskenta	137
S-Pankki Oyj:n liitetieto 18: Aineettomat hyödykkeet.....	140

S-Pankki Oyj:n liitetieto 19: Aineelliset hyödykkeet.....	141
S-Pankki Oyj:n liitetieto 20: Muut varat ...	142
S-Pankki Oyj:n liitetieto 21: Siirtosaamiset	142
S-Pankki Oyj:n liitetieto 22: Laskennalliset verosaamiset ja -velat	142
S-Pankki Oyj:n liitetieto 23: Muut velat	142
S-Pankki Oyj:n liitetieto 24: Siirtovelat ja saadut ennakot.....	142
S-Pankki Oyj:n liitetieto 25: Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	143
S-Pankki Oyj:n liitetieto 26: Oman pääoman erät	146
S-Pankki Oyj:n liitetieto 27: Osakepääoma ..	146
S-Pankki Oyj – muut liitetiedot	147
S-Pankki Oyj:n liitetieto 28: Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia	147
S-Pankki Oyj:n liitetieto 29: Tase-erien erittely koti- ja ulkomaan rahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta	149
S-Pankki Oyj:n liitetieto 30: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	150
S-Pankki Oyj:n liitetieto 31: Annetut vakuudet.	151
S-Pankki Oyj:n liitetieto 32: Vuokravastuut	151
S-Pankki Oyj:n liitetieto 33: Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	151
S-Pankki Oyj:n liitetieto 34: Välytysaamiset ja velat	151
S-Pankki Oyj:n liitetieto 35: Tietoja notariaattitoiminnasta ja hallussa olevien asiakasvarojen kokonaismäärä	151
S-Pankki Oyj:n liitetieto 36: Henkilöstö ja johto	152
S-Pankki Oyj:n liitetieto 37: Lähipiiri	152
S-Pankki Oyj:n liitetieto 38: Omistukset muissa yrityksissä.....	152
S-Pankki Oyj:n liitetieto 39: Suurimmat osakkeenomistajat ja osakkeiden omistuksen jakautuminen	153

KONSERNIN TILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(t€)	Liitetieto	2020	2019
Korkotuotot		99 156	94 397
Korkokulut		-9 823	-8 255
Korkokate	3	89 333	86 142
Palkkiotuotot		108 270	104 351
Palkkiokulut		-41 251	-44 079
Nettopalkkiotuotot	4	67 019	60 272
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	3 179	5 914
Liiketoiminnan muut tuotot	6	14 323	15 811
Tuotot yhteensä		173 853	168 138
Henkilöstökulut	7	-44 887	-45 652
Muut hallintokulut		-64 765	-61 897
Poistot ja arvonalentumiset	8	-13 422	-12 811
Liiketoiminnan muut kulut	9	-6 097	-4 780
Kulut yhteensä		-129 172	-125 141
Saamisten arvonalentumiset	10	-23 633	-13 995
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	11	-1	-1
Liikevoitto (-tappio)		21 047	29 000
Tuloverot*	12	-5 378	-5 223
Tilikauden voitto (-tappio)		15 670	23 778
Josta:			
Emoyhtiön omistajille		15 670	23 527
Määräysvallattomille omistajille		0	251
Yhteensä		15 670	23 778

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(t€)	Liitetieto	2020	2019
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)		15 670	23 778
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		-186	-122
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta		288	0
Verovaiutus		-27	0
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi		75	-122
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		103	2 815
Verovaiutus		3	-626
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		106	2 189
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		181	2 068
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		15 851	25 845
Josta:			
Emoyhtiön omistajille		15 851	25 594
Määräysvallattomille omistajille		0	251
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		15 851	25 845

KONSERNIN TASE

(t€)	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019	(t€)	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Varat				Velat			
Käteiset varat	13, 14, 15, 16	775 734	603 893	Velat luottolaitoksille	13, 14, 15, 27	0	0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	13, 14, 15, 17	721 541	787 214	Velat asiakkaille	13, 14, 15, 27	6 976 500	6 000 826
Saamiset luottolaitoksilta	13, 14, 15, 18	33 863	33 721	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	13, 14, 15, 28	59 500	50 000
Saamiset asiakkailta	13, 14, 15, 19	5 444 362	4 780 583	Johdannaissopimukset	13, 14, 15, 21, 33	16 157	17 062
Saamistodistukset	13, 14, 15, 20	507 288	293 809	Varaukset	30	397	302
Johdannaissopimukset	13, 14, 15, 21, 33	0	400	Verovelat*	12	6 345	6 334
Osakkeet ja osuudet	13, 14, 22	28 126	27 620	Siirtovelat	29	30 547	30 320
Osuudet osakkuusyrityksissä	11	2	8	Muut velat	30	47 260	36 304
Aineettomat hyödykkeet	23	70 995	50 128	Velat yhteensä		7 136 707	6 141 149
Aineelliset hyödykkeet	24	10 720	4 696				
Verosaamiset	12	1 597	2 348	Oma pääoma			
Siirtosaamiset	25	25 060	25 138	Osakepääoma		82 880	82 880
Muut varat	26	6 064	4 429	Rahastot		283 366	283 037
Varat yhteensä		7 625 351	6 613 987	Kertyneet voittovarajat*		122 397	106 921
				Emoyhtiön omistajat		488 644	472 838
				Oma pääoma yhteensä	31	488 644	472 838
				Velat ja oma pääoma yhteensä		7 625 351	6 613 987

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

(t€)	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2019	82 880	283 809	-2 981	85 954	449 662	240	449 902
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				23 527	23 527	251	23 778
Muut laajan tuloksen erät:							
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			2 189	0	2 189	0	2 189
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen			0	-122	-122	0	-122
Laaja tulos yhteensä	0	0	2 189	23 405	25 594	251	25 845
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	0	0	0	0	0	-199	-199
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset	0	20	0	-2 437	-2 418	-292	-2 710
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	20	0	-2 437	-2 418	-491	-2 909
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2019*	82 880	283 828	-792	106 921	472 838	0	472 838

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

(t€)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2020	82 880	283 828	-792	106 921	472 838
Laaja tulos					
Tilikauden voitto/tappio				15 670	15 670
Muut laajan tuloksen erät:					
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			106	0	106
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta			224	0	224
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				-149	-149
Laaja tulos yhteensä	0	0	330	15 521	15 851
Muut muutokset	0	0	0	-45	-45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2020	82 880	283 828	-462	122 397	488 644

* Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(t€)	Liitetieto	2020	2019
Tilikauden voitto (tappio)		15 670	23 778
Poistot ja arvonalentumiset		13 422	12 811
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien tuloksista		1	1
Luottotappiot	2	27 891	18 623
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-2 150	-4 056
Tuloverot		5 378	5 223
Muut oikaisut		941	73
Rahoitustuottojen ja -kulujen oikaisut		2 351	-1 546
Tuloksen oikaisut yhteensä		47 834	31 130
Rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta		63 504	54 907
Liiketoiminnan saamisten lisäys/vähennys (-/+)			
Saamiset luottolaitoksilta, muut kuin vaadittaessa maksettavat		2 683	-16 499
Saamiset asiakkailta		-692 241	-612 434
Johdannaissopimukset		400	245
Sijoitusomaisuus		-146 750	598 578
Muut varat		-1 689	565
Liiketoiminnan saamisten lisäys/vähennys yhteensä		-837 597	-29 546
Liiketoiminnan velkojen lisäys/vähennys (-/+)			
Velat luottolaitoksille		0	-302
Velat asiakkaille		975 675	117 019
Muut velat		2 014	8 683
Liiketoiminnan velkojen lisäys / vähennys yhteensä		977 689	125 401
Varausten muutos		0	-83
Maksetut verot		-5 379	-6 790
Liiketoiminnan rahavirta		198 217	143 888

(t€)	Liitetieto	2020	2019
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-11 932	-14 010
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		23	167*
Ostetut tytäryhtiöosakkeet vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	35	-18 785	-2 144
Luovutustulot pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista		3	0
Luovutustulot muista sijoituksista		430	0
Investointien rahavirta		-30 260	-15 987
Rahoituksen rahavirta			
Uudet liikkeeseenlaskut ja debentuurit	28	9 500	0
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-2 485	-2 989*
Maksetut osingot		-272	-199
Rahoituksen rahavirta		6 742	-3 188
Rahavarojen muutos		174 699	124 713
Rahavarat, avaava tase		608 741	484 037
Rahavarojen muutos		174 699	124 713
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-33	-9
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä			
Käteiset varat	16	775 734	603 893
Vaadittaessa maksettavat	18	7 674	4 848
Rahavarat yhteensä		783 408	608 741
Maksetut korot		-8 078	-7 791
Saadut korot		99 891	91 930

*Vertailukauden rahavirtavaikutusta on oikaistu erien välillä vuokrasopimusmuutosten esitystavan muutoksen vuoksi tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen.

KONSERNIN TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN

Konsernin tuloslaskelma

(t€)	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	2020	2019
Korkotuotot	24 991	25 170	24 605	24 390	24 208	99 156	94 397
Korkokulut	-3 434	-2 210	-2 306	-1 873	-1 977	-9 823	-8 255
Korkokate	21 556	22 960	22 299	22 517	22 231	89 333	86 142
Palkkiotuotot	29 706	27 578	24 125	26 861	26 567	108 270	104 351
Palkkiokulut	-8 894	-11 175	-9 698	-11 484	-10 680	-41 251	-44 079
Nettopalkkiotuotot	20 812	16 403	14 427	15 377	15 887	67 019	60 272
Sijoitustoiminnan nettotuotot	353	567	2 190	69	1 692	3 179	5 914
Liiketoiminnan muut tuotot	8 476	2 127	1 396	2 324	5 282	14 323	15 811
Tuotot yhteensä	51 197	42 057	40 312	40 287	45 092	173 853	168 138
Henkilöstökulut	-13 500	-11 895	-9 062	-10 431	-12 968	-44 887	-45 652
Muut hallintokulut	-17 152	-14 535	-17 165	-15 913	-16 382	-64 765	-61 897
Poistot ja arvonalentumiset	-3 823	-3 447	-3 158	-2 994	-4 045	-13 422	-12 811
Liiketoiminnan muut kulut	-1 785	-1 840	-1 012	-1 460	-2 388	-6 097	-4 780
Kulut yhteensä	-36 260	-31 716	-30 396	-30 799	-35 783	-129 172	-125 141
Saamisten arvonalentumiset	-6 610	-4 265	-7 166	-5 592	-3 423	-23 633	-13 995
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	2	0	-3	0	-4	-1	-1
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	8 329	6 077	2 746	3 896	5 882	21 047	29 000
Tuloverot*	-2 175	-1 176	-669	-1 358	-1 168	-5 378	-5 223
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	6 154	4 901	2 077	2 538	4 714	15 670	23 778
Emoyhtiön omistajille	6 154	4 901	2 077	2 538	4 670	15 670	23 527
Määräysvallattomille omistajille	0	0	0	0	44	0	251
YHTEENSÄ	6 154	4 901	2 077	2 538	4 714	15 670	23 778

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

Konsernin laaja tuloslaskelma

(t€)	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	2020	2019
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	6 154	4 901	2 077	2 538	4 714	15 670	23 778
Muut laajan tuloksen erät							
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohtajisten järjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	12	-198	0	0	-122	-186	-122
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta	288	0	0	0	0	288	0
Verovaikutus	-66	40	0	0	0	-27	0
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	234	-159	0	0	-122	75	-122
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi							
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	3 296	4 355	9 703	-17 251	-2 365	103	2 815
Verovaikutus	-648	-875	-1 942	3 467	454	3	-626
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	2 648	3 480	7 761	-13 784	-1 911	106	2 189
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	2 882	3 322	7 761	-13 784	-2 032	181	2 068
LAAJA TULOS YHTEENSÄ	9 036	8 222	9 839	-11 246	2 682	15 851	25 845
Josta:							
Emoyhtiön omistajille	9 036	8 222	9 839	-11 246	2 637	15 851	25 594
Määräysvallattomille omistajille	0	0	0	0	44	0	251
LAAJA TULOS YHTEENSÄ	9 036	8 222	9 839	-11 246	2 682	15 851	25 845

Konsernin tärkeimmät tunnusluvut

(M€)	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	2020	2019
Korkokate	21,6	23,0	22,3	22,5	22,2	89,3	86,1
Nettopalkkiotuotot	20,8	16,4	14,4	15,4	15,9	67,0	60,3
Tuotot yhteensä	51,2	42,1	40,3	40,3	45,1	173,9	168,1
Liikevoitto	8,3	6,1	2,7	3,9	5,9	21,0	29,0
Kulu-tuotto-suhde	0,74	0,76	0,76	0,76	0,74	0,74	0,74

(M€)	31.12.2020	30.9.2020	30.6.2020	31.3.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Velat asiakkaille, Talletukset	6 925,0	6 721,4	6 473,5	6 225,4	5 948,1	6 925,0	5 948,1
Saamiset asiakkailta, Antolainaus	5 444,4	5 298,1	5 124,2	4 919,5	4 780,6	5 444,4	4 780,6
Saamistodistukset	1 228,8	1 301,4	1 302,0	1 136,9	1 081,0	1 228,8	1 081,0
Oma pääoma	488,6	479,4	471,2	461,3	472,8	488,6	472,8
Odotettavissa olevat luottotappiot	19,6	19,3	20,2	18,9	17,1	19,6	17,1
Hallinnoitavat varat	10 785,1	9 770,7	8 387,5	8 068,8	9 041,1	10 785,1	9 041,1
Oman pääoman tuotto	3,3 %	3,0 %	3,3 %	4,5 %	5,2 %	3,3 %	5,2 %
Koko pääoman tuotto	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,2 %	0,4 %
Omavaraisuusaste	6,4 %	6,5 %	6,6 %	6,7 %	7,1 %	6,4 %	7,1 %
Vakavaraisuussuhde	15,7 %	15,1 %	15,8 %	15,8 %	16,3 %	15,7 %	16,3 %

KONSERNIN SEGMENTTIRAPORTTI

S-Pankki-konsernin toimintasegmentit ovat Pankkiliiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta raportoidaan Muissa toiminnissa. Konserni raportoi segmenttiedot IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Liiketoimintasegmenttien raportointi on yhdenmukainen johdolle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. S-Pankki-konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Pankkiliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin pankkipalveluista ja niiden kehittämisestä henkilöasiakkaille ja valikoiduille yritysasiak-

kaille. Liiketoiminta tarjoaa asiakkailleen tuotteita ja palveluita muun muassa päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen sekä hankintojen rahoittamiseen. Pankkiliiketoimintaan kuuluvat myös konsernin treasury-toiminnot.

Varallisuudenhoitoliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin varainhoitopalveluiden tuottamisesta, asiakkuuksista sekä liiketoiminnan kehittämisestä. Liiketoiminta tarjoaa S-Pankki-brändin alla säästämisen ja sijoittamisen palveluita kuluttaja-asiakkaille. FIM-brändin alla tarjotaan yksityispankkipalveluita sekä palveluita institutionaalisille sijoittajille.

*Tuki- ja esikuntatoimintojen nettokustannukset allokoidaan Muista toiminnoista liiketoimintasegmentteihin Pankkiliiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Tämä kustannusten allokointi sisältyy segmenttien Kulut yhteensä -erään.

Pankkiliiketoiminnan vertailutietoa 2019 on muutettu, koska lukuihin on sisällytetty vuoden 2020 alusta lähtien S-Asiakaspalvelu Oy:n toiminta, mikä sisältyi aiemmin muihin toimintoihin. Muutos on lisännyt pankkiliiketoiminnan tuottoja n. 5,1 miljoonaan euroa ja kuluja n. 4,3 miljoonaa euroa sekä vaikuttanut pankkiliiketoiminnan tulokseen positiivisesti S-Asiakaspalvelu Oy:n tuloksen verran. Edellä mainitut tuotot ja kulut ovat merkittävilta osin konsernin sisäisiä.

Tuloslaskelma 2020 (t€)	Pankki-liiketoiminta	Varallisuudenhoitoliiketoiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	89 460	-87	-40		89 333
Nettopalkkiotuotot	38 432	28 561	26		67 019
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3 092	109	-22		3 179
Liiketoiminnan muut tuotot	17 871	310	3 566	-7 424	14 323
Tuotot yhteensä	148 855	28 893	3 530	-7 424	173 853
Kulut yhteensä*	-89 939	-26 914	-19 759	7 441	-129 172
Saamisten arvonalentumiset	-23 631	-2	0		-23 633
Osuus osakkuusyritysten tuloksista				-1	-1
Liikevoitto (-tappio)	35 285	1 977	-16 229	15	21 047

Pankkiliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 144 092 t€ ja varallisuudenhoitoliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 28 730 t€.

Tuloslaskelma 2019 (t€)	Pankki-liiketoiminta	Varallisuudenhoitoliiketoiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	86 264	-99	-24		86 142
Nettopalkkiotuotot	35 018	24 073	1 182		60 272
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5 857	70	-14		5 914
Liiketoiminnan muut tuotot	16 153	199	4 926	-5 467	15 811
Tuotot yhteensä	143 292	24 243	6 070	-5 467	168 138
Kulut yhteensä*	-86 964	-23 557	-20 087	5 467	-125 141
Saamisten arvonalentumiset	-13 995				-13 995
Osuus osakkuusyritysten tuloksista				-1	-1
Liikevoitto (-tappio)	42 333	685	-14 017	-1	29 000

Pankkiliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 139 302 t€ ja varallisuudenhoitoliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 24 808 t€.

Muihin toimintoihin kuuluvat konsernin tuki- ja esikuntatoiminnot. Pääosa tuki- ja esikuntatoimintojen nettokustannuksista allokoidaan Pankkiliiketoiminta- ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta-liiketoimintasegmentteihin. Tämä kustannusten allokointi sisältyy segmenttien Kulut yhteensä -erään. Muiden toimintojen tulos muodostuu eristä, joita ei vyörytetä liiketoiminnoille.

Merkittävin yksittäinen Muiden toimintojen kuluerä on poistot, jotka aiheutuivat pääosin

konsernitason tietojärjestelmien ja prosessien yhtenäistämisestä. Muihin toimintoihin jää myös konsernin yhteisiä kustannuksia, kuten tilinpäätökseen, tilintarkastukseen, hallitukseen ja yhtiökokoukseen liittyvät kustannukset sekä tuki- ja esikuntatoimintoihin kuuluvan johdon, mukaan lukien toimitusjohtajan, kustannukset. Lisäksi uudelleenjärjestelyjen kohteena olevien toimintojen tuotot ja kulut sisältyvät Muihin toimintoihin.

Tase 31.12.2020 (t€)	Pankkiliiketoiminta	Varallisuudenhoitoliiketoiminta	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	5 444 362			5 444 362
Pankkitoiminnan likvidit- ja sijoitusvarat	2 066 552			2 066 552
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	3 321	34 548	43 848	81 717
Saamiset ja muut varat	12 199	6 927	13 594	32 720
Varat yhteensä	7 526 433	41 475	57 442	7 625 351
Pankkitoiminnan velat	7 052 157			7 052 157
Varaukset ja muut velat	33 985	6 572	43 994	84 550
Oma pääoma			488 644	488 644
Velat ja oma pääoma yhteensä	7 086 142	6 572	532 638	7 625 351

Tase 31.12.2019 (t€)	Pankkiliiketoiminta	Varallisuudenhoitoliiketoiminta	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	4 780 583			4 780 583
Pankkitoiminnan likvidit- ja sijoitusvarat	1 746 657			1 746 657
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	2 814	12 274	39 744	54 832
Saamiset ja muut varat	12 253	5 485	14 177	31 915
Varat yhteensä	6 542 308	17 759	53 920	6 613 987
Pankkitoiminnan velat	6 067 888			6 067 888
Varaukset ja muut velat	4 958	5 884	61 819	72 661
Oma pääoma			473 439	473 439
Velat ja oma pääoma yhteensä	6 072 846	5 884	535 258	6 613 987

Taseesta Pankkiliiketoiminnalle ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnalle kohdistetaan olennaiset asiakasliiketoiminnan erät sekä liiketoimintojen aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja näihin liittyvät vuokrasopimusvelat. Loput tase-erät, mukaan lukien oma pääoma, kohdistetaan Muihin toimintoihin.

SEGMENTTIEN TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN

Pankkiliiketoiminta (t€)	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	2020	2019
Korkokate	21 606	22 991	22 327	22 536	22 271	89 460	86 264
Nettopalkkiotuotot	11 110	8 987	9 691	8 645	9 265	38 432	35 018
Sijoitustoiminnan nettotuotot	316	538	2 182	55	1 682	3 092	5 857
Liiketoiminnan muut tuotot	9 613	2 794	2 466	2 998	5 239	17 871	16 153
Tuotot yhteensä	42 645	35 309	36 667	34 234	38 457	148 855	143 292
Kulut yhteensä	-24 954	-21 343	-22 222	-21 420	-22 781	-89 939	-86 964
Saamisten arvonalentumiset	-6 608	-4 265	-7 166	-5 592	-3 423	-23 631	-13 995
Liikevoitto (-tappio)	11 083	9 702	7 278	7 222	12 252	35 285	42 333
Varallisuudenhoitoliiketoiminta (t€)	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	2020	2019
Korkokate	-40	-19	-17	-12	-32	-87	-99
Nettopalkkiotuotot	9 787	7 554	4 713	6 506	6 148	28 561	24 073
Sijoitustoiminnan nettotuotot	38	35	9	28	16	109	70
Liiketoiminnan muut tuotot	120	3	123	64	-35	310	199
Tuotot yhteensä	9 905	7 573	4 828	6 587	6 097	28 893	24 243
Kulut yhteensä	-8 518	-6 933	-5 545	-5 918	-6 991	-26 914	-23 557
Saamisten arvonalentumiset	-2	0	0	0	0	-2	0
Liikevoitto (-tappio)	1 385	640	-717	669	-894	1 977	685

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNIN LIITETIETO 1: KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Perustiedot

S-Pankki-konsernin muodostavat S-Pankki Oyj ja sen tytäryhtiöt. S-Pankki on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (8.8.2014/610) mukaista luottolaitostoimintaa. Pankki harjoittaa lain 5:n luvun 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa sekä siihen liittyvää toimintaa ja se tarjoaa sijoituspalvelulain (14.12.2012/747) 1 luvun 15 §:n mukaisia sijoituspalveluja. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen ja valvonnan.

S-Pankin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki.

Yleiset laatimisperiaatteet

S-Pankki-konsernin (myöhemmin S-Pankki) konsernitilin päätös on laadittu 31.12.2020 voimassa olevien EU:n hyväksymien kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti.

S-Pankin hallitus hyväksyi tilinpäätöksen kokouksessaan 2.2.2021. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus

hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Konsernitilin päätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta eriä, jotka arvostetaan käypään arvoon. Käypään arvoon arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä suojauslaskentaan liittyvät erät.

Tilin päätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jollei toisin mainita. Luvut esitetään pääsääntöisesti pyöristettyinä ja ilman desimaaleja, joten yksittäisistä euromääristä lasketut summat voivat poiketa esitetystä loppusummasta.

Tilin päätöksessä esitettäviä, aikaisemmin julkistettuja, vertailutietoja on muutettu laskennallisiin veroihin tehtyjen korjausten osalta.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilin päätökseen sisältyvät S-Pankki Oyj:n lisäksi ne tytäryhtiöt, joihin pankilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. Tytäryhtiönä tilinpäätök-

seen 2020 on yhdistelty FIM Varainhoito Oy, FIM Pääomarahastot Oy, FIM Kiinteistö Oy, S-Asiakaspalvelu Oy, FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy, FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy ja FIM SIB Oy sekä Fennia Varainhoito Oy ja Fennia Kiinteistöt Oy 1.8.2020 alkaen.

Tilikauden aikana perustetut tai hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilin päätökseen siitä hetkestä alkaen, kun konserni on saanut määräysvallan, hankintamenetelmää käyttäen. Luovutetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilin päätökseen siihen asti, kun määräysvalta lakkaa.

Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät kulut kirjataan kuluiksi kausilla, joina menot toteutuvat.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat eliminoidaan konsernitilin päätök-

sessä. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön ja määräysvallattomien omistajien välillä esitetään erillisessä tuloslaskelmassa. Vastaavasti laajan tuloksen jakautuminen esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Konserni katsoo, että huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia yrityksen äänivaltaista tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyhtiö S-Crosskey Ab on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Aikaisemmin osakkuusyhtiönä esitetty Asian Pro Oy myytiin joulukuussa 2020. Mikäli konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten veloitteiden täyttämiseen.

Strukturoidut yhteisöt

IFRS 10 Konsernitilin päätös -standardin mukaan sijoittajalla on määräysvalta strukturoiduissa yhteisöissä silloin, kun sillä on

sijoituskohdetta koskeva valta, se altistuu muuttuvalle tuotolle olemalla osallisena sijoituskohteessa tai se on oikeutettu muuttuvaan tuottoon ja pystyy käyttämään sijoituskohdetta koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään.

S-Pankilla (tytäryhtiöidensä kautta) on valta ky-muotoisissa rahastoissa, sillä se toimii näiden rahastojen vastuunalaisena yhtiömiehenä ja käyttää rahastoissa valtaa rahastonhoitajan ominaisuudessa. S-Pankki ei ole sijoittanut (pois lukien vastuunalaisen yhtiömiehen pääomapanos) rahastoihin tai syytörahastoihin merkittävästi pääomaa ja rahastojen vieraan pääoman ehtoisesta rahoituksesta merkittävä osa on muualta kuin S-Pankista.

S-Pankki ei altistu merkittävästi rahastojen toimintoista saatavalle tuoton vaihtelulle ja näin ollen S-Pankki -konsernilla ei katsota olevan määräsvaltaa.

S-Pankin rahastoja ei ole konsolidoitu konsernin IFRS-tilinpäätökseen 31.12.2020, eikä vertailukaudella 31.12.2019.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Tilinpäätös esitetään euroina. Euro on konsernin ja emoyhtiön toimintavälittöä. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Kurssierot kirjataan valuuttakurssivoitoina tai -tappioiden tuloslaskelmaan. Rahoituserien osalta kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuotoissa erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusinstrumenttien alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jaksotettuun hankintamenuun, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat ja -velat on hankittu.

- Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat erät merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjaattaessa hankintamenuun, joka on annetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kyseiset erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun.
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat erät arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja niihin lisätään tai niistä vähennetään erän hankkimisesta välittömästi johtuvat transaktiomenot.
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmää käyttäen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja, joihin kuuluvat muun muassa johdannaiset.

- Jaksotettuun hankintamenuun luokitellut rahoitusvelat kirjataan sopimusta tehtäessä käypään arvoon (hankintamenu siihen liittyvillä kuluilla vähennettynä) ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun.
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Tapahtumiin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan niiden syntyessä.

S-Pankissa sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä pois lukien varat ja velat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Näiden nimenomaisten rahoitusvarojen ja -velkojen osalta sovelletaan taseeseen merkitsemisessä kaupankäyntipäivän mukaista käytäntöä.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on päättynyt.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat jaetaan kolmeen luokkaan. Luokittelu ja arvostaminen perustuvat liiketoimintamalliin, jonka mukaan rahoitusinstrumenttia hallinnoidaan sekä instrumentin sopimusperusteisiin rahavirtaominaisuuksiin. Rahoitusinstrumentit luokitellaan seuraavasti:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvarat

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka rahoitusvaroja hallinnoidaan rahavirtojen keräilyksi. Eri liiketoimintamalleissa rahavirrat syntyvät sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä tai näiden molempien yhdistelmänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ovat kaupankäynnin rahoitusvarat, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissovimukset sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen ajan kuluessa ansaintatarkoituksessa tai osana likviditeetti-position hallintaa, sekä johdannais-sopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjataan myös ansaintatarkoituksessa hankitut osake- ja rahasto-osuudet.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan. Tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon merkittävien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöshetken ja edellisen tilinpäätöksen kirjantoarvojen erotus. Jos käypään arvoon merkittävä rahoitusinstrumentti on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusinstrumentin tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenon erotus.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjataan sellaiset erät, jotka täyttävät seuraavat ehdot: erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi sekä myymällä rahoitusvaroja, ja sen sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajan-

kohtina toteutuvista maksuista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten käyvät arvot määritellään markkina-arvojen perusteella. Julkisesti noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan käyttämällä apuna markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Mikäli näinkään menetellen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään hankintamenoa. Käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja käyvän arvon rahastoon. Kun rahoitusinstrumentti myydään, kirjataan omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä kertyneiden korkojen sekä myyntivoiton tai -tappion kanssa tulokseen.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot ja ne kirjataan tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos ja tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon. Laskennasta kerrotaan tarkemmin kappaleessa Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta.

S-Pankki on kirjannut käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta muutamia oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Niiden kohdalla on tehty alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamaton valinta kirjata niiden käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisuuden sijasta muiden laajan tuloksen erien kautta. Kyseisten oman pääoman ehtoisten instrumenttien myyntivoittoja tai -tappioita ei kirjata tulosvaikutteisesti. Sen sijaan mahdolliset osingot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoon kirjataan sellaiset erät, jotka täyttävät seuraavat ehdot: erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja sen sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista maksuista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. S-Pankissa jaksotettuun hankintamenoon kirjataan sellaiset toimivilla rahoitusmarkkinoilla noteeraamattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia. Tämän kaltaisia rahoitusvaroja ovat saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon kirjatut rahoitusvarat arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyt-

täen. Transaktiomenot sisällytetään efektiivisen koron menetelmällä laskettavaan jaksotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti saamisen juoksuajalle, jos ne on IFRS 9:n mukaisesti määriteltäviä osaksi efektiivisen koron menetelmää.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot. Laskentaa kuvataan tarkemmin kappaleessa Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta.

Rahoitusvelat

S-Pankissa rahoitusvelat luokitellaan IFRS 9:n mukaan seuraavasti:

- Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatavat rahoitusvelat

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti tilinpäätöshetkenä jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjataan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisvelat.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Johdannais-sopimukset luokitellaan suojaaviin ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin

ja ne sisältävät S-Pankissa korkojohdannaisia, valuuttajohdannaisia sekä optillisia johdannaisia. Johdannaissopimuksia tehdään pääasiassa suojaamistarkoituksessa ja ne arvostetaan aina käypään arvoon.

S-Pankin periaatteiden mukaan johdannaisten positiiviset arvonmuutokset esitetään johdannaismuutoksina ja negatiiviset arvonmuutokset johdannaismuutoksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotot. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotoissa erään Suojauslaskennan nettotulos.

Kytkeytyt johdannaiset

Kytkeytyt johdannaiset on osa hybridi-instrumenttia, joka sisältää myös johdannaismuutoksia, jotka sisältyvät myös johdannaismuutoksiin kuulumattoman pääsopimuksen. Tästä johtuen osa yhdistetyn instrumentin rahavirroista vaihtelee samankaltaisesti kuin itsensä johdannaisten rahavirrat.

S-Pankilla ei ole raportointikausilla ollut kytkeytyviä johdannaisia.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Johdannaissopimuksia tehdään pääasiassa suojaamistarkoituksessa. S-Pankki soveltaa käyvän arvon suojauslaskentamallia

sellaisiin edellä mainittuihin johdannaissopimuksiin, jotka täyttävät dokumentoidut suojauslaskentaa koskevat tehokkuus- ja muut edellytykset. Näissä tapauksissa nykyarvojen kautta avoinna olevaa korkoriskiä on suojattu koronvaihtosopimuksilla sekä korkotermiinisopimuksilla. Nämä sopimukset on edelleen suojauslaskennassa määritelty suojaaviksi eriksi. Suojauslaskenta S-Pankissa noudattaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardia IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Ennen suojauslaskennan soveltamista S-Pankissa arvioidaan suojattavan kohteen sekä suojausinstrumentin taloudellista suhdetta laadullisin menetelmin. Tässä tarkastelussa edellytetään, että suojattavan kohteen sekä suojausinstrumentin käyvät arvot reagoivat samalla tavalla muutoksiin tiettyssä riskissä. Korkoriskin suojauksessa arvioidaan esimerkiksi, että kiinteäkorkoisen saamistodistuksen sekä suojaavan koronvaihtosopimuksen käyvät arvot reagoivat samassa suhteessa muutoksiin markkinakoroissa. Laadullista arviota täydennetään tehokkuusanalyysillä.

Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla tehokas. Tehokkuuden arvioinnissa käytetään regressioanalyysia. Analyysin toteutuminen tulee olla 80–125 prosenttia sekä regressio selitysasteen (R squared) tulee olla suurempi kuin 0,96. Tehokkuutta mitataan sekä prospektiivisesti sekä retrospektiivisesti kuukausittain. Jos suojaussuhde ei täytä tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta

lopetetaan ja johdannainen kirjataan tuloslaskentaan Sijoitustoiminnan nettotuotot edellisestä tehokkuustestauksesta lähtien. Yleisin tehottomuuden ja suojauslaskennasta hylkääntymisen syy on ollut ero suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin maturiteeteissa.

Käyvän arvon suojausta sovelletaan S-Pankissa johdannaismuutoksiin, jotka on tehty korkoriskin liittyvien varojen käyvän arvon muutosten suojaukseen. S-Pankissa suojauksen kohteena oleva käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee lähinnä kiinteäkorkoisia arvopapereita, joista aiheutuu korkoriskiä. Korkoriskiä kuvataan konsernin tilinpäätöksen kohdassa Konsernin liitetieto 2: Konsernin riskit ja niiden hallinta.

Suojattavien erien suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotoissa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojauslaskentaan kuuluvien suojaavien erien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojauksen ollessa tehokas käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, ja nettotulos on lähellä nollaa.

Käyvän arvon suojaus lakkaa seuraavissa tapauksissa: suojausinstrumentti erääntyy, myydään, puretaan tai lunastetaan, suojaussuhde ei täytä enää suojauslaskennan dokumentoituja ehtoja tai suojaussuhde katkeaa.

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuususerän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita.

Arvostusmenetelminä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten niiden käypä arvo on määritelty:

- Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja.
- Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinahintoihin.
- Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin.

Rahoitusinstrumenttien arvonalentuminen

IFRS 9:n mukainen arvonalentumismalli perustuu odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL = Expected Credit Loss) laskentaan, jossa odotettu luottotappio lasketaan jo sopimuksen kirjaamishetkellä jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista tase-eristä sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta kuvastaa vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue. Laskenta kuvastaa myös rahan aika-arvoa sekä järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee

toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvonalentumislaskennassa

Luottoriskin mittaamisessa käytetään kolmevaiheista arvonalentumismallia, jossa rahoitusinstrumentti ryhmitellään vaiheisiin luottosopimuksen riskitason perusteella. Oheinen kuvio havainnollistaa rahoitusinstrumenttien ryhmittelyä kolmeen vaiheeseen arvonalentumislaskentaa varten. Jotta voitaisiin arvioida, onko luottosopimuksen riskitaso kohonnut kirjaamishetkeensä nähden ja rahoitusinstrumentin ryhmittelemiseksi, käytetään maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD = Probability of Default) kuvaavaa riskimallia. Kyseinen riskimalli tuottaa 12 kuukauden maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä kuvaavaan PD-riskiestimaatin, jossa tapahtuvien muutosten katsotaan antavan luotettavan kuvan sopimuksen koko elinkaaren aikaisen luottoriskin muutoksesta. Mainittujen määrällisten kriteerien lisäksi (PD-estimaatin muutos kirjaamishetken ja raportointihetken välillä) rahoitusinstrumenttien ryhmittelyyn vaikuttavat muun muassa luoton erääntymiseen liittyvät seikat. Riskimallin antamia estimaatteja, erääntymiseen liittyviä sekä muiden kriteereiden vaikutuksia rahoitusinstrumenttien ryhmittelyyn seurataan jatkuvasti.

Rahoitusinstrumenttien ryhmittely kolmeen vaiheeseen arvonalentumislaskennassa

Vaihe 1 – luottoriskissä ei merkittävää muutosta

Vaiheeseen 1 ryhmitellään saaminen, jonka luottoriski ei ole merkittävästi kohonnut luoton myöntöhetkestä ja joka ei ole arvoltaan alentunut. Odotettavissa oleva luottotappio lasketaan sopimuksille 12 kuukauden ajalta ja efektiivinen korko lasketaan bruttokirjanpitoarvolle. Vaiheeseen yksi siis ryhmitellään sopimukset, joiden:

- PD-estimaatin nousu alittaa tuotekohtaisesti määritellyt rajat ja
- saaminen on erääntyneenä enintään 30 päivää.

Vaihe 2 – luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Vaiheeseen 2 ryhmitellään saaminen, jonka luottoriski on lisääntynyt merkittävästi luoton myöntöhetkestä. Sopimuksille lasketaan odotettavissa oleva luottotappio jäljellä olevalle voimassaoloajalle ja efektiivinen korko lasketaan bruttokirjanpitoarvolle. Luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerit ja PD:n raja-arvot on määritelty tuote- tai asiakasryhmittäin ja ne perustuvat S-Pankin aineistosta tehtyihin analyyseihin ja asiantuntija-arvioihin.

Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, mikäli maksukyvyttömyyden todennä-

köisyys on olennaisesti kohonnut sopimuksen kirjaamishetkestä eli:

- PD-estimaatti ylittää tuotekohtaisesti määritetyn raja-arvon,
- PD-estimaatti on noussut merkittävästi edellä mainitun raja-arvon sisällä luoton myöntöhetkestä,
- pääomasta suoritettava lyhennys tai korko on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, mutta saatava ei ole luottoriskin johdosta vielä arvoltaan alentunut,
- luottoriskin muutosta kirjaamishetkestä ei voida arvioida luotettavasti tai
- sopimukselle on tehty lainanhoitajousto (lainanhoitajoustopot kuvataan kappaleessa rahoitusvarojen sopimusmuutokset), joka luokitellaan ns. terveeksi lainanhoitajoustopoksi.

Jos mikään edellä olevista vaiheen 2 kriteereistä ei enää täyty, käsitellään sopimusta vaiheen 1 mukaisesti. Tämän jälkeen sopimukselle noudatetaan vaiheeseen 2 siirtymisen kriteerejä yhteneväisesti muiden vaiheessa 1 olevien sopimusten kanssa.

Vaihe 3 – luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet saamiset

Vaiheeseen 3 ryhmitellään saaminen, joka on luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Sopimuksille lasketaan odotettavissa oleva luottotappio jäljellä olevalle voimassaolajalle ja efektiivinen korko lasketaan nettokirjanpitoarvolle. Saaminen katsotaan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneeksi, kun:

- Pääomasta suoritettava lyhennys tai korko on ollut erääntyneenä yli 90 päivää (maksukyvyttömät sopimukset).
- Jos vastuun osa on luokiteltu taseessa maksukyvyttömäksi, vastuun jäljellä oleva nostamaton eli taseen ulkopuolinen osuus luokitellaan myös maksukyvyttömäksi.
- Sopimuksen mukaista suoritusta ei todennäköisesti tulla saamaan ennen kuin saatava muuttuu maksukyvyttömäksi (unlikely to pay -erät).
- Sopimuksella on järjestämätön lainanhoitajousto (katso kappale Rahoitusvarojen sopimusmuutokset).

Jos vaiheessa 3 olevan saatavan tila muuttuu siten, että mikään edellä olevista vaiheen 3 kriteereistä ei enää täyty, käsitellään sopimusta vaiheen 1 mukaisesti. Tämän jälkeen sopimukselle noudatetaan vaiheeseen 2 siirtymisen kriteerejä yhteneväisesti muiden vaiheessa 1 olevien sopimusten kanssa.

Ostetut tai alun perin myönnettyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneisiin rahoitusvaroihin (POCI = Purchased or Originated Credit-Impaired) sovelletaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa, rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintamenuun alkuperäisestä kirjaamisesta lähtien. S-Pankilla ei ole kyseisiä rahoitusvaroja.

Rahoitusvarojen sopimusmuutokset

Luottosopimukseen tehdään muutoksia joko niin sanotusti kaupallisin perustein tai mikäli

asiakkaalla on maksuvaikeuksia. Kaupallisin perustein sopimusmuutoksia voidaan tehdä esimerkiksi silloin, kun asiakas on saanut kilpailijalta paremman tarjouksen ja katsotaan, että asiakkuuden pitäminen S-Pankissa on toivottavaa. Kaupallisin perustein sopimusmuutosta tehtäessä, asiakkaan luottoriski ei saa olla merkittävästi kohonnut (vaihe 2) ja asiakkaalla ei saa olla maksuvaikeuksia. Tällöin asiakkaan sopimus on ryhmitelty arvonalentumislaskennassa jo lähtökohtaisesti vaiheeseen 1 ja tehtävä sopimusmuutos ei muuta tilannetta.

Mikäli luottosopimukseen tehdään sopimusmuutos asiakkaan maksuvaikeuksista johdun, on kyseessä lainanhoitajousto. Lainanhoitajoustoilla pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Lainanhoitajoustoja myönnetään, jotta lievissä taloudellisissa vaikeuksissa olevista asiakkaista ei tulisi ongelma-asiakkaita tai jotta ongelma-asiakkailla olisi mahdollisuus korjata tilanteensa. Tavoitteena lainanhoitajoustopot myöntämisessä on aina kestävä takaisinmaksu.

Mikäli saatava ei ole jo valmiiksi luokiteltu järjestämättömäksi saatavaksi, lainanhoitajousto on niin sanottu terve lainanhoitajousto. Tällöin sopimus ryhmitellään vaiheeseen 2 arvonalentumislaskennassa kahden vuoden koeajaksi.

Mikäli saatava on jo valmiiksi järjestämätön, kun sopimusmuutos tehdään, kyse on järjestämättömästä lainanhoitajoustopotosta. Terve

lainanhoitajoustopot muuttuu järjestämättömäksi, mikäli joku järjestämättömyyden aiheuttava tekijä laukeaa. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa toinen lainanhoitajoustopot koeajan aikana tai yli 30 päivän erääntyneisyys maksuohjelmaan nähden. Järjestämätön lainanhoitajoustopot on vähintään 12 kuukautta koeajalla ja ryhmitellään arvonalentumislaskennassa vaiheeseen 3. Mikäli järjestämättömyyden aiheuttava tekijä tai tekijät poistuvat, käsitellään sopimusta terveenä lainanhoitajoustopotona kahden vuoden koeajan ajan ja se ryhmitellään vaiheeseen 2.

Lopullisten luottotappioiden kirjaaminen

Luottosopimus tai sen osa kirjataan luottotappioksi, kun on todennäköistä, ettei sitä vastaava määrää tulla enää saamaan. S-Pankki on määritellyt sisäisesti sellaiset tapaukset, joissa todennäköisyys luottotappiolle on suuri ja saatavasta kirjataan lopullinen luottotappio. Luottotappiokirjaukset tehdään tuotteesta riippuen seuraavasti:

- Vakuudettomien luottojen luottotappiot kirjataan tyyppillisesti 4-7 kuukautta saatavan erääntymisen jälkeen.
- Vakuudellisten saatavien luottotappiot kirjataan aikaisintaan siinä vaiheessa, kun vakuudet on realisoitu ja kohdistettu saatavaan. Tällöinkään loppusaatavaa ei välttämättä kirjata luottotappioksi, jos sen osalta on tehty maksusuunnitelma.

Vaikka saatava hyväksytään ja kirjataan luottotappioksi, perintä jatkuu edelleen jälkipe-

rintänä. Yksittäisen luoton luottotappion kirjaamisen jälkeen kyseessä oleva luotto ei enää ole mukana odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa, eikä siitä siten enää tehdä arvonalentumiskirjausta.

Saatavan perintää jatketaan, kunnes on olemassa perusteet perinnän lopettamiseksi.

Raportointikauden arvonalentumiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Jatkossa odotettavissa olevien luottotappioiden määrän odotetaan reagoivan herkästi talousen-

nusteen muutoksiin. Tämä voi lisätä lyhyen aikavälin tulosheiluntaa.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta

S-Pankki käyttää luottoriskin mittaamisessa ja rahoitusinstrumenttien arvonalentumisten laskennassa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD = Probability of Default), tappioosuutta (LGD = Loss Given Default) ja luottovasta-arvokerrointa (CCF = Credit Conversion Factor) kuvaavia luottoriskimalleja. CCF:n avulla voidaan määritellä vastuun määrä mak-

sukyvyttömyyshetkellä (EAD = Exposure at Default). Edellä esitettyjä malleja hyödyntäen, odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä lasketaan kaavalla $PD \times LGD \times EAD$.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan joko 12 kuukauden ajalta tai koko alkuperäisen sopimuksen voimassaoloajalta, riippuen siitä, mikä on luoton nykyinen riskitaso (katso edellisessä kappaleessa esitetyt tiedot rahoitusinstrumenttien ryhmittelystä sekä kuvio Rahoitusinstrumenttien ryhmittely kolmeen vaiheeseen arvonalentumislaskennassa).

Seuraava taulukko esittää, mitä luottoriskimalleja S-Pankki hyödyntää odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa asiakasryhmittäin.

PD, LGD ja EAD lasketaan jokaiselle tulevalle kuukaudelle ja jokaiselle erilliselle sopimukselle. Nämä kolme komponenttia kerrotaan keskenään. Saatu tulo jokaiselta tulevalta kuukaudelta diskontataan raportointihetkeen ja lasketaan yhteen. Diskonttokorkona ECL-laskennassa on käytetty alkuperäisen sopimuksen korkoa.

S-Pankin käyttämät luottoriskimallit odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan

Asiakasryhmä	Luottoriskimalli	Käyttö	Sisäinen/ulkoinen malli
Henkilöasiakkaat	PD-malli: todennäköisyys ajautua maksukyvyttömäksi seuraavien 12 kuukauden aikana	Luoton alkuhetken ja nykyhetken riskin määrittäminen, rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvonalaskennassa	S-Pankin sisäinen malli, S-Pankin luottokannasta johdetut parametrit
	LGD-malli: S-Pankin lopulliset luottotappiot perintätoimien jälkeen.	ECL-laskennan parametrina	S-Pankin sisäinen malli, S-Pankin luottokannasta johdetut parametrit
	CCF/EAD-malli: luoton määrä maksukyvyttömyyshetkellä	ECL-laskennan parametrina	S-Pankin sisäinen malli, S-Pankin luottokannasta johdetut parametrit
Yritysasiakkaat	PD-malli: todennäköisyys ajautua maksukyvyttömäksi seuraavien 12 kuukauden aikana	Luoton alkuhetken ja nykyhetken riskin määrittäminen, rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvonalaskennassa	S-Pankin sisäinen malli yritysasiakkaille ja markkinatietokannasta johdetut PD-estimaatit asunto-osakeyhtiöille
	LGD-malli: S-Pankin lopulliset luottotappiot perintätoimien jälkeen	ECL-laskennan parametrina	Markkinatietokannasta johdetut parametrit
	CCF/EAD-malli: luoton määrä maksukyvyttömyyshetkellä	ECL-laskennan parametrina	S-Pankin luottokannasta johdetut parametrit
Sijoitustoiminta	PD ja LGD	ECL-laskennan parametrina	Markkinatietokannasta saatavat parametrit

Luottoriskien luokittelu ja maksukyvyttömyyden todennäköisyys

Kuten edellä on esitelty, S-Pankissa käytetään tuotteesta ja asiakasryhmästä riippuen erilaisia maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä ennustavia luottoriskimalleja. Asiakkaan maksukyvyttömyyden ennustamisessa käytetään joko sopimuksen hakemusvaiheen luokittelua tai sen luottohistorian mukaista luokittelua. Hakemusvaiheen luokittelu perustuu asiakkaan hakemuksella kerättäviin hakija- ja luottokohtaisiin tietoihin (esimerkiksi tulo- ja vakuustiedot henkilöasiakkailta sekä liikevaihto ja toimiala yritysasiakkailta). Luottohakemuksella saatuja tietoja täydennetään ulkopuolisilla tiedoilla, kuten Suomen Asiakastiedosta saatavilla maksuhäiriötiedoilla. Sopimuksen luottohistorian mukainen luokittelu tehdään sellaisille henkilöasiakkaille, joilla on ollut voimassa luottosopimus S-Pankin kanssa vähintään kuusi kuukautta. Asiakkaan maksukyvyttömyyden ennustamisessa asiakastietoja täydennetään siis maksukäyttäytymiseen ja muihin asiointihistoriatietoihin perustuen sekä tarvittaessa myös S-Pankin omalla asiantuntija-arviolla ennen lopullisen PD-estimaatin laskemista vastuulle.

PD-estimaattien perusteella luotoille muodostetaan luottoluokat, joiden 7-portainen jakauma on kuvattu oheisessa taulukossa. Luottoluokassa 1 maksukyvyttömyyden todennäköisyys on pienin ja luokassa 7 suurin. Luottoluokat on kalibroitu siten, että riski kasvaa eksponentiaalisesti korkeamman ris-

kin luokkiin siirryttäessä. Esimerkiksi maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD-estimaatin) ero luottoluokkien 1 ja 2 välillä on pienempi kuin luottoluokkien 5 ja 6 välillä.

Luottoluokittelun ja luottoriskimallien toimivuutta seurataan ja valvotaan säännöllisesti. Riskimallit validoidaan ja tarvittaessa kalibroidaan vuosittain, jotta niiden ennustavuus vastaa todellisia havaintoja maksukyvyttömistä luotoista.

Keskiarvoparametrien käyttö

S-Pankki ei käytä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa ryhmäkohtaisia PD-estimaatteja. Mikäli sopimuksen alkuketken PD-estimaattia ei ole saatavilla, saatava luokitellaan vaiheeseen 2. Tilanteissa, joissa sopimuksen nykyhetken PD-estimaattia ei ole saatavilla, arvonalentumisen laskennassa käytetään samantyyppisen asiakas- ja tuoter ryhmän keskiarvoistettua PD-estimaattia.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa

Sekä merkittävän luottoriskin nousun että odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta edellyttää arvioita tulevaisuuteen suuntautuvasta informaatiosta. S-Pankki on analysoinut historiallisia tietoja ja tunnistanut asuntojen hintojen sekä työttömyysasteen kehityksen keskeisiksi taloudellisiksi muuttujiksi, joilla on vaikutusta mahdollisen luottoriskin muodostumiseen.

Luottoluokkien PD-estimaatit

Luottoluokka	PD minimi (%)	PD maksimi (%)
1	0,00	< 0,15
2	0,15	< 0,25
3	0,25	< 0,50
4	0,50	< 0,75
5	0,75	< 2,50
6	2,50	< 10,00
7	10,00	< 100,00
Maksukyvytön		100,00

Edellä kerrottujen taloudellisten muuttujien kehitys perustuu S-Pankin kolme kertaa vuodessa laatimiin makroekonomisiin skenaarioihin. Käytettäviä skenaariota on kolme: vahva skenaario, perusskenaario sekä heikko skenaario, joiden toteutumistodennäköisyydet perustuvat S-Pankin arviointiin. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän laskennassa makroekonomiset skenaariot ja niiden toteutumistodennäköisyys sekä taloudellisten muuttujien kehitys otetaan huomioon makrotaloudellisen mallin avulla.

Makrotaloudellista mallia täydennetään johdon arvioinnilla. Arviossa huomioidaan makrotaloudellisten tekijöiden epävarmuus ja niiden taustalla olevat oletukset sekä muut mahdolliset lisätiedot, joita odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käyt-

tyt mallit eivät huomioi riittävästi. Koronapandemian aiheuttamat muutokset makrotalouteen ovat olleet merkittäviä ja lopulliset vaikutukset ovat edelleen epäselviä. Pandemian vaikutukset näkyivät lisääntyneinä lomautuksina, työttömyytenä ja epävarmuutena yritysten tulevaisuudennäkömissä. Nopea muutos makrotaloudellisessa tilanteessa lisäsi mallintamiseen liittyvää epä-tarkkuutta, jonka vuoksi S-Pankin johtoryhmä päätti maaliskuussa 2020 poistaa erillisen makrokertoimen odotettavissa olevien luottotappioiden laskennasta ja sisällyttää makrotalouden ennusteet toistaiseksi johdon kertoimeen. Kuukausittain vahvistettavassa johdon kertoimessa huomioidaan viimeisin saatavilla oleva tieto koronapandemian makrovaikutuksista sekä malliriskiin ja mallien taustaoletuksiin liittyvät epävarmuustekijät.

Tuloslaskelman tuotot

Korkotuotot ja -kulut

Korot rahoitusvaroista ja -veloista sekä korkojohdannaisista jaksotetaan IFRS 9 -standardin mukaisesti korkotuotoiksi ja -kuluiksi niille tilikausille, joille ne ajan kulumisen perusteella kohdistuvat. Palkkiot, jotka muodostavat olennaisen osan lainojen, saamisten tai talletusten efektiivisestä korosta, kirjataan korkotuottoihin tai -kuluihin.

Palkkiotuotot

Palkkiotuotot syntyvät asiakkaille tarjotuista palveluista, kuten rahastoliiketoimintaan ja maksuliikenteeseen liittyvistä palveluista sekä luotonannosta.

Kaikki IFRS 15:n mukaiset palkkiotuotot on kirjattu sen mukaisesti, milloin määräysvalta suoriteveloitteisiin on siirtynyt asiakkaalle. Konsernin asiakkailta saamat tuotot kirjataan siihen määrään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettavia palveluita vastaan. Palkkiot tulotetaan palvelun luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Palkkiokulut

Palkkiokulut syntyvät asiakkaille tarjottujen palveluiden tuottamisesta ulkopuolisille maksetuista palkkiokuluista sekä muista palkkiokuluista.

Sijoitustoiminnan nettotuotot

Sijoitustoiminnan nettotuotot muodostuvat sijoitusinstrumenttien myyntivoitoista ja -tap-

pioista sekä arvostusmuutoksista. Erä sisältää myös suojauslaskennan nettotuloksen.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan muut kuin edellisiin eriin kuuluvat tuotot.

Liikevoitto

Konserni on määritellyt liikevoiton käsitteen tilinpäätöksessään seuraavasti:

Liikevoitto (Tulos ennen veroja) = Tuotot yhteensä – Kulut yhteensä +/- saamisten arvonalentumiset +/- osuus osakkuusyriyten tuloksista

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntyvä liikearvo edustaa määrää, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuna ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvo testataan mahdollisten arvonalentumisten varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Liikearvo arvostetaan konsernitiilinpäätöksessä alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääasi-

assa sisäisesti aikaansaaduista tietojärjestelmistä, niihin liittyvästä kehitystyöstä, sekä lisenssi- ja liittymismaksuista. Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että aineeton hyödyke tuottaa taloudellista hyötyä. Tietojärjestelmiin on aktivoitu myös kustannukset, jotka ovat syntyneet lisensseihin tehdyistä muutostöistä sekä IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytysten mukaisesti IT-projekteihin liittyvän oman työn osuudesta. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Tietojärjestelmät ja lisenssimaksut:
3–5 vuotta

Konserni arvioi poistoajat ja poistomenetelmät vähintään jokaisen tilikauden päättyessä. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Omaisuuserän poistamaton hankintamenu poistetaan loppuun kerralla, mikäli katsotaan että aineeton omaisuuserä ei enää tuota hyötyä konsernille. Mikäli hyödyn katsotaan merkittävästi alentuneen verrattuna poistamattoman hankintamenuon määrään, kirjataan arvonalentuminen.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti, kun taas kehittämismenot kirjataan aktiivointikriteerien täytyessä taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin. Kehittämismenot

kirjataan, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, hyödykkeen valmiiksi saaminen on teknisesti toteutettavissa ja konserni pystyy käyttämään hyödykettä tai myymään sen sekä osoittamaan, että hyödyke tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoi ei aktivoida myöhemmin taseeseen.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hankintamenu sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen aineellisen hyödykkeen hankinnasta. Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen.

Aineellisten hyödykkeiden poistoajat:

Koneet ja kalusto: 3 vuotta
Vuokrahuoneiston perusparannukset:
5 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä. Jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot tai -tappiot lasketaan myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena ja kirjataan tulosvaikut-

teisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserät

IFRS 16:n mukaan sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajaksi vastiketta vastaan. S-Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdasta ja sopimuksen ehtojen muuttuessa, sisältykö sopimukseen vuokrasopimus. Määräysvaltaa arvioidaan seuraavilla perusteilla: sopimuksella on identifioitu itsenäinen omaisuuserä, jonka käytöstä aiheutuva taloudellinen hyöty saadaan olennaisilta osin sekä voidaan ohjata omaisuuserän käyttötarkoitusta. Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrista, jotka riippuvat indekseistä. Vuokrasopimusvelan määrä arvioidaan uudelleen, mikäli tulevat vuokramaksut muuttuvat perustuen indeksi- tai hinnanmuutokseen tai esimerkiksi vuokra-kauden pidennyksen johdosta. Mikäli vuokrasopimusvelan määrää oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksessa määriteltynä aloitusajankohdasta. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva,

päättymisajankohta arvioidaan vuokrasopimuskohtaisesti.

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. S-Pankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia, eikä arvoltaan korkeintaan noin 5 000 euron suuruisia omaisuuseriä kirjata taseeseen. Nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kirjataan kuluksi vuokra-aikana.

Taseeseen käyttöoikeusomaisuudeksi ja vuokrasopimusvelaksi merkityistä eristä kirjataan tuloslaskelmaan poistot ja korkokulut.

Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan sopimuskauden aikana.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvot kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernissa liikearvo kohdistuu Varallisuudenhoitoliiketoimintasegmenttiin.

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa

määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistoilla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet, pääasiassa IT-projektit, arvioidaan vuosittain budjetointiprosessin yhteydessä. Arvioinnin perusteella kirjataan mahdolliset arvonalentumiset.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tulon perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisissa verosaamisissa ja -veloissa tapahtuneet muutokset. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verot lasketaan

tilinpäätöshetkellä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla.

Laskennalliset verot kirjataan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Konsernin merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät odotettavissa olevista luottotappioista (ECL) sekä erillisyytiöiden kirjanpitolain mukaisista luottotappiovarauksista sekä poistoeroista.

Konserni kirjaa laskennallisen verosaamisen verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan konserni voi hyödyntää väliaikaisen eron. Laskennallisen verosaamisen määrä ja todennäköisyys, että laskennalliset verot voidaan hyödyntää, arvioidaan uudelleen kunkin raportointikauden päättyessä.

Työsuhte-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet kuten palkat, palkkiot ja tulospalkkiot niihin liittyvine sivukuluihin kirjataan kuluksi sille tilikaudelle mille ne kuuluvat.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet maksetaan saajilleen työsuhteen päättymisen jälkeen. S-Pankissa nämä etuudet koostuvat eläkkeistä. Konsernin eläkejärjestelyt on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi.

Merkittävin osa S-Pankin eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia järjestelyitä, joissa S-Pankki maksaa kiinteitä maksuja vakuutusyhtiölle. S-Pankin merkittävin maksupohjainen järjestely on TyEL. Konsernilla ei ole oikeudellisia tai tosiasiallisia veloitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja kaikkien eläke-etuuksien maksamiseen. Maksupohjaisiin järjestelyihin suoritettavat maksut kirjataan tulosvaikutteisesti niille kausille, joita ne koskevat. Ennakkoon suoritettavat maksut kirjataan omaisuuseriksi siltä osin, kuin ne johtavat vastaisten maksujen vähenemiseen tai rahana saatavaan palautukseen.

S-Pankin etuuspohjainen eläkejärjestely on vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely. Etupohjaisissa eläkejärjestelyissä veloitteen määrä on laskettu käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn menot kirjataan vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella tulosvaikutteisesti kuluiksi. Kauden työsuorituksen perustuva meno ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan korko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuvissa kuluissa. Etuuspohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (muun muassa vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella. Eläkevel-

voitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskevien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Taseeseen merkitään etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai -omaisuuserä), joka muodostuu eläkeveloitteen nykyarvosta vähennettynä raportointikauden päättämispäivänä käypään arvoon arvostetuilla eläkejärjestelyyn kuuluvilla varoilla.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

Muita pitkäaikaisia työsuhte-etuuksia ovat kaikki muut työsuhte-etuudet kuin lyhytaikaiset, työsuhteen päättymisen jälkeiset sekä työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet eivät perustu työsuoritukseen, vaan työsuhteen päättämiseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet aiheutuvat joko konsernin päätöksestä päättää työsuhte, tai työntekijän päätöksestä hyväksyä konsernin tarjoamat etuudet vastikkeeksi työsuhteen päättämisestä. Kyseiset etuudet kirjataan aikaisempaan seuraavista ajankohdista: kun S-Pankki ei enää voi peräytyä kyseisiä etuuksia koskevasta tarjouksestaan tai kun konserni kirjaa menon uudelleenjärjestelystä, jonka yhteydessä suoritetaan työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia.

Varaukset

Konserni kirjaa varauksen, kun sillä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, maksuveloit-

teen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan nykyarvoon.

Ehdolliset velat ja ehdolliset varat

Ehdollinen velka syntyy, kun konsernilla on mahdollinen veloitte, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta tulevan tapahtuman myötä, joka ei ole konsernin määräysvallassa. Mikäli konsernilla on olemassa oleva veloitte, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, mutta maksuveloitteen toteutuminen ei ole todennäköistä, tai konserni ei pysty arvioimaan olemassa olevan veloitteen määrää riittävän luotettavasti.

Ehdolliset varat syntyvät, kun konsernin hyväksi koitua taloudellinen hyöty on todennäköistä, mutta ei käytännössä varmaa ja taloudellinen hyöty riippuu tapahtumasta, joka ei ole konsernin määräysvallassa.

Ehdolliset varat ja velat esitetään konserniti-linpäätöksen liitetietoina.

Oma pääoma

S-Pankin oma pääoma muodostuu eristä: Osakepääoma, Käyvän arvon rahasto, Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto ja Kertyneet voittovarot.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS 9 -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu

sisäisiin malleihin, joihin sisältyy oletettavia luottorisikin muutoksesta. Lisäksi huomioidaan tulevaisuuteen suuntautuva informaatio ja makrotaloudellinen tilanne johdon kertomien avulla. Koska makrotaloudellisen mallin muuttajilla on monimutkainen vuorovaikutus, odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetään johdon kerrointa, jonka avulla pyritään huomioimaan mallissa käytettävien tekijöiden ja niiden taustaoletuksiin liittyvä epävarmuus sekä malliriski. Nopea muutos makrotaloudellisessa tilanteessa koronapandemian aikana lisäsi mallintamiseen liittyvää epätarkkuutta, jonka vuoksi S-Pankin johtoryhmä päätti maaliskuussa 2020 poistaa erillisen makrokertoimen odotettavissa olevien luottotappioiden laskennasta ja sisällyttää makrotalouden ennusteet toistaiseksi johdon kertoimeen. Kuukausittain vahvistettavassa johdon kertoimessa huomioidaan viimeisin saatavilla oleva tieto koronapandemian makrovaikutuksista sekä malliriskiin ja mallien taustaoletuksiin liittyvät epävarmuustekijät.

Liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy johdon arvioita liiketoiminnan tulevasta kehityksestä. Liikearvon arvonalentumistestauksesta kerrotaan tarkemmin kohdassa Konsernin liitetieto 23: Aineettomat hyödykkeet.

Vuokrasopimusten kirjaamisessa IFRS 16 -standardin mukaisesti on käytetty harkintaa arvioitaessa toimitilojen vuokrasopimusten päättymisajankohtia. Tietoja vuokrasopimuksesta kerrotaan tarkemmin kohdassa Konsernin liitetieto 24: Aineelliset hyödykkeet.

Uudet standardit ja tulkinnat

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2020 mennessä.

Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset — Covid-19:ään liittyvät vuokrahelpotukset (sovellettava 1.6.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutos sallii vuokralle ottajien jättää kirjaimatta vuokrahelpotukset vuokrasopimusten muutoksina, mikäli helpotukset ovat Covid-19 -pandemian suora seuraus ja ne täyttävät tietyt ehdot.

Muutokset IFRS 9:ään Rahoitusinstrumentit, IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen, IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, IFRS 4:ään Vakuutus sopimukset ja IFRS 16:een Vuokrasopimukset* – Viitekorkeudistus – Vaihe 2 (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset antavat ohjeita viitekorkeudistuksen jälkeiselle ajalle sopimuksen mukaisen rahavirtojen sekä suojaussuhteissa tapahtuneiden muutosten osalta, kun muutokset johtuvat nimenomaan viitekorkeuden vertailuarvoasetuksen voimaantulosta (IBOR-reformin aiheuttamat muutokset). Muutoksilla

ohjataan yhtiöitä kuvaamaan uudistuksen voimaantulon aiheuttamat vaikutukset tilinpäätöksessä.

Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet – Property, Plant and Equipment — Proceeds before Intended Use* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvaikutteisesti.

Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat – Tappiolliset sopimukset – Costs of Fulfilling a Contract* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2018–2020* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa.

Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto – Subsidiary as a first-time adopter: Tytäryritys, josta tulee ensisiirtäjä myöhemmin kuin emoyrityksestä, voi päättää arvostaa kertyneet muuntoerot samaan määrään kuin konsernitilinpäätöksessä.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Fees in the '10 per cent' test for derecognition of financial liabilities: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta niin, että kun määritetään maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset, esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkistä vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi ao. maksut eivät ole kannustin.
- IAS 41 Maatalous – Taxation in fair value measurements: Muutoksella poistetaan IAS 41:n vaatimus, jonka mukaan yritys ei ota huomioon verotuksesta johtuvia rahavirtoja, kun käypää arvoa määritetään.

Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen – Classification of Liabilities as Current or Non-current * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen sallittua)
Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa IAS 1:n soveltamiskäytäntöä sekä selventää velkojen luokittelua lyhyt- tai pitkäaikaisiksi.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset * (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Vaikutukset:

Edellä mainituilla tulevilla muutoksilla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia tulevien tilikausien tilinpäätöksiin. IFRS 17:n mahdollisia vaikutuksia pystytään arvioimaan vasta kun standardin sisältö selkiytyy.

KONSERNIN LIITETIETO 2: KONSERNIN RISKIT JA NIIDEN HALLINTA

S-Pankki-konserni harjoittaa pankki- ja varainhoitotoimintaa. Toimintansa luonteen vuoksi riskeillä ja niiden hallinnalla on tärkeä merkitys liiketoiminnan johtamisen ja toimintaympäristön muutosten hallinnan näkökulmasta. Riskienhallinnan tärkeimpänä tavoitteena on ylläpitää kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden taso hallituksen määrittämien raja-arvojen yläpuolella, hallita maineriskiä ja turvata toiminnan häiriötön jatkuvuus sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Sääntelyn mukaisten pääomavaateiden (pilari 1) näkökulmasta konsernin merkittävimmät riskilajit ovat luotto- ja operatiiviset riskit. Sääntelyn mukaisten pääomavaateiden ohella S-Pankki laskee sisäisesti riskiperusteisen pääomavaateen (pilari 2) arvioidakseen kaikki toimintaansa liittyvät olennaiset riskit ja varmistaakseen kokonaisvaltaisen riskiprofiilin arvioinnin.

Riski- ja vakavaraisuustietojen julkistaminen

S-Pankki noudattaa tiedonantovelvollisuuttaan julkistamalla tilinpäätöksessään tiedot riskeistä, niiden hallinnasta ja vakavaraisuudesta. Tilinpäätöksen hallituksen toimintakertomus sisältää yleiskuvauksen riskienhallinnasta ja sen tavoitteista. Toimintakertomuksessa esitetään avaintiedot S-Pankin riskiasemasta, vakavaraisuudesta sekä omista varoista.

EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen pilari 3 -raportti ("Capital and Risk Manage-

ment Report") julkistetaan tilinpäätöksestä erillisenä asiakirjana. Raportti on saatavilla S-Pankin verkkosivuilta, joilta löytyvät myös selvitykset S-Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmistä sekä palkitsemisjärjestelmistä.

Riskienhallinnan järjestäminen

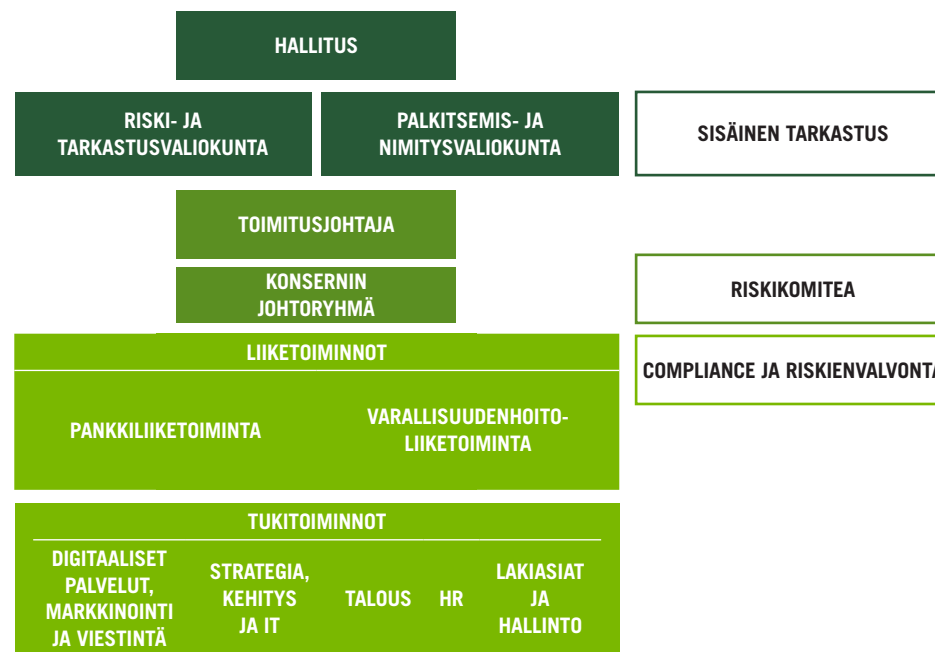
S-Pankin riskienhallinta on rakennettu kolmen puolustuslinjan periaatteelle. Liiketoiminta ensimmäisenä puolustuslinjana vastaa riskinotosta, riskien tunnistamisesta, päivittäisestä riskienhallinnasta sekä riskien raportoinnista.

Toinen puolustuslinja muodostuu konsernitasoisista, liiketoiminnasta riippumattomista toiminnoista, joita ovat riskienvalvonta- ja compliance-toiminnot. Riskienvalvonta seuraa ja arvioi konsernin riskinottoa, riskien tunnistamista ja hallinnan tehokkuutta. Riskienvalvonta valvoo kokonaisriskistrategian toteutumista ja kokonaisriskipositiota suhteessa riskinkantokykyyn ja -halukkuuteen. Compliance arvioi ja valvoo S-Pankkia velvoittavan ulkoisen sääntelyn, sisäisten toimintaohjeiden ja S-Pankin johdon päätösten noudattamista.

Sisäinen tarkastus muodostaa kolmannen puolustuslinjan ja on tarkastettavista toiminnoista riippumatonta. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarkastaa ja arvioida konsernin toteuttaman riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuutta. Sisäinen tarkastus arvioi täten myös riskienvalvonta- ja compliance-toimintoja.

Seuraava kuvio esittää S-Pankin hallinnollista rakennetta, joka kuvaa samalla myös riskienhallinnan organisaatiota. Seuraavassa käsitellään toimielimien olennaiset roolit ja vastuut riskienhallintaan liittyen.

S-Pankki-konsernin hallinnollinen rakenne

Hallitus

S-Pankki-konsernin riskienhallinnan kokonaisvastuu on emoyhtiön hallituksella, joka vastaa konsernin toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Hallitus vahvistaa kokonaisriskistrategian ja määrittelee S-Pankin riskinkantokyvyn, riskinottohalukkuuden ja riskienhallinnan tavoitteet sekä vastaa siitä, että konsernissa on niitä tukevat ja toteuttavat toiminta- ja riskienhallintaperiaatteet sekä riittävä sisäinen valvonta. Lisäksi hallitus hyväksyy riskilajikohtaiset hallintaan ja valvontaan liittyvät periaatteet, riskien mallintamis- ja laskentaperiaatteet sekä asettaa riskeille limiitit osana kokonaisriskistrategiaa.

Hallitus vastaa siitä, että S-Pankilla on jatkuvasti riittävästi pääomaa kattamaan kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit ja siitä, että konsernin riskinkantokyky on riittävä. Hallitus seuraa pääomien kehittymistä, niiden allokoitua ja riskilimiittejä sekä päättää pääomitus- ja rahoitusjärjestelyistä ja niiden toimeenpanosta.

Hallitusta avustavat työssään Riski- ja tarkastusvaliokunta sekä Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta, joilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Kumpikin valiokunta koostuu hallituksen jäsenistä.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

S-Pankin toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan käytännön toteutuksesta sekä sisäisen valvonnan järjestämisestä hallituksen asettamien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat, että S-Pankin strategiaprosessissa ja toiminnan suunnittelussa sekä riskienhallinnassa huomioidaan tavoitteet ja limiitit riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden osalta. Lisäksi he vastaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja tavoitteita uhkaavien riskien valvonnasta ja hallinnasta.

Liike- ja tukitoiminnot

S-Pankin liike- ja tukitoimintojen johtajat vastaavat ensisijaisesti omien vastuualueidensa riskeistä ja siitä, että yksiköiden toimintaa toteutetaan S-Pankin ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Lisäksi liike- ja tukitoiminnot vastaavat omista riskeistään annettujen limiittien puitteissa. Siten liike- ja tukitoimintojen vastuulla on toimintaansa liittyvien riskien tunnistaminen ja arviointi, niiden hallinta ja seuranta sekä sisäisen valvonnan toteuttaminen. Kukin liike- ja tukitoiminto vastaa siitä, että sen omistaman toiminnan kokonaisuus, toiminnalliset ehdot ja riskienhallinnan edellytykset on kuvattu selkeästi ja riittävästi.

Liiketoiminnoilla on omat johtoryhmät, joihin kuuluu liiketoimintayksiköiden johtajia. Joh-

toryhmät vastaavat määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toimeenpanosta, toteuttamisesta ja seurannasta sekä liiketoiminnan kehittämisestä ja kannattavuudesta. Liiketoiminnot voivat tarvittaessa tiukentaa hallituksen vahvistamia riskilimiittejä ja asettaa omia riskirajoja.

Riskikomitea

Riskikomitean päätehtävä on varmistua siitä, että hallitus ja Riski- ja tarkastusvaliokunta saavat S-Pankin riskeihin, niiden hallintaan ja vakavaraisuuteen liittyvät riittävät ja olennaiset tiedot tehtäviensä ja vastuidensa hoitamiseksi sekä päätöksentekonsa tueksi. Komitea vahvistaa keskeiset riskienhallintaan liittyvät periaatteet ja menettelyt Riski- ja tarkastusvaliokunnan käsiteltäväksi ja hallituksen päätettäväksi. Riskikomitea varmistaa myös, että päätösesitykset ovat sääntelyn mukaisia ja noudattavat hallituksen määrittelemää riskinkantokykyä ja riskinottohalukkuutta. Riskikomitea vahvistaa eri riskilajeihin liittyvät riskimallit, joiden avulla arvioidaan esimerkiksi pääomien ja likviditeetin riittävyttä.

Riippumattomat toiminnot

Riskienvallinnon tehtävänä on seurata ja arvioida kokonaisvaltaisesti S-Pankin riskinottoa sekä riskienhallinnan toteutumista. Riskienvallinnon toiminto kehittää ja ylläpitää riskienhallinnan viitekehystä, valvoo kokonais-

riskistrategian toimeenpanoa ja kokonaisriskipositiota sekä varmistaa, että S-Pankin ottamat riskit ovat oikeassa suhteessa sen riskinkantokykyyn ja määriteltyihin tavoitteisiin. Riskienvallinnon toiminto ylläpitää ja kehittää menetelmiä riskien mittaamiseen, arviointiin ja raportointiin sekä tukee liiketoimintoja riskien tunnistamisessa ja niiden hallinnan toteutuksessa. Riskienvallinnon toiminto raportoi säännöllisesti S-Pankin riskeistä, riskiasemasta ja riskienhallinnan tasosta S-Pankin johdolle, Riskikomitealle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle, hallitukselle ja viranomaisille.

Compliancen tehtävänä on huolehtia siitä, että S-Pankissa on riittävät ja asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joilla säännösten noudattamisesta varmistutaan. Toiminto seuraa sääntelymuutoksia ja valvoo niiden noudattamista konsernissa.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta arviointi- ja varmennustoimintaa, jonka tehtävänä on tarkastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä, toimivuutta ja tehokkuutta konserninlaajuisesti. Riittävyttä, toimivuutta ja tehokkuutta arvioidaan riskilähtöisesti hallituksen vuosittain hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaisesti. Sisäinen tarkastus perustaa tarkastuksissaan käytetyt kriteerit ulkoiseen sääntelyyn, sisäisiin ohjeisiin ja asetettuihin tavoitteisiin.

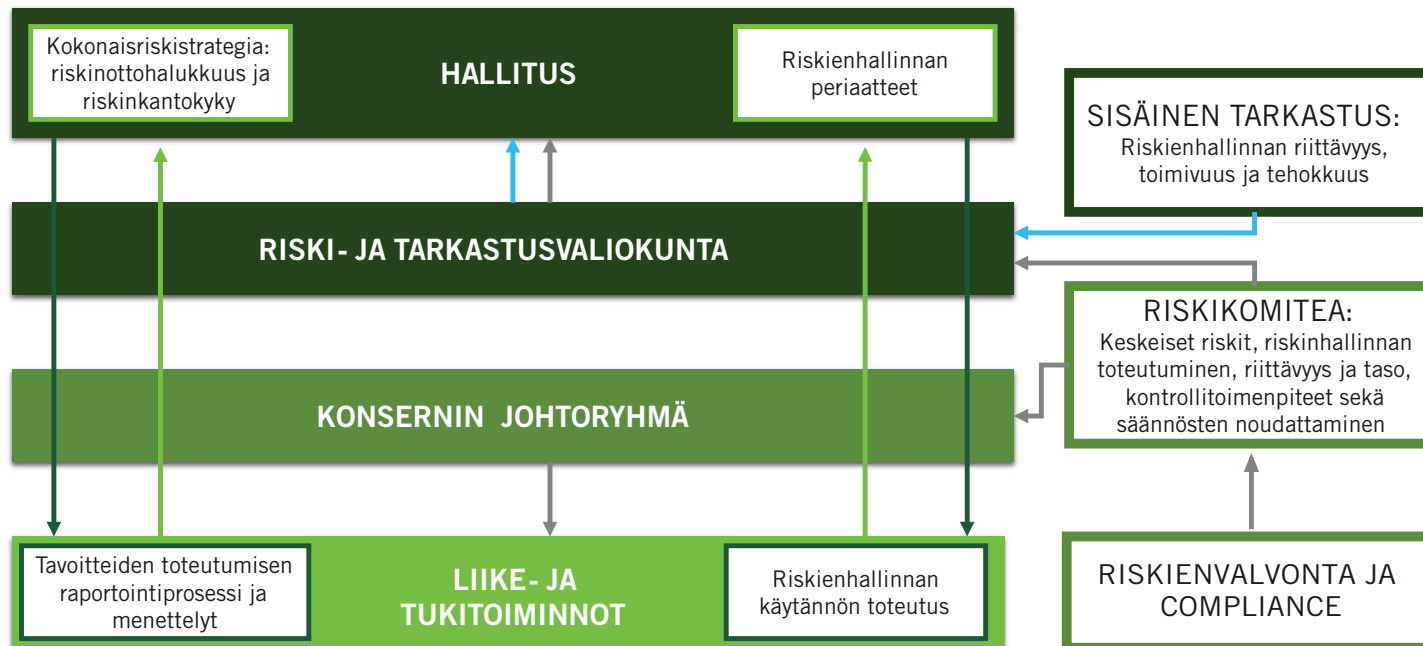

Riskien seuranta, valvonta ja raportointi

Riskejä mitataan, seurataan, valvotaan ja raportoidaan siten, että S-Pankin hallituksella ja toimivalla johdolla on riittävä ja olennainen tieto toiminnan riskeistä ja niiden hallinnasta. S-Pankin sisäinen riskiraportointiprosessi pitää sisällään taloudellisen raportoinnin ohella säännöllisiä analyysseja hallituksen asettamien tavoitteiden saavuttamisesta. Riskinottoa suhteessa riskinottohalukkuuteen ja -kantokykyyn seurataan

säännöllisesti ja sitä arvioidaan muun muassa pääoma-, likviditeetti- ja elvytysuunnitelmaa päivitettäessä, strategiäksittelyn yhteydessä sekä päätettäessä S-Pankin kannalta merkittävistä liiketoimintahankkeista tai investoinneista. Riskien raportointi ja seurantakäytännöt edesauttavat viestintää asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja vakaan riskikulttuurin ylläpitämistä organisaatiossa. Oheinen kuvio havainnollistaa yleistä riskiraportointia S-Pankissa.

Riskejä seurataan S-Pankissa jatkuvasti osana työtehtäviä. Jokaisen työntekijän vastuulla on havainnoida riskienhallinnan toteutumista omalla vastualueellaan ja raportoida mahdollisista poikkeamista sekä riskienhallinnan puutteista sovittujen menettelyjen mukaisesti. Riskienhallinnan valvonta perustuu S-Pankissa tehtävien eriyttämiseen sekä siihen, että seuranta on riippumatonta.

Yleinen riskiraportointi S-Pankissa

Osana jatkuvaa riskiraportointia S-Pankin ja konsernin yhtiöiden riskiasemaa ja riskienhallinnan käytännön toteutusta suhteessa riskinottohalukkuuteen ja riskilimiitteihin arvioidaan päivittäin. Markkina- ja likviditeettiriskiä seurataan ja niistä raportoidaan päivittäin. Luottoriskiä, vakavaraisuutta ja operatiivisia riskejä seurataan jatkuvasti ja niistä raportoidaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja aina tarvittaessa.

Riskienvallontatoiminto vastaa keskeisiä riskejä ja riskienhallinnan tasoa kuvaavien raporttien tuottamisesta S-Pankin johdolle, Riskikomitealle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle oheisen kuvion mukaisesti. Säännöllisen raportoinnin ohella edellä mainituille tahoille toimitetaan erillinen raportti ja analyysi, mikäli toiminnassa tapahtuu riskeihin tai pääoman riittävyyteen vaikuttavia merkittäviä muutoksia tai poikkeuksia.

Sisäinen tarkastus arvioi riskien ja pääoman hallintaa koskevia prosesseja vuosittaisen tarkastussuunnitelman mukaisesti. Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti tarkastusten tuloksista, keskeisistä tarkastushavainnoista, mahdollisista toiminnan parantamiseen tähtäävistä suosituksista ja tarkastussuunnitelman toteutumisesta Riski- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle sekä muille tarvittaville organisaation tahoille.

Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinta

Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinta ovat riskienhallintaprosessin keskeisiä osia. Vakaan pääoman ja likviditeetin hallinnan

tavoitteena on varmistaa, että S-Pankilla on jatkuvasti tarkoituksenmukainen pääoma- ja likviditeettiasema strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi. Lisäksi tavoitteena on varmistaa, että S-Pankin pääoma- ja likviditeettipuskurit ovat riittävällä tasolla suhteessa mahdollisiin odottamattomiin tapahtumiin. Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinta perustuu ennakoivaan lähestymistapaan, jossa huomioidaan S-Pankin strategia, toiminnansuunnittelu ja kokonaisriskistrategia. Oheinen kuvio havainnollistaa vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinnan viitekehystä.

ICLAAP-prosessi

Säännöllisten ICAAP- (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ja ILAAP-prosessien (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) lopputulemat on yhdistetty ICLAAP-raporttiin, jonka S-Pankki laatii vähintään vuosittain. Prosessi alkaa strategisilla ja kokonaisvaltaisilla riskianalyseilla. S-Pankki hyödyntää erilaisia stressiskenaarioita ja herkkyysanalyysijä sen arvioimiseksi, miten mahdolliset epäsuotuisat muutokset saattaisivat vaikuttaa konsernin tai sen yksittäisen yhtiön vakavaraisuuden, kannattavuuden sekä likviditeetin kehittymiseen tietyllä ajajänteellä. Huomioitavia tekijöitä ovat erilaiset kehitysmuutokset makrotaloudessa, sääntelyssä ja kilpailuympäristössä. Prosessi sisältää myös ennusteet pääomavaatimuksista, käytettävissä olevasta pääomasta sekä uusien säädösten vaikutuksista. Lisäksi skenaarioihin sisältyvät oletettavat muutokset S-Pankin liiketoiminnan volyymeissa ja asiakkaiden käyttäytymisessä.

Riskienvallontalon liiketoiminnosta riippumaton raportointi

Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinnan viitekehys

Sisäinen pääomasuunnitelma ja vakavaraisuuden hallintaprosessi (ICAAP) sisältää kattavan katsauksen S-Pankin pääomien ja riskipositioiden kehittymiseen erilaisissa riskiskenaarioissa. Skenaarioanalyysin tulosten perusteella johdetaan tarvittavat toimenpiteet ja sopeuttamiskeinot, joilla varmistetaan riittävä pääomien ja omien varojen asema. Likviditeettisuunnitelma (ILAAP) yhdessä pääomasuunnitelman kanssa antaa kattavan kuvan S-Pankin likviditeettiriskiasemasta erilaisissa stressa- tuissa liiketoimintaskenaarioissa. Maksuvalmiuden riittävyyden testaamisen lähtökohtana on varmistaa likvidien varojen riittävyys kattamaan odottamattomat likviditeetin ulosvirtaukset sekä pitämään likviditeetin (Liquidity Coverage Ratio, LCR) ja pysyvän varainhankinnan riittävyyden (Net

Stable Funding Ratio, NSFR) -suhdelukujen vaihtelut säännellyissä rajoissa. Stressitestien tuloksia hyödynnetään vakavaraisuus- ja likviditeetti- ja riskinottohalukkuuden määrittämisessä. Pääoma- ja likviditeettisuunnitelmissa kuvataan myös negatiivisiin skenaarioihin liittyvät toimenpiteet, jotka voidaan tarvittaessa toteuttaa pääomien palauttamiseksi tavoitetasolle. ICAAP-prosessissa huomioidaan S-Pankin kannalta olennaiset riskityypit. Oheinen kuvio havainnollistaa ICAAP-prosessin etenemistä.

Koska S-Pankilla ei ole kaupankäyntisalkkua, S-Pankille ei muodostu pilari 1:n mukaista markkinariskin pääomavaadetta. S-Pankin markkinariskit syntyvät rahoitustaseesta, minkä vuoksi ne sisältyvät pilari 1 laskennan

ja sääntelyn mukaiseen standardimenetelmän luottorisktiin. Kuitenkin sisäisessä ICAAP-prosessissa ja pilari 2 laskennassa markkinariskiä synnyttävien erien pääomien riittävyyttä arvioidaan markkinariskiviitehyksen alla S-Pankin sisäisten parametrien ja mallien mukaisesti.

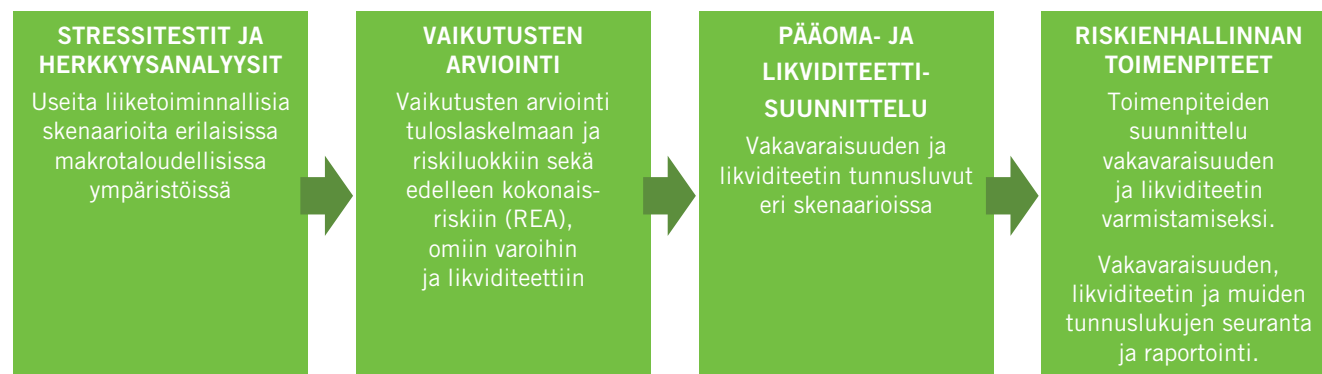
Luotto- ja vastapuoliriskit

S-Pankki keskittyy toiminnassaan korttiluottoihin sekä henkilöasiakkaiden kulutus- ja asuntoluottoihin. Yritysluottokanta painottuu uusien ja rakenteilla olevien asunto-osakeyhtiöiden vakuudelliseen rahoittamiseen. S-Pankin luottoriskiprofiili on matala, konservatiivisen riskinottohalukkuuden mukaisesti. Alhaisen luottoriskiprofiilin ylläpitämistä tukevat aktiivinen luottoriskienhallinta ja -seuranta.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteita, eli laiminlyö maksuvelvollisuutensa ja tästä aiheutuu luottotappio S-Pankille. Riskiä saattaa realisoitua esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakkaan taloudellisessa tilanteessa tai vakuuden arvossa tapahtuu muutoksia luoton elinkaaren aikana.

Hallitus hyväksyy luottoriskistrategian ja luottopäätösvaltuudet, jotka noudattavat hyvää pankki- ja luotonantotapaa sekä ulkoista sääntelyä. Luottoriskistrategia sisältää keskeiset luotonannon tavoitteet ja rajat, jotka perustuvat S-Pankin strategiaan, siitä johdettavaan toimintasuunnitelmaan ja kokonaisriskistrategiaan. Treasury-yksikön sijoitustoiminnan riskit ja niihin liittyvät limiitit on kuvattu osana yksikön vuosittaisista sijoitussuunnitelmaa.

ICAAP-prosessi

Luottoriskiä hallitaan liike- ja tukitoiminnoissa konsernin kokonaisriskistrategiassa, luottoriskistrategiassa ja Treasury-yksikön sijoitus-suunnitelmassa määriteltyjen periaatteiden ja limiittien puitteissa. Tällä tavoin varmistetaan, että otettuihin riskeihin on varattu riittävästi pääomia ja että riskinottohalukkuuden sekä riskienhallinnan tavoitteet toteutuvat. Luottoriskien hallinnan kokonaisuuteen kuuluvat luotonmyöntöprosessi, limiitit, luottoriskiä vähentävät tekijät, kuten vakuuksien hallinta ja takaukset, hinnoittelu sekä luottoriskien seuranta, valvonta ja raportointi.

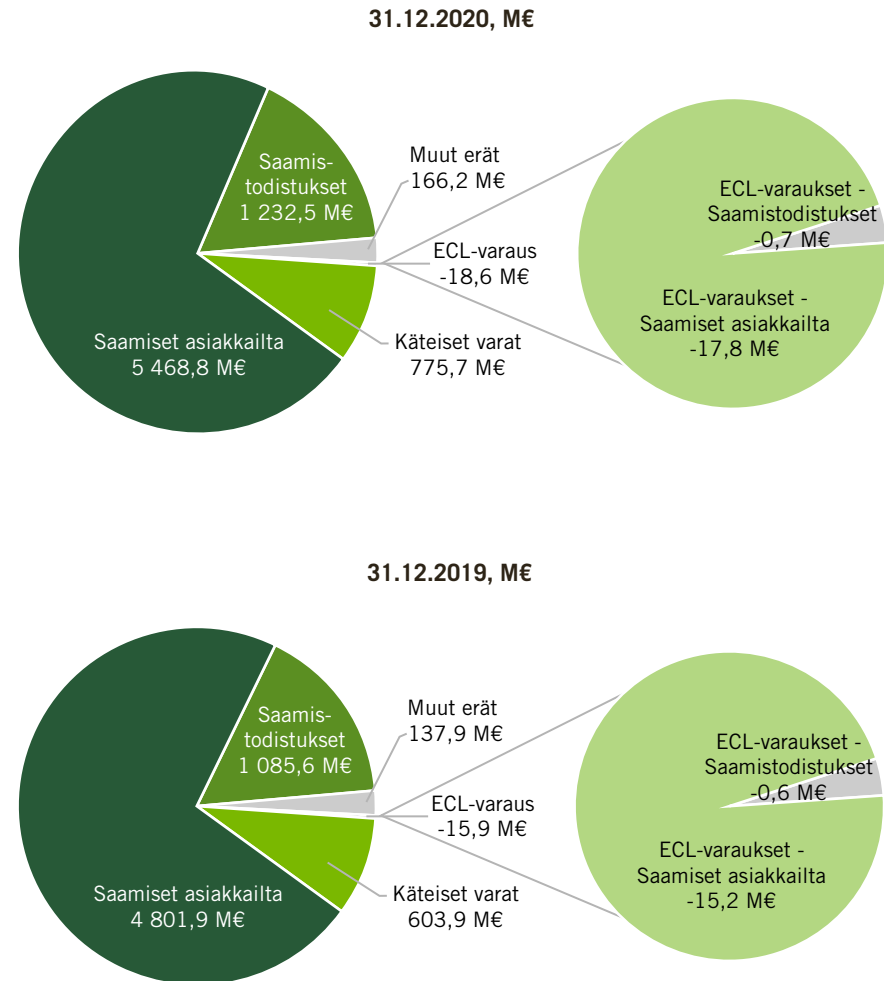
Rahoitusinstrumenttien arvonalentumisten laskennassa hyödynnetään luottoriskimalleja, koska laskennassa edellytetään arvioita maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle sekä siihen liittyvän luottotappion määrälle. Lisäksi laskentaan vaikuttaa ennuste tulevasta taloustilanteesta. Rahoitusinstrumenttien arvonalentumista ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa on käsitelty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa (Rahoitusinstrumenttien arvonalentuminen ja Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta). Samassa yhteydessä on kuvattu myös rahoitusvarojen sopimusmuutoksia sekä lopullisten luottotappioiden kirjaamista.

S-Pankin luottoriskiasema

Luottoriski on merkittävin riskilaji S-Pankissa. Tase-erien bruttokirjanpitoarvo, josta luottoriskiä pääasiassa muodostuu, oli tilikauden lopussa yhteensä 7 643,2 miljoonaa euroa (6 629,2). Kasvu selittyy pääosin strategianmukaisella luotonannon kasvulla, joka oli vahvaa etenkin henkilöasiakkaiden asuntolainoissa. Saamistodistusten määrä kasvoi tilikaudella 147,0 miljoonaa euroa talletuskannan vahvan kasvun takia. Kuviossa on esitetty S-Pankin tase-erien bruttokirjanpitoarvot ja niihin liittyvät odotettavissa olevat luottotappiovaraukset (ECL).

Saamiset asiakkailta -erä koostuu pääosin henkilö- ja yritysasiakkaiden luotonannosta. Saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot 0,7 miljoonaa euroa (0,6) kirjataan käyvän arvon rahaston kautta, kun taas muilta osin ECL 17,8 miljoonaa euroa (15,2), vähennetään suoraan saamiset asiakkailta -erän bruttokirjanpitoarvosta. Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset sekä niihin liittyvät ECL varaukset on esitelty tarkemmin jäljempänä (Altistuminen riskille, yhteenveto ja Konsernin liitetieto 10: Saamisten arvonalentumiset).

Tase-erien bruttokirjanpitoarvot ja odotettavissa olevat luottotappiot

S-Pankin olennaisimmat luottoriskivastuut, noin 72 prosenttia (72) tase-erien bruttokirjanpitoarvosta, muodostuvat saamiset asiakkailta tase-erästä. Kyseinen erä aiheuttaa S-Pankissa myös suurimman altistumisen luottoriskille ja siihen kohdistuu suurin ECL-varaus. Seuraava kuvio havainnollistaa tarkemmalla tasolla kyseisen tase-erän ECL-jakaumaa luottosalkuittain. Odotettavissa olevia luottotappioita käsitellään tarkemmin kappaleessa Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot, altistuminen riskille sekä liitetiedossa Konsernin liitetieto 10: Saamisten arvon alentumiset.

Riskikeskittymät

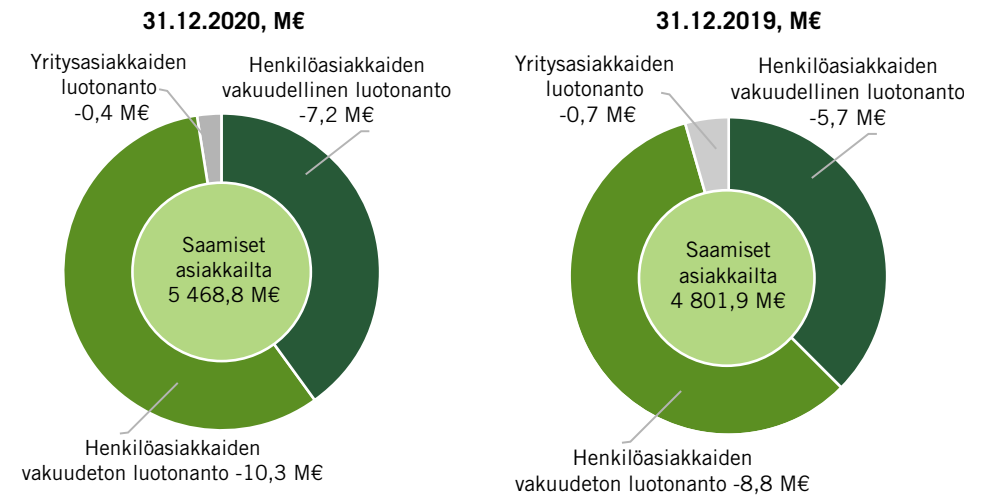
Keskittymisriskiä voi muodostua, mikäli S-Pankin vastuut ovat keskittyneet maantieteellisesti, toimialakohtaisesti, vakuuslajeittain tai tietyille suurille asiakaskokonaisuuksille. Keskittymäriskkejä hallitaan asetettujen limiittien avulla ja niitä seurataan säännöllisesti osana johdon riskiraporttia. Lisäksi keskittymäriskkejä arvioidaan stressitestien avulla pääomasuunnitelman (ICLAAP) yhteydessä, osana skenaarioanalyysijä.

Maantieteellisesti suurin osa, noin 94 prosenttia (93), S-Pankin vastuista kohdistuu Suomeen ja toiseksi eniten muihin Pohjoismaihin, noin 4 prosenttia (5). Maantieteellistä keskittymäriskiä ei pidetä merkityksellisenä, eikä vastuiden maantieteellisessä jakaumassa ole tapahtunut merkittäviä muu-

toksia suhteessa edelliseen vuoteen. Suomen sisällä alueellista keskittymäriskiä pienentää asiakaskunnan ja vakuuksien jakautuminen eri puolille Suomea ja lisäksi S-Pankin asiakaskunta on henkilöasiakkaiden luotonannon osalta lukumäärältään suuri. Luottoportfoliot jakautuvat myös eri luottotuotteiden kesken. Luottojen jakautumista alueellisesti ohjataan luottoriskistrategiassa määritellyin tavoittein, joilla pyritään varmistamaan myönnettävien luottojen kohdentuminen suuriin kaupunkeihin ja niiden ympäryskuntiin erityisesti vakuudellisten luottojen osalta. Suomen ulkopuolella sijaitsevat vastuut ovat Treasury-yksikön sijoituksia.

Seuraava taulukko kuvaa S-Pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten vastuiden jakautumista toimialoittain. Noin 65 prosenttia (65) S-Pankin vastuista on sellaisia, joilla ei ole toimialaluokkaa, koska ne sisältävät pääasiassa henkilöasiakkaiden luottoja. Rahoitus- ja vakuutustoiminnan toimialaan sisältyy vastuita keskuspankeille, laitoksille ja katettuja joukkovelkakirjalainoja, jotka eivät muodosta varsinaista riskikeskittymää. Yritysluotonanto kohdistuu pääasiassa uusien asunto-osakeyhtiöiden rakentamiseen. Rakentamisvaiheen jälkeen luottoriski jakautuu asunto-osakeyhtiön omistajien kesken, joten kyseiset vastuut eivät muodosta olennaista keskittymäriskiä. Vastuiden toimialan mukaisessa jakaumassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia suhteessa vuoteen 2019.

Saamiset asiakkailta ja erään liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot luottosalkuittain

Tase-erien ja taseen ulkopuolisten vastuiden jakautuminen toimialoittain

Tase-erät 31.12.2020 (M€)	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	Kiinteistöalan toiminta	Tukku- ja vähittäiskauppa	Julkinen hallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaaliturva	Valmistus	Muut toimialat	Ei toimialaa	Yhteensä
Käteiset varat	775,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	775,7
Saamiset luottolaitoksilta	33,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,9
Saamiset asiakkailta	71,4	871,7	3,4	0,0	0,1	15,9	4 488,4	5 450,9
Saamistodistukset	666,4	36,6	10,0	331,0	119,2	69,3	0,0	1 232,5
Osakkeet ja osuudet	27,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	28,1
Johdannaiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut erät	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	103,7	104,2
Taseen ulkopuoliset	28,9	86,5	223,5	0,0	0,0	38,4	1 785,4	2 162,8
Yhteensä	1 604,5	994,8	237,0	331,0	119,3	124,1	6 377,5	9 788,1

Tase-erät 31.12.2019 (M€)	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	Kiinteistöalan toiminta	Tukku- ja vähittäiskauppa	Julkinen hallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaaliturva	Valmistus	Muut toimialat	Ei toimialaa	Yhteensä
Käteiset varat	603,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	603,9
Saamiset luottolaitoksilta	33,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,7
Saamiset asiakkailta	64,6	695,8	23,3	0,0	0,1	45,9	3 956,9	4 786,6
Saamistodistukset	704,5	35,2	0,0	125,6	100,3	120,0	0,0	1 085,6
Osakkeet ja osuudet	17,7	9,7	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	27,6
Johdannaiset	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Muut erät	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	74,4	76,1
Taseen ulkopuoliset erät	36,6	126,7	198,9	0,0	0,0	40,4	1 463,3	1 866,0
Yhteensä	1 463,2	867,4	222,2	125,6	100,4	206,5	5 494,6	8 479,9

Vakuuksien arvoja seurataan ja päivitetään luoton elinkaaren aikana ja niiden ominaisuuksista ylläpidetään tietoa mahdollisten riskikeskittymien tunnistamiseksi ja hallinnoimiseksi. Kiinteistövakuudet ovat S-Pankin suurin yksittäinen vakuuslajiryhmä. Kiinteistövakuudet ovat kuitenkin hajautuneet suurelle määrälle yksittäisiä lainoja, minkä lisäksi ne ovat hajautuneet maantieteellisesti eri puolille Suomea. Kiinteistövakuuksien mahdollisten arvonmuutosten vaikutuksia konsernin vakavaraisuuteen ja pääomiin arvioidaan osana pääomasuunnitelman skenaarioanalyysia. Vakuuksia ja niiden hallintaa on käsitelty tarkemmin jäljempänä (Vakuudet ja muut luoton laatua parantavat järjestelyt).

Asiakaskokonaisuuksiin liittyvää keskittymäriskiä voivat S-Pankille aiheuttaa pääasiassa yksittäiset suuret luottolaitos- ja yritysasiakaskokonaisuudet. Suuret asiakasriskit ovat ainoa keskittymisriskin muoto, jolle muodostuu pääomavaateita osana S-Pankin taloudellisen pääomavaateen laskentaa (ks. kappale Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinta). Suuria asiakasriskejä hallitaan arvioimalla yritysasiakkaiden väliset yhteydet, asettamalla rajat asiakaskokonaisuuksien vastuille ja seuraamalla kyseisten vastuiden kehitystä yksittäin ja kokonaisuutena. Kyseiselle riskille allokoidaan pääomia osana S-Pankin pääomasuunnitelmaa.

Lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset

S-Pankki tarjosi keväällä asiakkaille mahdollisuutta hakea jopa 12 kuukauden maksutonta lyhennysvapaita asuntolainaansa, mikä nosti merkittävästi lyhennysvapaiden suositusta. Kevään aikana myönnetty lyhennysva-

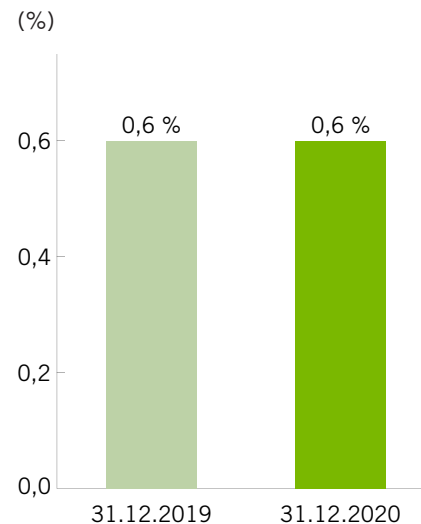
paajaksot olivat keskimäärin 7 kuukauden mittaisia. Lyhennysvapaita, tai muun maksuohjelman muutoksen kohteena olevien henkilöasiakaslaitosten määrä yli kaksinkertaistui tilikauden lopussa 680 miljoonaan euroon (326), joka vastaa 15 % osuutta kaikista henkilöasiakasvastuista. Luvuissa on huomioitu myös luottosopimukseen sisältyvän lyhennysvapaimahdollisuuden käyttö. Lyhennysvapaita on ensisijaisesti myönnetty henkilöasiakkaille. S-Pankin yritys vastuissa ei ole erityisiä asiakas- tai toimialakeskittymiä, joille olisi tarjottu lyhennysvapaita tai maksuohjelman muutoksia.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamiset koostuvat maksukyvyttömistä vastuista, järjestämättömistä saamisista ja lainanhoitajoustoista. Järjestämättömiin vastuisiin luetaan maksukyvyttömiin vastuiden lisäksi muun muassa järjestämättömät lainanhoitajoustot sekä 20 % saastutamissäännön alaiset vastuut. Maksukyvyttömiä vastuiksi tulkitaan esimerkiksi arvoltaan alentuneet vastuut, joissa maksusuoritus on ollut yli 90 päivää erääntyneenä. S-Pankki siirtyy soveltamaan 1.1.2021 alkaen sääntelyuudistuksesta johtuvaa uutta maksukyvyttömyyden määritelmää.

Ongelmasaamisiin liittyvät tunnusluvut nousivat tilikaudella, mutta olivat edelleen alhaisella tasolla. Non-performing loan -suhte (NPL) suhteuttaa järjestämättömien lainojen bruttomääräisen kirjanpitoarvon lainoihin ja ennakkomaksuihin (pois lukien keskuspankin käteisvarat ja vaadittaessa maksettavat talletukset). Koronapandemian vaikutukset näkyivät järjestämättömien lainojen bruttomääräi-

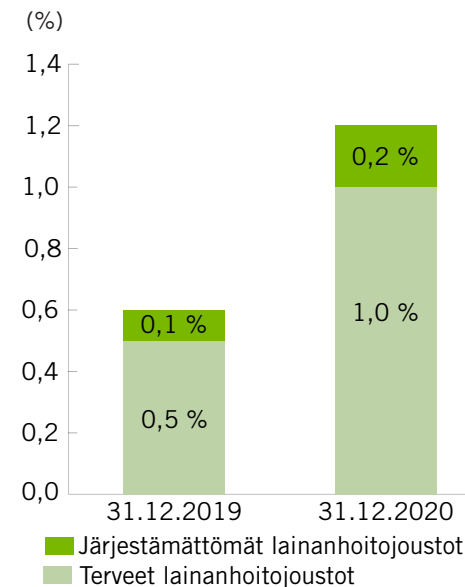
NPL-suhte

sen kirjanpitoarvon nousuna 32,4 miljoonaan euroon (28,4). Luottokannan kasvun myötä NPL-suhte pysyi kuitenkin edellisvuoden tapaan matalalla tasolla 0,6 % (0,6 %). NPL-suhte on kuvattu oheisessa kuviossa. Kaikki järjestämättömät lainat ovat henkilöasiakkaiden vastuuta.

Lainanhoitajoustoilla viitataan luottosopimuksille tehtäviin uudelleenjärjestelyihin (esimerkiksi lyhennysvapaita), joilla pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Luottosopimusten uudelleenjärjestelyjen yhteydessä huomioidaan olennaisten sääntelyvaateiden täytyminen, kuten esimerkiksi asiakkaan taloudellisen tilanteen arviointi ja hakemusten riskiperusteisuus. Koronapandemian seurauksena asiakkaiden hakemien lyhennysvapaiden määrä

Lainanhoitajoustot

kasvoi ja osalle haetuista helpotuksista lainanhoitajoustoprosentit täyttyivät. Tämä näkyi joustollisten saamisten kasvuna vuoden aikana. Bruttomääräiset lainanhoitajoustolliset saamiset olivat yhteensä 65,7 miljoonaa euroa (31,4). Vuoden 2020 lopussa 84 prosenttia (83) taseen lainanhoitajoustoista luokiteltiin terveiksi lainanhoitajoustoiksi.

Oheinen kuvio esittää lainanhoitajoustoprosenttien suhteellisen osuuden. Bruttomääräisten terveiden lainanhoitajoustoprosenttien kirjanpitoarvo suhteessa lainoihin ja ennakkomaksuihin (pois lukien keskuspankin käteisvarat ja vaadittaessa maksettavat talletukset) nousi 1,0 prosenttiin (0,5). Järjestämättömien lainanhoitajoustoprosenttien vastaava suhdeluku nousi 0,2 prosenttiin (0,1). Kaikki lainanhoitajoustot liittyvät henkilöasiakkaisiin.

Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot, altistuminen riskille

S-Pankissa luottoriskiä syntyy henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuista, sijoitustoiminnasta (saamistodistukset) sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Taulukko Altistuminen riskille, yhteenveto esittää yhteenvedon luottoriskille alttiina olevista vastuista ja sitoumuksista sekä niihin kohdistuvista ECL-varauksista arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusaste havainnollistaa ECL-varauksen osuutta vastuun määrästä. ECL-kokonaisvarauksen määrä oli tilikauden lopussa 19,6 miljoonaa euroa (17,1), ja se on muuttunut samassa suhteessa luottoriskivastuiden kehittymisen kanssa. ECL-varaus kasvoi tilikauden aikana 2,5 miljoonaa euroa, johon vaikutti henkilöasiakkaiden osuuden kasvu 2,9 miljoonaa euroa ja yritysasiakkaiden osuuden supistuminen 0,4 miljoonaa euroa. Lainasalkkujen ja kokonaiskannan kattavuusaste on pysynyt suhteellisen vakaana ja S-Pankin hallituksen luottoriskistrategiassa asettamien riskinottohalukkuuden puitteissa.

Tilikauden aikana konsernin tuloslaskelmaan kirjattiin odotettavissa olevia ja lopullisia luottotappioita 28,0 (18,3) miljoonaa euroa. Kirjattuja peruutuksia oli 4,4 miljoonaa euroa (4,3). Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot olivat näin ollen nettona yhteensä 23,6 miljoonaa euroa (14,0). Luottotappioiden kasvu selittyy pääasiassa koronapandemian aikaisella luottotappiokirjausten kasvulla sekä luottokannan kasvulla.

Luottokannan kokoon suhteutettuna luotto- ja arvonalentumistappiot ovat prosentuaalisesti alhaisella tasolla. S-Pankin ja konsernin välisissä luottotappioiden kirjaamisessa tai kirjauksissa ei ole eroavaisuuksia. S-Pankissa luottotappioita muodostuu eniten henkilöasiakkaiden vakuudettomista luotoista, jotka kirjataan luottotappioiksi jo aikaisessa vaiheessa (4–7 kuukauden sisällä saatavan erääntymisestä). Varhainen luottotappioksi kirjaaminen pitää odotettavissa olevien luottotappioiden määrän suhteellisen matalana. Perintätoimistot kohdistavat kyseisiin luottoihin kuitenkin edelleen aktiivisia perintätoimenpiteitä, jotka lopulta palautusten kautta pienentävät tuloslaskelmaan kirjattuja luottotappiota. Raportointikauden lopussa on kirjattu pois lopullisina luottotappioina yhteensä 23,5 miljoonaa euroa (14,6) rahoitusvaroja, joihin edelleen kohdistuu perintätoimenpiteitä.

Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset pienensivät ECL-varausta 0,1 miljoonaa euroa suhteessa edelliseen vuoteen. Kyseiseen erään vaikuttavat muun muassa riskimallien antamat estimaatit sekä makrotaloudellista tilannetta ja johdon arviota heijastavat kertoimet. Riskimallien tulokset pienensivät, ja kertoimien muutokset kasvativat ECL-varausta tilikauden aikana verrattuna tilanteeseen, jossa estimaatit ja kertoimet olisivat pysyneet ennallaan. Makrotaloudellisen mallin avulla laskettu makrokerroin poistettiin käytöstä maaliskuussa 2020, kun koronapandemian aiheut-

tama nopea makrotaloudellinen muutos lisäsi mallinnukseen liittyvää epävarmuutta, ja makrotaloudelliset arviot sisällytetään toistaiseksi johdon kertoimeen. Näiden muutosten perusteita on käsitelty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa (Rahoitusinstrumenttien arvonalentuminen ja Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät).

Muilta osin tappiota koskevissa vähennyserissä tapahtuneet muutokset ja siirtymät ovat luottoriskistrategian ja vallitsevan talustilanteen mukaisella tasolla. Vaikutuksia käsitellään tarkemmin jäljempänä (Konsernin liitetieto 10: Saamisten arvonalentumiset). S-Pankilla ei ole rahoitusinstrumentteja, jotka ovat ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja. Rahoitusinstrumenttien arvonalentumista, ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmiä on käsitelty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa (Rahoitusinstrumenttien arvonalentuminen ja Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta).

Altistuminen riskille, yhteenveto

31.12.2020 (M€)	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Vastuut ja sitoumukset yhteensä	ECL-varaus yhteensä	Kattavuusaste (coverage ratio %)
	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus			
Henkilöasiakkaiden luotonanto*	3 896,4	-1,6	593,2	-11,6	28,6	-4,2	4 518,2	-17,4	-0,39 %
Yritysasiakkaiden luotonanto*	953,3	-0,3	7,9	-0,1	0,0	0,0	961,2	-0,4	-0,04 %
Sijoitustoiminta**	910,0	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	910,0	-0,7	-0,08 %
Taseen ulkopuoliset sitoumukset***	2 031,9	-0,2	99,8	-0,7	0,5	0,0	2 132,1	-1,0	-0,05 %
Yhteensä	7 791,5	-2,8	700,9	-12,5	29,1	-4,3	8 521,6	-19,6	-0,23 %

*ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään saamiset asiakkailta tase-erää.

**ECL-varaus kirjataan käyvän arvon rahastoon, muun laajan tuloksen eriin.

***ECL-varaus kirjataan tase-erään muut velat.

31.12.2019 (M€)	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Vastuut ja sitoumukset yhteensä	ECL-varaus yhteensä	Kattavuusaste (coverage ratio %)
	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus	Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja sitoumukset	ECL-varaus			
Henkilöasiakkaiden luotonanto*	3 468,2	-1,4	489,6	-9,4	26,0	-3,8	3 983,8	-14,5	-0,36 %
Yritysasiakkaiden luotonanto*	795,1	-0,4	37,8	-0,4	0,0	0,0	832,9	-0,7	-0,09 %
Sijoitustoiminta**	1 023,0	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	1 023,0	-0,6	-0,06 %
Taseen ulkopuoliset sitoumukset***	1 718,0	-0,2	117,2	-1,1	0,3	0,0	1 835,5	-1,2	-0,07 %
Yhteensä	7 004,3	-2,5	644,5	-10,8	26,3	-3,8	7 675,2	-17,1	-0,22 %

*ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään saamiset asiakkailta tase-erää.

**ECL-varaus kirjataan käyvän arvon rahastoon, muun laajan tuloksen eriin.

***ECL-varaus kirjataan tase-erään muut velat.

Vakuudet ja muut luoton laatua parantavat järjestelyt

S-Pankki käyttää vakuuksia ja takauksia luottoriskien hallintaan. S-Pankin hallitus päättää hyväksyttävistä vakuuslajeista sekä niiden arvostusperiaatteista. Käytettävät vakuudet ja takaukset ovat luonteeltaan luoton laatua parantavia järjestelyitä, ja S-Pankki edellyttää kattavia vakuuksia luottoriskin pienentämiseksi pääasiallisesti kaikissa luottolajeissa pois lukien henkilöasiakkaiden kortti- ja vakuudettomat kulutusluotot sekä vakuudettomat yritysluotot. Käytettävien vakuuksien hyväksyttävyyden, sitovuuden, kattavuuden ja realisoitavuuden varmistetaan luotonmyöntöohjeissa määritellyillä tavoilla.

Periaatteena on, että luottoja myönnetään vain asiakkaille, joiden takaisinmaksukyky on riittävän hyvä riippumatta mahdollisten vakuuksien arvosta. Vakuudet arvostetaan vakuuslajista riippuen markkina-arvoonsa tai käypään arvoon. Varovaisuusperiaatteen nojalla luottoriskin vähentämisessä huomioidaan vakuuden arvoa pienentävä arvonleikkaus, jonka koko riippuu useista eri tekijöistä. Kiinteistövakuuksien arvoja seurataan ja päivitetään säännöllisesti luoton elinkaaren aikana. Odotettavissa olevien luottotapioiden laskennassa vakuuden vaikutus sekä sen realisointiin liittyvät epävarmuus ja kustannukset tulevat huomioiduksi tappiosuutta (LGD = Loss Given Default) kuvaavien parametrien kautta. Koska merkittävä osa vakuuskannasta koostuu asunto- ja kiinteistövakuuksista, asuntojen hintakehitys vaikuttaa S-Pankin riskiasemaan. Tätä riskiä

hallitaan ohjaamalla luotonmyöntöä alueellisesti suuriin kaupunkeihin ja niiden ympäristykuntiin.

Takauksina käytetään tavanomaisia takausmuotoja, joita ovat esimerkiksi valtiontakaus ja luonnollisen- tai oikeushenkilön takaussitoumukset.

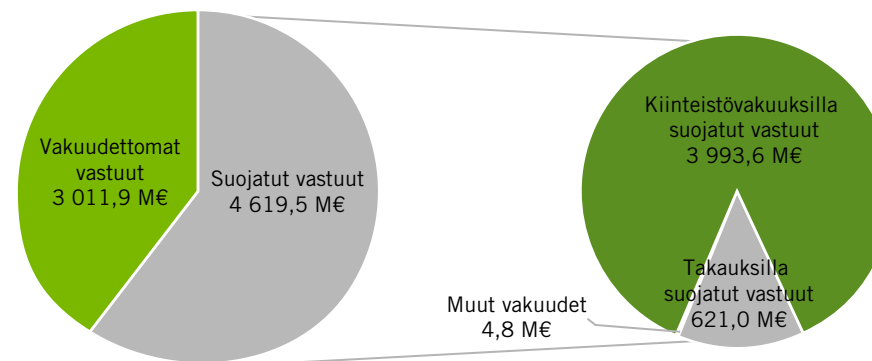
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa riskiä vähentävinä tekijöinä on käytetty pääasiassa kiinteistövakuuksia ja takauksen luonteisia luottosuoja (esimerkiksi valtiontakaukset opinto- ja asuntolainoissa sekä ulkopuolisen palveluntarjoajan henkilöasiakkaiden asuntolainaan kohdistuvat S-Asuntotakaukset). Tämän ohella S-Pankki käyttää muita vakuuksia ja takauksia luottoriskin vähentämiseksi, mutta niitä ei huomioida vakavaraisuuslaskennassa.

S-Pankki ei ota omistukseensa vakuutena hallussaan olevia pantteja. Mikäli saatava muuttuu järjestämättömäksi, asiakas tai perintätoimisto voivat myydä vakuuden jäljellä olevan velan kattamiseksi.

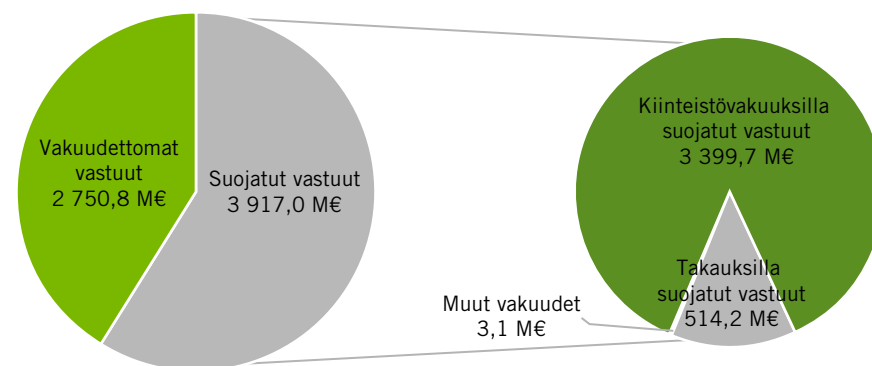
Kuvio Vakavaraisuudessa hyödynnettävien vakuuksien ja takausten jakauma esittää tarkemmalla tasolla vakavaraisuuslaskennassa hyödynnettyjen luoton laatua parantavien järjestelyjen jakaumaa. Noin 60,5 prosenttia (58,7) saamisesta asiakkailta -erän bruttokirjanpitoarvosta ja kyseisen erän taseen ulkopuolisista sitoumuksista on suojattu vakavaraisuudessa hyödynnettävillä vakuuksilla ja takauksilla. Kiinteistövakuu-

Vakavaraisuudessa hyödynnettävien vakuuksien ja takausten jakauma

31.12.2020, M€

31.12.2019, M€

della suojattujen vastuiden osuus on noin 86,5 prosenttia (86,8) ja takauksilla suojattujen puolestaan noin 13,4 prosenttia (13,1) suojatuista vastuista. Suomen valtio on merkittävin yksittäinen takaaja. Takauksiin sisältyy myös yhteistyökumppanin

takausvakuutus, jonka vakuutuskohteena on S-Asuntolaina. S-Pankin vakuuslajeissa ja niiden arvostusperiaatteissa sekä suojattujen vastuiden kattavuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2020 aikana.

Luototussuhde (Loan-to-Value, LTV) kuvaa jäljellä olevaa kiinteistövakuudellisen lainan määrää prosentteina suhteessa lainan vakuutena olevan kiinteistövakuuden arvoon. S-Pankin LTV-laskennassa käytetään kiinteistövakuuden alkuperäistä toteutunutta kauppahintaa. Laskentaan sisältyvät asuntolainoihin kohdistuvat takausvakuutukset. Oheinen taulukko havainnollistaa henkilöasiakkaiden kiinteistövakuudellisten lainojen luototussuhteen jakaamaa.

Taulukko Vakuudet, jotka liittyvät arvoltaan alentuneisiin vastuisiin (vaihe 3) havainnollistaa luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiden rahoitusvarojen (vaihe 3) osalta määrällistä informaatiota lainojen vakuutena olevista vakuuksista. Vaiheessa 3 olevien vakuudellisten vastuiden vakuusarvot kattavat vastuiden bruttokirjanpitoarvon.

Vastapuoliriskit

S-Pankille muodostuu vastapuoliriskiä johdannaisoppimuksesta, joita pankki käyttää rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Vastapuoliriskin laskennassa sovelletaan vakava-raisuusasetuksen mukaista käyvän arvon menetelmää. Käyvän arvon menetelmässä huomioidaan sopimuksen positiivinen markkina-arvo ja tulevaisuuden potentiaalinen luottoriski. Vastapuoliriskiä hallitaan nettoutussopimuksilla sekä selvittämällä johdannaiset ehdot täyttävän keskusvastapuolen

kanssa. S-Pankki tekee johdannaisvastapuoliensa kanssa ISDA- (International Swaps and Derivatives Association) ja CSA-sopimukset (Credit Support Annex), jotka vähentävät vastapuoliriskiä. Nettoutussopimuksissa sovitetaan yleisistä johdannaisiin liittyvistä ehdoista ja vakuuksien käytöstä vastapuolten välillä. Johdannaisia ja niiden riskienhallintaa käsitellään tarkemmin kappaleessa Markkinariskit.

Tilikauden lopussa vastapuoliriskin vastuuarvo oli 2,8 miljoonaa euroa (3,7). Vastapuoliriski muodostui kokonaisuudessaan keskusvastapuoliselvitetävistä johdannaisista. Vastapuoliriskistä aiheutuva vähimmäispääomavaade oli erittäin alhainen.

Johdannaisoppimukseen liittyy myös vastuun arvonokaisuriski (CVA = Credit Valuation Adjustment), joka viittaa johdannaisoppimusten käyvän arvon oikaisuun vastapuolen luottoriskin huomioon ottamiseksi. Kyseinen oikaisu pitää sisällään vastapuolen luottomarginaalit sekä markkinariskitekijät, jotka ohjaavat johdannaisten arvostusta ja siten myös riskiä. Keskusvastapuolen kanssa selvitetävät johdannaiset eivät ole CVA laskennan piirissä, minkä vuoksi S-Pankille ei muodostunut vastuun arvonokaisuriskiä (CVA) tilikauden lopussa.

Laadintaperiaatteissa on kuvattu johdannaisen luokittelua sekä laskentaa (Rahoitusva-

Henkilöasiakkaiden asuntolainojen luototussuhteen (LTV) jakauma

LTV-luokka 31.12.2020	Osuus vastuista	LTV-luokka 31.12.2019	Osuus vastuista
0–50 %	17 %	0–50 %	17 %
50–60 %	13 %	50–60 %	13 %
60–70 %	18 %	60–70 %	19 %
70–80 %	29 %	70–80 %	32 %
80–90 %	19 %	80–90 %	15 %
90–100 %	3 %	90–100 %	3 %
> 100 %	1 %	> 100 %	1 %
Yhteensä	100 %	Yhteensä	100 %

Vakuudet, jotka liittyvät arvoltaan alentuneisiin vastuisiin (vaihe 3)

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat, 31.12.2020 (M€)	Brutto-kirjanpitoarvo	ECL-varaus	Netto-kirjanpitoarvo	Vakuuden käypä arvo
Henkilöasiakkaiden luotonanto	28,6	4,2	24,4	36,5
Yritysasiakkaiden luotonanto	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat yhteensä	28,6	4,2	24,4	36,5

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat, 31.12.2019 (M€)	Brutto-kirjanpitoarvo	ECL-varaus	Netto-kirjanpitoarvo	Vakuuden käypä arvo
Henkilöasiakkaiden luotonanto	26,0	3,8	22,2	27,9
Yritysasiakkaiden luotonanto	0,0	0,0	0,0	0,3
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat yhteensä	26,0	3,8	22,2	28,2

rojen ja -velkojen luokittelu ja Johdannaiset ja suojauslaskenta). Johdannaisia ja suojauslaskentaa käsitellään myös liitetiedoissa (Konsernin liitetieto 21: Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta, S-Pankki Oyj:n liitetieto 16: Johdannaissopimukset ja S-Pankki Oyj:n liitetieto 17: Suojauslaskenta).

Seuranta ja raportointi

Pankkiliiketoiminta vastaa luottoriskien hallinnasta ja seuraa säännöllisesti taseen ja luottokannan kehitystä. Raporteilla seurataan muun muassa asetettujen tavoitteiden ja riskitasojen toteutumista, luottokannan jakautumista riskiluokkiin, luottojen alueellista jakautumista, riskikeskittymiä, vakuuksien arvoja, marginaalien toteutumista, riskiluokittelumallien toimivuutta ja luotonhallintaprosessien toimivuutta sekä ongelmamasaamia ja odotettavissa olevia luottotappioita.

Tämän ohella riskienvalvontatoiminto seuraa ja varmistaa, että liiketoiminnot toimivat kokonaisriski- ja luottoriskistrategiassa määriteltyjen periaatteiden, asetettujen limiittien ja päätösvaltuuksien mukaisesti. Riskienvalvontatoiminto raportoi säännöllisesti S-Pankin luottoriskiprofiilista ja riskienhallinnan onnistumisesta S-Pankin johdolle, Riskikomitealle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Operatiiviset riskit

S-Pankin operatiivisen riskin profiiliin vaikuttavat olennaisesti järjestelmähäiriöt ja keskeytykset, väärinkäytökset ja mahdolliset puutteet ulkoisten palveluntarjoajien toiminnassa. Operatiivisen riskin toteutuneet tappiot vuonna 2020 olivat 0,72 miljoonaa euroa (0,82).

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan epäselvien tai puutteellisten prosessien, puutteellisten järjestelmien, henkilöstön tai ulkoisten tekijöiden aiheuttamaa tappion mahdollisuutta. Toteutuneen operatiivisen riskin seuraukset voivat ilmetä rahallisena tappiona tai S-Pankin maineen, arvostuksen ja luottamuksen heikkenemisenä. S-Pankissa operatiivisia riskejä ovat sisäiset ja ulkoiset väärinkäytökset, henkilöstöön ja työturvallisuuteen liittyvät ongelmat, omaisuusvahingot ja ulkoiset tapahtumat, tietojärjestelmiin liittyvät ongelmat ja keskeytysvahingot sekä prosesseihin liittyvät ongelmat.

S-Pankin operatiivisen riskin hallinnan tärkeimpinä tavoitteina on hallita maineriskiä ja turvata toiminnan jatkuvuus sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Operatiivisten riskien hallinta tukee S-Pankin arvojen ja strategian, hyvän pankki- ja luotonantotavan sekä hyvän arvopaperimarkkinatavan noudattamisen toteutumista. Riskienhallinta kattaa kaikki liiketoimintaan liittyvät olennaiset operatiiviset riskit.

Tavoitteiden toteutumisen tueksi riskienhallintaa toteutetaan koko organisaatiossa seuraavien toimenpiteiden avulla:

- Tunnistetaan, mitataan, seurataan, arvioidaan ja raportoidaan S-Pankin liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit sekä niiden vaikutukset riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen.
- Määritetään riskeille hallintakeinot ja varmistetaan niiden toimivuus, tarkoituksenmukaisuus, kustannustehokkuus ja riittävyys S-Pankin riskinottohalukkuus ja sisäisen valvonnan toimenpiteet huomioon ottaen.
- Integroidaan riskienhallinta osaksi S-Pankin johtamisjärjestelmää, päätöksentekoa ja toimintatapoja.

Operatiivisia riskejä tunnistettaessa ja arvioidessa huomioidaan myös toiminnan ulkoistamiseen liittyvät riskit. S-Pankin operatiivisen riskin hallintaan liittyy erilaisia menettelyjä, joiden avulla riskejä pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan: Uudet tuotteet ja palvelut hyväksytetään määrämuotoisen hyväksymismenettelyn mukaisesti ennen kuin tuote tai palvelu otetaan käyttöön tai sitä tarjotaan asiakkaalle. Vastaavanlaisella menettelyllä hyväksytään uudet vastapuolet ja sopimuskumppanit ennen kuin niiden kanssa ryhdytään toimi-

maan. Toiminnan merkittäviin häiriöihin varaudutaan jatkuvuussuunnittelulla. Toteutuneita operatiivisia riskejä hallitaan poikkeamienhallinnan menettelyjen avulla. Mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin varaudutaan vakuutuksilla esimerkiksi väärinkäytösten, omaisuusvahinkojen tai rikollisen toiminnan aiheuttamista vahingoista.

S-Pankin liiketoiminnoista riippumaton operatiivisten riskien valvontatoiminto valvoo ja arvioi kokonaisvaltaisesti S-Pankin operatiivisen riskin hallinnan kattavuutta, riittävyyttä ja tehokkuutta. Operatiivisten riskien valvonta tukee organisaation riskienhallinnan toteutusta ja varmistaa, että keskeiset operatiiviset riskit tunnistetaan, arvioidaan ja että riskeille asetetaan tarkoituksenmukaiset sekä riittävät hallintatoimenpiteet. Lisäksi toiminto ylläpitää ja kehittää menetelmiä riskien mittaamiseen, arviointiin ja raportointiin sekä tukee liiketoimintoja riskien tunnistamisessa ja niiden hallinnan toteutuksessa.

Seuranta ja raportointi

S-Pankki seuraa ja valvoo toimintaansa eri organisaation tasoilla jatkuvasti. Jokainen työntekijä on vastuussa riskienhallinnan toteuttamisesta omalla vastuualueellaan ja operatiivisiin riskeihin liittyvien poikkeamien raportoinnista.

S-Pankilla on toimintamalli ja raportointijärjestelmä toteutuneiden operatiivisten poikkeamien hallintaan. Ilmoitus laaditaan sellaisista tilanteista ja tapahtumista, jotka rajoittavat tavanomaista toimintaa, rikkovat sääntelyvaateita tai S-Pankin ohjeistuksia. Poikkeamana pidetään myös senkaltaisia sopimusosapuolten tai alihankkijoiden toimia, joilla on heikentävä vaikutus S-Pankin toimintaan. Ilmoituksessa kuvataan tapahtuman johtaneet syyt sekä arvioidaan tapahtuman vaikutukset ja mahdolliset kustannukset. Tarvittaessa myös suunnitellaan ja määritellään toimenpiteet vastaavien tapahtumien estämiseksi tulevaisuudessa. Lisäksi S-Pankissa on menettely, joka mahdollistaa mahdollisten rikkomusten luottamuksellisen sisäisen raportoinnin (a whistle blowing channel).

Riskienvälvontatoiminto raportoi säännöllisesti S-Pankin merkittävimmistä toteutuneista operatiivisista riskeistä ja riskienhallinnan tasosta S-Pankin hallitukselle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle, Riskikomitealle, toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmälle sekä viranomaisille. Compliance-toiminto valvoo säännösten noudattamista ja menettelytapojen riittävyyttä, antaa suosituksia kehittämistoimenpiteistä ja valvoo edellä mainittujen toimenpiteiden toteuttamista.

Compliance-riskit

Compliance-riskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy sääntelyn, viranomaisvelvoitteiden tai eettisten toimintatapojen noudattamattomuudesta. Compliance-riskien hallinnan tavoitteena on hallita maineriskiä ja turvata toiminnan sääntelymukaisuus. Toteutuneista compliance-riskeistä aiheutuvat seuraukset ovat usein osittain päällekkäisiä toteutuneiden operatiivisten riskien kanssa.

Compliance-riskien riskienhallinnan tavoitteena on turvata toiminnan sääntelymukaisuus ja eettisyys sekä hallita poikkeamatilanteisiin liittyvää maineriskiä. S-Pankin toiminnan ja päätösten on oltava pankin eettisten arvojen mukaisia, eikä toiminnasta tai päätöksistä saa aiheutua haittaa pankin maineelle. Päätöksenteossa täytyy noudattaa hyväksytyjä valtuuksia ja menettelytapoja, jotka määritellään S-Pankin hallituksen ja konsernin johtoryhmän hyväksymissä toimintaperiaatteissa ja muissa päätöksentekoa ohjaavissa dokumenteissa.

Compliance-riskien hallitsemiseksi käytössä on eri sääntelykokonaisuuksia kattavia compliance-ohjelmia, joiden avulla varmistetaan riittävä ohjeistus, valvonta ja koulutus. Sääntelyn velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi käytössä on myös compliance-suositusten seurannan prosessi, jonka avulla

varmistetaan havaittuihin compliance-riskeihin liittyvien kehitystoimenpiteiden toteuttamisen eteneminen.

Seuranta ja raportointi

Compliance-toiminto kohdistaa valvontaansa eri liike- ja tukitoimintoihin riskiperusteisen, hallituksen hyväksymän vuosisuunnitelmansa mukaisesti ja raportoi havainnoistaan säännöllisesti sekä ylimmälle että toimivalle johdolle.

Markkinariskit

S-Pankin markkinariski koostuu enimmäkseen luottopreemioriskistä (spread-riski) ja rahoitustaseen rakenteellisesta korkoriskistä. S-Pankki ei altistu merkittävästi muille markkinariskeille, kuten osake-, valuutta- tai kiinteistöriskeille. Markkinariskiä hallinnoidaan konservatiivisella riskinottohalukkuudella ja korkojohdannaisilla.

Yleisesti markkinariskillä tarkoitetaan kursien ja korkojen epäedullisen muutoksen vaikutusta rahoitussopimusten markkina-arvoon ja sitä kautta pankin tulokseen ja taseeseen. S-Pankin markkinariski koostuu pääasiassa rahoitustaseen rakenteellisesta korkoriskistä ja saamistodistusten luottopreemioriskistä. Rahoitustaseen korkoriskiä muodostuu pankkiliiketoiminnan anto- ja ottolainauksesta sekä Treasury-yksikön sijoituksista ja varain-

hankinnasta. Konsernin rahoitustaseessa on pienissä määrin osake-, valuutta- ja kiinteistöriskejä. Markkinariskejä tarkastellaan rahoitustaseen nykyarvo- ja korkotuloriskin sekä luottopreemioriskin kannalta. Markkinariskejä mitataan allokaatiojakauman, herkkyyksien, stressitestien ja skenaarioanalyysien avulla.

S-Pankilla ei ole kaupankäyntisalkkua, eikä S-Pankille muodostu pilari 1:n mukaista markkinariskin pääomavaadetta. Edellä mainitut markkinariskilajit sekä niiden keskinäisiin korrelaatioihin perustuvat kokonaismarkkinariskiä vähentävät hajautushyödyt huomioidaan sisäisessä pääomien ja likviditeetin riittävyyden arviointiprosessissa (ICLAP).

Markkinariskien hallinnassa S-Pankin tavoitteena on hallita markkinahintojen heilahteluista aiheutuvat odottamattomat muutokset S-Pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen sekä optimoida oman pääoman tuotto riskinottohalukkuuden puitteissa. Hallinnassa korostuu erityisesti ulkoisen toimintaympäristön seuranta ja ennakointi. Markkinariskien hallinta perustuu konservatiiviseen riskinottohalukkuuteen ja siitä johdettuihin riskilimiitteihin, joita seurataan ja raportoidaan aktiivisesti S-Pankin johdolle. Hallitus on asettanut enimmäismäärän

arvostettavien erien nykyarvoriskille, korkotuloriskille ja luottopreemioriskille. Rahoitustaseen korkoriskiä seurataan korkogap-analyysillä, jossa velat ja saamiset on ryhmitelty aikaperiodeihin korkosidonnaisuuden perusteella. Korkokäyrämuutosten vaikutuksia S-Pankin korkoriskiasemaan seurataan päivittäin markkinahintojen heilahduksille alttiiden tase-erien nykyarvomenetelmällä sekä kuukausittain tuloriski- ja nykyarvomenetelmällä. Markkinariskikeskitymiä hallitaan konserni- ja liiketoimintason limiiteillä, jotka määritellään rahamääräisinä markkinariskiherkkyysinä. Treasury-yksikkö on vastuussa konsernin markkinariskien operatiivisesta hallinnasta saamiensa valtuuksien puitteissa.

Rahoitustaseen korkoriski

Pääosa S-Pankin markkinariskistä syntyy rahoitustaseen korkoriskistä (IRRBB, Interest Rate Risk in the Banking Book). Rahoitustaseen korkoriskiä muodostuu pankkiliiketoiminnan anto- ja ottolainauksesta sekä pankkiliiketoiminnan alaisen Treasury-yksikön sijoituksista. S-Pankki käyttää johdannaisia suojatessaan rahoitustaseen korkoriskiä. Suojaavat johdannaisinstrumentit koostuivat 31.12.2020 keskusvastapuolen kanssa selvitetävistä koronvaihtosopimuksista. Johdannaisia ja suojauslaskentaa on kuvattu laadintaperiaatteissa (Johdannaiset

ja suojauslaskenta) sekä liitteessä Konsernin liitetieto 21: Johdannaissovimukset ja suojauslaskenta.

Rahoitustaseen rakenteellinen korkoriski aiheutuu saamisten ja velkojen toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista ja maturiteeteista, jonka seurauksena pankkitoiminnan tuleva korkokate (korkotuloriski) ja taseen netto nykyarvo (nykyarvoriski) eivät ole täysin ennustettavissa. Tulo- ja nykyarvoriski mittaavat riskejä eri näkökulmista. Nykyarvoriski mittaa taseen velkojen ja saatavien netto nykyarvon eli teoreettisen oman pääoman taloudellisen arvon. Tuloriskillä simuloidaan riskien realisoitumisen vaikutuksia S-Pankin tulokseen määrätyn ajanjakson aikana. Tuloriski -100bps korkoskenaariossa oli -11,6 miljoonaa euroa (-14,3).

S-Pankki laskee nykyarvoriskiä koko taseen erien lisäksi arvostettaville erille. Korkokäyrän nopea ja hetkellinenkin muodonmuutos voi synnyttää välittömän tappion käyvin arvoin arvostettaville erille, mikä näkyy muutoksena joko käyvän arvon rahastossa tai tuloksessa. Arvostettavien erien korkoriski +100bps korkoskenaariossa oli -9,3 miljoonaa euroa (-12,8). Taulukko Rahoitusvarojen- ja velkojen jakauma korkosidonnaisuuden mukaan kuvaa pankin korkoriskiasemaa tilikauden lopussa.

Korkoriskin hallinta

Korkoriskiä hallitaan suunnittelemalla tase-rakennetta, kuten varojen ja velkojen maturiteettia ja korkosidonnaisuutta, sekä korkojohdannaissovimuksilla. Korkoriskiasemaa kuvaa seuraava taulukko, jossa esitetään rahoitusvarojen- ja velkojen jakauma korkosidonnaisuuden mukaan sekä Konsernin liitetieto 15: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma. S-Pankin varojen ja velkojen korkosidonnaisuuksissa suurin korkoriskin nykyarvoriskiä synnyttävä epätasapaino syntyy eräpäivättömistä talletuksista, joiden laskennallinen korontarkistuspäivä määräytyy sisäisen mallin mukaisesti. Sisäisen mallin oletuksissa on huomioitu ohjeisen mallin oletuksissa on huomioitu ohjeisen kaupankäyntivarastoon kuulumattomista toimista syntyvän korkoriskin hallinnasta (IRRBB).

Rahoitusvarojen- ja velkojen jakauma korkosidonnaisuuden mukaan

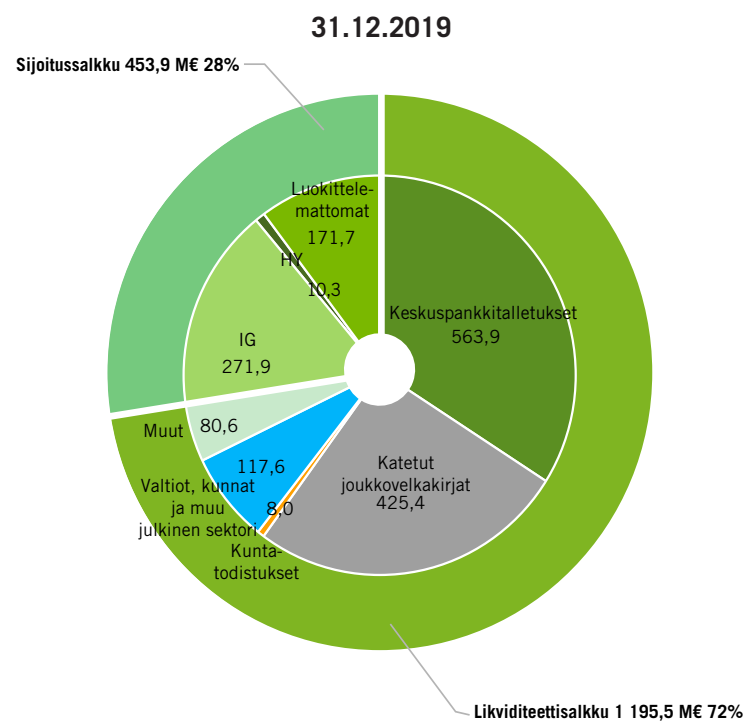
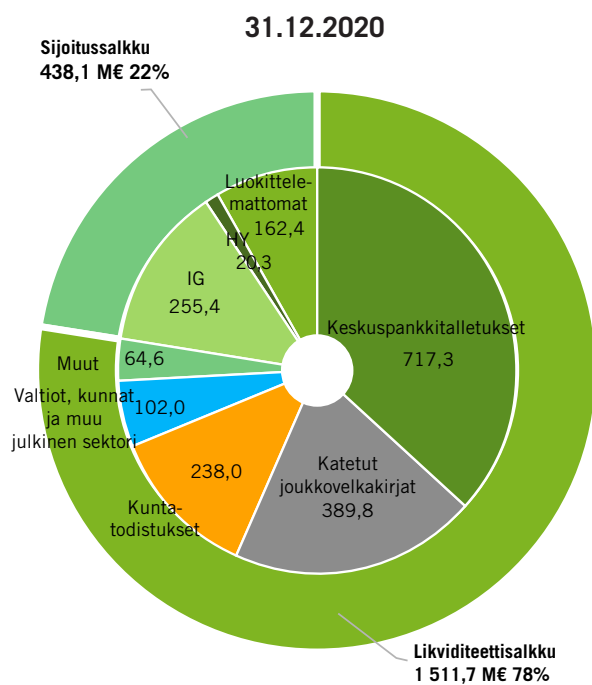
Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2020 (M€)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	775,7	0,0	0,0	0,0	0,0	775,7
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	86,9	81,3	553,4	0,0	0,0	721,5
Saamiset luottolaitoksilta	33,9	0,0	0,0	0,0	0,0	33,9
Saamiset asiakkailta	2 132,1	3 241,0	48,5	22,8	0,0	5 444,4
Saamistodistukset	211,1	111,4	183,8	1,0	0,0	507,3
Johdannaissopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitusvarat yhteensä	3 239,7	3 433,6	785,6	23,8	0,0	7 482,8
Velat luottolaitoksille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velat asiakkaille	6 973,2	1,3	2,0	0,0	0,0	6 976,5
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,0	59,5	0,0	0,0	0,0	59,5
Johdannaissopimukset	10,1	5,5	0,5	0,0	0,0	16,2
Vuokrasopimusvelat	0,0	0,0	9,4	0,0	0,0	9,4
Rahoitusvelat yhteensä	6 983,3	66,4	11,9	0,0	0,0	7 061,6
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	-3 743,7	3 367,3	773,8	23,8	0,0	421,2

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2019 (M€)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	603,9	0,0	0,0	0,0	0,0	603,9
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	77,0	80,7	621,7	7,8	0,0	787,2
Saamiset luottolaitoksilta	33,7	0,0	0,0	0,0	0,0	33,7
Saamiset asiakkailta	2 027,8	2 668,3	73,6	10,9	0,0	4 780,6
Saamistodistukset	37,0	36,4	188,9	31,6	0,0	293,8
Johdannaissopimukset	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Rahoitusvarat yhteensä	2 779,8	2 785,3	884,1	50,3	0,0	6 499,6
Velat luottolaitoksille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velat asiakkaille	5 997,0	0,9	3,0	0,0	0,0	6 000,8
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0
Johdannaissopimukset	9,3	5,8	2,0	0,0	0,0	17,1
Rahoitusvelat yhteensä	6 006,3	56,6	4,9	0,0	0,0	6 067,9
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	-3 226,5	2 728,7	879,2	50,3	0,0	431,7

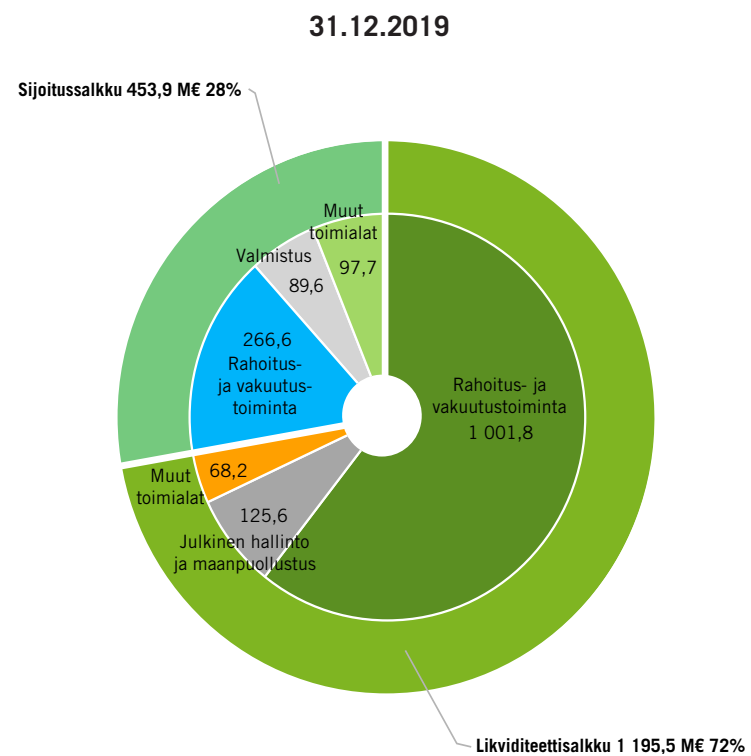
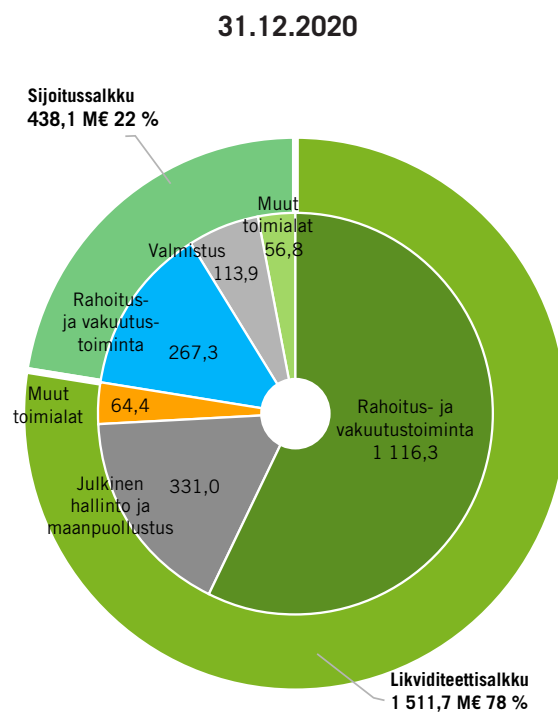
Oheiset kuviot havainnollistavat Treasury-yksikön sijoitus- ja likviditeettisalkkujen jakaamaa sijoituskohteittain ja toimialoitain. Treasuryn kokonaisportfolio oli yhteensä 1 949,8 miljoonaa euroa (1 649,5).

Vuonna 2020 Treasuryn kokonaisportfolio kasvoi talletuskannan vahvan kasvun takia. Ylimääräinen likviditeetti sijoitettiin pääasiassa likviditeettisalkun erittäin korkean likviditeetin instrumentteihin.

Treasury-yksikön salkun jakauma sijoituskohteiden perusteella

Treasury-yksikön salkun jakauma toimialojen perusteella

Oheinen taulukko havainnollistaa korkojen nykyarvoriskin ja tuloriskin herkkyyttä eri rahoitusinstrumenteilla. Käytetty herkkyyssanalyysi kuvastaa sovellettavan markkinakorkokäyrän yhdensuuntaisen tasomuutoksen vaikutusta taseen eriin kaikissa korkokäyrän maturiteeteissa, soveltaen sääntelyn mukaisia

korkokäyrälattioita. Markkinoiden laskeneet korko-odotukset ovat vaikuttaneet nykyarvoherkkyyden kasvamiseen +100bps skenaariossa. Nykyarvoherkkyys -100bps skenaariossa on laskenut, johtuen korko-odotusten laskusta sekä sovellettavista korkokäyrälattioista, joiden vaikutus korkoherkkyyteen laski.

Rahoitustaseen korkoriskin herkkyyssanalyysi

Taseen nykyarvoriski (Economic Value, EV) (M€)	31.12.2020	31.12.2019	Tuloriski (Net interest income, NII) "Earnings-based" risk (M€)	31.12.2020	31.12.2019
Yhteensä +100 korkopistettä	-43,1	-0,7	Yhteensä +100 korkopistettä	34,3	35,2
Luotot	-103,1	-47,0	Luotot	23,1	24,6
Saamistodistukset	-20,6	-27,4	Saamistodistukset	3,8	2,4
Muut rahoitusvarat	-1,0	-0,9	Muut rahoitusvarat	6,0	6,2
Rahoitusvarat yhteensä	-124,7	-75,3	Rahoitusvarat yhteensä	32,9	33,2
Eräpäivättömät talletukset	69,7	58,0	Eräpäivättömät talletukset	-0,8	-1,2
Muut rahoitusvelat	0,6	0,5	Muut rahoitusvelat	-1,6	-0,6
Rahoitusvelat yhteensä	70,2	58,6	Rahoitusvelat yhteensä	-2,4	-1,8
Johdannaissopimukset	11,3	16,0	Johdannaissopimukset	3,8	3,8
Yhteensä -100 korkopistettä	47,9	67,7	Yhteensä -100 korkopistettä	-11,6	-14,3
Luotot	64,6	100,9	Luotot	-3,7	-5,4
Saamistodistukset	7,6	18,0	Saamistodistukset	-1,6	-1,2
Muut rahoitusvarat	0,4	0,4	Muut rahoitusvarat	-4,6	-4,8
Rahoitusvarat yhteensä	72,6	119,4	Rahoitusvarat yhteensä	-10,0	-11,3
Eräpäivättömät talletukset	-20,5	-40,5	Eräpäivättömät talletukset	0,0	0,0
Muut rahoitusvelat	-0,2	-0,4	Muut rahoitusvelat	0,1	0,1
Rahoitusvelat yhteensä	-20,8	-40,9	Rahoitusvelat yhteensä	0,1	0,1
Johdannaissopimukset	-4,0	-10,8	Johdannaissopimukset	-1,7	-3,1

Arvostettavien erien korkoriskin herkkyyshanalyysi

Nykyarvoriski, arvostettavat erät M€	31.12.2020			31.12.2019		
	Salkku	Herkkyyys	Herkkyyys %	Salkku	Herkkyyys	Herkkyyys %
korkoshokki						
+100 korkopistettä	1 214,1	-9,3	-0,8 %	1 107,6	-12,8	-1,1 %
-100 korkopistettä		3,6	0,3 %		8,2	0,7 %

Taulukko Arvostettavien erien korkoriskin herkkyyshanalyysi kuvaa taseen käypään arvoon arvostettavien erien nykyarvoriskin herkkyyttä skenaariossa, jossa sovelletaan kaikkiin korkokäyrän maturiteetteihin yhden prosentin tasomuutosta. Arvostettavien erien määrä on kasvanut maltillisesti vuoden 2020 aikana Treasuryn kokonaisportfolion kasvaessa.

Luottopreemioriski (spread-riski)

Treasury-yksikön toimintaan liittyy luottopreemioriskiä, jota lasketaan salkun saamistodistuksille. Luottopreemioriskillä tarkoitetaan sitä, että markkinoiden yleinen näkemys sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuudesta muuttuu tai markkinoiden yleinen suhtautuminen luottoriskiä sisältäviin sijoitukseen muuttuu epäedullisesti, minkä seurauksena sijoitusten arvot heikkenevät. Luottoriskipreemion kehitystä seurataan säännöllisesti osana päivittäistä korkoriskiraportointia.

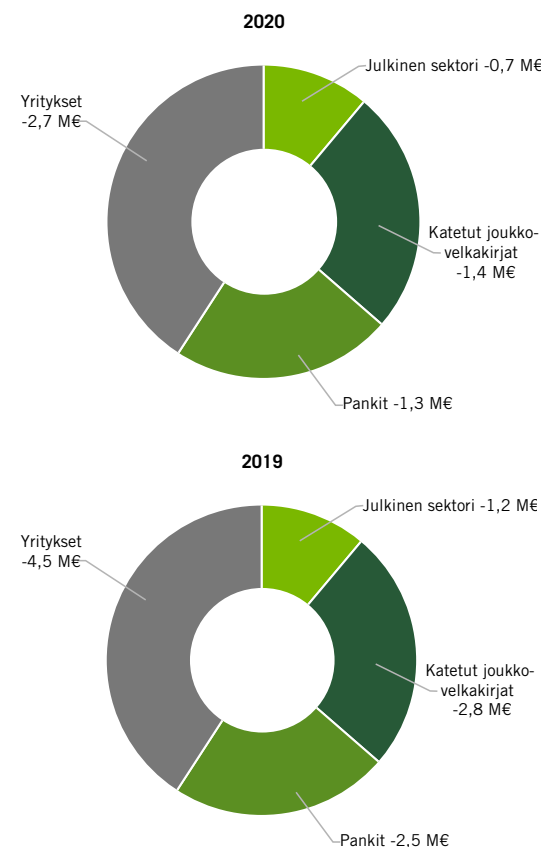
Luottopreemioriskiä mitataan S-Pankin sisäisen markkinariskimallin mukaisesti. Mallissa käytettävät luottopreemioparametrit perustuvat historiassa toteutuneisiin, stressattuihin

volatiliteettitasoihin. Markkinariskimallissa sovelletaan 12 kuukauden tarkasteluhorisonttia ja 99,5 prosentin turvaavuustasoa. Markkinariskimallin pohjalta lasketaan lisäksi spread-riskin sisäinen pilari 2 -pääomavaade.

Oheinen kuvio havainnollistaa altistumista saamistodistusten luottopreemioriskille, mikä sisäisen mallin mukaisesti oli yhteensä -6,1 miljoonaa euroa (-11,0) tilikauden lopussa. Luottopreemioriski laski 4,9 miljoonaa euroa vuodesta 2019. Muutosta selittää pääasiassa sisäisen mallin parametrien päivitys vuoden 2020 aikana sekä riskiposition pienentyminen BBB-luottoluokituksen pankeissa ja yrityksissä, A-luottoluokituksen pankeissa sekä luottoluokittelemattomissa yrityksissä.

S-Pankin hallitus on asettanut enimmäismäärän luottopreemioriskille. Vastapuoliliittien määrittelyssä arvioidaan vastapuolten luottoriskiä perustuen pääasiassa ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokitustietoihin. Sijoitustoiminta on varovaista ja varoja sijoitetaan hyvän luottoluokituksen omaaviin ja likvideihin kohteisiin.

Sisäisen mallin luottopreemioriskin jakauma

Muut markkinariskit

Konsernin rahoitustaseessa on pienissä määrin osake-, valuutta- ja kiinteistöriskiä. Riskinottoa hallinnoidaan riskinottohalukkuuden limiiteillä ja riskiasema pidetään matalana. Osake- ja rahastoriskejä syntyy osana Treasury-yksikön sijoitustoimintaa. Osakkeiden ja rahastojen markkinahintojen muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

S-Pankille voi muodostua valuuttakurssiriskiä osana sijoitustoimintaa sekä valuuttatilien käytön yhteydessä. Hallitus on asettanut mallillisen valuuttariskilimiitin kokonaisnettopositiolle ja lähtökohtaisesti valuuttariskit suojataan.

Seuranta ja raportointi

S-Pankissa Treasury-yksikkö seuraa markkinariskiä päivittäin ja pankkiliiketoiminta vastaa markkinariskien operatiivisesta mittaamisesta, seurannasta ja raportoinnista organisaation sisällä sovittujen menettelyjen mukaisesti.

Myös riskienvalvontatoiminto seuraa markkinariskiasemaa päivittäin. Tämän ohella riskienvalvontatoiminto valvoo S-Pankin markkinariskien hallintaa ja käytössä olevia markkinariskimallien toimivuutta sekä käyttöä. Keskeisimmät markkinariskeihin liittyvät kokonaisuudet, riskienhallinnan toimivuus ja riskien vaikutukset pääomien riittävyteen raportoidaan S-Pankin johdolle, Riskikomitealle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Likviditeettiriskit

S-Pankki altistuu likviditeettiriskille asiakkaiden luotonannon ja sijoitustoiminnan yhteydessä sekä rahoitusaseman kautta. S-Pankin likviditeettiasema on vahva ja riskinottohalukkuus konservatiivinen. Likviditeettiaseman ylläpitämistä tuetaan aktiivisilla riskienhallintatoimenpiteillä ja jatkuvalla seurannalla. Treasury-yksikön sijoitustoiminnan päätavoitteena on varmistaa, että S-Pankin likviditeettiasema ylittää jatkuvasti sääntelyn ja sisäisesti asetettujen tavoitteiden minimitasot.

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan yhtäältä maksuvalmiusriskiä eli sitä, että pankki ei kykene suoriutumaan maksuvelvoitteistaan olemassa olevien varojensa puitteissa sekä toisaalta jälleerahoitusriskiä eli sitä, että pankin jälleerahoitus vaikeutuu tai sen kustannukset nousevat niin merkittävästi, että pankki ei kykene jatkamaan normaalien prosessiensa mukaista toimintaa. Likviditeettiriskin toteutumisen taustalla olevat syyt voivat olla pankki- tai markkinakohtaisia. S-Pankin likviditeettiriskin kannalta merkittävimpiä riskitekijöitä ovat talletuspako eri asiakassegmenteissä ja rahoituslimiittien äkillinen käyttöasteen nousu.

S-Pankki mittaa maksuvalmiutta viranomaisten määrittämällä LCR- suhdeluvulla sekä sisäisillä indikaattoreilla. Sisäisessä mallinnuksessa sovellettavat indikaattorit, niiden laskentaparametrit ja limiitit on hyväksytty S-Pankin hallituksessa, ja ne noudattavat kokonaisriskistra-

tegian mukaista riskinottohalukkuutta. Limiittirakenteella varmistetaan, että likviditeettiasema täyttää jatkuvasti sisäiset tavoitteet ja sääntelyn asettamat vaatimukset.

Maksuvalmiusriskin hallinnan lähtökohtana on varmistaa, että S-Pankin likvidien varojen määrä ylittää likviditeettitarpeen, jolla maksuvalmius turvataan normaalissa ja stressatussa toimintaympäristössä lyhyellä (0–2 päivää), keskipitkällä (0–30 päivää) ja pitkällä (yli 30 päivää) aikavälillä. LCR-suhdeluvun ja sisäisen maksuvalmiusindikaattorin avulla seurataan S-Pankin likvidejä varoja ja hallinnoidaan maksuvalmiusriskiä keskipitkällä aikavälillä. Pidemmän aikavälin likviditeettimittaria (NSFR) on käytetty mittaamaan pankkitoiminnan rakenteellista likviditeettiriskiä.

Sopimuksellisiin maturiteetteihin perustuva rahoitusvelkajakauma painottuu S-Pankin henkilöasiakastalleteuksiin pohjautuvan rahoituksen johdosta 0–1 kuukauden maturiteettiluokkaan (Konsernin liitetieto 15: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma). Likviditeettiriskin näkökulmasta nämä talletukset ovat kuitenkin pysyvää rahoitusta, jonka tilastojen mukainen käyttäytymiseen perustuva maturiteetti on huomattavasti pidempää kuin yksi kuukausi. Johdannaisvelkojen osalta maturiteetti painottuu 1–5 vuoden luokkaan, joka vastaa suojattavan sijoitussalkun keskimaturiteettia.

Likviditeetin riskikeskittymät liittyvät tallettajien ja rahoituslimiittien asiakassegment-

tien sekä likviditeettipuskurin keskittyneisyyteen. Asiakassegmenttiin liittyviä maksuvalmiuden keskittymisriskejä hallitaan sekä sisäisen mallin että LCR-sääntelyn mukaisin segmenttikohtaisin ulosvirtausker-toimin. Tällöin riskikeskittymien kasvu maksuvalmiuden kannalta riskillisessä segmentissä otetaan aina huomioon varaamalla kasvanutta keskittyneisyyttä vasten enemmän likvidejä varoja. Maksuvalmiuspuskurin keskittyneisyyttä rajaavat puolestaan vastapuolikohtaiset limiitit sekä LCR-sääntelyn mukaiset puskurin rakenteelle asetetut vaatimukset.

S-Pankin sisäinen likviditeettimallinnus on olennainen osa vuosittaista likviditeetin riittävyyden arviointiprosessia (ICLAAP). Sen yhteydessä laaditaan skenaarioanalyysien pohjalta ennusteita S-Pankin likviditeettiaseman muutoksista eri tase- ja ulkoisen toimintaympäristön tilanteissa ja muutosten vaikutuksesta likviditeetin tunnuslukuihin. Prosessin tulokset raportoidaan S-Pankin johdolle ja hallitukselle. Likviditeetin stressitestejä on käsitelty luvussa Vakavaraisuuden ja likviditeetin hallinta. S-Pankin likviditeetin hallinta sisältää myös likviditeetin jatkuvuus-suunnitelman, joka määrittelee toimenpiteet likviditeetin riittävyyden varmistamiseksi normaalissa ja stressaantuneessa markkinaympäristössä.

S-Pankin likviditeettiriskin hallinnointi on delegoitu Treasury-yksikölle, joka vastaa lyhyen aikavälin maksuvalmiuden ja pysyvän

rahoituksen riittävydestä. Likviditeetin hallinnan vähimmäisvaatimuksiin lukeutuu myös keskuspankin vähimmäisvarantovelvoitteen ja viranomaisten LCR- ja NSFR-vaatimusten (Net Stable Funding Ratio) täyttämisen. Lisäksi likviditeetin hallintaan kuuluu vakuushallinta, eli huolehtiminen siitä, että S-Pankilla on käytettävissä riittävä määrä vakuuskelpoisia instrumentteja kattamaan mahdolliset vakuustarpeet.

S-Pankin likviditeettiriskiasema

S-Pankin likviditeettiasema on ollut vakaa ja vahva katsauskaudella. Seuraava taulukko havainnollistaa maksuvalmiutta mittaavan LCR-suhdeluvun pääeriä ja niiden muutoksia. Taulukossa on esitetty maksuvalmiuspuskuri markkina-arvoin sekä puskuriarvoin. Puskuriarvossa on huomioitu markkina-arvoihin sovelletut arvonalennukset (haircut).

Maksuvalmiutta mittaava LCR-suhdeluku oli 147 prosenttia (142). Maksuvalmiuspuskurista 86 prosenttia (85) oli erittäin korkean likviditeetin Level 1 -varoja ja 14 prosenttia (15) Level 2 -varoja. Puskuri koostuu panttaamattomista, laadukkaista ja hyvin nopeasti myytävistä sijoituksista.

Maksuvalmiusvaatimuksen pääerät

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) (M€)	31.12.2020		31.12.2019	
	Markkina-arvo	Puskuriarvo	Markkina-arvo	Puskuriarvo
Level 1a	1 057,3	1 057,3	689,5	689,5
Aluehallinnoilta/paikallisviranomaisilta olevat varat	328,0	328,0	113,3	113,3
Keskushallinnoilta olevat varat	12,1	12,1	12,2	12,2
Nostettavissa olevat keskuspankkivarannot	717,3	717,3	563,9	563,9
Level 1b	196,2	182,5	214,9	199,9
Erittäin laadukkaat katetut joukkolainat	196,2	182,5	214,9	199,9
Level 2A	193,6	164,5	210,5	178,9
Laadukkaat katetut joukkolainat (kolmas maa, luottoluokka 1)	120,8	102,7	120,4	102,3
Laadukkaat katetut joukkolainat (luottoluokka 2)	72,8	61,9	90,1	76,6
Yritysten joukkolainat (luottoluokka 1)	0,0	0,0	0,0	0,0
Level 2b	64,6	32,3	80,6	40,3
Yritysten joukkolainat (luottoluokka 2 ja 3)	64,6	32,3	80,6	40,3
Yhteensä	1 511,7	1 436,6	1 195,5	1 108,6
Likviditeetin ulosvirtaukset yhteensä		1 026,3		819,5
Likviditeetin sisäänvirtaukset yhteensä		47,6		38,6
Maksuvalmiusvaatimus (%)		147 %		142 %

S-Pankin varainhankinta perustuu ensisijaisesti talletuskantaan ja sen pääasiallisena varainhankintalähteenä ovat avista-ehtoiset henkilöasiakkaiden käyttely- ja säästötilit. Tämän lisäksi rahoituslähteinä käytetään Treasury-yksikön tukkumarkkinatalletuksia yrityksiltä ja muilta luottolaitoksilta sekä sijoitustodistuksia. Varainhankintalähteet laajenivat vuoden 2020 aikana. Finanssivalvonta hyväksyi joulukuussa 2020 S-Pankin 1,5 miljardin euron joukkovelkakirjalainaohjelman, jonka puitteissa pankki voi laskea liikkeelle vakuudettomia ja vakuudellisia joukkovelkakirjoja tukkumarkkinoilla. Oheinen kuvio havainnollistaa S-Pankin varainhankinnan rahoitusrakennetta, joka oli tilikauden lopussa yhteensä 7 625,4 miljoonaa euroa (6 614,0). Vaikka S-Pankin varainhankinnan rakenne on keskittynyt henkilöasiakastalletuksiin, on sen varainhankinta erittäin hajaantunutta, koska henkilöasiakastalletuskannan keskimääräinen talletusmäärä on hyvin pieni. Tilikaudella 2020 sekä vähittäis- että yritystalletusten määrä jatkoi kasvuaan.

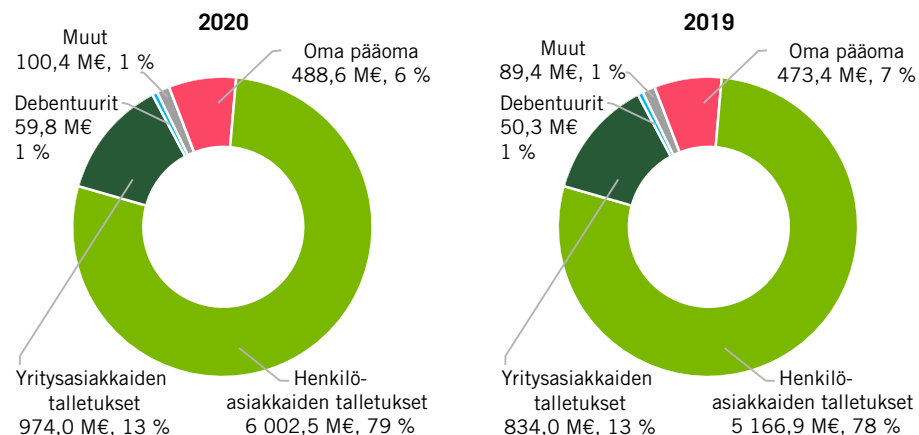
Pysyvän varainhankinnan vaatimus NSFR (Net Stable Funding Ratio) mittaa pankin

rakenteellista likviditeettiä ja pysyvän rahoituksen riittävyyttä. Seuraava taulukko kuvaa S-Pankin NSFR-suhdeluvun pääeriä ja kehitystä. Pysyvän varainhankinnan erien kasvua selittää talletuskannan voimakas kasvu sekä omien varojen vahvistuminen. Pysyvää varainhankintaa edellyttäviä eriä kasvatti ensisijaisesti antolainauksen kasvu. S-Pankin NSFR -suhdeluku on yleisesti vakaalla ja vahvalla tasolla.

Seuranta ja raportointi

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskejä seurataan päivittäin kassavirtaennusteilla ja LCR-raporteilla sekä kuukausittain gap-analyysillä, jossa varat ja velat on ryhmitelty eri aikaperiodeihin maturiteetin mukaan. Tämä jakauma on esitetty tilinpäätöksen konsernin liitetiedossa (Konsernin liitetieto 15: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma). Riskienvalvontatoiminto valvoo S-Pankin likviditeettirisikien hallintaa ja käytössä olevia riskimallien toimivuutta sekä käyttöä. Keskeisimmät likviditeettiriskeihin liittyvät kokonaisuudet raportoidaan Treasury-yksikön ja Riskienvalvonnan toimesta S-Pankin johdolle, Riskikomitealle, Riski- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Rahoitusrakenne

Pysyvän varainhankinnan vaatimus NSFR

	31.12.2020 Puskuriarvo	31.12.2019* Puskuriarvo
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)		
Pysyvän varainhankinnan erät yhteensä	6 513,1	5 648,4
Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät yhteensä	4 308,1	3 892,2
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)	151,2 %	145,1 %

*Vertailukauden tiedot laskettu Basel III mukaisesti.

KONSERNIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Konsernin tuloslaskelman liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

Konsernin liitetieto 3: Korkokate

	2020	2019
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		
käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat	3 362	4 097
Saamiset luottolaitoksilta	0	-125
Saamiset asiakkailta	92 949	86 626
Saamistodistukset		
käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat	2 718	3 994
käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	85	-289
Johdannaiset	45	91
Muut korkotuotot	-2	3
Korkotuotot yhteensä efektiivisen koron menetelmällä	99 028	94 592
Muut korkotuotot	128	-195
Korkotuotot yhteensä	99 156	94 397
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	1 740	1 310
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-828	-457
Velat asiakkaille	-4 216	-4 652
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0	3
Johdannaiset	-3 837	-2 258
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-892	-842
Muut korkokulut	-5	-21
Korkokulut vuokrasopimuksista	-45	-29
Korkokulut yhteensä efektiivisen koron menetelmällä	-5 936	-5 948
Muut korkokulut	-3 887	-2 307
Korkokulut yhteensä	-9 823	-8 255
KORKOKATE	89 333	86 142
Josta negatiiviset korkotuotot	-2	-125
Josta negatiiviset korkokulut	-616	-332

Konsernin liitetieto 4: Nettopalkkiotuotot

	2020	2019
Palkkiotuotot segmenteittäin		
Palkkiotuotot pankkiliiketoiminnasta		
Luotonannosta	25 903	26 661
Ottolainauksesta	2 329	3 066
Maksuliikenteestä	14 206	11 348
Lainopillisista tehtävistä	360	267
Vakuutusten välityksestä	1 194	1 036
Takausten myöntämisestä	55	160
Palkkiotuotot pankkiliiketoiminnasta yhteensä	44 048	42 539
Palkkiotuotot varallisuudenhoitoliiketoiminnasta		
Rahastoista	58 060	55 689
OmaisuuDENhoidosta	3 010	3 150
Palkkiotuotot varallisuudenhoitoliiketoiminnasta yhteensä	61 071	58 839
Palkkiotuotot muista toiminnoista		
Arvopaperinvälityksestä	644	1 841
Muut palkkiotuotot	2 508	1 133
Palkkiotuotot muista toiminnoista yhteensä	3 152	2 973
Palkkiotuotot yhteensä	108 270	104 351
Palkkiokulut		
Rahastoista	-32 618	-33 589
OmaisuuDENhoidosta	-428	-427
Arvopaperinvälityksestä	-1 398	-1 642
Korttiliiketoiminnasta	-6 072	-7 728
Pankkikulut	-263	-136
Muut kulut	-471	-558
Palkkiokulut yhteensä	-41 251	-44 079
Nettopalkkiotuotot	67 019	60 272

Konsernin liitetieto 5: Sijoitustoiminnan nettotuotot

	2020	2019
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	101	66
Käyvän arvon muutokset	180	94
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	-51	615
Käyvän arvon muutokset	1 230	3 268
Johdannaiset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-170	-1 720
Käyvän arvon muutokset	693	289
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista rahoitusvaroista yhteensä	1 983	2 612
Nettotuotot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	577	2 713
Muut tuotot ja kulut	-20	-14
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	344	372
Nettotuotot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista yhteensä	901	3 072
Valuuttatoiminnan nettotuotot	107	130
Suojauslaskennan nettotulos		
Suojausinstrumenttien nettotulos	-265	-4 362
Suojauskohteiden nettotulos	453	4 462
Suojauslaskennan nettotulos	188	100
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	3 179	5 914

Konsernin liitetieto 6: Liiketoiminnan muut tuotot

	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot	14 323	15 811
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	14 323	15 811

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan S-ryhmältä veloittavat hallintopalvelutuotot, asiakkaiden tunnistuspalvelun tuotot sekä saatavakannan myynnin tuotot.

Konsernin liitetieto 7: Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-37 598	-38 488
Henkilösivukulut	-1 266	-627
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-6 115	-6 620
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	91	83
Henkilöstökulut yhteensä	-44 887	-45 652

Henkilöstön määrä	31.12.2020	31.12.2019
Kokoaikaiset	596	539
Osa-aikaiset	24	28
Määräaikaiset	32	25
Henkilöstö yhteensä	652	592

Lähipiirin palkat ja palkkiot on esitetty konsernin liitetiedossa Konsernirakenne ja lähipiiri. S-Pankki-konsernin etuuspohjaiset eläkevastuut on eritelty konsernin liitetiedossa Muut velat ja varaukset.

Konsernin liitetieto 8: Poistot ja arvonalentumiset

	2020	2019
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat hyödykkeet	-10 415	-8 478
Aineelliset hyödykkeet	-328	-335
Käyttöoikeusomaisuus	-2 451	-3 210
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-13 195	-12 024
Arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä		
Aineettomat hyödykkeet	-208	-788
Aineelliset hyödykkeet	-19	0
Arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä yhteensä	-227	-788
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-13 422	-12 811

Arvonalentuminen on kirjattu tietojärjestelmistä sekä keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä. Liikearvon arvonalentumistestauksesta kerrotaan konsernin liitteessä Aineettomat hyödykkeet.

Konsernin liitetieto 9: Liiketoiminnan muut kulut

	2020	2019
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrasopimukseen liittyvät kulut		
Vuokratulot lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	-822	-402
Vuokratulot arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä	-432	-380
Liiketoiminnan muut kulut	-4 844	-3 998
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-6 097	-4 780
Erittely tilintarkastusyhteisölle maksetuista palkkioista		
Tilintarkastus	-318	-335
Veroneuvonta	-1	-87
Muut palvelut	-128	-132
Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot yhteensä	-447	-554
Erittely Rahoitusvakausraston maksuista		
Vakauserä	-1 045	-627
Talletussuojarahaston maksu	-4 944	-4 156
Hallintomaksu	-27	-37
Rahoitusvakausraston maksut yhteensä	-6 016	-4 820

Talletussuojarahasto hyvitti Rahoitusvakausrahastoon kerättävän talletussuojamaksun ja Rahoitusvakausrahasto pankkiveron korvanneen vakauserän. Pankille ei ole aiheutunut tulosvaikutusta näiden osalta.

Konsernin liitetieto 10: Saamisten arvonalentumiset

Seuraavat taulukot kuvaavat rahamäärää, joka on alttiina luottoriskille ottamatta huomioon vakuuksia tai muita luoton laatua parantavia järjestelyjä. Taulukoissa tiedot ovat jaoteltuna luottoriskiluokkiin. Luottoluokassa 1 maksukyvyttömyyden todennäköisyys on pienin ja luokassa 7 suurin.

Tilikauden lopussa odotettavissa olevia luottotappioita (ECL = Expected Credit Loss) oli yhteensä 19,6 miljoonaa euroa (17,1). ECL on kasvanut tilikauden aikana tasaisesti samassa suhteessa luottoriskivastuiden lisääntymisen kanssa. Odotettavissa olevat luottotappiot ovat hallituksen luottoriskistrategiassa asettaman riskinottohalukkuuden puitteissa.

Henkilöasiakkaiden luotot muodostavat suurimman altistuman luottoriskille odotettavissa olevien luottotappioiden muodossa. Henkilöasiakkaiden vastuisiin lukeutuvat muun muassa asunto- ja kulutuslainat, joista jälkimmäiset vakuudettomina luottotuotteina synnyttävät suhteessa suuremman määrän luottoriskiä.

Altistuminen luottoriskille (henkilöasiakkaat)

31.12.2020, t€	Henkilöasiakkaiden luotonanto			
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Luokka 1	3 122 358	291 204	0	3 413 563
Luokka 2	242 529	43 372	0	285 901
Luokka 3	203 942	48 815	0	252 757
Luokka 4	74 521	35 527	0	110 048
Luokka 5	164 850	45 524	0	210 374
Luokka 6	87 478	45 123	0	132 601
Luokka 7	728	83 633	0	84 361
Maksukyvytön	0	0	28 618	28 618
Bruttokirjanpitoarvo	3 896 406	593 198	28 618	4 518 222
ECL-varaus*	-1 583	-11 615	-4 246	-17 444
Nettokirjanpitoarvo	3 894 823	581 583	24 372	4 500 779

*ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää Saamiset asiakkailta.

31.12.2019, t€	Henkilöasiakkaiden luotonanto			
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Luokka 1	2 736 052	246 073	0	2 982 124
Luokka 2	212 713	34 005	0	246 718
Luokka 3	183 229	38 089	0	221 318
Luokka 4	70 976	27 347	0	98 323
Luokka 5	190 654	35 101	0	225 755
Luokka 6	74 026	35 067	0	109 092
Luokka 7	551	73 897	0	74 448
Maksukyvytön	0	0	25 997	25 997
Bruttokirjanpitoarvo	3 468 200	489 578	25 997	3 983 776
ECL-varaus*	-1 366	-9 354	-3 778	-14 498
Nettokirjanpitoarvo	3 466 834	480 224	22 220	3 969 278

*ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää Saamiset asiakkailta.

Yritysluottokanta painottuu uusien ja rakenteilla olevien asunto-osakeyhtiöiden vakuudelliseen rahoittamiseen. Kiinteistövakuudellisina lainoina näiden katsotaan sisältävän vähemmän riskiä, mikä pienentää myös odotettavissa olevien luottotappioiden määrää. Yritysassiakkaiden ja sijoitustoiminnan muut vastuut painottuvat suuriin yrityksiin, joilla on hyvä luottoluokitus.

Altistuminen luottoriskille (yritysassiakkaat, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset mukaan lukien henkilöasiakkaiden taseen ulkopuoliset saamiset)

31.12.2020, t€	Yritysassiakkaiden luotonanto, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset			
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Luokka 1	2 519 608	49 812	0	2 569 420
Luokka 2	443 191	14 709	0	457 900
Luokka 3	278 597	7 655	0	286 252
Luokka 4	328 868	15 365	0	344 232
Luokka 5	276 475	5 116	0	281 592
Luokka 6	47 549	9 483	0	57 032
Luokka 7	841	5 563	0	6 404
Maksukyvytön	0	0	496	496
Yhteensä	3 895 130	107 702	496	4 003 328
ECL-varaus*	-1 219	-883	-31	-2 133

*Yritysassiakkaiden ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää Saamiset asiakkailta. Sijoitustoiminnan ECL-varaus kirjataan käyvän arvon rahastoon, muun laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisten saamisten ECL-varaus kirjataan tase-erään Muut velat.

31.12.2019, t€	Yritysassiakkaiden luotonanto, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset			
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Luokka 1	2 127 534	58 252	0	2 185 786
Luokka 2	521 848	16 800	0	538 648
Luokka 3	347 297	7 157	0	354 454
Luokka 4	183 938	12 585	0	196 523
Luokka 5	332 677	13 052	0	345 729
Luokka 6	22 483	41 834	0	64 317
Luokka 7	328	5 284	0	5 612
Maksukyvytön	0	0	329	329
Yhteensä	3 536 105	154 964	329	3 691 398
ECL-varaus*	-1 154	-1 435	-20	-2 608

*Yritysassiakkaiden ECL-varaus kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää Saamiset asiakkailta. Sijoitustoiminnan ECL-varaus kirjataan käyvän arvon rahastoon, muun laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisten saamisten ECL-varaus kirjataan tase-erään Muut velat.

Täsmäytyslaskelmat kuvaavat rahoitusinstrumenttiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden siirtymiä ja muutoksia tilikauden aikana. Taulukoissa esitetään tappiota koskevan vähennyserän alku- ja loppusaldon välinen täsmäytyslaskelma siten, että ensimmäinen taulukko sisältää saamiset henkilöasiakkaita ja toinen taulukko yritysasiakkaisiin, sijoitustoimintaan (saamistodistukset) sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin liittyvät laskelmat. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) yhteismäärä kasvoi tilikauden aikana 2,5 miljoonaa euroa (2,6). Tappioita koskevan vähennyserän muutoksia ja siirtymiä tilikaudella on kuvattu myös liitetiedoissa kohdassa Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot, altistuminen riskille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden täsmäytyslaskelma (henkilöasiakkaat)

31.12.2020, t€	Henkilöasiakkaat			
	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassa- oloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassa- oloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2020	1 366	9 354	3 778	14 498
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-221	6 017	0	5 796
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-21	0	1 396	1 375
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	126	-2 533	0	-2 407
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-670	1 333	663
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	3	0	-161	-158
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	121	-383	-262
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	133	-133	-60	-60
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	358	1 345	269	1 972
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-124	-605	-211	-939
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-35	-1 281	-1 715	-3 031
ECL:n nettomuutos	218	2 261	468	2 946
ECL 31.12.2020	1 583	11 615	4 246	17 444

31.12.2019, t€	Henkilöasiakkaat			
	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassa- oloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassa- oloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2019	1 274	8 108	2 595	11 977
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-178	4 355	0	4 177
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-24	0	1 233	1 209
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	124	-2 451	0	-2 327
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-628	1 053	426
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0	0	-38	-37
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	77	-319	-242
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-54	-99	-139	-292
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	373	1 349	417	2 139
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-126	-531	-270	-926
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-24	-828	-754	-1 606
ECL:n nettomuutos	92	1 246	1 183	2 521
ECL 31.12.2019	1 366	9 354	3 778	14 498

Odotettavissa olevien luottotappioiden täsmätyslaskelma (yritysasiakkaiden luotonanto, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset, mukaan lukien henkilöasiakkaiden taseen ulkopuoliset saamiset)

31.12.2020, t€	Yritysasiakkaiden luotonanto, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset			
	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassa- oloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassa- oloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2020	1 154	1 435	20	2 608
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-7	190	0	183
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0	0	18	18
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	19	-878	0	-859
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-7	2	-5
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0	0	-6	-6
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	2	-2	-1
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	46	-77	-1	-32
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	288	400	9	697
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-279	-57	-6	-343
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-2	-124	-1	-127
ECL:n nettomuutos	66	-552	12	-475
ECL 31.12.2020	1 219	883	31	2 133

31.12.2019, t€	Yritysasiakkaiden luotonanto, sijoitustoiminta ja taseen ulkopuoliset sitoumukset			
	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassa- oloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassa- oloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2019	1 864	661	9	2 533
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-24	482	0	459
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0	0	9	9
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	7	-153	0	-146
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-6	5	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0	0	-1	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	1	-1	0
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-776	22	-1	-754
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	245	636	2	884
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-162	-117	-2	-281
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	-92	0	-94
ECL:n nettomuutos	-710	774	11	75
ECL 31.12.2019	1 154	1 435	20	2 608

Seuraava taulukko kuvaa saamisten arvonalentumisia katsauskaudella. Luotto- ja takaustappioina poistettujen saamisten osuus on kasvanut tilikaudella ollen kuitenkin S-Pankin hallituksen määrittämän riskinottohalukkuuden puitteissa. Luottokannan kokoon suhteutettuna luotto- ja arvonalentumistappiot ovat prosentuaalisesti alhaisella tasolla.

Kauden aikana kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot (t€)	2020	2019
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	25 535	15 714
Palautukset poistetuista saamisista	-4 375	-4 315
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista	2 355	2 909
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) sijoitustoiminnasta	116	-313
Yhteensä	23 631	13 995

Konsernin liitetieto 11: Osuus osakkuusyriyten tuloksista

Tilikauden lopussa S-Pankilla on yksi osakkuusyhtiö S-Crosskey Ab. Konserni luopui Asian Pro Oy omistuksesta joulukuussa 2020.

S-Crosskey Ab on S-Pankki Oy:n ja Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n yhteisomisteinen IT-palveluyhtiö. S-Pankki Oyj omistaa yhtiöstä 40 prosenttia ja Crosskey 60 prosenttia. Yhtiö harjoittaa pankkitoimintaan ja siihen liittyvään toimintaan tarkoitettujen pankkitietojärjestelmien myyntiä sekä konsultointipalveluiden tarjoamista kyseisillä toimialueilla. Yhtiö tarjoaa palveluja pääsääntöisesti vain S-Pankki Oyj:lle.

Osakkuusyhtiöt	Kotipaikka	Omistusosuus	
		2020	2019
S-Crosskey Ab	Maarianhamina	40 %	40 %
Asian Pro Oy	Helsinki	0 %	40 %

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Yhteenveto taloudellisesta informaatiosta olennaisissa osakkuusyriyksissä	S-Crosskey Ab	
	2020	2019
Varat yhteensä	889	844
Velat yhteensä	860	812
Liikevaihto	15 999	13 937
Tilikauden voitto	-3	-2

Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäytys taseen kirjanpitoarvoon	S-Crosskey Ab	
	2020	2019
Osakkuusyhtiön nettovarot	28	31
Konsernin omistusosuus	40 %	40 %
Oikaisut	-9	-9
Osakkuusyhtiön tasearvo konsernin taseessa	2	3

Konsernin liitetieto 12: Tuloverot

	31.12.2020	31.12.2019
Verosaamiset		
Laskennalliset verosaamiset	1 386	2 348
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	210	0
Verosaamiset yhteensä	1 597	2 348
Verovelat		
Laskennalliset verovelat*	5 608	5 799
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	738	536
Verovelat yhteensä	6 345	6 334

Tuloverot	2020	2019
Tilikauden verot	-5 087	-5 078
Aikaisempien tilikausien verot	-382	-522
Laskennallisten verojen muutos*	91	378
Tuloverot yhteensä	-5 378	-5 223

Voimassa olevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

	2020	2019*
Tulos ennen veroja	21 047	29 000
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-4 209	-5 800
Pysyvät erot	-322	534
Verovapaat tuotot	0	569
Vähennyskelvottomat kulut	-464	-4
Aikaisempien tilikausien verot	-382	-522
Tuloverot yhteensä	-5 378	-5 223

Laskennalliset verot laajassa tuloslaskelmassa	2020	2019
Laskennalliset verot rahoitusvaroista	-61	-626
Laskennalliset verot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	37	0
Laskennalliset verot laajassa tuloslaskelmassa yhteensä	-24	-626

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

YHTEENVETO	TOIMINTAKERTOMUS	VASTUULLISUUS		TILINPÄÄTÖS	
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset	31.12.2018	Liiketoimintojen yhdistämiset	Kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta	Kirjattu tuloksen kautta	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	985	0	-985	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	-631	0	0	631	0
Palkkiojaksotuksista	347	0	0	119	467
Vahvistetuista tappioista	1 742	0	0	-409	1 333
Muut erät*	571	0	0	-23	548
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3 015	0	-985	319	2 348
Laskennalliset verovelat					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	0	0	-359	0	-359
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	0	0	0	572	572
Yritysjärjestelyistä	0	161	0	-26	134
Aineettomista hyödykkeistä	530	0	0	388	918
Tilinpäätössiirroista**	1 131	0	0	223	1 354
Varauksista ja luottojen arvonalentumisista ***	3 880	0	0	-700	3 180
Muut erät*	516	0	0	-516	0
Laskennalliset verovelat yhteensä***	6 057	161	-359	-59	5 799
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset 31.12.2019					
Laskennalliset verosaamiset					
Palkkiojaksotuksista	467	0	0	21	488
Vahvistetuista tappioista	1 333	0	0	-514	819
Muut erät*	548	0	37	-506	79
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	2 348	0	37	-999	1 386
Laskennalliset verovelat					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	-359	0	61	0	-298
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	572	0	0	-18	555
Yritysjärjestelyistä	134	838	0	-79	894
Aineettomista hyödykkeistä	918	0	0	252	1 170
Tilinpäätössiirroista**	1 354	0	0	-670	684
Varauksista ja luottojen arvonalentumisista	3 180	0	0	-576	2 604
Laskennalliset verovelat yhteensä	5 799	838	61	-1 090	5 608

*Muihin eriin kuuluvat kirjaukset muun muassa työsuhde-etuuksien ja verotuksen muutoksista. ** Tilinpäätössiirtoihin kuuluvat kirjaukset poistoerojen muutoksista. *** Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

KONSERNIN TASEEN LIITETIEDOT

Konsernin taseen liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

Konsernin liitetieto 13: Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät

Rahoitusvarojen ryhmät 31.12.2020	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat			Yhteensä
		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Käteiset varat	775 734				775 734
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		721 541			721 541
Saamiset luottolaitoksilta	33 863				33 863
Saamiset asiakkailta	5 444 362				5 444 362
Saamistodistukset		184 769	322 519		507 288
Johdannaissopimukset				0	0
Osakkeet ja osuudet		765	27 360		28 126
Yhteensä	6 253 959	907 076	349 879	0	7 510 914

Rahoitusvarojen ryhmät 31.12.2019	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat			Yhteensä
		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Käteiset varat	603 893				603 893
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		787 214			787 214
Saamiset luottolaitoksilta	33 721				33 721
Saamiset asiakkailta	4 780 583				4 780 583
Saamistodistukset		231 238	62 571		293 809
Johdannaissopimukset				400	400
Osakkeet ja osuudet		537	27 083		27 620
Yhteensä	5 418 197	1 018 989	89 654	400	6 527 240

Rahoitusvelkojen ryhmät 31.12.2020	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat			Yhteensä
		Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset		
Velat luottolaitoksille	0				0
Velat asiakkaille	6 976 500				6 976 500
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	59 500				59 500
Johdannaissopimukset			32	16 125	16 157
Vuokrasopimusvelat	9 437				9 437
Yhteensä	7 045 437	32	16 125		7 061 594

Rahoitusvelkojen ryhmät 31.12.2019	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat			Yhteensä
		Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset		
Velat luottolaitoksille	0				0
Velat asiakkaille	6 000 826				6 000 826
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000				50 000
Johdannaissopimukset			1 203	15 860	17 062
Vuokrasopimusvelat	3 353				3 353
Yhteensä	6 054 179	1 203	15 860		6 071 241

Konsernin liitetieto 14: Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Rahoitusvarojen käyvät arvot 31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito- arvo
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat					
Käteiset varat	0	775 734	0	775 734	775 734
Saamiset luottolaitoksilta	0	33 853	0	33 853	33 863
Saamiset asiakkailta	0	5 890 630	0	5 890 630	5 444 362
Yhteensä	0	6 700 216	0	6 700 216	6 253 959
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	0	322 519	0	322 519	322 519
Johdannaisopimukset	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	14 417	12 942	1	27 360	27 360
Yhteensä	14 417	335 461	1	349 879	349 879
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	723 634	0	0	723 634	721 541
Saamistodistukset	186 363	0	0	186 363	184 769
Osakkeet ja osuudet	0	549	217	765	765
Yhteensä	909 998	549	217	910 763	907 076
Varojen käyvät arvot yhteensä	924 415	7 036 225	218	7 960 858	7 510 914

Rahoitusvarojen käyvät arvot 31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito- arvo
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat					
Käteiset varat	0	603 893	0	603 893	603 893
Saamiset luottolaitoksilta*	0	33 723	0	33 723	33 721
Saamiset asiakkailta	0	5 124 454	0	5 124 454	4 780 583
Yhteensä*	0	5 762 070	0	5 762 070	5 418 197
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat					
Saamistodistukset	0	62 571	0	62 571	62 571
Johdannaisopimukset	0	400	0	400	400
Osakkeet ja osuudet**	14 529	12 554	0	27 083	27 083
Yhteensä**	14 529	75 525	0	90 054	90 054
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	774 492	15 068	0	789 560	787 214
Saamistodistukset	233 434	0	0	233 434	231 238
Osakkeet ja osuudet	0	103	434	537	537
Yhteensä	1 007 925	15 171	434	1 023 531	1 018 989
Varojen käyvät arvot yhteensä	1 022 455	5 852 766	434	6 875 655	6 527 240

*Saamiset luottolaitoksilta vertailutietoa 2019 on tilinpäätöksen 31.12.2019 julkaisun jälkeen oikaistu.

**Osakkeiden ja osuuksien vertailutietoa 2019 on tilinpäätöksen 31.12.2019 julkaisun jälkeen oikaistu tasojen 1 ja 2 välillä.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot 31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito- arvo
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0
Velat asiakkaille	0	7 050 404	0	7 050 404	6 976 500
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	60 094	0	60 094	59 500
Yhteensä	0	7 110 498	0	7 110 498	7 036 000
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	0	16 157	0	16 157	16 157
Yhteensä	0	16 157	0	16 157	16 157

Rahoitusvelkojen käyvät arvot 31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito- arvo
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0
Velat asiakkaille	0	6 004 104	0	6 004 104	6 000 826
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	50 538	0	50 538	50 000
Yhteensä	0	6 054 641	0	6 054 641	6 050 826
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	0	17 062	0	17 062	17 062
Yhteensä	0	17 062	0	17 062	17 062

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai johdannaissopimusten (pois lukien futuurit) käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalainat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyttäen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen myyntikursseja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilä osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilä osin johdon arvioihin.

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esimerkiksi jos instrumenteilla ei käydä enää aktiivisesti kauppaa. Kauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Muutokset tasolla 3

	Osakkeet ja osuudet
Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo 1.1.2020	434
Ostot	105
Myynnit	-122
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-189
Muut muutokset	-11
Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo 31.12.2020	218

Tasoon 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne instrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Konsernin liitetieto 15: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

31.12.2020	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	775 734					775 734
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	35 051	101 320	585 170	0	0	721 541
Saamiset luottolaitoksilta	33 863	0	0	0	0	33 863
Saamiset asiakkailta	172 066	381 659	1 573 258	1 202 310	2 115 070	5 444 362
Saamistodistukset	211 144	111 375	183 760	1 009	0	507 288
Johdannaissopimukset	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvarat yhteensä	1 227 858	594 354	2 342 187	1 203 319	2 115 070	7 482 788
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0
Velat asiakkaille	6 973 204	1 342	1 954	0	0	6 976 500
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	4 333	17 333	37 833	0	59 500
Johdannaissopimukset	48	283	14 967	860	0	16 157
Vuokrasopimusvelat	3	58	9 376	0	0	9 437
Rahoitusvelat yhteensä	6 973 254	6 017	43 630	38 693	0	7 061 594
31.12.2019	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	603 893					603 893
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	110 778	668 610	7 826	0	787 214
Saamiset luottolaitoksilta	33 721	0	0	0	0	33 721
Saamiset asiakkailta	218 877	396 908	1 385 114	1 036 412	1 743 273	4 780 583
Saamistodistukset	37 026	36 356	188 878	31 549	0	293 809
Johdannaissopimukset	0	400	0	0	0	400
Rahoitusvarat yhteensä	893 516	544 441	2 242 602	1 075 788	1 743 273	6 499 620
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0
Velat asiakkaille	5 996 973	862	2 990	0	0	6 000 826
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	33 600	16 400	0	50 000
Johdannaissopimukset	0	913	14 695	1 454	0	17 062
Vuokrasopimusvelat	1	209	3 144	0	0	3 353
Rahoitusvelat yhteensä	5 996 974	1 984	54 429	17 854	0	6 071 241

Konsernin liitetieto 16: Käteiset varat

	31.12.2020	31.12.2019
Kassa	58 476	39 996
Suomen Pankin sekkitili	717 258	563 897
Käteiset varat yhteensä	775 734	603 893

Konsernin liitetieto 17: Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		
Julkisyhteisöiltä	101 735	117 271
Luottolaitoksilta	582 562	619 096
Muilta rahoituslaitoksilta	0	3 708
Rahoitusalan ulkopuolisilta yrityksiltä	37 244	47 139
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset yhteensä	721 541	787 214

Saamistodistuksiin kohdistuva luottoriski sekä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutukset on kuvattu konsernin liitetiedossa 2.

Konsernin liitetieto 18: Saamiset luottolaitoksilta

	31.12.2020	31.12.2019
Vaadittaessa maksettavat	7 674	4 848
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	26 189	28 872
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	33 863	33 721

Saamisiin luottolaitoksilta kohdistuva luottoriski sekä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutukset on kuvattu konsernin liitetiedossa 2.

Konsernin liitetieto 19: Saamiset asiakkailta

	31.12.2020	Tappioita koskeva vähennyserä*
Henkilöasiakkaat	4 500 584	17 444
Vakuudelliset luotot	3 764 092	7 182
Vakuudettomat luotot	736 492	10 261
Yritysasiakkaat	943 778	394
Saamiset asiakkailta yhteensä	5 444 362	17 837

	31.12.2019	Tappioita koskeva vähennyserä*
Henkilöasiakkaat	3 955 454	14 516
Vakuudelliset luotot	3 213 984	5 692
Vakuudettomat luotot	741 470	8 824
Yritysasiakkaat	825 129	731
Saamiset asiakkailta yhteensä	4 780 583	15 246

*Tappioita koskeva vähennyserä on kuhunkin erään sisältyvä odotettavissa oleva luottotappio. Saamisiin asiakkailta kohdistuva luottoriski sekä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutukset on kuvattu konsernin liitetiedossa 2.

Konsernin liitetieto 20: Saamistodistukset

	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		
Saamistodistukset		
Luottolaitoksilta	49 018	48 646
Rahoitusalan ulkopuolisilta yrityksiltä	135 751	182 591
Saamistodistukset yhteensä	184 769	231 238
joista julkisesti noteerattuja	184 769	231 238
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		
Yritystodistukset		
Muilta rahoituslaitoksilta	8 420	8 007
Rahoitusalan ulkopuolisilta yrityksiltä	64 068	38 538
Yritystodistukset yhteensä	72 488	46 545
joista julkisesti noteerattuja	72 488	46 545
Kuntatodistukset		
Julkisyhteisöiltä	238 014	8 009
Kuntatodistukset yhteensä	238 014	8 009
joista julkisesti noteerattuja	238 014	8 009
Sijoitustodistukset		
Luottolaitoksilta	12 017	8 018
Sijoitustodistukset yhteensä	12 017	8 018
joista julkisesti noteerattuja	12 017	8 018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat yhteensä	322 519	62 571
Saamistodistukset yhteensä	507 288	293 809

Saamistodistuksiin kohdistuva luottoriski sekä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutukset on kuvattu konsernin liitetiedossa 2.

Konsernin liitetieto 21: Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset, suojauslaskentaa ja sen tehokkuuden arviointia on käsitelty konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa 1, luvussa Johdannaiset ja suojauslaskenta. Samassa liitetiedossa on myös avattu käsitelty johdannaisten arvostusta luvussa Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon.

Käyvän arvon suojausta sovelletaan S-Pankissa johdannaisiin, jotka on tehty korkoriskiä liittyvien varojen käyvän arvon muutosten suojaukseen. S-Pankissa suojauksen kohteena oleva käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee lähinnä kiinteäkorkoisia arvopapereita, joista aiheutuu korkoriskiä.

Riskienhallinnan periaatteita on kuvattu Konsernin liitetiedossa 2. Markkinariskit ja erityisesti Rahoitustaseen korkoriski -osiot sisältävät tietoja johdannaisten käytöstä suojauslaskennassa ja sen vaikutuksista S-Pankin taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot	31.12.2020			31.12.2019		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Suojauslaskennassa olevat						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Suojauslaskennassa olevat korkojohdannaiset yhteensä	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt						
Korkojohdannaiset						
Optiosopimukset, ostetut	0	0	0	50 000	23	0
Optiosopimukset, asetetut	0	0	0	125 000	0	-798
Koronvaihtosopimukset	140 000	0	-32	110 000	0	-27
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt korkojohdannaiset yhteensä	140 000	0	-32	285 000	23	-825
Johdannaiset yhteensä	711 200	0	-16 157	916 200	23	-16 685

Johdannaisten maturiteetit	31.12.2020				31.12.2019			
	alle yksi vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	alle yksi vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojauslaskennassa olevat								
Korkojohdannaiset	40 000	524 000	7 200	571 200	50 000	574 000	7 200	631 200
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt								
Korkojohdannaiset	70 000	70 000	0	140 000	125 000	160 000	0	285 000
Johdannaiset yhteensä	110 000	594 000	7 200	711 200	175 000	734 000	7 200	916 200

Suojattavien erien suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Muusta kuin suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu käyvän arvon rahastoon. Suojauslaskentaan kuuluvien suojaavien erien käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojauksen ollessa tehokas käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, ja nettotulos on lähellä nolaa.

31.12.2020	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot	Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
Suojaavat johdannaiset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkosidonnaiset	571 200	0	-16 125	Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynnin kohteena olevat velat	-265
Suojaavat johdannaiset yhteensä	571 200	0	-16 125		-265

31.12.2020	Kirjanpitoarvo		Kumulatiivinen arvonmuutos taseella		Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat		
Suojauskohde						
Saamistodistukset	855 433	0	16 110	0	Saamistodistukset	453
Suojauskohteet yhteensä	855 433	0	16 110	0		453

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutos eli suojauksen tehoton osuus.

31.12.2020	Suojaussuhteen voitto/tappio				Suojaussuhteen tehoton osuus	Tuloslaskelmarivi, jolle tehoton osuus on kirjattu
	Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Suojauskohde	Suojausinstrumentti		
Saamistodistukset	Korkojohdannaiset	453	-265	188	Sijoitustoiminnan nettotuotot: suojauslaskennan nettotulos	

YHTEENVETO	TOIMINTAKERTOMUS	VASTUULLISUUS		TILINPÄÄTÖS	
31.12.2019	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot	Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
Suojaavat johdannaiset					
Käyvän arvon suojaus				Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynnin kohteena olevat velat	
Korkosidonnaiset	631 200	0	-15 860		-4 362
Suojaavat johdannaiset yhteensä	631 200	0	-15 860		-4 362

31.12.2019	Kirjanpitoarvo		Kumulatiivinen arvonmuutos taseella		Suojaukskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat		
Suojaukskohde						
Saamistodistukset	866 972	0	15 774	0	Saamistodistukset	4 462
Suojaukskohteet yhteensä	866 972	0	15 774	0		4 462

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutos eli suojauksen tehoton osuus.

31.12.2019	Suojauksuhteen voitto/tappio				Suojauksuhteen tehoton osuus	Tuloslaskelmarivi, jolle tehoton osuus on kirjattu
	Suojausinstrumentti	Suojauskohteet	Suojausinstrumentti			
Saamistodistukset	Korkojohdannaiset	4 462	-4 362	100	Sijoitustoiminnan nettotuotot: suojauslaskennan nettotulos	

Suojauslaskennan laadintaperiaatteet on kuvattu konsernin laatimisperiaatteissa kohdassa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

Konsernin liitetieto 22: Osakkeet ja osuudet

	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		
Rahoitusalan ulkopuolisilta yrityksiltä	765	537
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakkeet ja osuudet yhteensä	765	537
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		
Rahoitusalan ulkopuolisilta yrityksiltä	27 360	27 083
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat yhteensä	27 360	27 083
joista julkisesti noteerattuja	27 360	27 083
Osakkeet ja osuudet yhteensä	28 126	27 620

Osakkeiden ja osuuksien käypien arvon hierarkiatasot on eritelty konsernin liitteessä 14.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakkeet ja osuudet sisältävät konsernin tytäryhtiöillä olevat omistukset sekä Suomen Luotto-osuuskunnan, SWIFTin, Digitaalinen Asuntokauppa DIASin ja APV Sijoitustutkinnot Oy:n osakkeita.

Konsernin liitetieto 23: Aineettomat hyödykkeet

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2020	Aineettomat oikeudet	Tietojärjestelmät	Keskeneräiset projektit	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	803	86 054	13 512	26 651	127 020
Yritysosot	4 298	0	0	15 580	19 878
Lisäykset	0	142	11 704	0	11 846
Vähennykset	-108	-174	-122	-116	-520
Siirrot erien välillä	0	5 664	-5 664	0	0
Hankintameno 31.12.2020	4 993	91 687	19 430	42 115	158 224
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-131	-60 786		-15 974	-76 891
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	163		0	163
Poistot	-394	-10 021		0	-10 415
Arvonalentumiset	0	-86		0	-86
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-525	-70 730		-15 974	-87 229
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	672	25 268	13 512	10 676	50 128
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 468	20 956	19 430	26 141	70 995

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2019	Aineettomat oikeudet	Tietojärjestelmät	Keskeneräiset projektit	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	0	69 980	17 645	25 798	113 423
Lisäykset	803	133	13 070	853	14 858
Vähennykset	0	-1 261	0	0	-1 261
Siirrot erien välillä	0	17 203	-17 203	0	0
Hankintameno 31.12.2019	803	86 054	13 512	26 651	127 020
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	0	-52 912		-15 974	-68 886
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	1 261		0	1 261
Poistot	-131	-8 348		0	-8 478
Arvonalentumiset	0	-788		0	-788
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-131	-60 786		-15 974	-76 891
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	0	17 068	17 645	9 824	44 537
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	672	25 268	13 512	10 676	50 128

Aineettomat hyödykkeet sisältävät konsernin liiketoimintojen kannalta olennaiset tietojärjestelmät sekä näiden tietojärjestelmien kehittämiseen liittyvän aktivointikelpoisen keskeneräisen työn. Raportointikaudella 2020 merkittävimmät lisäykset keskeneräisissä projekteissa johtuvat työstä liittyen S-mobiiliin, asiakkaiden tunnistamisen ja luottoprosessien kehitysprojekteihin. Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet, pääasiassa IT-projektit, arvioidaan vuosittain budjetoitiprosessin yhteydessä. Arvioinnin perusteella ei kirjattu arvonalentumisia raportointikaudella eikä vertailukaudella.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvo on kohdistettu seuraavalle rahavirtaa tuottavalle yksikölle:

	31.12.2020	31.12.2019
Liikearvo		
Varallisuudenhoitoliiketoiminta	26 141	10 676
Liikearvo	26 141	10 676

S-Pankki-konsernissa liikearvo kohdistuu Varallisuudenhoitoliiketoiminta-segmenttiin. Vuonna 2020 segmentin liikearvon määrä lisääntyi, kun S-Pankki Oyj osti Fennia Varainhoito Oy:n.

Arvonalentumiset

S-Pankki-konserni on testannut liikearvon 31.12.2020 ja 31.12.2019 tilanteista, eikä tarvetta arvonalentumiskirjauksille ole todettu.

Testaus ja herkkyysanalyysi

Arvonalentumistestauksessa verrataan rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvoa kyseessä olevasta liiketoiminnasta kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Varallisuudenhoitoliiketoiminnan kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmaan, jossa liiketoiminnan arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa käyttäen diskonttauskorkoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön pääomakustannusta ennen veroja.

Varallisuudenhoitoliiketoiminnan ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on johdettu käyttämällä 2 prosentin kasvutekijää, joka arvion mukaan ei ylitä toimialan pitkän aikavälin toteutunutta kasvua. Diskonttauskorkona käytettyyn pääomakustannukseen ennen veroja (WACC) vaikuttavat riskitön korko, markkina- ja maariskipreemio, toimialan beta, vieraan pääoman kustannus sekä pääomarakenne. Diskonttauskorko 31.12.2020 oli 7,1 prosenttia ja 31.12.2019 9,0 prosenttia.

Keskeiset muuttujat arvonalentumistestauksessa ovat Varallisuudenhoitoliiketoiminnan tulos, diskonttauskorko sekä kolmen vuoden ennustejakson jälkeinen kasvutekijä. Arvioitaessa segmentin liikearvoa minkään käytetyn keskeisen muuttujan ennakoitavissa oleva mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, joka aiheuttaisi arvonalennustarpeen.

Konsernin liitetieto 24: Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2020	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Käyttöoikeus-omaisuus	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	3 992	1 712	0	8 863	14 568
Lisäykset	43	65	195	6 113	6 416
Vähennykset	-34	0	0	-64	-97
Sopimusmuutokset	0	0	0	-163	-163
Hankintameno 31.12.2020	4 001	1 777	195	14 750	20 723
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-3 992	-360		-5 520	-9 872
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	16	0		2 651	2 667
Poistot	-1	-327		-2 451	-2 780
Arvonalennukset	-19	0		0	-19
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-3 996	-688		-5 320	-10 003
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	0	1 352	0	3 344	4 696
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	5	1 090	195	9 430	10 720

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2019	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Käyttöoikeus-omaisuus	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	3 992	1 023	0	8 174	13 189
Lisäykset*	0	31	777	524	1 332
Vähennykset*	0	-119	0	-228	-347
Sopimusmuutokset*	0	0	0	394	394
Siirrot erien välillä	0	777	-777	0	0
Hankintameno 31.12.2019	3 992	1 712	0	8 863	14 568
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-3 978	-158		-2 371	-6 507
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	119		61	180
Poistot	-14	-321		-3 210	-3 545
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-3 992	-360		-5 520	-9 872
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	14	865	0	5 803	6 682
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	1 352	0	3 344	4 696

*Vuokrasopimusmuutoksien esitystapaa on muutettu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen.

Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat

Käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat vuokrasopimusten toimitiloista ja leasingautoista. Konsernin pääkonttoritilojen vuokrasopimusneuvottelut saatiin päätökseen vuoden 2020 alkupuolella.

Käyttöoikeusomaisuuden muutokset 2020	Rakennukset ja rakennelmat, käyttöoikeus	Koneet ja kalusto, käyttöoikeus	Käyttöoikeusomaisuus yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	8 158	706	8 863
Lisäykset	5 882	232	6 113
Vähennykset	0	-64	-64
Sopimusmuutokset	-125	-38	-163
Hankintameno 31.12.2020	13 915	835	14 750
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-5 158	-362	-5 520
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 560	91	2 651
Poistot	-2 224	-228	-2 451
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-4 821	-499	-5 320
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3 000	344	3 344
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	9 094	336	9 430

Käyttöoikeusomaisuuden muutokset 2019	Rakennukset ja rakennelmat, käyttöoikeus	Koneet ja kalusto, käyttöoikeus	Käyttöoikeusomaisuus yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	7 590	583	8 174
Lisäykset*	287	237	524
Vähennykset*	-113	-115	-228
Sopimusmuutokset*	394	0	394
Hankintameno 31.12.2019	8 158	706	8 863
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-2 186	-185	-2 371
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	61	61
Poistot	-2 972	-238	-3 210
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-5 158	-362	-5 520
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	5 405	398	5 803
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 000	344	3 344

*Vuokrasopimusmuutoksien esitystapaa on muutettu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen.

Vuokrasopimusvelat	31.12.2020	31.12.2019
Pitkäaikainen vuokrasopimusvelka	6 693	1 721
Lyhytaikainen vuokrasopimusvelka	2 744	1 632
Vuokrasopimusvelat yhteensä	9 437	3 353

Vuokrasopimusvelat sisältyvät Muiden velkojen ryhmään.

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma on esitetty Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma-liitetiedossa.

Tuloslaskelman kirjatut erät	2020	2019
Korkokulut vuokrasopimuksista	-36	-27
Vuokrakulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	-822	-402
Vuokrakulut arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä	-423	-379
Poistot käyttöoikeusomaisuudesta, rakennukset	-2 224	-2 972
Poistot käyttöoikeusomaisuudesta, koneet ja kalusto	-228	-238
Yhteensä	-3 731	-4 019

Rahavirtavaikutus vuokrasopimuksista	2020	2019*
Rahavirtavaikutus vuokrasopimuksista yhteensä	1 778	-3 164

*Vuoden 2019 vertailutietoon on päivitetty käyttöoikeuserien lunastukset.

Konsernin liitetieto 25: Siirtosaamiset

	31.12.2020	31.12.2019
Korkosaamiset	10 241	10 595
Palkkiosaamiset	8 345	7 077
Muut saamiset	6 474	7 466
Siirtosaamiset yhteensä	25 060	25 138

Muihin siirtosaamisiin kirjataan jaksotettuihin ostolaskuihin, henkilöstökuluihin, saatavakauppaan ja muihin saamisiin liittyvät siirtosaamiset.

Konsernin liitetieto 26: Muut varat

	31.12.2020	31.12.2019
Maksujenvälityssaamiset	497	1 754
Myyntisaamiset	5 193	2 554
Muut saamiset	373	121
Muut varat yhteensä	6 064	4 429

Konsernin liitetieto 27: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille

	31.12.2020	31.12.2019
Velat luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	0	0
Velat luottolaitoksille yhteensä	0	0
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat talletukset	6 920 234	5 908 038
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	4 726	40 098
Muut velat		
Vaadittaessa maksettavat muut velat	47 940	50 521
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	3 600	2 168
Velat asiakkaille yhteensä	6 976 500	6 000 826
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	6 976 500	6 000 826

Konsernin liitetieto 28: Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

31.12.2020	Kirjanpitoarvo*	Nimellisarvo	Korko	Eräpäivä
Debenttuuri I/2016	26 487	26 000	Euribor 12kk + vuotuinen korko 1,8 %	30.6.2026
Debenttuuri I/2017	8 013	8 000	Euribor 12kk + vuotuinen korko 1,8 %	18.12.2027
Debenttuuri I/2020	25 594	25 500	Euribor 12kk + vuotuinen korko 2,0 %	1.12.2030

*Sisältää siirtyvät korot.

Ehdot debenttuuriehtoissa lainoissa:

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa lainaa takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys voi vain vähäisessä määrin lunastaa lainaa ennen laina-ajan päättymistä ilman Finanssivalvonnan lupaa. Lunastaminen edellyttää, että lainat saadaan lyhyen ajan kuluessa myytyä uudelle sijoittajalle. Velkakirjan haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua.

Debenttuuriehtoissa lainoilla on pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Vakavaraisuuslaskennassa debenttuuriehtoiset lainat on ryhmitelty toissijaiseen pääomaan (Tier II) CRR asetuksen mukaisesti.

Pääomainstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debenttuuri I/2016	Debenttuuri I/2017	Debenttuuri I/2020
Liikkeeseenlaskija	S-Pankki Oy (nykyisin S-Pankki Oyj)	S-Pankki Oy (nykyisin S-Pankki Oyj)	S-Pankki Oyj
Yksilöllinen tunniste	FI4000210877	FI4000292735	FI4000466628
Instrumenttiin sovellettava lainsäädäntö	Suomen laki	Suomen laki	Suomen laki
Säätely			
Vakavaraisuuden säännöt siirtymäkaudella	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)
Vakavaraisuuden säännöt siirtymäkauden jälkeen	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)
Käytettävissä yksittäisen yrityksen tasolla tai konsolidoinnin perusteella / alakonsolidoinnin tasolla / yksittäisen yrityksen tasolla ja konsolidoinnin perusteella / alakonsolidointiryhmän tasolla	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella
Instrumentin laji	Pääomalaina	Pääomalaina	Pääomalaina
Lakisääteiseen pääomaan kirjattu määrä (M€, viimeisimpänä raportointipäivänä)	26	8	25,5
Instrumentin nimellinen määrä (M€)	26	8	25,5
Liikkeeseenlaskuhinta	100 %	100 %	100 %
Lunastushinta	100 %	100 %	100 %
Kirjanpidollinen luokittelu	Vastuu, jaksotettu hankintameno	Vastuu, jaksotettu hankintameno	Vastuu, jaksotettu hankintameno
Alkuperäinen liikkeeseenlaskupäivä	30.6.2016	18.12.2017	1.12.2020

Pääomainstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debentuuri I/2016	Debentuuri I/2017	Debentuuri I/2020
Eräpäivätön tai päivätty	Päivätty	Päivätty	Päivätty
Alkuperäinen maturiteetti	30.6.2026	18.12.2027	1.12.2030
Liikkeeseenlaskijan toteuttama takaisinlunastus edellyttää viranomaisen ennakkohyväksyntää	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Mahdollinen takaisinlunastuspäivä, ehdolliset takaisinlunastuspäivät ja lunastusmäärä	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruksina lyhennyserinä vuosittain 30.6., ensimmäisen kerran 30.6.2021 ja viimeisen kerran 30.6.2026. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista jollei, Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruksina lyhennyserinä vuosittain 18.12., ensimmäisen kerran 18.12.2022 ja viimeisen kerran 18.12.2027. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista, jollei Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruksina lyhennyserinä vuosittain 1.12., ensimmäisen kerran 1.12.2026 ja viimeisen kerran 1.12.2030. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista, jollei Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.
Mahdolliset myöhemmät takaisinlunastuspäivät	Katso ylempi kohta	Katso ylempi kohta	Katso ylempi kohta
Kupongit / Osingot			
Kiinteä tai vaihtuva osinko / kuponki	Vaihtuva kuponki	Vaihtuva kuponki	Vaihtuva kuponki
Kupongin korko ja siihen liittyvät indeksit	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 1,8 %	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 1,8 %	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 2,0 %
Dividend stopper -lausekkeen olemassaolo	Ei	Ei	Ei
Täysin harkinnanvarainen, osittain harkinnanvarainen tai pakollinen (ajoituksen osalta)	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen
Täysin harkinnanvarainen, osittain harkinnanvarainen tai pakollinen (määrän osalta)	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen
Step-up-ehdon tai muun lunastuskannustimen olemassaolo	Ei	Ei	Ei
Ei-kumulatiivinen tai kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen
Vaihdeettava tai sidottu	Sidottu	Sidottu	Sidottu
Jos instrumentti on vaihdettava, mitkä tekijät vaikuttavat vaihtoon?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, onko se vaihdettava kokonaisuudessaan vai osittain?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, mikä on vaihtokurssi?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, onko vaihto pakollinen vai valinnainen?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu

Päämainstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debenttuuri I/2016	Debenttuuri I/2017	Debenttuuri I/2020
Jos instrumentti on vaihdettava, tarkenna minkälaiseen instrumenttiin se voidaan vaihtaa?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, tarkenna minkä liikkeeseenlaskijan instrumenttiin se voidaan vaihtaa?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Kirjanpitoarvon alentamisen ominaisuudet	Ei sovellu	Ei sovellu	Kyllä
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, mitkä tekijät laukaisevat sen?	Ei sovellu	Ei sovellu	Debenttuuri voi olla Alaskirjauksen tai luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1194/2014 mukaisesti RVV:n alentamis- tai muuntamis päätöksen kohteena. Alaskirjaustapahtuma tarkoittaa, että Liikkeeseenlaskijan CET1-pääomasuhde laskee alle seitsemän (7) prosentin jonain Säännöllisenä Tarkastelupäivänä (jokaisen puolivuotiskauden viimeinen päivä) tai Ylimääräisenä Tarkastelupäivänä (päivä muu kuin Säännöllinen Tarkastelupäivä), jolle Liikkeeseenlaskijan CET1-pääoma lasketaan Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen vaatimuksesta.
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, tehdäänkö se kokonaan vai osittain?	Ei sovellu	Ei sovellu	Kokonaan tai osittain
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, onko se pysyvää vai väliaikaista?	Ei sovellu	Ei sovellu	Pysyvä
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on väliaikaista, kuvaile kirjanpitoarvon korotuksen mekanismi	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Hierarkkinen asema selvitystilassa (tarkenna instrumenttilaji, joka on välittömästi etuoikeudeltaan parempi)	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.
Vaatimustenvastaisen ominaisuudet	Ei	Ei	Ei
Tarkenna mahdolliset vaatimustenvastaiset ominaisuudet	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu

Konsernin liitetieto 29: Siirtovelat

	31.12.2020	31.12.2019
Korkovelat	2 661	915
Henkilöstökuluihin liittyvät siirtovelat	11 611	12 686
Muut siirtovelat	16 275	16 720
Siirtovelat yhteensä	30 547	30 320

Muihin siirtovelkoihin kirjataan jaksotettuihin ostolaskuihin liittyvät ja muihin velkoihin kuulumattomat siirtovelat.

Konsernin liitetieto 30: Muut velat ja varaukset

	31.12.2020	31.12.2019
Vuokrasopimusvelat	9 437	3 353
Maksujenvälitysvelat	25 753	22 447
Muut	12 071	10 504
Muut velat	47 260	36 304
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	397	302
Varaukset	397	302
Muut velat ja varaukset yhteensä	47 657	36 607

Vuokrasopimusvelat on eritelty tarkemmin Konsernin liitetieto 24: Aineelliset hyödykkeet.

Muiden velkojen erä Muut sisältää ostovelat, ennakonpidätysvelat, palkkiovelat sekä arvonalentumisvelat takauksista ja taseen ulkopuolisista vastuista.

Etuuspohjainen eläkejärjestely

S-Pankki-konsernilla on lakisääteisen eläketurvan (TyEL) lisäksi kaksi etuuspohjaista

eläkejärjestelyä. Kyseessä on vapaaehtoiset lisäeläkejärjestelyt, jotka on järjestetty vakuutusyhtiöissä ja ne rahoitetaan vakuutusyhtiölle suoritettavilla maksuilla. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden perusteella, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien perusteella.

Etuuspohjaisten järjestelyjen varat koostuvat pääosin S-Pankin järjestelmään maksamista suorituksista ja niiden tuotosta.

Eläkevelka taseessa	31.12.2020	31.12.2019
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvo	2 662	2 191
Etuuspohjaiseen järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-2 265	-1 889
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuva nettovelka	397	302

Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan nettovelan ja sen osien alku- ja loppusaldojen välinen täsmäytyslaskelma:

	Veloitteen nykyarvo		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Nettovelka	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Avaava tase 1.1.	2 191	1 735	1 889	1 471	302	264
Tuloslaskelmaan kirjatut erät:						
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	233	138			233	138
Järjestelyn muutos	-16	-221	0	-151	-16	-70
Korkokulu/-tuotto	23	42	21	38	2	4
Yhteensä	241	-42	21	-113	220	71
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät:						
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:						
Vakuutusmatemaattiset voitot/-tappiot (-/+), joiden perustana ovat taloudellisten tekijöiden muutokset	-59	588			-59	588
Vakuutusmatemaattiset voitot/-tappiot (-/+), joiden perustana ovat kokemusperäiset muutokset	-90	46			-90	46
Yritysjärjestelyihin liittyvät muutokset	198	0			198	0
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoja/-kuluja (+/-)			-136	512	136	-512
Yhteensä	50	634	-136	512	186	122
Muut:						
Maksetut etuudet	-181	-136	-181	-136	0	0
Maksusuoritukset etuuspohjaiseen järjestelyyn			311	155	-311	-155
Yhteensä	-181	-136	130	19	-311	-155
Päätävä tase 31.12.	2 300	2 191	1 903	1 889	397	302

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 30 vuotta (29 vuotta). S-Pankki arvioi odotettavissa olevien maksusuoritusten etuuspohjaiseen järjestelyyn olevan noin 162 000 euroa vuonna 2020.

Raportointikauden päättymispäivänä sovellettiin seuraavia merkittävimpiä vakuusmatemaattisia oletuksia:

	S-Pankki Oyj		Fennia Varainhoito Oy	
	2020	2019	2020	2019
Diskonntauskorko	1,10 %	1,00 %	0,50 %	-
Palkkojen nousu	1,40 %	1,40 %	1,40 %	-
Inflaatio	1,40 %	1,40 %	1,10 %	-

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jäävälle henkilölle.

Seuraavassa taulukossa on esitetty herkkyyssanalyysi järjestelyssä käytetyn diskonttauskoron muutoksen vaikutuksesta etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen. Herkkyyssanalyysi on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän muuttumattomina.

	2020		2019	
	Kasvu	Lasku	Kasvu	Lasku
Muutos (t€), kun diskonttaus korko muuttuu +/- 0,5 %-yksikköä	286	528	233	386

Konsernin liitetieto 31: Oman pääoman erät

	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma	82 880	82 880
Rahastot	283 366	283 037
Käyvän arvon rahasto	-462	-792
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	283 828	283 828
Kertyneet voittovarät*	122 397	106 921
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	106 728	83 395
Tilikauden voitto/tappio	15 670	23 527
Oma pääoma yhteensä	488 644	472 838
Emoyhtiön omistajat	488 644	472 838

*Laskennallisia veroja on korjattu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen 601 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty tuloverojen ja verovelkojen välillä.

	31.12.2020	31.12.2019
Kauden alussa ulkona olleet osakkeet (lukumäärä)	6 680 180	6 680 180
Kauden lopussa ulkona olleet osakkeet (lukumäärä)	6 680 180	6 680 180

S-Pankki Oyj:llä on vain yksi osakelaji. Osakelajia ei ole erikseen nimetty eikä yhtiöjärjestyksessä määrätä osakelajia koskevasta enimmäisosakemäärästä tai osakkeen nimelisarvosta. Osakelajia koskevia oikeuksia tai rajoituksia ei ole yhtiöjärjestyksessä määrätty. S-Pankki ei ole laskenut yleiseen liikkeeseenlaskuun osakkeitaan eikä S-Pankin tai sen tytäryhteisön hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita.

Oman pääoman erien kuvaus

Osakepääoma

Osakepääomaan sisältyvät emoyhtiön omistajien merkitsemät ja maksamat osakkeet. Emoyhtiön omistajien hallussa on myös osakkeita, joiden merkintähinta on kirjattu sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Rahasto sisältää käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien

rahoitusvarojen ja -velkojen kumulatiivisen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos realisoituu tuloslaskelmaan, kun näistä rahoitusvaroista tai -veloista luovutaan tai niihin kirjataan arvonalennus. Käypään arvoon arvostetut varat luokitellaan kolmelle hierarkiatasolle. Hierarkiatasot on esitetty liitetiedossa 14.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Rahasto on muodostettu omistajien sijoituksista ja rahasto on perustettu yhtiökokouksen päätöksellä. Rahastoon voidaan kirjata uutta pääomaa tai sitä voidaan pienentää vain yhtiökokouksen päätöksellä lain sallimissa rajoissa.

Kertyneet voittovarät

Kertyneet voittovarät ovat konserniyhtiöiden aiemmilta tilikausilta kertyneitä varoja, joita ei ole jaettu voitonjakona omistajille.

KONSERNIN MUUT LIITETIEDOT

Konsernin muut liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

Konsernin liitetieto 32: Annetut vakuudet

	Muut vakuudet	
	31.12.2020	31.12.2019
Omasta velasta annetut		
Velat luottolaitoksille	174 131	152 252
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	22 865	23 573
Omasta puolesta annetut yhteensä	196 997	175 825
joista käteistä	22 865	23 573
joista arvopapereita	174 131	152 252
Muusta syystä omasta puolesta annetut	362	225
joista käteistä	362	225
Muiden puolesta annetut	0	24
joista käteistä	0	24

Konsernin liitetieto 33: Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen

31.12.2020	Taseella netotettujen rahoitusvelkojen bruttosumma	Taseella netotetut rahoitusvarat	Taseella esitetty netotettu rahoitusvelka	Vakuudeksi annettu käteinen	Netto-summa
Rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	0	0	0		
Rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	16 181	-24	16 157	-22 865	-6 708

31.12.2019	Taseella netotettujen rahoitusvelkojen bruttosumma	Taseella netotetut rahoitusvarat	Taseella esitetty netotettu rahoitusvelka	Vakuudeksi annettu käteinen	Netto-summa
Rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	405	-5	400		
Rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	17 067	-5	17 062	-22 933	-5 871

Rahoitusvarat ja -velat vähennetään toisistaan ja taseessa esitetään nettomäärä silloin, kun kirjattujen määrien vähentämiseen toisistaan on laillisesti täytäntöön pantava oikeus ja suoritus aiotaan toteuttaa nettomääräisesti.

Seuraaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyy täytäntöön pantavissa olevia yleisiä netotussopimuksia:

Vakuudeksi annettu käteinen sisältyy tase-erään Saamiset luottolaitoksilta. Vakuudeksi saatu käteinen sisältyy tase-erään Velat luottolaitoksille.

Konsernin liitetieto 34: Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	31.12.2020	31.12.2019
Takaukset	14 280	19 018
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	207	250
Käyttämättömät luottojärjestelyt	208 917	255 275
Yhteensä	223 405	274 543

Odotettavissa oleva luottotappio, joka kohdistuu taseen ulkopuolisiin eriin on 1 010 t€ (1 245 t€).

Konsernin liitetieto 35: Konsernirakenne ja lähipiiri

S-Pankki-konsernin emoyhtiö on S-Pankki Oyj. S-Pankki Oyj on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista luottolaitostoimintaa sekä siihen liittyvää toimintaa ja se tarjoaa sijoituspalvelulain sijoituspalveluja. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen ja valvonnan. S-Pankilla on neljä kokonaan omistettua tytäryhtiötä: S-Asiakaspalvelu Oy, FIM Varainhoito Oy, FIM Pääomarahastot Oy ja Fennia Varainhoito Oy.

S-Asiakaspalvelu Oy, joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä sekä muita luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisena palveluyrityksenä.

FIM Varainhoito Oy, joka hallinnoi S-Pankki-, FIM- ja LähiTapiola-rahastoja ja tuottaa sal-

kunhoitoon liittyvät palvelut koko S-Pankki-konsernille.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja FIM Pääomarahastot Oy toimii hallinnointiyhtiönä ja tuottaa pääomarahastojen salkunhoitoon liittyvät palvelut S-Pankki-konsernille sekä vastaa FIM Varainhoito Oy:n hallinnoimien kiinteistö- sekä metsärahastojen salkunhoidosta. FIM Pääomarahastot Oy:llä on viisi kokonaan omistettua tytäryhtiötä.

- FIM Kiinteistö Oy, joka toimii vastuullisena yhtiömiehenä S-Pankki-konsernin kiinteistörahastoissa.
- FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy, joka tarjoaa vaikuttavuussijoittamiseen liittyviä palveluita ja toimii yhden vaikuttavuusinvestointirahaston hallinnointiyhtiönä sekä vastuullisena yhtiömiehenä.
- FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy

sekä FIM SIB Oy, jotka toimivat vastuullisina yhtiömiehinä FIM Pääomarahastot Oy:n hallinnoimissa rahastoissa. Näissä yhtiöissä ei ole muuta liiketoimintaa.

Fennia Varainhoito Oy, joka hoitaa vaihtoehtorahastoja, hallinnoi Fennica Toimitilat I ja Fennica Tontit erityissijoitusrahastoja ja tarjoaa varainhoitoa niin yrityksille, yrittäjille, instituutioille kuin yksityishenkilöille. Fennia Varainhoito Oy:llä on yksi kokonaan omistettu tytäryhtiö.

- Fennia Kiinteistöt Oy, joka on kiinteistöjohtamispalveluihin erikoistunut yhtiö, joka tarjoaa palveluitaan sijoittajille, kiinteistönomistajille ja vuokralaisille. Kiinteistösalkkujen hallinnoinnin, kiinteistöjohtamisen palveluiden ja kiinteistökehityksen lisäksi yhtiö keskittyy joint ventures -hankkeiden toteuttamiseen ja hallinnointiin.

Liiketoimintojen yhdistämiset vuonna 2020

S-Pankki Oyj osti 31.7.2020 toteutetulla kaupalla sata prosenttia Fennia Varainhoito Oy osakekannasta ja äänivallasta. Kauppaan kuului myös Fennia Varainhoito Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Fennia Kiinteistöt Oy. Fennia Varainhoito Oy hoitaa vaihtoehtorahastoja ja tarjoaa varainhoitoa niin yrityksille, yrittäjille, instituutioille kuin yksityishenkilöille. Fennia Kiinteistöt Oy on kiinteistöjohtamispalveluihin erikoistunut yhtiö, joka tarjoaa palveluitaan sijoittajille, kiinteistönomistajille ja vuokralaisille. Kiinteistösalkkujen hallinnoinnin, kiinteistöjohtamisen palveluiden ja kiinteistökehityksen

lisäksi yhtiö keskittyy joint ventures -hankkeiden toteuttamiseen ja hallinnointiin.

Yrityskauppa nostaa S-Pankin yhdeksi Suomen merkittävimmistä kiinteistövarainhoitajista.

Ostetun yrityksen hankintahinta oli 25 miljoonaa euroa, josta 62,4 prosenttia eli 15,6 miljoonaa euroa kohdistuu liikearvoon. Liikearvo sisältää odotettavissa olevia synergiahyötyjä kuten myynti- ja kustannussynergioita sekä osaavan henkilöstön. Hankintahinnasta 17,2 prosenttia (4,3 miljoonaa euroa) kohdistuu liikearvosta erikseen tunnistettuihin asiakassuhteisiin. Hankintahinnan kyseiseen osaan kohdistetaan laskennallinen verovelka, joka purkautuu taloudellisen poistoajan mukaisesti (poistot 1.8.-31.12.2020 olivat 0,27 miljoonaa euroa). Muut hankitut varat koostuvat liiketoiminnan rahoitusvaroista 7,2 miljoonaa, muista saamisista, 0,6 miljoonaa, liiketoiminnan veloista 1,8 miljoonaa. Lisäksi laskennallisia verovelkojen määrä on 0,9 miljoonaa. Koko kauppahinta maksettiin käteisvastikkeena.

Tilikauden laajaan konsernituloslaskelmaan 1.8.2020 lähtien sisältyvien Fennia Varainhoito Oy:n ja Fennia Kiinteistöt Oy:n hankintajakohdan jälkeiset tuotot yhteensä olivat 3,6 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 0,8 miljoonaa euroa. Konsernin tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut sisältyy hankintaan liittyviä kuluja 1,0 miljoonaa euroa.

Syntyneen yhteisökokonaisuuden tuotot yhteensä ja voitto tarkasteltavana olevalta

tilikaudelta ikään kuin kaikki vuoden aikana tapahtuneet liiketoimintojen yhdistämiset olisivat toteutuneet kyseisen tilikauden alussa: tuotot yhteensä 180 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 17 miljoonaa euroa.

Liikearvo on mukana konsernin liikearvotestauksessa 31.12.2020, eikä arvonalentumista ole todettu.

Strukturoitujen konsolidoimattomien yhteisöjen tiedot:

S-Pankki toimii vastuunalaisena yhtiömiehenä ky-muotoisissa rahastoissa, jotka ovat luonteeltaan strukturoituja yhteisöjä. S-Pankki-konsernin yrityksillä ei ole kyseisissä rahastoissa sellaisia omistuksia, jotka altistaisivat konsernin merkittävästi rahastojen muuttuville tuotoille, eikä niitä siten yhdistellä konsernitilinpäätökseen.

Strukturoituja yhteisöjä ovat:

- FIM Varainhoito Oy:n ja Fennia Varainhoito Oy:n hallinnoimat sijoitus- ja erikoissijoitusrahastot,
- FIM Pääomarahastot Oy:n hallinnoimat vaihtoehtorahastot, joiden vastuunalaisina yhtiömiehinä toimivat FIM Private Debt Fund GP Oy, FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy ja FIM SIB Oy,
- FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy:n ja Fennia Varainhoito Oy:n hallinnoimat vaihtoehtorahastot, sekä
- kiinteistörahastot, joiden vastuunalaisena yhtiömiehenä toimii FIM Kiinteistö Oy.

Hallinnointiyhtiöt ohjaavat rahastojen merkittävimmät toimintoja tekemällä sijoituspäätökset rahastojen sääntöjen mukaisesti. Konsernin maksimitappioriski rahastoissa rajoittuu konsernin suoriin sijoituksiin rahastoissa, rahastoille myönnettyihin luottoihin ja pääomapanokseen vastuunalaisessa yhtiömieheissä. Pääasiassa konserni toimii hallinnointiyhtiön roolissa rahastoissa. Konsernilla on suoria sijoituksia vain viiteen rahastoon.

Lähipiiriä koskevat tiedot

S-Pankin lähipiiri käsittää johtoon kuuluvat avainhenkilöt, näiden läheiset perheenjäsenet sekä lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. Johdon avainhenkilöitä ovat S-Pankin hallituksen jäsenet ja varajäsenet, S-Pankin toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja sekä johtoryhmän jäsenet. Lähipiiriin kuuluvia yhteisöjä ovat S-Pankin tytär- ja osakkuusyrietykset, S-Pankista 37,5 prosenttia omistava SOK sekä SOK-yhtymän tytär-, yhteis- ja osakkuusyrietykset. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat yhtiöt, joissa lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Lähipiirille myönnettyjen luottojen ja talletusten ehtoissa noudatetaan normaaleja asiasaheitoja.

S-Pankin tytäryhtiöitä ovat seuraavat yhtiöt:

Tytäryhtiöt	Kotipaikka	Omistusosuus	
		2020	2019
S-Asiakaspalvelu Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Varainhoito Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Pääomarahastot Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Kiinteistö Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Private Debt Fund I GP Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM SIB Oy	Helsinki	100 %	100 %
FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy	Helsinki	100 %	100 %
Fennia Varainhoito Oy	Helsinki	100 %	0 %
Fennia Kiinteistöt Oy	Helsinki	100 %	0 %

Tytäryhtiöt on yhdistelty konserniin hankintamenomenetelmää käyttäen.

Konsernitilinpäätökseen sisällyttämättömät strukturoidut yhteisöt	2020	2019
Strukturoidut yhteisöt, joissa konsernilla on sijoitus		
Varat yhteensä	142 091	102 199
Konsernin sijoitus	4 900	5 868
Velat yhteensä	137 191	96 331
Strukturoidut yhteisöt, joissa konsernilla ei ole sijoitusta		
Varat yhteensä	7 358 183	9 199 981
Velat yhteensä	7 358 183	9 199 981

YHTEENVETO

TOIMINTAKERTOMUS

VASTUULLISUUS

TILINPÄÄTÖS

Liiketoimet lähipiirin kanssa 2020	Liiketoimet omistajayhteisön kanssa	Osakkuus-yhtiöt	Johtoon kuuluvat henkilöt	Muut lähipiiriin kuuluvat
Varat				
Luotot	0	0	2 485	446
Myyntisaamiset	31	0	0	0
Velat				
Talletukset	97 732	0	1 887	1 162
Muut velat	8 048	0	0	0
Ostovelat	629	426	0	0
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	60 000	0	865	32
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	20	0	10	3
Palkkiotuotot	29	0	2	1
Palvelumyynnit	984	0	0	0
Korkokulut	315	0	2	2
Palveluostot	13 634	14 970	0	0

Liiketoimet lähipiirin kanssa 2019	Liiketoimet omistajayhteisön kanssa	Osakkuus-yhtiöt	Johtoon kuuluvat henkilöt	Muut lähipiiriin kuuluvat
Varat				
Luotot	0	0	1 947	28
Myyntisaamiset	57	0	0	0
Velat				
Talletukset	91 053	7	1 889	1 774
Muut velat	20 062	0	0	0
Ostovelat	189	302	0	0
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	60 000	0	573	25
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	14	0	9	1
Palkkiotuotot	25	0	1	1
Palvelumyynnit	1 284	0	0	0
Korkokulut	386	0	2	1
Palveluostot	11 949	13 770	0	0

Johtoon kuuluvien henkilöiden kompensatio 2020	Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	Pitkäaikaiset maksupohjaiset eläkejärjestelyt
Toimitusjohtaja ja johtoryhmä	1746	376
Hallituksen jäsenet	43	0
Johtoon kuuluvien henkilöiden kompensatio yhteensä	1 789	376

Johtoon kuuluvien henkilöiden kompensatio 2019	Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	Pitkäaikaiset maksupohjaiset eläkejärjestelyt
Toimitusjohtaja ja johtoryhmä	1 532	348
Hallituksen jäsenet	56	
Johtoon kuuluvien henkilöiden kompensatio yhteensä	1 588	348

S-PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS

S-PANKKI OYJ – TULOSLASKELMA

(t€)	Liitetieto	2020	2019
Korkotuotot	2	99 222	94 488
Korkokulut	2	-9 758	-8 219
KORKOKATE		89 464	86 268
Palkkiotuotot	3	52 175	52 564
Palkkiokulut	3	-6 789	-8 993
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	4	2 082	2 742
Arvopaperikaupan nettotuotot		1 975	2 612
Valuuttatoiminnan nettotuotot		107	130
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	5	901	3 072
Suojauslaskennan nettotulos	6	188	100
Liiketoiminnan muut tuotot	7	15 564	15 944
Hallintokulut		-100 680	-99 333
Henkilöstökulut		-38 044	-40 232
Palkat ja palkkiot		-32 035	-34 115
Henkilösivukulut		-6 009	-6 117
Eläkekulut		-4 905	-5 569
Muut henkilösivukulut		-1 104	-548
Muut hallintokulut		-62 636	-59 101

(t€)	Liitetieto	2020	2019
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	9	-11 682	-11 397
Liiketoiminnan muut kulut	8	-6 658	-7 305
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista	10	-23 515	-14 308
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	10	-116	313
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		10 933	19 665
Tilinpäätössiirrot		6 342	2 172
Tuloverot		-4 366	-5 067
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)		12 909	16 769

S-PANKKI OYJ – TASE

VASTAAVAA (t€)	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Käteiset varat	11, 28, 29, 30	775 734	603 893
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	11, 14, 28, 29, 30	721 541	787 214
Muut		721 541	787 214
Saamiset luottolaitoksilta	11, 12, 28, 29, 30	28 442	32 180
Vaadittaessa maksettavat		2 253	3 308
Muut		26 189	28 872
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11, 13, 28, 29, 30	5 444 362	4 780 583
Vaadittaessa maksettavat		3 653	4 864
Muut		5 440 710	4 775 719
Saamistodistukset	11, 14, 28, 29, 30	507 288	293 809
Muilta		507 288	293 809
Osakkeet ja osuudet	11, 15, 28, 29	27 912	27 482
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	11, 15, 28, 29	3	3
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	11, 15, 28, 29	55 938	29 942
Johdannaissopimukset	11, 16, 17, 28, 29, 30	0	400
Aineettomat hyödykkeet	18, 29	34 091	36 794
Aineelliset hyödykkeet	19, 29	1 161	1 229
Muut aineelliset hyödykkeet		966	1 229
Muut varat	20, 29	4 631	3 977
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	21, 29	16 456	17 131
Laskennalliset verosaamiset	22, 29	298	359
VASTAAVAA YHTEENSÄ		7 617 856	6 614 997

YHTEENVETO	TOIMINTAKERTOMUS	VASTUULLISUUS	TILINPÄÄTÖS	
VASTATTAVAA (t€)		Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VIERAS PÄÄOMA				
Velat luottolaitoksille		11, 28, 29, 30	0	0
Luottolaitoksille			0	0
Vaadittaessa maksettavat			0	0
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille		11, 28, 29, 30	7 009 608	6 025 093
Talletukset			6 958 068	5 972 403
Vaadittaessa maksettavat			6 953 342	5 932 305
Muut			4 726	40 098
Muut velat			51 540	52 690
Vaadittaessa maksettavat			47 940	50 521
Muut			3 600	2 168
Johdannaissopimukset		11, 16, 28, 29, 30	16 157	17 062
Muut velat		23, 29	35 679	31 177
Muut velat			35 679	31 177
Siirtovelat ja saadut ennakot		24, 29	18 760	20 649
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		11, 25, 28, 29	59 500	50 000
Muut			59 500	50 000
Laskennalliset verovelat		22, 29	0	0
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			7 139 705	6 143 981
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero			3 402	6 745
Verotusperäiset varaukset			27 000	30 000
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ			30 402	36 745

VASTATTAVAA (t€)	Liitetiedosto	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	26, 27	82 880	82 880
Muut sidotut rahastot	26	-462	-792
Käyvän arvon rahasto			
Käypään arvoon arvostamisesta		-718	-792
Vapaat rahastot	26	283 828	283 828
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		283 828	283 828
Muut rahastot			
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	26	68 593	51 586
Tilikauden voitto/tappio	26	12 909	16 769
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		447 749	434 272
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		7 617 856	6 614 997
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET (t€)			
	32	31.12.2020	31.12.2019
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		14 487	19 268
Takaukset ja pantit		14 280	19 018
Muut		207	250
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		214 187	260 545
Muut		214 187	260 545

S-PANKKI OYJ – RAHOITUSLASKELMA

	Liitetieto	2020	2019
Tilikauden voitto (tappio)		12 909	16 769
Poistot ja arvonalentumiset		11 682	11 397
Luottotappiot		27 891	18 623
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-2 143	-4 054
Tilinpäätössiirrot		-6 342	-2 172
Tuloverot		4 366	5 067
Rahoitustuottojen ja -kulujen oikaisut		2 351	-1 546
Tuloksen oikaisut yhteensä		37 804	27 316
Liiketoiminnan saamisten lisäys/vähennys (-/+)			
Saamiset luottolaitoksilta, muut kuin vaadittaessa maksettavat		2 683	-16 635
Saamiset asiakkailta		-692 253	-612 434
Johdannais sopimukset		400	245
Sijoitusomaisuus		-146 660	598 604
Muut varat		-173	2 199
Liiketoiminnan saamisten lisäys/vähennys yhteensä		-836 003	-28 021
Liiketoiminnan velkojen lisäys/vähennys (-/+)			
Velat luottolaitoksille		0	-302
Velat asiakkaille		984 515	118 388
Muut velat		1 450	8 077
Liiketoiminnan velkojen lisäys/vähennys yhteensä		985 964	126 164
Maksetut verot		-4 871	-6 392
Liiketoiminnan rahavirta		195 803	135 836

M€	Liitetieto	2020	2019
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-8 912	-11 440
Ostetut tytäryhtiöosakkeet vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	14	-25 996	0
Luovutustulot muista sijoituksista		423	0
Investointien rahavirta		-34 485	-11 440
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys			
Uudet liikkeeseenlaskut ja debentuurit	24	9 500	0
Rahoituksen rahavirta		9 500	0
Rahavarojen muutos		170 818	124 396
Rahavarat, avaava tase		607 201	482 814
Rahavarojen muutos		170 818	124 396
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-33	-9
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä			
Käteiset varat		775 734	603 893
Vaadittaessa maksettavat		2 253	3 308
Rahavarat yhteensä		777 987	607 201
Maksetut korot		-8 012	-7 756
Saadut korot		99 957	92 021

S-PANKKI OYJ – TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

S-Pankki Oyj:n liitetieto 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

S-Pankki Oyj toimii S-Pankki-konsernin emoyhtiönä. S-Pankki Oyj on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (8.8.2014/610) mukaista luottolaitostoimintaa. Pankki harjoittaa lain 5:n luvun 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa sekä siihen liittyvää toimintaa ja se tarjoaa sijoituspalvelulain (14.12.2012/747) 1 luvun 15 §:n mukaisia sijoituspalveluja. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen ja valvonnan.

S-Pankin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki.

Hallitus on 2.2.2021 hyväksynyt konserniliinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen ajalta 1.1.–31.12.2020.

Yleiset laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolakia ja -asetusta, lakia luottolaitostoiminnasta, valtiovarainministeriön antamaa asetusta luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konserniliinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

sekä Finanssivalvonnan rahoitussektoria koskevia määräyksiä. Tilinpäätöksen laatimisessa on otettu huomioon soveltuvin osin myös kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeet.

Lisäksi tilinpäätös on laadittu ottaen huomioon luottolaitosdirektiivi (CRDIV), EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013, ”CRR”) ja siihen liittyvät täytäntöönpanoasetukset, Euroopan pankkiviranomaisen (European Banking Authority) sääntely ja Finanssivalvonnan kannanotot.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, jollei toisin mainita.

Tuloutusperiaatteet

Korkotuotot ja -kulut

Korot rahoitusvaroista ja -veloista sekä korkojohdannaisista jaksotetaan korkotuotoiksi ja -kuluiksi niille tilikaudelle, jolle ne ajan kulumisen perusteella kohdistuvat. Palkkiot, jotka muodostavat olennaisen osan lainojen, saamisten tai talletusten efektiivisestä korosta kirjataan korkotuottoihin tai -kuluihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut syntyvät asiakkaille tarjotuista palveluista ja näiden palveluiden tuottamiseen käytetyistä resursseista. Palkkiotuotot tuloutetaan suoriteperiaatteen mukaisesti. Useammalle vuodelle jakautuvien palveluiden tuotot kohdistetaan asianomaisille vuosille.

Rahoitusvarat ja -velat

S-Pankki noudattaa rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamisessa ja arvostamisessa ja rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta S-Pankki-konsernin laatimisperiaatteita. Emoyhtiön laadintaperiaatteet vastaavat tältä osin konserniliinpäätöksen laadintaperiaatteita, sillä Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 edellyttävät rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamista IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä rahoitusvarojen arvonalentuminen on kuvattu S-Pankki-konsernin tilinpäätöksen osassa Konsernin liitetieto 36: Konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet kohdissa Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

sekä Rahoitusinstrumenttien arvonalentuminen.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääasiassa sisäisesti aikaansaaduista tietojärjestelmistä, niihin liittyvästä kehitystyöstä sekä lisenssi- ja liittymismaksuista. Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoonsiinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että aineeton hyödyke tuottaa taloudellista hyötyä. Tietojärjestelmiin on aktivoitu myös kustannukset, jotka ovat syntyneet lisensseihin tehdyistä muutostöistä. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Tietojärjestelmät ja lisenssimaksut:

3-5 vuotta

Liikearvo: 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen.

Aineellisten hyödykkeiden poistoajat:

Koneet ja kalusto: 3 vuotta

Vuokrahuoneiston peruseräparannukset:
5 vuotta.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan objektiivisten kriteerien perusteella kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio ja sen muutokset kirjataan tulokseen ja taseeseen arvonalentumistarkastelun kautta.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tulon perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisissa verosaamisissa ja -veloissa tapahtuneet muutokset. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verot lasketaan tilinpäätöshetkellä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla.

Muiden erien osalta (pois lukien IFRS 16 Vuokrasopimukset ja IAS 19 Työsuhde-etuuDET mukaiset erät) emoyhtiö noudattaa konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Emoyhtiö on sisällyttänyt kirjanpitoonsa verolainsäädännön edellyttämään kirjanpitosidonnaisuuteen perustuvia eriä, jotka on esitetty tilinpäätössiirtoina.

S-PANKKI OYJ – TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 2: Korkokate

	2020	2019
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	0	-125
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	93 015	86 717
Saamistodistukset	6 165	7 801
Johdannaissopimukset	45	91
Muut korkotuotot	-2	3
Korkotuotot yhteensä	99 222	94 488
joista konsernin sisäisiä	66	91
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuihin rahoitusvaroista	1 740	1 310
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-810	-457
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-4 216	-4 652
Johdannaissopimukset	-3 837	-2 258
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-892	-842
Muut korkokulut	-4	-14
Korkokulut yhteensä	-9 758	-8 219
Korkokate	89 464	86 268

S-Pankki Oyj:n liitetieto 3: Palkkiotuotot ja -kulut

	2020	2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	25 558	26 325
Ottolainauksesta	2 329	3 066
Maksuliikenteestä	14 209	11 351
OmaisuuDENhoidosta	2	18
Lainopillisista tehtävistä	360	267
Arvopaperinvälityksestä	652	2 197
Vakuutusten välityksestä	1 194	1 014
Takausten myöntämisestä	55	160
Muusta toiminnasta	7 816	8 166
Palkkiotuotot yhteensä	52 175	52 564
joista konsernin sisäisiä	6 694	7 392
	2020	2019
Palkkiokulut		
Maksetuista toimitusmaksuista	-67	-54
Muusta	-91	-178
Palkkiokulut yhteensä	-6 789	-8 993

S-Pankki Oyj:n liitetieto 4: Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

2020	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	101	180	281
Osakkeista ja osuuksista	-61	1 232	1 171
Johdannaissopimuksista	-170	693	523
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-130	2 104	1 975
Valuuttatoiminnan nettotuotot	140	-33	107
Tuloslaskelmaerä yhteensä	10	2 072	2 082

2019	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	66	94	160
Osakkeista ja osuuksista	615	3 267	3 883
Johdannaissopimuksista	-1 720	289	-1 431
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-1 039	3 650	2 612
Valuuttatoiminnan nettotuotot	139	-9	130
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-900	3 641	2 742

S-Pankki Oyj:n liitetieto 5: Käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	2020	2019
Rahoitusvarojen luovutuksista johtuvat nettotuotot	577	2 713
Muut tuotot ja kulut muista laajan tuloksen kautta kirjattavista	324	358
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	901	3 072

S-Pankki Oyj:n liitetieto 6: Suojauslaskennan nettotulos

	2020	2019
Suojausinstrumenttien nettotulos	-265	-4 362
Suojauskohteiden nettotulos	453	4 462
Yhteensä	188	100

S-Pankki Oyj:n liitetieto 7: Liiketoiminnan muut tuotot

	2020	2019
Muut tuotot	15 564	15 944
joista konsernilta	3 024	1 882

S-Pankki Oyj:n liitetieto 8: Liiketoiminnan muut kulut

	2020	2019
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratkulut	-3 683	-4 097
Muut kulut	-2 975	-3 208
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-6 658	-7 305
Erittely tilintarkastusyhteisölle maksetuista palkkioista		
Tilintarkastus	-181	-191
Veroneuvonta	-1	-1
Muut palvelut	-125	-126
Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot yhteensä	-308	-318
Erittely Rahoitusvakuusviraston maksuista		
Vakuusmaksu	-1 045	-627
Talletussuojarahaston maksu	-4 944	-4 156
Hallintomaksu	-27	-37
Rahoitusvakuusviraston maksut yhteensä	-6 016	-4 820

Talletussuojarahasto hyvitti Rahoitusvakuusrahastoon kerättävän talletussuojamaksun. Pankille ei ole aiheutunut tulosvaikutusta tämän osalta.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 9: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-8 950	-7 823
Liikearvo	-2 261	-2 528
Aineelliset hyödykkeet	-327	-321
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-11 538	-10 672
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		
Aineettomat hyödykkeet	-144	-725
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä yhteensä	-144	-725
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-11 682	-11 397

S-Pankki Oyj:n liitetieto 10:

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista, takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot

Luottoriski

Vastuut ja sitoumukset, jotka ovat alttiina luottoriskille olivat yhteensä 7 675,2 miljoonaa euroa (7 296,9). ECL-varaus raportointikauden lopussa oli yhteensä 17,1 miljoonaa euroa (14,5). S-Pankin luotto- ja vastapuoliriski on yhteneväinen sekä hallinnointiperiaatteiltaan että altistumaltaan konsernista esitettyjen laadullisten ja numeeristen kuvausten kanssa, jotka esitetään S-Pankin altistumista luottoriskille sekä odotettavissa olevien luottotappioiden siirtymiä ja muutoksia tilikauden aikana.

Odotettavissa olevat luottotappiot

31.12.2020	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot brutto*	Peruutukset**	Tuloslaskelmaan kirjatut peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	30	0	0	0
Saamisista yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	-2 621	3 031	4 375	-25 535
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	236	127	0	0
Yhteensä	-2 355	3 158	4 375	-25 535
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä				
Odotettavissa olevat luottotappiot IFRS 9.4.1.2A:n mukaisesti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-116	0	0	0
Yhteensä	-116	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-2 471	3 158	4 375	-25 535

*Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot tuloslaskelmassa raportointikaudella. Ryhmäkohtaisia ei tällä hetkellä ole.

**Raportointikauden aikana luottotappioitujen saamisten avaavassa taseessa ollut odotettavissa oleva luottotappio.

31.12.2019	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot brutto*	Peruutukset**	Tuloslaskelmaan kirjatut peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	55	0	0	0
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-2 491	1 680	4 315	-15 714
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	-473	0	0	0
Yhteensä	-2 909	1 680	4 315	-15 714
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä				
Odotettavissa olevat luottotappiot IFRS 9.4.1.2A:n mukaisesti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	313	0	0	0
Yhteensä	313	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-2 596	1 680	4 315	-15 714

*Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot tuloslaskelmassa raportointikaudella. Ryhmäkohtaisia ei tällä hetkellä ole.

**Raportointikauden aikana luottotappioitujen saamisen avaavassa taseessa ollut odotettavissa oleva luottotappio.

S-PANKKI OYJ – TASEEN LIITETIEDOT

Taseen liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 11: Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät

Rahoitusvarojen ryhmät 31.12.2020	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
			Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Käteiset varat	775 734				775 734
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		721 541			721 541
Saamiset luottolaitoksilta	28 442				28 442
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 444 362				5 444 362
Saamistodistukset		184 769	322 519		507 288
Osakkeet ja osuudet		658	27 254		27 912
Johdannaissopimukset				0	0
Yhteensä	6 248 538	906 968	349 772	0	7 505 278

Rahoitusvarojen ryhmät 31.12.2019	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
			Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Käteiset varat	603 893				603 893
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		787 214			787 214
Saamiset luottolaitoksilta	32 180				32 180
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 780 583				4 780 583
Saamistodistukset		231 238	62 571		293 809
Osakkeet ja osuudet		399	27 083		27 482
Johdannaissopimukset				400	400
Yhteensä	5 416 657	1 018 851	89 654	400	6 525 562

	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
		Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Rahoitusvelkojen ryhmät 31.12.2020				
Velat luottolaitoksille	0			0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 009 608			7 009 608
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat		0	16 125	16 157
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	59 500			59 500
Yhteensä	7 069 108	0	16 125	7 085 265

	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
		Käypään arvoon arvostettava	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	
Rahoitusvelkojen ryhmät 31.12.2019				
Velat luottolaitoksille	0			0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	6 025 093			6 025 093
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat		1 203	15 860	17 062
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000			50 000
Yhteensä	6 075 093	1 203	15 860	6 092 155

S-Pankki Oyj:n liitetieto 12: Saamiset luottolaitoksilta

	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
31.12.2020			
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 034	3 324	4 357
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 219	22 865	24 084
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	2 253	26 189	28 442

	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
31.12.2019			
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 732	5 814	7 546
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 576	23 058	24 635
Vaadittaessa maksettavat yhteensä	3 308	28 872	32 180

S-Pankki Oyj:n liitetieto 13: Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Tappioita koskeva vähennyserä*
31.12.2020		
Yritykset ja asuntoyhteisöt	891 221	303
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	67 191	84
Kotitaloudet	4 478 121	17 436
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 421	7
Ulkomaat	5 408	7
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	5 444 362	17 837

	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Tappioita koskeva vähennyserä*
31.12.2019		
Yritykset ja asuntoyhteisöt	766 211	616
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	58 917	115
Kotitaloudet	3 947 684	14 486
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 139	18
Ulkomaat	4 631	12
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	4 780 583	15 246

*Tappioita koskeva vähennyserä on kuhunkin erään sisältyvä odotettavissa oleva luottotappio.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 14: Saamistodistukset

31.12.2020	Julkisesti noteeratut	Yhteensä	Tappioita koskeva vähennyserä*
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Kuntatodistukset	238 014	238 014	
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset yhteensä	238 014	238 014	
Muiden kuin julkisyhteisöjen emittoimat saamistodistukset			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Pankkien sijoitustodistukset	12 017	12 017	
Yritystodistukset	72 488	72 488	
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	906 310	906 310	-730
Muiden kuin julkisyhteisöjen emittoimat saamistodistukset yhteensä	990 815	990 815	-730
Saamistodistukset yhteensä	1 228 829	1 228 829	
joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia	721 541	721 541	
joista yhteensä ne, joille ei kerrytetä korkoa	36 815	36 815	

31.12.2019	Julkisesti noteeratut	Yhteensä	Tappioita koskeva vähennyserä*
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Kuntatodistukset	8 009	8 009	
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset yhteensä	8 009	8 009	
Muiden kuin julkisyhteisöjen emittoimat saamistodistukset			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat			
Pankkien sijoitustodistukset	8 018	8 018	
Yritystodistukset	46 545	46 545	
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	1 018 452	1 018 452	-614
Muiden kuin julkisyhteisöjen emittoimat saamistodistukset yhteensä	1 073 014	1 073 014	-614
Saamistodistukset yhteensä	1 081 023	1 081 023	
joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia	787 214	787 214	
joista yhteensä ne, joille ei kerrytetä korkoa	26 815	26 815	

*Tappioita koskeva vähennyserä on kuhunkin erään sisältyvä odotettavissa oleva luottotappio.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 15: Osakkeet ja osuudet

31.12.2020	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	27 542	0	27 542
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta IFRS 9.4.1.4:n mukaisesti kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit	0	370	370
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0	55 938	55 938
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriksissä	0	3	3
Yhteensä	27 542	56 311	83 853

31.12.2019	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	27 083	0	27 083
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta IFRS 9.4.1.4:n mukaisesti kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit	0	399	399
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0	29 942	29 942
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriksissä	0	3	3
Yhteensä	27 083	30 344	57 427

S-Pankki Oyj:n liitetieto 16: Johdannaisopimukset

Johdannaisia, suojauslaskentaa ja sen tehokkuuden arviointia on käsitelty konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa 1, luvussa Johdannaiset ja suojauslaskenta. Samassa liitetiedossa on myös avattu käsitelty johdannaisten arvostusta luvussa Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon.

Käyvän arvon suojausta sovelletaan S-Pankissa johdannaisiin, jotka on tehty korkoriskiin liittyvien varojen käyvän arvon muutosten suojaukseen. S-Pankissa suojauksen kohteena oleva käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee lähinnä kiinteäkorkoisia arvopapereita, joista aiheutuu korkoriskiä.

Riskienhallinnan periaatteita on kuvattu Konsernin liitetiedossa 2. Markkinariskit ja erityisesti Rahoitustaseen korkoriski -osiot sisältävät tietoja johdannaisten käytöstä suojauslaskennassa ja sen vaikutuksista S-Pankin taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

	31.12.2020			31.12.2019		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Suojauslaskennassa olevat						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Suojauslaskennassa olevat korkojohdannaiset yhteensä	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden maturiteetit						
alle yksi vuosi	40 000			50 000		
1–5 vuotta	524 000			574 000		
yli viisi vuotta	7 200			7 200		
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt						
Korkojohdannaiset						
Optiosopimukset, ostetut	0	0	0	50 000	23	0
Optiosopimukset, asetetut	0	0	0	125 000	0	-798
Koronvaihtosopimukset	140 000	0	-32	110 000	0	-27
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt korkojohdannaiset yhteensä	140 000	0	-32	285 000	23	-825
Muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden maturiteetit						
alle yksi vuosi	70 000			125 000		
1–5 vuotta	70 000			160 000		
yli viisi vuotta	0			0		

S-Pankki Oyj:n liitetieto 17: Suojauslaskenta

Johdannaisia, suojauslaskentaa ja sen tehokkuuden arviointia on käsitelty konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa 1, luvussa Johdannaiset ja suojauslaskenta. Samassa liitetiedossa on myös avattu käsitelty johdannaisten arvostusta luvussa Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon.

Käyvän arvon suojausta sovelletaan S-Pankissa johdannaisiin, jotka on tehty korkoriskiin liittyvien varojen käyvän arvon muutosten suojaukseen. S-Pankissa suojauksen kohteena oleva käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee lähinnä kiinteäkorkoisia arvopapereita, joista aiheutuu korkoriskiä.

Riskienhallinnan periaatteita on kuvattu Konsernin liitetiedossa 2. Markkinariskit ja erityisesti Rahoitustaseen korkoriski -osiot sisältävät tietoja johdannaisten käytöstä suojauslaskennassa ja sen vaikutuksista S-Pankin taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot	31.12.2020			31.12.2019		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Suojauslaskennassa olevat						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Suojauslaskennassa olevat korkojohdannaiset yhteensä	571 200	0	-16 125	631 200	0	-15 860
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt						
Korkojohdannaiset						
Optiosopimukset, ostetut	0	0	0	50 000	23	0
Optiosopimukset, asetetut	0	0	0	125 000	0	-798
Koronvaihtosopimukset	140 000	0	-32	110 000	0	-27
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt korkojohdannaiset yhteensä	140 000	0	-32	285 000	23	-825
Johdannaiset yhteensä	711 200	0	-16 157	916 200	23	-16 685

Johdannaisten maturiteetit	31.12.2020				31.12.2019			
	alle yksi vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	alle yksi vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojauslaskennassa olevat								
Korkojohdannaiset	40 000	524 000	7 200	571 200	50 000	574 000	7 200	631 200
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt								
Korkojohdannaiset	70 000	70 000	0	140 000	125 000	160 000	0	285 000
Johdannaiset yhteensä	110 000	594 000	7 200	711 200	175 000	734 000	7 200	916 200

Suojattavien erien suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Muusta kuin suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu käyvän arvon rahastoon. Suojauslaskentaan kuuluvien suojaavien erien käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojauksen ollessa tehokas käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, ja nettotulos on lähellä nolaa.

31.12.2020	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot	Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
Suojaavat johdannaiset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkosidonnaiset	571 200	0	-16 125	Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynnin kohteena olevat velat	-265
Suojaavat johdannaiset yhteensä	571 200	0	-16 125		-265

31.12.2020	Kirjanpitoarvo		Kumulatiivinen arvonmuutos taseella		Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat		
Suojauskohde						
Saamistodistukset	855 433	0	16 110	0	Saamistodistukset	453
Suojauskohteet yhteensä	855 433	0	16 110	0		453

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutos eli suojauksen tehoton osuus.

31.12.2020	Suojaussuhteen voitto/tappio				Suojaussuhteen tehoton osuus	Tuloslaskelmarivi, jolle tehoton osuus on kirjattu
	Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Suojauskohde	Suojausinstrumentti		
Saamistodistukset	Korkojohdannaiset	453	-265	188	Sijoitustoiminnan nettotuotot: suojauslaskennan nettotulos	

YHTEENVETO	TOIMINTAKERTOMUS	VASTUULLISUUS		TILINPÄÄTÖS	
31.12.2019	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot	Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
Suojaavat johdannaiset					
Käyvän arvon suojaus				Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynnin kohteena olevat velat	
Korkosidonnaiset	631 200	0	-15 860		-4 362
Suojaavat johdannaiset yhteensä	631 200	0	-15 860		-4 362

31.12.2019	Kirjanpitoarvo		Kumulatiivinen arvonmuutos taseella		Suojauskohteen sisältävä taseen erä	Tuloslaskelmaan kirjattu tehoton osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat		
Suojauskohde						
Saamistodistukset	866 972	0	15 774	0	Saamistodistukset	4 462
Suojauskohteet yhteensä	866 972	0	15 774	0		4 462

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutos eli suojauskohteen tehoton osuus.

31.12.2019	Suojassuhteen voitto/tappio				Suojassuhteen tehoton osuus	Tuloslaskelmarivi, jolle tehoton osuus on kirjattu
	Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Suojauskohde	Suojausinstrumentti		
Saamistodistukset	Korkojohdannaiset	4 462	-4 362	100	Sijoitustoiminnan nettotuotot: suojauslaskennan nettotulos	

Suojauslaskennan laadintaperiaatteet on kuvattu konsernin laatimisperiaatteissa kohdassa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 18: Aineettomat hyödykkeet

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2020	Tietojärjestelmät	Keskeneräiset projektit	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	82 299	10 699	17 628	110 626
Lisäykset	48	8 604	0	8 652
Vähennykset	-94	-122	0	-216
Siirrot erien välillä	3 540	-3 540	0	0
Hankintameno 31.12.2020	85 793	15 642	17 628	119 063
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-59 407		-14 425	-73 832
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	94		0	94
Poistot	-8 950		-2 261	-11 211
Arvonalentumiset	-22		0	-22
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-68 285		-16 686	-84 971
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	22 892	10 699	3 203	36 794
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	17 508	15 642	942	34 091

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2019	Tietojärjestelmät	Keskeneräiset projektit	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	67 768	15 859	17 628	101 255
Lisäykset	21	10 610	0	10 632
Vähennykset	-1 261	0	0	-1 261
Siirrot erien välillä	15 771	-15 771	0	0
Hankintameno 31.12.2019	82 299	10 699	17 628	110 626
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-52 120		-11 897	-64 016
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 261		0	1 261
Poistot	-7 823		-2 528	-10 351
Arvonalentumiset	-725		0	-725
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-59 407		-14 425	-73 832
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	15 648	15 859	5 731	37 239
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	22 892	10 699	3 203	36 794

S-Pankki Oyj:n liitetieto 19: Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2020	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	726	1 589	0	2 314
Lisäykset	0	65	195	260
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2020	726	1 654	195	2 574
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-726	-360		-1 086
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0		0
Poistot	0	-327		-327
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-726	-688		-1 413
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	0	1 229	0	1 229
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0	966	195	1 161

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2019	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	726	899	0	1 625
Lisäykset	0	31	777	808
Vähennykset	0	-119	0	-119
Siirrot erien välillä	0	777	-777	0
Hankintameno 31.12.2019	726	1 589	0	2 314
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-726	-158		-884
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	119		119
Poistot	0	-321		-321
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-726	-360		-1 086
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	0	741	0	741
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	1 229	0	1 229

S-Pankki Oyj:n liitetieto 20: Muut varat

	31.12.2020	31.12.2019
Maksujenvälityssaamiset	497	1 754
Muut	4 133	2 223
Muut varat yhteensä	4 631	3 977
joista konsernilta	61	43

S-Pankki Oyj:n liitetieto 21: Siirtosaamiset

	31.12.2020	31.12.2019
Korkosaamiset	10 241	10 595
Palkkiosaamiset	1 418	1 592
Muut saamiset	4 797	4 944
Siirtosaamiset yhteensä	16 456	17 131
joista konsernilta	965	531

S-Pankki Oyj:n liitetieto 22: Laskennalliset verosaamiset ja -velat

	31.12.2020	31.12.2019
Kirjatut laskennalliset verosaamiset ja -velat		
Laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta	298	359
Kirjatut laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä	298	359
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset ja -velat		
Laskennallinen verovelka tilinpäätössiirroista	6 080	7 349
Laskennallinen verovelka rahoitusinstrumenttien luokittelumuutoksista	555	572
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä	6 635	7 921

S-Pankki Oyj:n liitetieto 23: Muut velat

	31.12.2020	31.12.2019
Maksujenvälitysvelat	25 753	22 447
Muut	9 926	8 730
Muut velat	35 679	31 177

S-Pankki Oyj:n liitetieto 24: Siirtovelat ja saadut ennakot

	31.12.2020	31.12.2019
Korkovelat	2 661	915
Siirtovelat	16 100	19 734
Siirtovelat	18 760	20 649
joista konsernille	10	0

S-Pankki Oyj:n liitetieto 25: Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

31.12.2020	Kirjanpitoarvo*	Nimellisarvo	Korko	Eräpäivä
Debentuuri I/2016	26 487	26 000	Euribor 12kk + vuotuinen korko 1,8 %	30.6.2026
Debentuuri I/2017	8 013	8 000	Euribor 12kk + vuotuinen korko 1,8 %	18.12.2027
Debentuuri I/2020	25 594	25 500	Euribor 12kk + vuotuinen korko 2,0 %	1.12.2030

*Sisältää siirtyvät korot.

Ehdot debentuuriehtoisissa lainoissa:

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa lainaa takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys voi vain vähäisessä määrin lunastaa lainaa ennen laina-ajan päättymistä ilman Finanssivalvonnan lupaa. Lunastaminen edellyttää, että lainat saadaan lyhyen ajan kuluessa myytyä uudelle sijoittajalle. Velkakirjan haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua.

Debentuuriehtoisilla lainoilla on pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Vakavaraisuuslaskennassa debentuuriehtoiset lainat on ryhmitelty toissijaiseen pääomaan (Tier II) CRR asetuksen mukaisesti.

Pääomainstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debentuuri I/2016	Debentuuri I/2017	Debentuuri I/2020
Liikkeeseenlaskija	S-Pankki Oy (nykyisin S-Pankki Oyj)	S-Pankki Oy (nykyisin S-Pankki Oyj)	S-Pankki Oyj
Yksilöllinen tunniste	FI4000210877	FI4000292735	FI4000466628
Instrumenttiin sovellettava lainsäädäntö	Suomen laki	Suomen laki	Suomen laki
Säätely			
Vakavaraisuuden säännöt siirtymäkaudella	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)
Vakavaraisuuden säännöt siirtymäkauden jälkeen	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)	Toissijainen pääoma (T2)
Käytettävissä yksittäisen yrityksen tasolla tai konsolidoinnin perusteella / alakonsolidoinnin tasolla / yksittäisen yrityksen tasolla ja konsolidoinnin perusteella / alakonsolidointiryhmän tasolla	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella	Yksittäinen yritys ja konsolidoinnin perusteella
Instrumentin laji	Pääomalaina	Pääomalaina	Pääomalaina
Lakisääteiseen pääomaan kirjattu määrä (M€, viimeisimpänä raportointipäivänä)	26	8	25,5
Instrumentin nimellinen määrä (M€)	26	8	25,5
Liikkeeseenlaskuhinta	100 %	100 %	100 %
Lunastushinta	100 %	100 %	100 %
Kirjanpidollinen luokittelu	Vastuu, jaksotettu hankintameno	Vastuu, jaksotettu hankintameno	Vastuu, jaksotettu hankintameno
Alkuperäinen liikkeeseenlaskupäivä	30.6.2016	18.12.2017	1.12.2020

Pääomainstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debentuuri I/2016	Debentuuri I/2017	Debentuuri I/2020
Eräpäivätön tai päivätty	Päivätty	Päivätty	Päivätty
Alkuperäinen maturiteetti	30.6.2026	18.12.2027	1.12.2030
Liikkeeseenlaskijan toteuttama takaisinlunastus edellyttää viranomaisen ennakkohyväksyntää	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Mahdollinen takaisinlunastuspäivä, ehdolliset takaisinlunastuspäivät ja lunastusmäärä	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruusina lyhennyserinä vuosittain 30.6., ensimmäisen kerran 30.6.2021 ja viimeisen kerran 30.6.2026. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista jollei, Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruusina lyhennyserinä vuosittain 18.12., ensimmäisen kerran 18.12.2022 ja viimeisen kerran 18.12.2027. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista, jollei Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.	Debentuurin pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruusina lyhennyserinä vuosittain 1.12., ensimmäisen kerran 1.12.2026 ja viimeisen kerran 1.12.2030. Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden maksaa Debentuuri takaisin ennen niiden eräpäivää. Takaisinmaksu voi tapahtua aikaisintaan viiden (5) vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskemista, jollei Fiva myönnä lupaa niiden viittä (5) vuotta aikaisempaan takaisinmaksamiseen.
Mahdolliset myöhemmät takaisinlunastuspäivät	Katso ylempi kohta	Katso ylempi kohta	Katso ylempi kohta
Kupongit / Osingot			
Kiinteä tai vaihtuva osinko / kuponki	Vaihtuva kuponki	Vaihtuva kuponki	Vaihtuva kuponki
Kupongin korko ja siihen liittyvät indeksit	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 1,8 %	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 1,8 %	Euribor 12 kk + vuotuinen korko 2,0 %
Dividend stopper -lausekkeen olemassaolo	Ei	Ei	Ei
Täysin harkinnanvarainen, osittain harkinnanvarainen tai pakollinen (ajoituksen osalta)	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen
Täysin harkinnanvarainen, osittain harkinnanvarainen tai pakollinen (määrän osalta)	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen
Step-up-ehdon tai muun lunastuskannustimen olemassaolo	Ei	Ei	Ei
Ei-kumulatiivinen tai kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen	Ei-kumulatiivinen
Vaihdeettava tai sidottu	Sidottu	Sidottu	Sidottu
Jos instrumentti on vaihdettava, mitkä tekijät vaikuttavat vaihtoon?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, onko se vaihdettava kokonaisuudessaan vai osittain?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, mikä on vaihtokurssi?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, onko vaihto pakollinen vai valinnainen?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu

Pääomainsstrumenttien keskeisten ominaisuuksien malli

	Debenttuuri I/2016	Debenttuuri I/2017	Debenttuuri I/2020
Jos instrumentti on vaihdettava, tarkenna minkälaiseen instrumenttiin se voidaan vaihtaa?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Jos instrumentti on vaihdettava, tarkenna minkä liikkeeseenlaskijan instrumenttiin se voidaan vaihtaa?	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Kirjanpitoarvon alentamisen ominaisuudet	Ei sovellu	Ei sovellu	Kyllä
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, mitkä tekijät laukaisevat sen?	Ei sovellu	Ei sovellu	Debenttuuri voi olla Alaskirjauksen tai luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1194/2014 mukaisesti RVV:n alentamis- tai muuntamis päätöksen kohteena. Alaskirjaustapahtuma tarkoittaa, että Liikkeeseenlaskijan CET1-pääomasuhde laskee alle seitsemän (7) prosentin jonain Säännöllisenä Tarkastelupäivänä (jokaisen puolivuotiskauden viimeinen päivä) tai Ylimääräisenä Tarkastelupäivänä (päivä muu kuin Säännöllinen Tarkastelupäivä), jolle Liikkeeseenlaskijan CET1-pääoma lasketaan Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen vaatimuksesta.
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, tehdäänkö se kokonaan vai osittain?	Ei sovellu	Ei sovellu	Kokonaan tai osittain
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on mahdollista, onko se pysyvää vai väliaikaista?	Ei sovellu	Ei sovellu	Pysyvä
Jos kirjanpitoarvon alentaminen on väliaikaista, kuvaile kirjanpitoarvon korotuksen mekanismi	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu
Hierarkkinen asema selvitystilassa (tarkenna instrumenttilaji, joka on välittömästi etuoikeudeltaan parempi)	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.	Debenttuurit ovat etuoikeusasemaltaan huonomassa asemassa olevia velkainstrumentteja, jota kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63. artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan (T2),) sekä 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttävien velkojen eriin, jos kyseisessä artiklassa asetetut ja muut asetuksen edellytykset täyttyvät. Debenttuurilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeellelaskijan muilla sitoumuksilla. Debenttuuria ei voida käyttää vastasaatavien kuittaukseen.
Vaatimustenvastaisen ominaisuudet	Ei	Ei	Ei
Tarkenna mahdolliset vaatimustenvastaiset ominaisuudet	Ei sovellu	Ei sovellu	Ei sovellu

S-Pankki Oyj:n liitetieto 26: Oman pääoman erät

	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma 1.1.	82 880	82 880
Osakepääoma 31.12.	82 880	82 880
Muut sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-792	-2 981
Voitto/ tappio käypään arvoon arvostamisesta, muut rahoitusarvopaperit	116	-313
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, muut rahoitusarvopaperit	-13	3 128
Laskennallisen verosaamisen osuus kauden muutoksista, muut rahoitusarvopaperit	3	-626
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, oman pääoman ehtoiset instrumentit	288	0
Laskennallisen verosaamisen osuus kauden muutoksista, oman pääoman ehtoiset instrumentit	-64	0
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-462	-792
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	283 828	283 828
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	283 828	283 828
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	68 355	51 586
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	68 593	51 586
Tilikauden voitto / tappio	12 909	16 769
Oma pääoma yhteensä	447 749	434 272

S-Pankki Oyj:n liitetieto 27: Osakepääoma

6 680 180 kappaletta, yhteensä 82 880 200 euroa.

Ei osakelajeja, jotka oikeuttaisivat erisuuruiseen äänimäärään tai osinkoon.

S-PANKKI OYJ – MUUT LIITETIEDOT

Muut liitetiedot esitetään tuhansina euroina.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 28: Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

	31.12.2020		31.12.2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	775 734	775 734	603 893	603 893
Saamiset luottolaitoksilta	28 442	28 442	32 180	32 180
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 444 362	5 890 630	4 780 583	5 124 454
Saamistodistukset	1 228 829	1 232 516	1 081 023	1 085 565
Osakkeet ja osuudet	27 912	27 912	27 482	27 482
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä	3	13	3	13
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	55 938	55 938	29 942	29 942
Johdannaissopimukset	0	0	400	400
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 009 608	7 050 404	6 025 093	6 028 371
Johdannaissopimukset	16 157	16 157	17 062	17 062
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	59 500	60 094	50 000	50 538

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai johdannaissopimusten (pl. futuurit) käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Joukkovelkakirjalainat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyttäen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen myyntikursseja.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit, 31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	14 417	12 837	0	27 254
Saamistodistukset	0	322 519	0	322 519
Yhteensä	14 417	335 355	0	349 772
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	723 634	0	0	723 634
Saamistodistukset	186 363	0	0	186 363
Osakkeet ja osuudet	0	549	56 060	56 608
Yhteensä	909 998	549	56 060	966 606
Johdannaissaamiset	0	0	0	0
Johdannaisvelat	0	16 157	0	16 157
Yhteensä	0	16 157	0	16 157
Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit, 31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet*	14 529	12 554	0	27 083
Saamistodistukset	0	62 571	0	62 571
Yhteensä	14 529	75 125	0	89 654
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	774 492	15 068	0	789 560
Saamistodistukset	233 434	0	0	233 434
Osakkeet ja osuudet	0	103	30 252	30 354
Yhteensä	1 007 925	15 171	30 252	1 053 348
Johdannaissaamiset	0	400	0	400
Johdannaisvelat	0	17 062	0	17 062
Yhteensä	0	17 462	0	17 462

*Osakkeiden ja osuuksien vertailutietoa 2019 on tilinpäätöksen 31.12.2019 julkaisun jälkeen oikaistu tasojen 1 ja 2 välillä.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 29: Tase-erien erittely koti- ja ulkomaan rahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Samaan konserniin kuuluvilta	Omistusyhteis-yrityksiltä
31.12.2020					
Saamiset luottolaitoksilta	28 147	295	28 442	0	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 444 362	0	5 444 362	0	
Saamistodistukset	1 228 829	0	1 228 829	0	
Johdannaissopimukset	0	0	0	0	
Osakkeet ja osuudet	83 853	0	83 853	55 938	3
Aineettomat hyödykkeet	34 091	0	34 091	0	
Aineelliset hyödykkeet	1 161	0	1 161	0	
Muu omaisuus (mukaan lukien käteiset varat)	797 118	0	797 118	1 026	
Yhteensä	7 617 561	295	7 617 856	56 964	3
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 009 608	0	7 009 608	33 107	
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	16 157	0	16 157	0	
Muut velkaerät	54 425	15	54 440	10	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	59 500	0	59 500	0	
Yhteensä	7 139 690	15	7 139 705	33 117	0
31.12.2019					
Saamiset luottolaitoksilta	31 646	534	32 180	0	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 780 583	0	4 780 583	0	
Saamistodistukset	1 081 023	0	1 081 023	0	
Johdannaissopimukset	400	0	400	0	
Osakkeet ja osuudet	57 427	0	57 427	29 942	3
Aineettomat hyödykkeet	36 794	0	36 794	0	
Aineelliset hyödykkeet	1 229	0	1 229	0	
Muu omaisuus (mukaan lukien käteiset varat)	625 360	0	625 360	574	
Yhteensä	6 614 463	534	6 614 997	30 515	3
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	6 025 093	0	6 025 093	24 267	
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	17 062	0	17 062	0	
Muut velkaerät	51 799	27	51 825	0	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000	0	50 000	0	
Yhteensä	6 143 954	27	6 143 981	24 267	0

S-Pankki Oyj:n liitetieto 30: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

31.12.2020	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	775 734	0	0	0	0	775 734
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	35 051	101 320	585 170	0	0	721 541
Saamiset luottolaitoksilta	28 442	0	0	0	0	28 442
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	172 066	381 659	1 573 258	1 202 310	2 115 070	5 444 362
Saamistodistukset	211 144	111 375	183 760	1 009	0	507 288
Johdannaissopimukset	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvarat yhteensä	1 222 437	594 354	2 342 187	1 203 319	2 115 070	7 477 367
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 006 311	1 342	1 954	0	0	7 009 608
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	4 333	17 333	37 833	0	59 500
Johdannaissopimukset	48	283	14 967	860	0	16 157
Rahoitusvelat yhteensä	7 006 359	5 958	34 254	38 693	0	7 085 265

31.12.2019	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	603 893	0	0	0	0	603 893
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	110 778	668 610	7 826	0	787 214
Saamiset luottolaitoksilta	32 180	0	0	0	0	32 180
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	218 877	396 908	1 385 114	1 036 412	1 743 273	4 780 583
Saamistodistukset	37 026	36 356	188 878	31 549	0	293 809
Johdannaissopimukset	0	400	0	0	0	400
Rahoitusvarat yhteensä	891 976	544 441	2 242 602	1 075 788	1 743 273	6 498 080
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	6 021 241	862	2 990	0	0	6 025 093
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	33 600	16 400	0	50 000
Johdannaissopimukset	0	913	14 695	1 454	0	17 062
Rahoitusvelat yhteensä	6 021 241	1 775	51 285	17 854	0	6 092 155

S-Pankki Oyj:n liitetieto 31: Annetut vakuudet

	Muut vakuudet	
	31.12.2020	31.12.2019
Omasta velasta annetut		
Velat luottolaitoksille	174 131	152 252
Johdannais sopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	22 865	23 573
Omasta velasta annetut yhteensä	196 997	175 825
Muusta syystä omasta puolesta annetut	362	225
Muiden puolesta annetut	0	16

S-Pankki Oyj:n liitetieto 32: Vuokravastuut

	31.12.2020	31.12.2019*
Yhden vuoden kuluessa	2 626	2 543
Yli yhden vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	5 908	7 960
Yhteensä	8 534	10 503

*Vertailutietoa on oikaistu tilinpäätöksen 31.12.2019 julkistamisen jälkeen.

Leasing- ja muut vuokravastuut koskevat toimitilojen vuokrausta, ajoneuvoja ja puhelimia. Sopimukset eivät ole purettavissa kesken sopimuskauden.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 33: Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	31.12.2020	31.12.2019
Takaukset	14 280	19 018
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	207	250
Käyttämättömät luottojärjestelyt	214 187	260 545
Yhteensä	228 675	279 813
josta konsernin sisäiset taseen ulkopuoliset sitoumukset:		
Käyttämättömät luottojärjestelyt	5 270	5 270

S-Pankki Oyj:n liitetieto 34: Välityssaamiset ja velat

	31.12.2020	31.12.2019
PS-lain mukaiset säästövarat	529	288
Muut välityssaamiset ja -velat		
Ostot välittäjiltä	0	311
Välitysvelka asiakkaille	0	24
Yhteensä	529	623

S-Pankki Oyj:n liitetieto 35: Tietoja notariaattitoiminnasta ja hallussa olevien asiakasvarojen kokonaismäärä

	31.12.2020	31.12.2019
Konsultatiivisessa varainhoidossa olevat varat	16 976	20 504

S-Pankki Oyj:n liitetieto 36: Henkilöstö ja johto

	2020		2019	
	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä tilikauden lopussa	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä tilikauden lopussa
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	464	470	459	448
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	16	16	28	19
Määräaikainen henkilöstö	33	28	22	20
Yhteensä	514	514	509	487

	2020	2019
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot (t€)		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	492	468
Hallitus	30	30
Eläkesitoumukset johdolle (t€)		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	142	156

Toimitusjohtajalle, hänen sijaisilleen sekä hallitukselle myönnettyjen luottojen määrä ilmoitetaan lähipiiriluo-tonantoa koskevassa liitetietojen kohdassa.

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elost.

S-Pankki-konsernin johdolle on otettu vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus. Lisäeläke on mahdollista nostaa haluamassaan ajankohdassa 60 vuotta täytettyään.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 37: Lähipiiri

	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	
	31.12.2020	31.12.2019
Lähipiiriin kuulumisperuste		
Johto	1 697	1 686
Omistajayhteisön johto	1 373	681
Sukulaisuus	434	19
Yhteensä	3 504	2 386

Yhtiön lähipiirille myönnettyjen luottojen ehdoissa noudatetaan yleisöluotonannon tavanomaisia perusteita ja yleisiä ehtoja.

S-Pankki Oyj:n liitetieto 38: Omistukset muissa yrityksissä

	Kotipaikka	Omistusosuus	Oma pääoma (t€)	Tilikauden voitto / tappio (t€)
S-Asiakaspalvelu Oy	Helsinki	100 %	2 089	180
FIM Pääomarahastot Oy	Helsinki	100 %	9 644	852
FIM Varainhoito Oy	Helsinki	100 %	21 297	4 640
Fennia Varainhoito Oy	Helsinki	100 %	5 948	1 316
S-Crosskey Ab	Maarianhamina	40 %	28	-3

S-Pankki Oyj:n liitetieto 39: Suurimmat osakkeenomistajat ja osakkeiden omistuksen jakautuminen

Omistaja	Omistusosuus	Omistaja	Omistusosuus
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta	37,50 %	LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,80 %
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	10,00 %	LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,80 %
Helsingin Osuuskauppa Elanto	7,50 %	Osuuskauppa Maakunta	0,70 %
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3,50 %	LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,70 %
Osuuskauppa Hämeenmaa	2,90 %	LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,60 %
Pirkanmaan Osuuskauppa	2,70 %	Osuuskauppa Keula	0,60 %
Osuuskauppa Keskimaa	2,50 %	LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,60 %
Osuuskauppa Arina	2,50 %	LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Turun Osuuskauppa	2,20 %	LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Osuuskauppa PeeÄssä	2,20 %	LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Osuuskauppa KPO	2,10 %	LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa	1,80 %	LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Kymen Seudun Osuuskauppa	1,80 %	LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Suur-Seudun Osuuskauppa SSO	1,70 %	LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1,50 %	LähiTapiola Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Osuuskauppa Suur-Savo	1,40 %	LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Pohjois-Karjalan Osuuskauppa	1,30 %	LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,30 %
Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag	1,10 %	Koillismaan Osuuskauppa	0,30 %
Satakunnan Osuuskauppa	1,10 %	LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,30 %
LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	1,00 %	LokalTapiola Sydkusten Ömsesidigt Försäkringsbolag	0,10 %
Etelä-Karjalan Osuuskauppa	1,00 %	Yhteensä	100,00 %
LähiTapiola Pääkaupunkiseutu Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,90 %		

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 2. päivänä helmikuuta 2021

Jari Annala
Hallituksen puheenjohtaja

Matti Kiviniemi
Hallituksen jäsen

Heli Arantola
Hallituksen jäsen

Veli-Matti Liimatainen
Hallituksen jäsen

Erik Valros
Hallituksen jäsen

Jorma Vehviläinen
Hallituksen jäsen

Olli Vormisto
Hallituksen jäsen

Pekka Ylihurula
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 2. päivänä helmikuuta 2021

Marcus Tötterman, KHT
KPMG Oy AB
Tilintarkastusyhteisö

TILINTARKASTUSKERTOMUS

S-Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet S-Pankki Oyj:n (y-tunnus 2557308-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä

palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat

mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Saamisten arvostaminen (Saamiset asiakkailta); Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1, 2, 10 ja 19, emoyhtiön liitetiedot 1, 9 ja 12

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 5,4 mrd. euroa, on S-Pankki Oyj:n konsernitaseen merkittävin erä muodostaen 71 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu yhtiön käyttämiin laskentamalleihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, joka koskee erityisesti luottotappion todennäköisyyttä, luottoriskin merkittävää kasvua ja vakuuksien arvostamista.
- Koronaviruspandemia (COVID-19) on tilikaudella 2020 vaikuttanut S-Pankin toimintaympäristöön, luottoriskien tasoon sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöihin.
- Tasearvon merkittävydestä, käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, arvioineet saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet saamisten arvostamiseen sekä arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontroleja.
- Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä olettamia.
- Olemme arvioineet COVID-19-pandemian vaikutuksia luottoriskiasemaan ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n IFRS- ja rahoitusasiantuntijoita.
- Lisäksi olemme arvioineet saamisia ja arvonalentumisia koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Palkkiotuottojen tulouttaminen (Palkkiotuotot rahastoista); Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1 ja 4

- S-Pankki Oyj -konsernin hallinnoimat varat oikeuttavat hallinnointipalkkiotuottoihin asiakas- ja yhteistyötahojen kanssa solmittujen sopimusten perusteella. Palkkiotuotot rahastoista muodostavat merkittävän erän konsernin tuloslaskelmassa.
- Palkkiotuottojen laskenta tapahtuu sopimus- ja muiden lähtötietojen pohjalta järjestelmäperäisesti. Palkkioperusteiden laajasta määrästä johtuen palkkion laskentaan liittyy erilaisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa palkkion määrään.
- Palkkiotuottojen oikea-aikainen ja oikeanmääräinen tulouttaminen on keskeistä tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

- Olemme muodostaneet käsityksen konsernin palkkiotuottovirroista sekä arvioineet osa-alueet, joihin voi liittyä suurempi virheriski johtuen palkkiotekijöiden manuaalisesta käsittelystä, räätälöidyistä tai monimuotoisista sopimusehdoista. Olemme painottaneet näitä osa-alueita työssämme.
- Olemme perehtyneet palkkiotuottoihin liittyviin liiketoimintaprosesseihin ja ICT-järjestelmiin sekä arvioineet olennaisimpia niihin liittyviä kontroleja. Tarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut myös osakirjanpitojärjestelmien ja pääkirjanpidon tietojen vertaaminen toisiinsa sekä palkkiotuottojen aineistotarkastusta data-analyysiin perustuen.
- Tuloutettujen palkkioiden määrää on tarkastuslaskettu pistokokein, ja laskennassa sovellettuja parametreja on verrattu pistokokein sopimusdokumentaatioon. Lisäksi markkinaperusteisiin perustuvaa tietoa on verrattu kolmansien osapuolien toimittamaan lähdetietoon.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit**Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta**

Konsernirakenne ja liiketoimintojen yhdistäminen; Konsernitilinpäätöksen liitetieto 35

- S-Pankki osti 31.7.2020 toteutetulla kauppalla Fennia Varainhoito Oy:n koko osakekannan ja liiketoiminnan, joka koostuu varainhoidosta, vaihtoehtorahastojen hallinnoimisesta sekä erinäisistä kiinteistöjohtamispalveluista.
- S-Pankki on yhdistänyt hankitun liiketoiminnan osaksi konsernitilinpäätöstä 1.8.2020 lähtien. S-Pankki kohdisti kauppahinnan pääosin liikearvoon sekä asiakassuhteisiin.
- Kaupan kertaluonteisesta merkittäväydestä sekä kauppahinnan kohdistuksiin liittyvästä johdon harkinnasta johtuen, liiketoimintojen yhdistäminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme perehtyneet kaupassa siirtyneeseen liiketoimintaan ja tutustuneet kaupan ehtoihin.
- Osana kauppahinnan kohdistuksen arviointia olemme selvittäneet olettamien taustalla olevia seikkoja, käytettyjen laskentaparametrien markkinaperusteisuutta sekä laskelmissa käytettyjen tietojen sopimuksenmukaisuutta.
- Olemme arvioineet hankitun liiketoimintakokonaisuuden konserniyhdistelyä ja laskennassa sovellettuja periaatteita suhteessa IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämisen -standardin vaatimuksiin.
- Olemme lisäksi perehtyneet kauppahinnan kohdistamisessa lisääntyneen liikearvon arvonalentumistestauksessa sovellettuihin menettelyihin ja arvioineet testauslaskennassa käytettyjen parametrien markkinaehtoisuutta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä joh-

tuva olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan.

Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme

perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 14.3.2011 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuk-

sen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. helmikuuta 2021

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

S=Pankki

S-PANKKI.FI
